

Utgiftsområde 16

Utbildning och universitetsforskning

Utgiftsområde 16 – Utbildning och universitetsforskning

Innehållsförteckning

1	Förslag till riksdagsbeslut	7
2	Lagförslag.....	11
2.1	Förslag till lag om ändring i högskolelagen (1992:1434)	11
3	Utbildning och universitetsforskning.....	15
3.1	Utgiftsområdets omfattning.....	15
3.1.1	Statens styrning av den verksamhet som bedrivs av kommuner och enskilda utbildningsanordnare	16
3.1.2	Volymer.....	17
3.1.3	Totala kostnader för utbildningsväsendet	18
3.2	Utgiftsutveckling.....	19
3.3	Mål för utgiftsområdet.....	24
3.4	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder övergripande för hela utgiftsområdet.....	24
3.5	Resultatredovisning	24
3.6	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	33
3.7	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet	34
3.8	Resultatredovisning	35
3.9	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	56
3.10	Politikens inriktning	57
3.10.1	Stärkt kompetensförsörjning	57
3.10.2	Samling för fler lärare	58
3.10.3	Internationell verksamhet	58
3.11	Miljöledningsrapporter	59
4	Barn- och ungdomsutbildning.....	61
4.1	Mål för området.....	61
4.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	61
4.3	Resultatredovisning.....	62
4.3.1	Förskolan	62
4.3.2	Annan pedagogisk verksamhet.....	63
4.3.3	Förskoleklassen.....	64
4.3.4	Grundskolan.....	64
4.3.5	Sameskolan	71
4.3.6	Grundsärskolan.....	71
4.3.7	Specialskolan	72
4.3.8	Fritidshemmet.....	72
4.3.9	Andra bedömningsgrunder	73
4.3.10	Gymnasieskolan.....	75
4.3.11	Gymnasiesärskolan.....	81
4.3.12	Konsekvenser av covid-19-pandemin.....	82
4.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen	84
4.5	Tillkännagivanden.....	86
4.5.1	Nationellt digitalt lärarlyft	86
4.6	Politikens inriktning	88
4.6.1	Ökad jämlikhet i förskola och skola	88
4.6.2	Fokus på kunskap och bildning för högre kunskapsresultat	90
4.6.3	Stärka lärarprofessionen och det pedagogiska ledarskapet	91
4.6.4	Stärkt regional och nationell kompetensförsörjning.....	92

4.7	Budgetförslag.....	93
4.7.1	1:1 Statens skolverk.....	93
4.7.2	1:2 Statens skolinspektion.....	95
4.7.3	1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten.....	96
4.7.4	1:4 Sameskolstyrelsen.....	97
4.7.5	1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet.....	98
4.7.6	1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan.....	101
4.7.7	1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	103
4.7.8	1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.....	104
4.7.9	1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet.....	105
4.7.10	1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal.....	106
4.7.11	1:11 Skolforskningsinstitutet.....	107
4.7.12	1:12 Praktisknära skolforskning.....	108
4.7.13	1:13 Bidrag till lärarlöner.....	109
4.7.14	1:14 Särskilda insatser inom skolområdet.....	110
4.7.15	1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling.....	111
5	Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola.....	113
5.1	Mål för kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola.....	113
5.2	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	113
5.3	Resultatredovisning.....	114
5.3.1	Resultat för kommunal vuxenutbildning.....	114
5.3.2	Utvecklingsinsatser inom kommunal vuxenutbildning.....	117
5.3.3	Resultat för yrkeshögskolan.....	118
5.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen.....	124
5.5	Politikens inriktning.....	125
5.6	Budgetförslag.....	128
5.6.1	1:16 Bidrag till vissa studier.....	128
5.6.2	1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning.....	129
5.6.3	1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan.....	131
5.6.4	1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning.....	132
6	Universitet och högskolor.....	135
6.1	Mål för området.....	135
6.2	Kort beskrivning av verksamhetsområdet.....	135
6.3	Resultatredovisning.....	135
6.3.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	135
6.3.2	Resultat.....	136
6.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen.....	149
6.5	Politikens inriktning.....	151
6.5.1	Återstart för Sverige genom utbildning och forskning.....	151
6.5.2	Utbildning behövs under hela livet.....	152
6.5.3	Utbildning i hela landet.....	152
6.5.4	Åtgärder för fler lärare.....	153
6.5.5	Fler vill utbilda sig för att jobba i vården.....	154
6.5.6	Forskning för att möta samhällsutmaningarna.....	154
6.6	Budgetförslag.....	157
6.6.1	2:1 Universitetskanslersämbetet.....	160
6.6.2	2:2 Universitets- och högskolerådet.....	161
6.6.3	2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	162
6.6.4	2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	164

6.6.5	2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	165
6.6.6	2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	167
6.6.7	2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	168
6.6.8	2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	169
6.6.9	2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	170
6.6.10	2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	172
6.6.11	2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	173
6.6.12	2:12: Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	175
6.6.13	2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	176
6.6.14	2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	177
6.6.15	2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	178
6.6.16	2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	180
6.6.17	2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	181
6.6.18	2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	182
6.6.19	2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	183
6.6.20	2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	185
6.6.21	2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	186
6.6.22	2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	188
6.6.23	2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	189
6.6.24	2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	190
6.6.25	2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	191
6.6.26	2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	193
6.6.27	2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	194
6.6.28	2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	195
6.6.29	2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	196
6.6.30	2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	198
6.6.31	2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	199
6.6.32	2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	200

6.6.33	2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	202
6.6.34	2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	203
6.6.35	2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	204
6.6.36	2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	206
6.6.37	2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	207
6.6.38	2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	208
6.6.39	2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	209
6.6.40	2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	211
6.6.41	2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	212
6.6.42	2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	213
6.6.43	2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	214
6.6.44	2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	216
6.6.45	2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	217
6.6.46	2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	218
6.6.47	2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	219
6.6.48	2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	221
6.6.49	2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	222
6.6.50	2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	223
6.6.51	2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	224
6.6.52	2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	226
6.6.53	2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	227
6.6.54	2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	228
6.6.55	2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	229
6.6.56	2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	231
6.6.57	2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	232
6.6.58	2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.....	233
6.6.59	2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	234
6.6.60	2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	235
6.6.61	2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.....	236

6.6.62	2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå.....	238
6.6.63	2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet.....	239
6.6.64	2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor.....	244
6.6.65	2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor.....	247
6.6.66	2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning.....	251
6.6.67	2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet.....	253
7	Forskning.....	255
7.1	Omfattning.....	255
7.2	Mål för området.....	255
7.3	Resultatredovisning.....	255
7.3.1	Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder.....	255
7.3.2	Resultat.....	256
7.4	Regeringens bedömning av måluppfyllelsen.....	264
7.5	Politikens inriktning.....	266
7.6	Budgetförslag.....	271
7.6.1	3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation.....	271
7.6.2	3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer.....	274
7.6.3	3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning.....	275
7.6.4	3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet.....	276
7.6.5	3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning.....	278
7.6.6	3:6 Institutet för rymdfysik.....	279
7.6.7	3:7 Kungl. biblioteket.....	279
7.6.8	3:8 Polarforskningssekreteriatet.....	280
7.6.9	3:9 Sunet.....	281
7.6.10	3:10 Överklagandenämnden för etikprövning.....	282
7.6.11	3:11 Etikprövningsmyndigheten.....	283
7.6.12	3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning.....	284
7.6.13	3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål.....	285
7.6.14	3:14 Gentekniknämnden.....	286
8	Anslag för gemensamma ändamål.....	287
8.1	Anslag för gemensamma ändamål.....	287
8.1.1	4:1 Internationella program.....	287
8.1.2	4:2 Avgifter till Unesco och ICCROM.....	288
8.1.3	4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet.....	289
8.1.4	4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning.....	290

1 Förslag till riksdagsbeslut

Regeringens förslag:

1. Riksdagen antar förslaget till lag om ändring i högskolelagen (1992:1434) (avsnitt 2.1 och 6.5.6).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022–2024 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 800 000 kronor i Cancer Core Europe (avsnitt 6.6.16).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 bilda ett holdingbolag knutet till Mälardalens universitet och för anslaget 2:32 *Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om kapitaltillskott till bolaget på högst 1 500 000 kronor (avsnitt 6.6.32).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel (avsnitt 6.6.65).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 900 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS) (avsnitt 7.6.1).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor (avsnitt 7.6.1).
7. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2022 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt tabell 1.1.
8. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.

Tabell 1.1 Anslagsbelopp

Tusental kronor

Anslag	
1:1 Statens skolverk	1 362 338
1:2 Statens skolinspektion	481 927
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	783 592
1:4 Sameskolstyrelsen	58 434
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 253 693
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	259 837
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 903 000
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	200 720
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	112 082
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	840 526
1:11 Skolforskningsinstitutet	25 450
1:12 Praktisknära skolforskning	32 043
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 875 000
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	203 418
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	6 553 500
1:16 Bidrag till vissa studier	17 525
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	5 417 422
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	143 991

1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 815 236
2:1 Universitetskanslersämbetet	171 751
2:2 Universitets- och högskolerådet	260 147
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 038 600
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 368 441
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 355 647
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 432 733
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 386 826
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 743 620
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 969 944
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 779 111
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 590 921
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 231 968
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 748 520
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 067 162
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	804 289
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 749 545
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 359 892
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 843 660
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	763 906
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	433 513
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	768 995
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	285 401
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 202 655
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	390 389
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	897 172
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	322 304
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	636 012
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	287 390
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 071 023
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	300 160
2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	693 913
2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	282 626
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	289 707
2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	109 825
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	216 661
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	55 639
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	123 864
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	34 895
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	571 955
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	106 082
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	487 005
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	109 431
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	526 317
2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	116 196
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	454 910
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	103 157

2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	456 948
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	99 395
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	357 206
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	66 586
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	424 527
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	93 697
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	181 683
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22 222
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	70 193
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	13 037
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	146 193
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	22 357
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	479 407
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	125 467
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	39 626
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	24 275
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 837 353
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	950 902
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	534 740
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 769 954
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	67 580
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	7 028 846
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	420 061
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	197 453
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 227 356
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	46 152
3:6 Institutet för rymdfysik	62 845
3:7 Kungl. biblioteket	422 655
3:8 Polarforskningssekreteriatet	66 363
3:9 Sunet	49 183
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	5 409
3:11 Etikprövningsmyndigheten	51 207
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	8 350
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	88 995
3:14 Gentekniknämnden ¹	4 810
4:1 Internationella program	81 589
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	32 186
4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	10 980
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	58 043
Summa anslag inom utgiftsområdet	94 529 445

¹Till och med budgetåret 2021 redovisades anslaget 1:9 *Gentekniknämnden* inom utg.omr. 4 Rättsväsendet.

Tabell 1.2 Beställningsbemyndiganden

Tusental kronor

Anslag	Beställningsbemyndigande	Tidsperiod
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 022 500	2023–2029
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	36 000	2023
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	2 025 000	2023
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	547 350	2023–2026
1:12 Praktisk skolforskning	72 600	2023–2025
1:13 Bidrag till lärarlöner	2 426 000	2023
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	7 658 000	2023
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	3 744 422	2023
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	9 700 000	2023–2029
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	24 500 000	2023–2032
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	2 150 000	2023–2032
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	4 200 000	2023–2034
4:1 Internationella program	168 000	2023–2025
Summa beställningsbemyndiganden inom utgiftsområdet	59 249 872	

2 Lagförslag

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i högskolelagen (1992:1434)

Härigenom föreskrivs att bilagan till högskolelagen (1992:1434) ska ha följande lydelse.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2022.

Nuvarande lydelse

I denna bilaga anges de högskolor som enligt 1 kap. 17 § får utfärda en gemensam examen.

Uppsala universitet
Lunds universitet
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Karolinska institutet (universitet)
Kungl. Tekniska högskolan (universitet)
Luleå tekniska universitet
Karlstads universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Mittuniversitetet
Malmö universitet
Sveriges lantbruksuniversitet

Blekinge tekniska högskola
Försvarshögskolan
Gymnastik- och idrottshögskolan
Högskolan i Borås
Högskolan Dalarna
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan Kristianstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Väst
Konstfack
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Mälardalens högskola
Stockholms konstnärliga högskola
Södertörns högskola

Föreslagen lydelse

I denna bilaga anges de högskolor som enligt 1 kap. 17 § får utfärda en gemensam examen.

Uppsala universitet
Lunds universitet
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet

¹ Senaste lydelse 2017:279. Ändringen innebär bl.a. att Mälardalens högskola tas bort ur förteckningen.

Karolinska institutet (universitet)
Kungl. Tekniska högskolan (universitet)
Luleå tekniska universitet
Karlstads universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Mittuniversitetet
Malmö universitet
Mälardalens universitet
Sveriges lantbruksuniversitet

Blekinge tekniska högskola
Försvärshögskolan
Gymnastik- och idrottshögskolan
Högskolan i Borås
Högskolan Dalarna
Högskolan i Gävle
Högskolan i Halmstad
Högskolan Kristianstad
Högskolan i Skövde
Högskolan Väst
Konstfack
Kungl. Konsthögskolan
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm
Stockholms konstnärliga högskola
Södertörns högskola

3 Utbildning och universitetsforskning

3.1 Utgiftsområdets omfattning

I avsnittet ges först en beskrivning av utgiftsområdets omfattning som inkluderar statliga styrmedel, volymer och kostnader. Därefter presenteras det övergripande målet för utgiftsområdet och de indikatorer som används för att följa upp målet. Den därpå följande resultatredovisningen innehåller två avsnitt. Det första innehåller resultat för hela utgiftsområdet inklusive internationella frågor och det andra en resultatredovisning för lärar- och förskollärarsituationen i skolväsendet. Regeringens bedömning av måluppfyllelse görs separat för vart och ett av avsnitten. Slutligen ges en övergripande inledning och beskrivning av politikens inriktning för utgiftsområdet. Det finns också avsnitt om politikens inriktning för barn- och ungdomsutbildning, kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola, universitet och högskolor samt forskning.

Den resultatredovisning som lämnas i budgetpropositionen bygger huvudsakligen på resultat som avser 2020. Den pågående covid-19-pandemin har inneburit en global kris med stora konsekvenser för människors liv, hälsa och ekonomi samt för ekonomin i Sverige och internationellt.

Utgiftsområdet omfattar följande områden:

Barn- och ungdomsutbildning

- förskola
- annan pedagogisk verksamhet
- förskoleklass
- grundskola
- grundsärskola
- specialskola
- sameskola
- fritidshem
- gymnasieskola
- gymnasiesärskola

Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola

- kommunal vuxenutbildning
- utbildning inom yrkeshögskolan
- vissa andra utbildningar med enskilda huvudmän

Universitet och högskolor

- högskoleutbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning vid universitet och högskolor med staten som huvudman och enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet, dock inte Sveriges lantbruksuniversitet som ingår i utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel och delar av utbildning och forskning vid Försvarshögskolan som ingår i utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap

Forskning

- statlig finansiering av forskning och forskningsmyndigheter samt forskningsetik.

I utgiftsområdet ingår även myndigheter inom skol- och vuxenutbildningsområdet, det eftergymnasiala yrkesutbildnings- och högskoleområdet samt vissa myndigheter inom forskningsområdet. Vidare ingår medlemsavgifter till Unesco, verksamheten vid Kommittén Svenska Unescorådet och finansieringen av internationella kunskapsmätningar och utbildningsstatistik.

Den verksamhet som bedrivs inom utgiftsområdet har flera olika huvudmän. Både kommuner och enskilda kan vara huvudmän för förskolan, fritidshemmet, annan pedagogisk verksamhet, förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och yrkeshögskolan medan enbart kommuner kan vara huvudmän för kommunal vuxenutbildning. Regioner får under vissa förutsättningar vara huvudmän för vissa utbildningar. Staten är huvudman för specialskolan och sameskolan. Staten är också huvudman för universitet och högskolor, men det finns också ett antal enskilda utbildningsanordnare inom högskoleområdet.

3.1.1 Statens styrning av den verksamhet som bedrivs av kommuner och enskilda utbildningsanordnare

Staten använder sig av flera olika instrument för att styra den utbildningsverksamhet som bedrivs av kommuner och enskilda. Staten fastställer mål och beslutar om lagar och andra författningar som styr verksamheten. För bl.a. skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet för barn och ungdomar gäller skollagen (2010:800), förordningar som reglerar de olika skolformerna och andra författningar.

Staten följer vidare upp resultaten, utvärderar, kvalitetssäkrar och granskar verksamheten genom uppdrag till Statens skolverk, Specialpedagogiska skolmyndigheten, Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) och Statens skolinspektion. Det inkluderar Skolverkets statistikansvar, Skolinspektionens kvalitetsgranskningar och den verksamhet som bedrivs av Barn- och elevombudet (BEO).

Ett tredje styrinstrument som staten förfogar över är den tillsyn och tillståndsprövning som Skolinspektionen ansvarar för. Tillsynen omfattar skolväsendet, huvuddelen av de särskilda utbildningsformerna och annan pedagogisk verksamhet. Myndigheten prövar dessutom ansökningar om att få bedriva skolverksamhet, vilket framför allt innebär godkännande av enskilda huvudmän för bl.a. grundskolor, gymnasieskolor och gymnasiesärskolor. Ett ytterligare styrinstrument utgörs av statligt finansierade utvecklingsinsatser. Skolverket stödjer skolhuvudmän i deras verksamhet och bidrar till att förbättra deras förutsättningar att arbeta med utveckling av verksamheten för ökad måluppfyllelse inom barn- och ungdomsutbildningen samt vuxenutbildningen. Kommuner och enskilda tilldelas medel för detta bl.a. genom riktade statsbidrag. Statsbidragen står dock för endast en liten del av finansieringen av barn- och ungdomsutbildningen och vuxenutbildningen. Huvuddelen finansieras med kommunala skattemedel och generella statsbidrag.

För enskilda utbildningsanordnare inom universitets- och högskoleutbildning ställs i lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina (examenstillståndslagen) motsvarande krav på utbildningen som gäller för statliga universitet och högskolor enligt 1 kap. högskolelagen (1992:1434). Relationerna med de enskilda utbildningsanordnarna regleras även genom avtal med vissa av utbildningsanordnarna och villkor för medel i regleringsbrev.

3.1.2 Volymer

I tabell 3.1 visas utvecklingen av antalet barn, elever och studerande samt könsfördelningen i de olika skol- och verksamhetsformerna. Antalet barn, elever och studerande har ökat med drygt 400 000 eller 17 procent sedan 2011/12. Könsfördelningen är relativt jämn i de verksamhetsformer som vänder sig till barn och ungdomar. Två undantag är grundsärskolan och specialsolan där det är fler pojkar än flickor. Att det är en något större andel pojkar även i andra verksamhetsformer som vänder sig till barn och ungdomar hänger samman med att det föds fler pojkar än flickor. I de verksamhetsformer som riktar sig mot vuxna är det generellt fler kvinnor än män i utbildning. Ett undantag är forskarutbildningen där andelarna kvinnor och män är lika stora.

Tabell 3.1 Antal inskrivna efter verksamhetsform

Antal och könsfördelning

	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Förskola	472 161	482 309	489 275	485 721	493 609	501 013	509 784	517 670	521 885	517 405
varav flickor	48%	48%	49%	49%	49%	48%	48%	48%	48%	48%
varav pojkar	52%	52%	52%	52%	52%	52%	52%	52%	52%	52%
Pedagogisk omsorg	19 397	18 064	16 348	14 681	13 654	12 551	11 585	11 680	10 615	9 723
varav flickor	50%	50%	49%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
varav pojkar	50%	50%	51%	50%	50%	50%	50%	50%	50%	50%
Förskoleklass¹	103 900	107 635	109 915	113 549	116 267	122 790	119 056	121 953	121 928	123 447
varav flickor	49%	49%	49%	49%	49%	49%	49%	49%	48%	49%
varav pojkar	51%	51%	52%	52%	51%	52%	51%	51%	52%	51%
Grundskola¹	888 500	899 022	920 829	949 303	985 459	1 023 804	1 049 332	1 068 115	1 086 008	1 096 832
varav flickor	49%	49%	49%	49%	49%	48%	49%	49%	49%	49%
varav pojkar	51%	51%	51%	51%	52%	52%	52%	51%	51%	50%
Grundsärskola	10 791	9 643	9 346	9 709	9 774	9 944	10 612	11 140	12 279	13 450
varav flickor	39%	39%	39%	40%	39%	39%	38%	38%	37%	36%
varav pojkar	62%	61%	61%	60%	61%	61%	62%	62%	63%	64%
Specialskola	501	457	478	502	553	640	650	659	699	720
varav flickor	46%	44%	44%	42%	39%	41%	40%	41%	40%	38%
varav pojkar	54%	56%	56%	58%	61%	60%	60%	60%	60%	62%
Sameskola²	184	190	196	184	206	180	178	197	200	206
varav flickor	53%	56%	46%	44%	51%	43%	47%	46%	43%	48%
varav pojkar	47%	44%	54%	56%	49%	57%	53%	54%	57%	52%
Fritidshem	396 598	411 255	425 945	444 395	461 871	478 021	484 399	489 871	493 137	480 007
varav flickor	48%	48%	48%	48%	48%	48%	48%	48%	48%	48%
varav pojkar	52%	52%	52%	52%	52%	52%	52%	52%	52%	52%
Gymnasieskola	369 083	351 641	330 196	323 670	323 141	343 911	347 863	352 286	355 004	360 847
varav kvinnor	48%	48%	48%	48%	47%	45%	45%	46%	47%	48%
varav män	52%	52%	52%	52%	53%	55%	55%	54%	53%	52%
Gymnasiesärskola	9 034	8 778	7 721	7 006	6 410	5 920	6 072	6 172	6 380	6 578
varav kvinnor	41%	41%	40%	40%	40%	40%	40%	40%	41%	41%
varav män	59%	59%	60%	60%	60%	60%	60%	60%	59%	59%
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå	88 372	83 883	89 580	98 711	94 526	96 839	104 462	112 142	116 934	121 082
varav kvinnor	65%	66%	65%	64%	64%	63%	62%	62%	62%	61%

varav män	35%	34%	35%	36%	36%	37%	38%	38%	38%	39%
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Komvux, särskild utbildning	4 733	4 570	4 299	4 245	4 083	3 880	3 605	3 670	3 525	3 280
varav kvinnor	49%	49%	49%	50%	49%	49%	49%	46%	51%	51%
varav män	51%	51%	51%	50%	51%	51%	51%	50%	49%	49%
Komvux, svenska för invandrare³	102 434	107 827	113 613	124 750	138 386	150 142	163 175	159 127	153 003	136 940
varav kvinnor	58%	58%	57%	54%	52%	51%	51%	54%	57%	59%
varav män	42%	43%	43%	43%	46%	48%	49%	46%	43%	41%
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Yrkehögskola⁴	42 484	40 754	42 596	44 929	46 634	47 984	50 373	54 464	63 393	77 942
varav kvinnor	51%	51%	52%	52%	52%	52%	53%	54%	55%	54%
varav män	49%	49%	48%	48%	48%	48%	47%	46%	45%	46%
	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21
Universitet och högskola	312 814	304 482	298 533	295 439	294 441	293 902	295 167	298 668	305 590	321 597
varav kvinnor	58%	59%	59%	59%	59%	59%	59%	60%	60%	60%
varav män	42%	41%	41%	41%	41%	41%	41%	40%	40%	40%
Forskarutbildning	18 838	19 587	19 604	19 431	18 794	18 426	17 068	17 795	17 749	17 141
varav kvinnor	49%	48%	48%	48%	47%	47%	47%	48%	49%	50%
varav män	52%	52%	52%	53%	53%	53%	53%	52%	51%	50%

¹ Exklusive sameskolan.

² Inklusive förskoleklass.

³ Uppgifterna avseende kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) avser antal elever oavsett hur länge och i vilken omfattning de studerat. Från och med 2018 redovisas enbart uppgifter om elever som går på sfi där kommunen är huvudman.

⁴ Uppgifterna avseende yrkehögskolan avser antal studerande oavsett studiernas längd och omfattning.

Källor: Statens skolverk och Statistiska centralbyrån.

3.1.3 Totala kostnader för utbildningsväsendet

De totala kostnaderna för utbildningsväsendet uppgick 2020 till 413 miljarder kronor (se tabell 3.2) vilket utgör 8,3 procent av bruttonationalprodukten (BNP).

Kostnaderna har ökat med 55,4 miljarder kronor sedan 2016, vilket är en ökning med 16 procent.

Den enskilt största verksamheten inom utbildningsväsendet är grundskolan, inklusive sameskolan, som stod för 31 procent av de totala kostnaderna 2020. Därefter följer förskolan samt universitet och högskolor som svarade för 20 respektive 19 procent av kostnaderna samma år. De ur kostnadssynpunkt minsta verksamheterna var i tur och ordning, från den största till den minsta, yrkehögskolan, pedagogisk omsorg, öppen förskole- och fritidsverksamhet, specialskolan samt svenska utlandsskolor. Dessa verksamheter svarade sammantaget för endast 1,3 procent av de totala utbildningskostnaderna 2020.

Kostnadsökningarna sedan 2016 har i synnerhet varit stora för förskolan, grundskolan och universitet och högskolor. Kostnaderna för grundskolan har ökat med 21,8 miljarder kronor sedan 2016, en ökning på 20 procent. Kostnaderna för förskolan och universitet och högskolor har ökat med 8,9 miljarder kronor respektive 9,0 miljarder kronor sedan 2016, vilket är en ökning på 12 respektive 13 procent.

Procentuellt sett har kostnadsökningarna sedan 2016 varit störst för yrkehögskolan, grundsärskolan och den kommunala vuxenutbildningen med ökningarna på 58, 35 respektive 28 procent.

Tabell 3.2 Totala kostnader för utbildningsväsendet

Miljarder kronor

	2016	2017	2018	2019	2020
Förskola ¹	71,7	75,0	78,6	81,2	80,6
Pedagogisk omsorg ¹	1,5	1,5	1,4	1,3	1,2
Fritidshem ¹	17,1	18,1	18,9	19,6	19,5
Öppen verksamhet	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Förskoleklass	6,8	7,3	7,5	7,9	8,1
Grundskola ²	107,0	114,7	121,8	127,4	128,8
Gymnasieskola ³	39,7	41,8	43,8	44,5	44,6
Svenska utlandsskolor ⁴	0,1	0,2	0,2	0,2	0,1
Grundsärskola	4,5	4,9	5,4	5,8	6,1
Gymnasiesärskola	2,8	2,9	2,9	3,0	3,1
Specialskola	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Vuxenutbildning ⁵	8,0	8,9	9,6	10,1	10,2
Studieförbund	4,0	4,0	4,0	3,9	3,5
Folkhögskolor ⁶	3,5	3,5	3,7	3,9	3,7
YH ⁷	1,7	1,8	2,0	2,3	2,7
Universitet och högskolor ⁸	69,0	70,6	73,6	77,0	78,0
Studiestöd ⁹	18,7	18,8	20,1	22,2	24,5
Summa	357,2	375,1	394,9	411,7	416,1
Andel av BNP (%)	8,1	8,1	8,2	8,2	8,4

Anm.: Redovisningen omfattar inte polisskolan, Försvarsmaktens utbildningar, arbetsmarknads- och personalutbildning eller övrig utbildning hos privata utbildningsanordnare. Uppgifterna redovisas i löpande priser.

¹ Nettokostnad exklusive avgifter.

² Inklusiva sameskola.

³ Inklusiva skolskjuts, reseersättning och inackordering.

⁴ Omräknade kostnader baserat på antalet elever i reguljär utbildning.

⁵ Inkluderar kommunal vuxenutbildning på grundläggande och gymnasial nivå, kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning och sfi.

⁶ Resultatredovisning för folkhögskolorna återfinns inom utg.omr. 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid avsnitt 17 Folkbildning.

⁷ Yrkehögskolan.

⁸ Inkluderar forskning och utbildning på forskarnivå.

⁹ Inkluderar studiebidrag och studiemedlens bidragsdel samt kostnaderna för räntesubventioner, avskrivningar och statlig ålderspensionsavgift. Resultatredovisning för studiestöd återfinns under utg.omr. 15 Studiestöd.

Källa: Statistiska centralbyrån.

3.2 Utgiftsutveckling

I detta avsnitt presenteras tre översiktliga budgettabeller för utgiftsområdet. I tabell 3.3 redovisas anslagsutvecklingen för utfall 2020, budget och prognos för 2021 samt regeringens förslag till budget för 2022 och beräknad anslagsnivå för 2023 och 2024. Regeringen föreslår att 94 529 miljoner kronor anvisas för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning för 2022. För 2023 och 2024 beräknas 92 016 miljoner kronor respektive 92 654 miljoner kronor. I utgiftsområdet ingår barn-, ungdoms- och vuxenutbildning, universitet och högskolor, forskning och anslag för vissa gemensamma ändamål. Sammantaget har utgiftsområdet 104 anslag. I tabell 3.4 redovisas därefter anslagsnivån för perioden 2022–2024 jämförd med statens budget för 2021 fördelat på olika komponenter. Den årliga pris- och löneomräkningen av anslagen för förvaltningsändamål som görs för att kompensera myndigheter för pris- och löneökningar utgör en del av den föreslagna anslagsförändringen. I tabell 3.5 redovisas slutligen den realekonomiska fördelningen baserad på utfall 2020 och kända förändringar av anslagens användning.

Tabell 3.3 Utgiftsutveckling inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	Utfall 2020	Budget 2021 ¹	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024
Barn-, ungdoms- och vuxenutbildning	25 249	32 565	29 593	33 340	30 547	30 340
1:1 Statens skolverk	1 114	1 157	1 181	1 362	1 575	1 564
1:2 Statens skolinspektion	427	468	436	482	489	489
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	733	770	749	784	789	795
1:4 Sameskolstyrelsen	51	58	58	58	57	57
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	2 947	4 917	4 379	4 254	2 572	2 530
1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan	240	315	243	260	260	260
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	3 896	3 903	3 864	3 903	4 199	4 160
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	199	209	207	201	201	206
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	99	110	89	112	112	112
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	133	750	503	841	902	817
1:11 Skolforskningsinstitutet	23	25	24	25	26	25
1:12 Praktikinrä skolforskning	19	19	18	32	36	36
1:13 Bidrag till lärarlöner	4 124	4 875	4 220	4 875	3 875	2 875
1:14 Särskilda insatser inom skolområdet	163	163	162	203	203	203
1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling	4 840	6 230	6 132	6 554	7 658	8 743
1:16 Bidrag till vissa studier	6	18	11	18	18	18
1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning	3 101	4 807	3 574	5 417	3 724	3 583
1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan	123	139	140	144	141	137
1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning	3 011	3 635	3 604	3 815	3 711	3 731
Universitet och högskolor	48 098	51 505	50 964	51 327	51 618	52 233
2:1 Universitetskanslersämbetet	160	161	161	172	174	173
2:2 Universitets- och högskolerådet	194	243	241	260	244	218
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 849	2 043	2 025	2 039	2 027	2 048
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 259	2 335	2 335	2 368	2 391	2 419
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 165	2 347	2 327	2 356	2 349	2 382
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 323	2 407	2 407	2 433	2 465	2 493
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	2 293	2 376	2 376	2 387	2 378	2 403
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 664	1 725	1 725	1 744	1 767	1 787
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 847	1 967	1 953	1 970	1 959	1 980
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 710	1 760	1 760	1 779	1 803	1 824
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 463	1 579	1 566	1 591	1 591	1 609
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 187	1 219	1 219	1 232	1 248	1 263
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 546	1 748	1 621	1 749	1 739	1 757
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 022	1 056	1 056	1 067	1 081	1 094

2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	761	795	779	804	802	812
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 663	1 731	1 731	1 750	1 773	1 793
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 217	1 393	1 381	1 360	1 324	1 339
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 712	1 834	1 834	1 844	1 868	1 890
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	707	768	756	764	761	768
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	417	429	429	434	439	444
2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	696	765	759	769	770	776
2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	261	282	282	285	289	293
2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 148	1 213	1 202	1 203	1 204	1 218
2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	359	386	386	390	396	400
2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	835	893	878	897	899	911
2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	287	319	319	322	327	330
2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	583	658	652	636	633	641
2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	262	284	284	287	291	295
2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	980	1 066	1 057	1 071	1 071	1 084
2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	256	277	277	300	304	308
2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	662	694	688	694	690	696
2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	132	151	151	283	286	290
2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	260	295	283	290	286	289
2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	104	109	109	110	111	113
2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	211	214	212	217	219	221
2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	52	55	55	56	56	57
2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	111	123	122	124	125	125
2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	39	42	42	35	35	36
2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	532	578	578	572	569	577
2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	89	105	104	106	107	109
2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	446	486	481	487	488	493
2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	88	108	107	109	111	112
2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	479	531	526	526	525	530

2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	110	115	114	116	118	119
2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	414	458	454	455	454	460
2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	80	102	101	103	105	106
2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	417	461	457	457	456	462
2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	70	98	97	99	101	102
2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	323	370	370	357	353	358
2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	57	66	65	67	67	68
2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	383	428	425	425	422	429
2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	77	93	92	94	95	96
2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	169	180	179	182	183	185
2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20	22	22	22	23	23
2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	67	70	69	70	71	72
2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	12	13	13	13	13	13
2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	137	144	144	146	147	148
2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	20	22	22	22	23	23
2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	440	478	478	479	480	486
2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	93	124	123	125	127	129
2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	37	39	39	40	40	40
2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	21	24	24	24	25	25
2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	3 452	3 837	3 761	3 837	3 842	3 889
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	1 497	1 531	1 425	951	1 078	1 119
2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor	440	472	468	535	540	567
2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 681	2 734	2 710	2 770	2 813	2 846
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet	47	73	72	68	68	68
Forskning	8 473	9 635	9 615	9 680	9 696	9 940
3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	6 092	7 146	7 118	7 029	7 025	7 260
3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	389	420	411	420	420	420
3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning	170	184	175	197	200	202
3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet	1 094	1 117	1 115	1 227	1 237	1 237
3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning	40	41	41	46	47	47
3:6 Institutet för rymdfysik	57	57	57	63	63	64
3:7 Kungl. biblioteket	394	420	426	423	428	432
3:8 Polarforskningssekreteriatet	38	50	72	66	67	68
3:9 Sunet	59	49	49	49	49	49
3:10 Överklagandenämnden för etikprövning	5	5	5	5	5	6

3:11 Etikprövningsmyndigheten	39	44	44	51	52	52
3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning	4	8	8	8	8	9
3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål	89	89	88	89	89	89
3:14 Gentekniknämnden	5	5	5	5	5	5
Vissa gemensamma ändamål	158	175	173	183	156	141
4:1 Internationella program	82	82	80	82	82	82
4:2 Avgift till Unesco och ICCROM	31	31	31	32	32	32
4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet	10	11	11	11	11	11
4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	35	52	52	58	31	16
Äldreanslag	985					
2020 1:11 Fler anställda i lågstadiet	985					
Totalt för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning	82 963	93 881	90 346	94 529	92 016	92 654

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Tabell 3.4 Förändringar av utgiftsramen 2022–2024 för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	92 083	92 083	92 083
Pris- och löneomräkning ²	585	1 305	1 952
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 821	-1 413	-1 421
varav BP22 ³	3 626	2 309	2 375
Överföring till/från andra utgiftsområden		0	0
Övrigt	41	41	41
Ny utgiftsram	94 529	92 016	92 654

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Tabell 3.5 Utgiftsram 2022 realekonomiskt fördelad för utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Miljoner kronor

	2022
Transfereringar ¹	34 543
Verksamhetsutgifter ²	59 783
Investeringar ³	203
Summa utgiftsram	94 529

Anm.: Den realekonomiska fördelningen baseras på utfall 2020 och kända förändringar av anslagens användning.

¹ Med transfereringar avses inkomstöverföringar, dvs. utbetalningar av bidrag från staten till exempelvis hushåll, företag eller kommuner utan att staten erhåller någon direkt motprestation.

² Med verksamhetsutgifter avses resurser som statliga myndigheter använder i verksamheten, t.ex. utgifter för löner, hyror och inköp av varor och tjänster.

³ Med investeringar avses utgifter för anskaffning av varaktiga tillgångar såsom byggnader, maskiner, immateriella tillgångar och finansiella tillgångar.

3.3 Mål för utgiftsområdet

Målet för utgiftsområdet är att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16 avsnitt 2.3, bet. 2011/12:UbU1, rskr. 2011/12:98).

3.4 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder övergripande för hela utgiftsområdet

För att följa upp hur framstående Sverige är som kunskaps- och forskningsnation behöver jämförelser göras med andra länder. Huvuddelen av de indikatorer som används för uppföljningen av det övergripande målet för utgiftsområdet bygger därför på internationell statistik.

De nedan angivna indikatorerna används för att mäta måluppfyllelsen på övergripande nivå inom utbildningsområdet:

- andel barn i förskola
- resultat i de internationella undersökningarna PIRLS, TIMSS och PISA
- likvärdighet i svensk skola utifrån de internationella undersökningarna
- befolkningens uppnådda utbildningsnivå
- vuxnas deltagande i utbildning
- andel unga som varken arbetar eller studerar
- utbildningsinriktning bland kvinnor och män med eftergymnasial utbildning
- sysselsättning efter avslutad utbildning.

Indikatorerna kompletteras i efterföljande avsnitt med de indikatorer som mäter måluppfyllelsen på verksamhetsnivå. För att beskriva de framsteg som görs mot målet att Sverige även ska vara en framstående forskningsnation hänvisas till avsnitt 6.3.

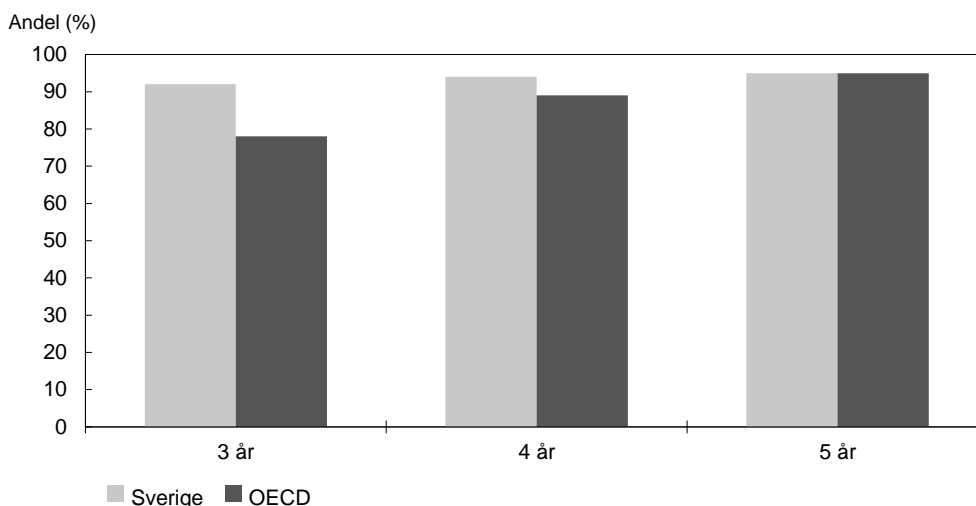
En förutsättning för att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation är en väl fungerande och hållbar kompetensförsörjning. Utvecklingen av kompetensförsörjningen följs upp med följande indikatorer:

- sambandet mellan andel arbetslösa och andelen lediga jobb
- förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad efter utbildningsnivå
- arbetsgivarens bedömning av kompetensförsörjningen och framtida kompetensförsörjning.

3.5 Resultatredovisning

Indikator: Andel barn i förskola

I Sverige är andelen barn i förskola hög redan från tre års ålder. År 2018 var 92 procent av alla treåringar och 94 procent av alla fyraåringar i Sverige inskrivna i förskolan. Detta är betydligt högre än för OECD där i genomsnitt 78 procent av alla treåringar och 89 procent av alla fyraåringar var inskrivna i förskolan 2018. Det finns däremot ingen större skillnad i andel femåringar i förskola mellan Sverige och OECD-snittet.

Diagram 3.1 Andel barn i förskola

Källa: OECD.

Indikator: Resultat i de internationella undersökningarna

Sverige deltar i flera olika internationella kunskapsmätningar såsom PISA, PIRLS och TIMSS vilka ger en god indikation på hur svenska elevers kunskaper i läsning, matematik och naturvetenskap står sig internationellt. Resultaten från dessa internationella studier, i de fall någon ny studie har presenterats sedan föregående års budgetproposition, redovisas närmare i avsnitt 4. Den senaste insamlingen av uppgifter inom ramen för PISA gjordes med en ovanligt hög exkluderingsgrad. Den samlade bilden av de internationella kunskapsmätningarna är dock att inrikes födda elevers resultat står sig väl i dessa.

Indikator: Likvärdighet i svensk skola utifrån TIMSS

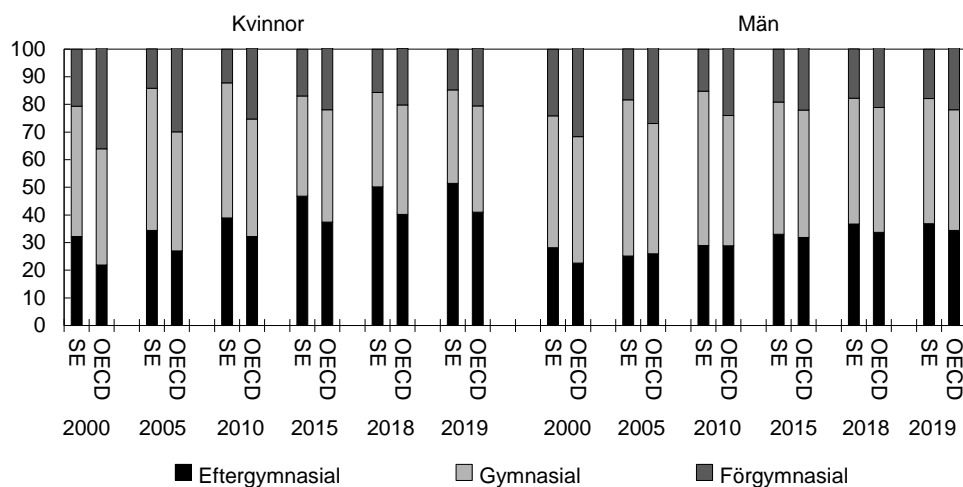
En likvärdig skola karaktäriseras av att alla elever, oavsett bakgrund eller vilken skola de går, ges möjlighet och stöd att nå så långt som möjligt i sin egen kunskapsutveckling. Den internationella studien TIMSS innehåller ett antal olika indikatorer som kan användas för att utvärdera likvärdigheten i den svenska skolan. Sammantaget indikerar studien att resultatspridningen har ökat något, särskilt i årskurs 8 i grundskolan. En högre andel elever presterar på den högsta kunskapsnivån jämfört med 2015, men man ser ingen motsvarande minskning i den andel elever som inte når upp till en elementär nivå. I TIMSS mäts elevernas socioekonomiska bakgrund med hjälp av enkätfrågor om bl.a. föräldrarnas utbildningsnivå, antal böcker i hemmet och tillgången till eget rum. Skillnaderna i genomsnittligt resultat är fortsatt stora mellan elever som har en högre grad av hemresurser jämfört med elever med en lägre grad av hemresurser. Dessa skillnader ökar inte signifikant mellan 2015 och 2019, men jämfört med TIMSS 2011 är skillnaderna nu signifikant större i såväl matematik som i de naturorienterande ämnena för elever i årskurs 8 i grundskolan samt i matematik för elever i årskurs 4 i grundskolan.

Indikator: Befolkningens uppnådda utbildningsnivå

I såväl Sverige som i OECD-länderna har de utbildningssatsningar som gjorts lett till att andelen högutbildade personer i befolkningen ökat över tid (se diagram 3.2). I Sverige har 51 procent av kvinnorna och 37 procent av männen i åldrarna 25–64 år en eftergymnasial utbildning. Motsvarande andelar i OECD-länderna är 41 respektive 34 procent. Kvinnor i Sverige har en högre utbildningsnivå än kvinnor i OECD i stort. Detsamma gäller för män men i betydligt mindre utsträckning.

Diagram 3.2 Uppnådd utbildningsnivå bland kvinnor och män 25–64 år i Sverige och genomsnittet för OECD

Procentuell fördelning

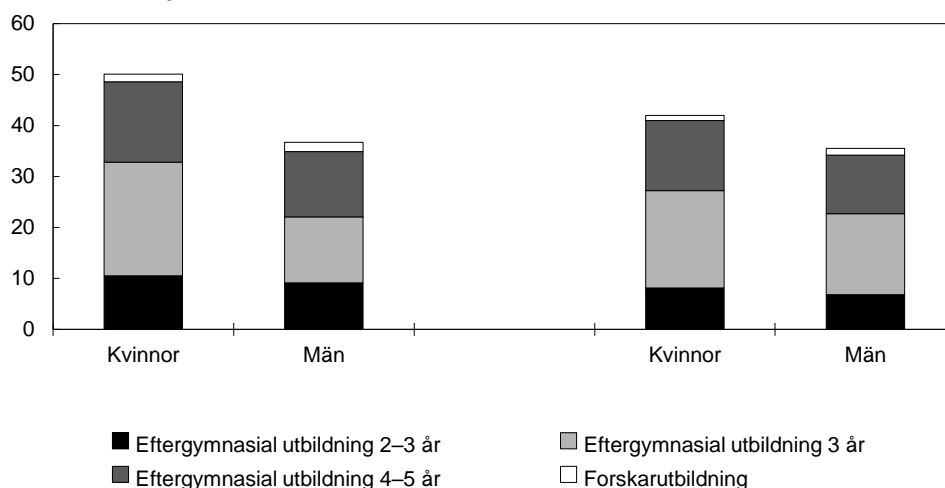
Anm.: Eftergymnasial utbildning avser minst 2 års eftergymnasial utbildning, gymnasial utbildning avser minst 2 års gymnasiala studier och/eller 1 års eftergymnasial utbildning, förgymnasial utbildning avser grundskoleutbildning och/eller 1-årig gymnasial utbildning.

Källa: OECD.

I diagram 3.3 visas andelarna kvinnor och män med en eftergymnasial utbildning i Sverige och OECD i genomsnitt. Genomgående har en högre andel av kvinnorna en eftergymnasial utbildning jämfört med männen. Ett av skälen till att fler kvinnor än män går vidare till högre utbildning i Sverige är att de yrken som domineras av kvinnor ofta kräver högskoleutbildning. Skillnaderna i andel mellan kvinnor och män är större i Sverige än genomsnittligt i OECD. Dock har en större andel män än kvinnor en forskarutbildning. Det gäller både i Sverige och i OECD i stort.

Diagram 3.3 Kvinnor och män 25–64 år med eftergymnasial utbildning efter nivå på eftergymnasial utbildning 2019

Procentuell fördelning

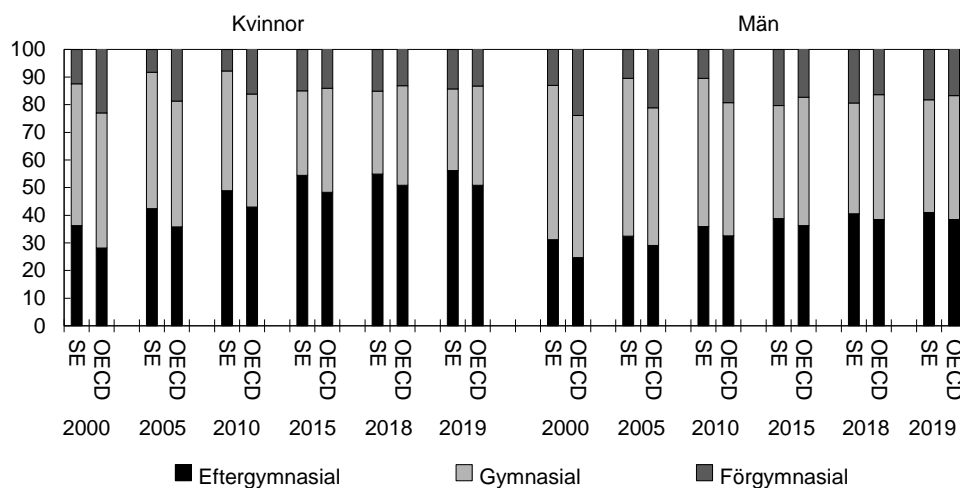
Källa: OECD.

I diagram 3.4 visas utbildningsnivån bland unga kvinnor och män i åldrarna 25–34 år. Det är något fler unga i Sverige som har eftergymnasial utbildning än det är i OECD i stort men skillnaderna är relativt små. I Sverige har 56 procent av kvinnorna och 41 procent av männen i dessa åldrar en eftergymnasial utbildning. Motsvarande andel i OECD i stort är 51 respektive 39 procent. Andelen unga med en förgymnasial utbildning är större i Sverige än genomsnittligt i OECD.

I Sverige är andelen med en förgymnasial utbildning som högsta uppnådda utbildning högre 2019 än 2010 och andelen är större än andelen i OECD i genomsnitt. Att andelen ökat jämfört med 2010 beror till stor del på att kraven har ökat när det gäller vilka som i statistiken klassificeras som gymnasieutbildade. De senaste åren har andelen med en förgymnasial utbildning som högsta uppnådda utbildning minskat, såväl i Sverige som i OECD i stort.

Diagram 3.4 Uppnådd utbildningsnivå bland unga kvinnor och män 25–34 år i Sverige och genomsnittet för OECD

Procentuell fördelning

Anm.: Eftergymnasial utbildning avser minst 2 års eftergymnasial utbildning, gymnasial utbildning avser minst 2 års gymnasiala studier och/eller 1 års eftergymnasial utbildning, förgymnasial utbildning avser grundskoleutbildning och/eller 1-årig gymnasial utbildning.

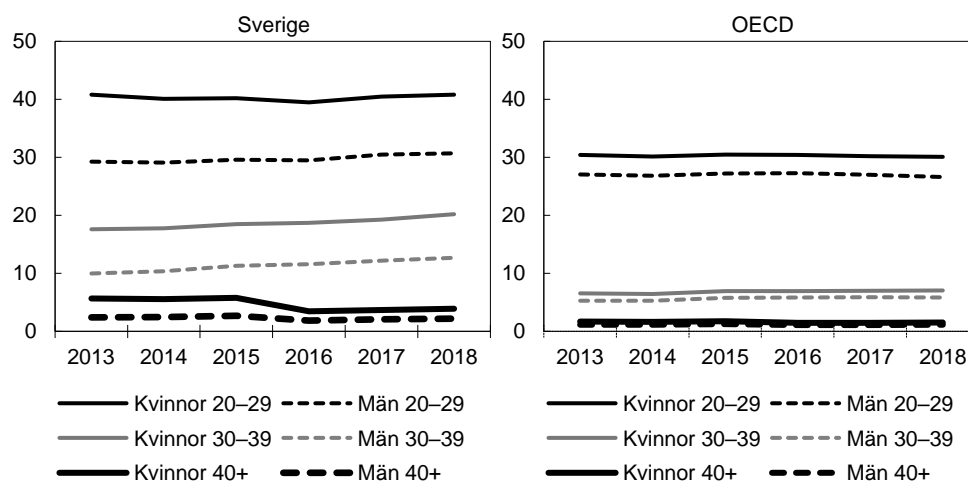
Källa: OECD.

Indikator: Vuxnas deltagande i utbildning

En framstående utbildningsnation bör erbjuda god tillgång till utbildning. Kvinnor i alla åldersgrupper deltar i utbildning i större utsträckning än män. Det gäller för både Sverige och OECD men skillnaderna mellan kvinnor och män är större i Sverige än i OECD. I Sverige är det fler som deltar i utbildning jämfört med genomsnittet i OECD, vilket gäller för både kvinnor och män. I Sverige har andelen i utbildning ökat något de senaste åren bland kvinnor och män i åldrarna 30–39 år.

Diagram 3.5 Andel kvinnor och män i Sverige och OECD som deltar i någon form av utbildning

Procent

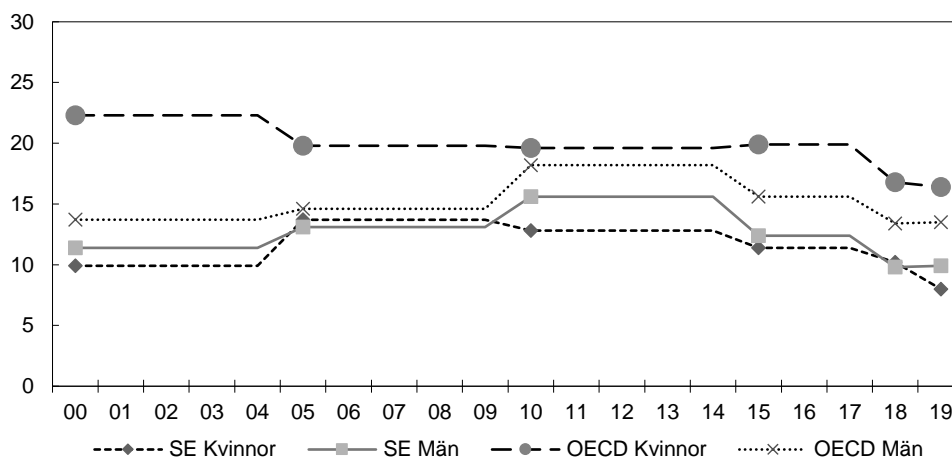
Anm.: Beräknat OECD-snitt utifrån OECD-ländernas andelar. Avser formell utbildning heltid och deltid på alla nivåer.
Källa: OECD.

Indikator: Andel unga som varken arbetar eller studerar

I Sverige är andelen 20–24-åringar som varken arbetar eller studerar lägre än genomsnittet i OECD, och så har det varit under hela den undersökta perioden. Det finns ingen stor skillnad mellan könen i Sverige. Inom OECD är skillnaderna mellan könen i genomsnitt större. Andelen som varken arbetar eller studerar är särskilt stor bland 20–24-åriga kvinnor i OECD-länderna.

Diagram 3.6 Andel 20–24-åringar som varken arbetar eller studerar

Andel (%)

Källa: OECD.

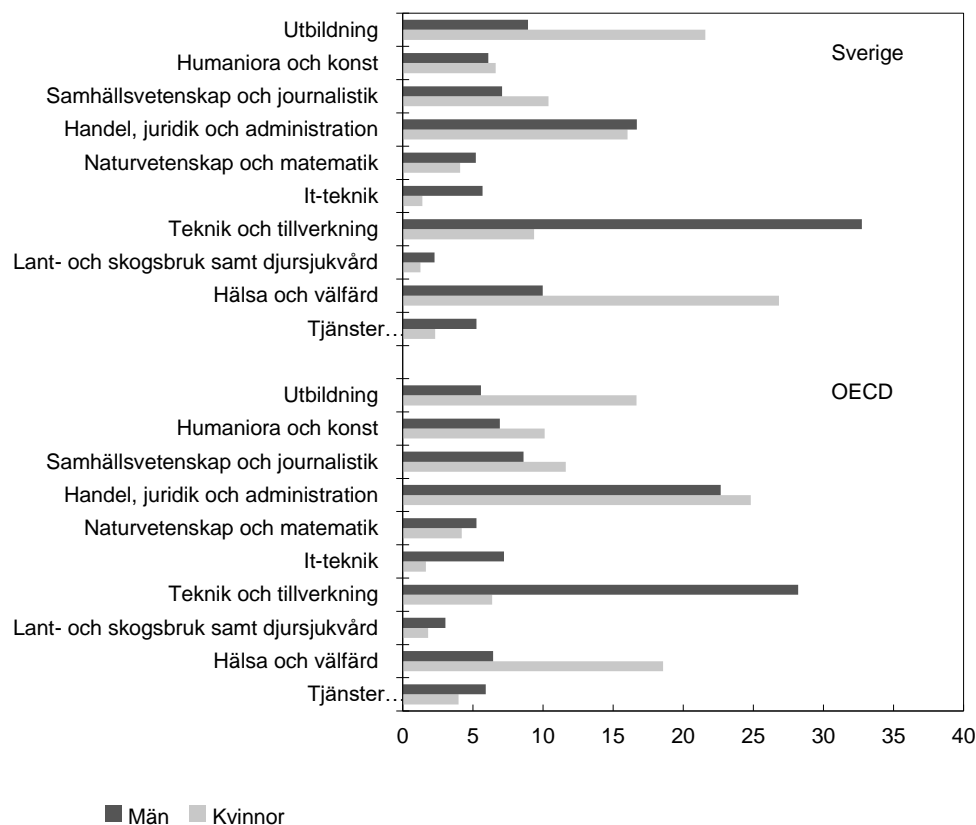
Indikator: Utbildningsinriktning bland kvinnor och män med eftergymnasial utbildning

I Sverige finns det stora skillnader mellan mäns och kvinnors val av utbildningsinriktning. Av alla eftergymnasialt utbildade män i åldrarna 25–64 år har flest valt en utbildning inom teknik och tillverkning (33 procent) följt av handel, juridik och administration (17 procent). Av svenska eftergymnasialt utbildade kvinnor i samma åldersspann har i stället flest valt en utbildning inom hälsa och välfärd (27 procent) och inom inriktningen utbildning (22 procent). Detta mönster återfinns även i OECD

i genomsnitt men där är inte könsskillnaderna lika stora. Exempelvis är könsskillnaden när det gäller andelen med hälsa och välfärd som utbildningsinriktning 17 procentenheter i Sverige medan motsvarande skillnad i OECD i genomsnitt ligger på 12 procentenheter. Detta tyder på att könsstereotypa normer är styrande för ungas val av studieinriktning och yrke i högre grad i Sverige än i OECD som helhet.

Diagram 3.7 Andel eftergymnasialt utbildade 25–64 år i olika utbildningsinriktningar 2019

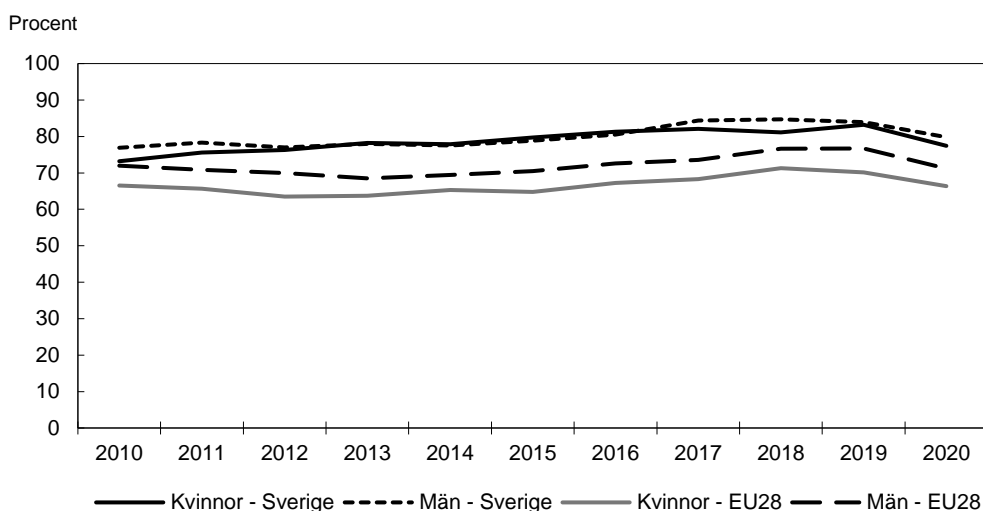
Procent

Källa: OECD.

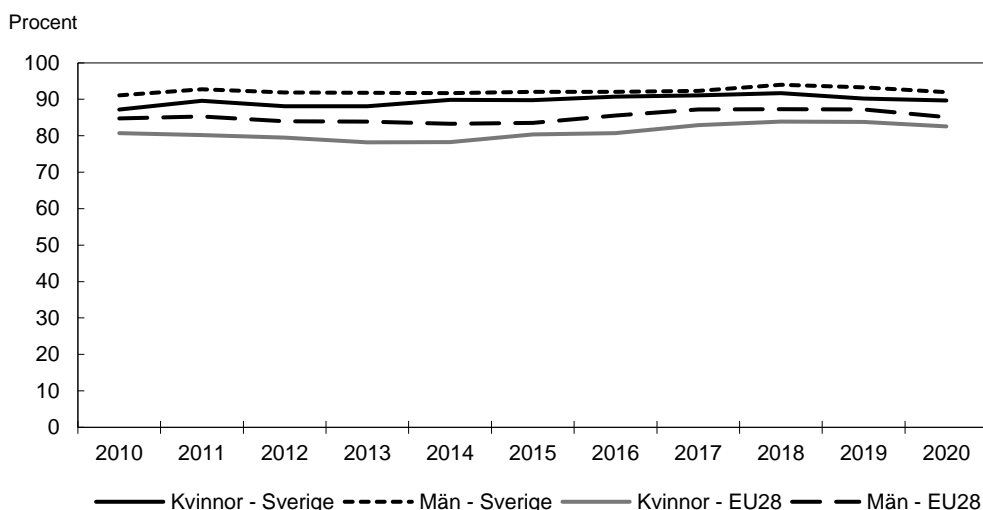
Indikator: Sysselsättning efter avslutad utbildning

I Sverige är andelen sysselsatta efter avslutad utbildning större än i EU i snitt. Det gäller både efter avslutad gymnasial utbildning (diagram 3.8) och efter avslutad eftergymnasial utbildning (diagram 3.9). Andelen sysselsatta bland dem som nyligen avslutat sin utbildning minskade under 2020 jämfört med 2019. Andelen minskade särskilt mycket bland dem med en nyligen avslutad gymnasial utbildning.

Diagram 3.8 Andel kvinnor och män som är sysselsatta 1–3 år efter avslutad gymnasial utbildning

Anm.: Med gymnasial utbildning avses minst 2 års gymnasiala studier och/eller 1 års eftergymnasial utbildning. Med EU28 avses de tidigare 28 länderna i EU. I och med att Storbritannien lämnade EU i januari 2020 är det nu 27 EU-länder.

Källa: Eurostat.

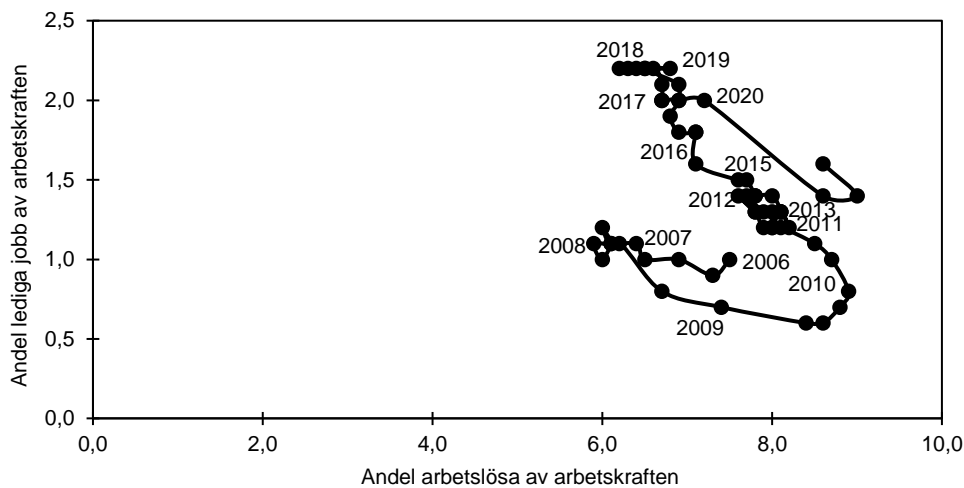
Diagram 3.9 Andel kvinnor och män som är sysselsatta 1–3 år efter avslutad eftergymnasial utbildning

Anm.: Med eftergymnasial utbildning avses minst två års eftergymnasial utbildning. Med EU28 avses de tidigare 28 länderna i EU. I och med att Storbritannien lämnade EU i januari 2020 är det nu 27 EU-länder.

Källa: Eurostat.

Indikator: Sambandet mellan andel arbetslösa och andelen lediga jobb

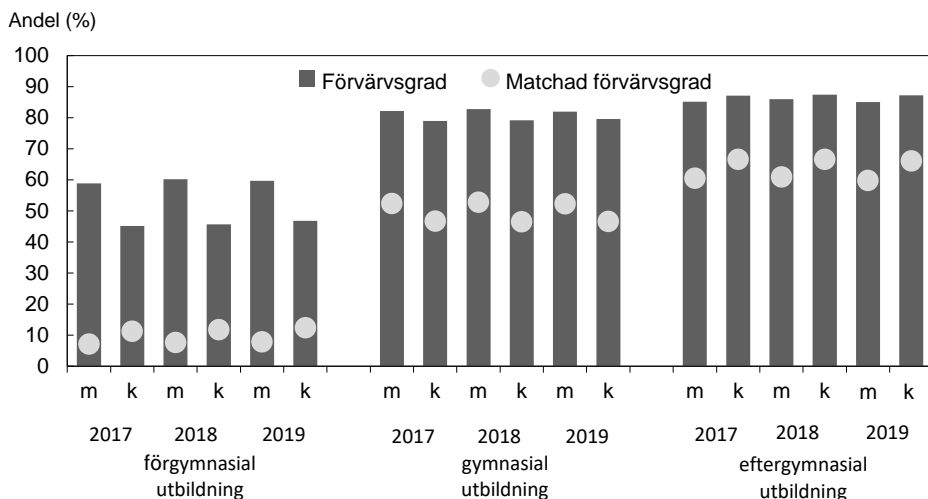
Den s.k. Beveridgekurvan visar relationen mellan lediga jobb som andel av arbetskraften (vakansgraden) och arbetslöshet (se diagram 3.10) och ger en indikation på utvecklingen av matchningen på arbetsmarknaden. Under 2020 har de lediga jobben minskat även om man kan se ett ökat antal lediga jobb under det sista kvartalet. Samtidigt ökade arbetslösheten och nådde under det tredje kvartalet samma nivåer som under finanskrisen 2010. Under det fjärde kvartalet minskade arbetslösheten något.

Diagram 3.10 Samband mellan andelen arbetslösa och andelen lediga jobb, kvartalsvärden

Källa: Konjunkturinstitutet.

Indikator: Förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad efter utbildningsnivå

Den matchade förvärvsgraden belyser hur pass väl arbetskraftens utbildningar stämmer överens med arbetsmarknadens utbildningskrav eller efterfrågan. En hög matchad förvärvsgrad innebär att en stor andel av alla med en viss utbildning också jobbar inom ett yrke eller en profession som matchar utbildningen. Av diagram 3.11 framgår att både kvinnor och män med en eftergymnasial utbildning i högre utsträckning jobbar inom ett yrke eller en profession som matchar deras utbildning än kvinnor och män med en förgymnasial eller gymnasial utbildning. Detta förhållande har varit stabilt de senaste åren, dvs. matchningen mellan arbetskraftens utbildningar och arbetsmarknadens utbildningskrav eller efterfrågan har varken förbättrats eller försämrats. Kvinnor med en förgymnasial eller eftergymnasial utbildning har en högre matchad förvärvsgrad än män med en sådan utbildning, men kvinnor med en gymnasial utbildning har en lägre matchad förvärvsgrad än män med en sådan utbildning. Förvärvsgraden är också generellt sett högre för kvinnor och män med en eftergymnasial utbildning. Inrikes födda har generellt en högre matchad förvärvsgrad än utrikes födda. Skillnaderna är större mellan inrikes födda och utrikes födda som har en eftergymnasial utbildning än bland dem som har en gymnasial utbildning.

Diagram 3.11 Andel utbildade som förvärvsarbetar och andel som förvärvsarbetar inom yrke/profession som matchar utbildningen efter utbildningsnivå

Källa: Statistiska centralbyrån.

Indikator: Arbetsgivarens bedömning av kompetensförsörjningen och framtida kompetensförsörjning

Att Sverige ska vara en framstående kunskaps- och forskningsnation som präglas av en hög kvalitet förutsätter en välfungerande och hållbar kompetensförsörjning. Detta innebär bl.a. att den arbetsföra befolkningens utbildning och kompetens svarar mot arbetsgivarnas behov på arbetsmarknaden.

Statistiska centralbyråns (SCB) undersökning Arbetskraftsbarometern 2020 visar att det är stor brist på många utbildningsgrupper inom vården. Bristen är störst på distriktssköterskor men det är även stor brist på andra specialistsjuksköterskor. Många arbetsgivare uppger att det är brist på lärare. Det gäller exempelvis speciallärare, specialpedagoger, grundlärare med inriktning mot fritidshem och ämneslärare i matematik och naturorienterande ämnen (NO).

Arbetsgivarna uppgav även att det är brist på personal med gymnasial yrkesutbildning, även om bristen 2020 minskat något jämfört med 2019. Störst brist uppgavs det vara på transportutbildade, restaurangutbildade och industritekniskt utbildade. År 2019 uppgav arbetsgivarna att det var stor brist på byggutbildade. År 2020 har andelen som uppger brist halverats.

Vart tredje år publicerar SCB rapporten *Trender och Prognoser* som visar tillgång och efterfrågan på olika utbildningar på längre sikt. Den senaste rapporten från 2021 visar att bristen på utbildade inom vård och omsorg väntas bestå eller tillta fram till 2035. Fortsatt brist väntas även inom flera lärarkategorier. Inom teknikområdet väntas det främst bli brist på personer med gymnasial utbildning, framför allt utbildade inom fordons- och industriteknik. Däremot bedöms arbetsmarknadsläget för civilingenjörs- och högskoleingenjörsutbildade bli relativt balanserat på sikt.

Internationell verksamhet

Inom utgiftsområdet bedrivs en omfattande internationell verksamhet som bidrar till målet för utgiftsområdet. Genom dialog och erfarenhetsutbyte skapas bättre förutsättningar för att möta gemensamma utmaningar, inte minst genom arbetet med Agenda 2030 och arbetet med att motverka konsekvenser av covid-19-pandemin inom utbildningsväsendet. Det internationella samarbetet inom utgiftsområdet sker framför allt inom EU, OECD, Nordiska ministerrådet, Europarådet och Unesco.

EU-samarbetet inom utbildningsområdet utgår ifrån ett nytt samarbetsramverk som antogs i februari 2021, Ett europeiskt område för utbildning 2021–2030. Programmet Erasmus+ bidrar till att uppfylla målen i ramverket. I december 2020 nåddes en politisk överenskommelse om ett nytt Erasmusprogram för perioden 2021–2027. Det formella beslutet fattades i maj 2021.

Inom ramen för Nordiska ministerrådet för utbildning och forskning (MR-U) har det nordiska samarbetet tagit flera steg för att styra verksamheten mot ländernas gemensamma vision *Vår vision 2030* som slår fast att Norden ska vara världens mest hållbara och integrerade region 2030. Vidare fortsätter arbetet för en förbättrad styrning och kvalitet i samarbetet om utbildning, forskning och forskningsinfrastruktur. Det samarbetsprogram som finns framtaget för MR-U:s verksamhet 2019–2023 bidrar till att ytterligare stärka Norden som kunskapsregion. Genom fortsatt svenskt stöd till utbildningsprogrammet Nordplus främjar regeringen bl.a. livslångt lärande och mobilitet inom Norden och Baltikum.

Genom svenskt deltagande i OECD:s internationella storskaliga studier, såsom PISA och PIAAC, kan regeringen följa kunskapsutvecklingen över tid bland svenska femtonåringar och den vuxna befolkningen. Analyser av datamaterialet från internationella storskaliga studier samt OECD:s insamling av utbildningsstatistik från medlemsländerna bidrar till en större förståelse av vilken politik som leder till ett framgångsrikt utbildningssystem.

Sveriges engagemang i Unesco tar sin utgångspunkt i regeringens strategi för Sveriges samarbete med Unesco 2018–2021 (U2018/01141). Strategin revideras för närvarande. Sverige har i enlighet med strategin verkat för att Unesco fortsätter utveckla sin verksamhet inom framför allt arbetet för mänskliga rättigheter med tonvikt på yttrandefrihet, hållbara, demokratiska och inkluderande samhällen, jämställdhet, miljö, klimat och hav samt en effektiv och modern organisation. Sverige deltar även aktivt i flera av Unescos program, framför allt inom prioriterade områden såsom yttrandefrihet och journalisters säkerhet, jämställdhet och kampen mot kulturförstörelse. Unesco är ansvarigt för den globala samordningen av mål 4, God utbildning för alla, i Agenda 2030. Ett fortsatt aktivt svenskt engagemang bidrar till att driva Agenda 2030 framåt både på det nationella och internationella planet.

Inom ramen för Europarådets verksamhet bidrar Sverige till att säkerställa rätten till utbildning av god kvalitet för alla.

3.6 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Sammantaget är Sverige i flera avseenden en framstående kunskaps- och forskningsnation. Andelen barn i förskolan är hög redan från tre års ålder. Den senaste internationella studien TIMSS från 2019 bekräftar det positiva trendbrott som uppvisades i 2015 års undersökning vad gäller svenska elevers resultat i matematik och naturvetenskap i årskurs 8, även om förbättringar kan göras inom de ämnen där svenska elever presterar under genomsnittet. Positivt är också att Sverige fortsatt har en högre utbildningsnivå än snittet i OECD, att övergången till arbete ser bättre ut i Sverige än i OECD som helhet och att det är en mindre andel unga i Sverige än genomsnittligt i OECD som varken arbetar eller studerar.

Det senaste året har i högsta grad påverkats av pandemin. Arbetslösheten har ökat och antalet lediga jobb har minskat och särskilt har personer som inte ännu är etablerade på arbetsmarknaden drabbats. Därför är det positivt att fler har fått möjlighet att studera inom komvux, yrkeshögskolan, folkhögskolan och universitet och högskola och att antalet studerande har ökat inom flertalet utbildningar där prognoserna förutspår brist framöver. Riktade insatser mot bristyrken och de resurser som regeringen genom kunskapslyftet tillfört komvux, yrkeshögskolan, folkhögskolan och högskolan sedan 2014, motsvarande drygt 160 000 utbildningsplatser 2021, tillsammans med de satsningar regeringen gjort under året har möjliggjort att man kunnat möta det ökade söktrycket till utbildningar. Vidare har regeringen presenterat satsningar på totalt 3,4 miljarder kronor 2021 i forsknings- och innovationspolitiska propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60), som lämnades till riksdagen i december 2020.

Det finns samtidigt anledning att uppmärksamma de utmaningar som pandemin har inneburit för barn, elever, studenter och anställda inom utbildningssektorn med stora förändringar bl.a. i form av utbildning på distans. Huvudmännen bedömer att det finns en risk för försämrad kunskapsutveckling i grundskolan och gymnasieskolan även om några sådana tendenser ännu inte är tydliga genom betygen. Vissa grupper bedöms särskilt utsatta, däribland nyanlända elever, elever i social utsatthet och elever

med föräldrar med låg utbildningsnivå vilket kan få negativa konsekvenser för likvärdigheten. Regeringens fortsatta satsningar på stärkt likvärdighet är därför viktiga.

Sverige står fortsatt inför utmaningar när det gäller regeringens mål om jämställd utbildning. Män har halkat efter kvinnor i utbildningsnivå och mäns utbildningsnivå skiljer endast marginellt från snittet i OECD och kvinnors och mäns val av utbildning skiljer sig fortfarande åt. Det finns fortsatt fler manliga än kvinnliga professorer även om andelen kvinnor bland professorer har ökat de senaste tio åren. År 2020 var 31 procent av professorerna kvinnor och 69 procent var män. Andelen kvinnor har ökat även i anställningskategorier som föregår professorsanställningar och beviljandegraden vid bidragsansökningar är fortsatt jämn mellan kvinnor och män.

3.7 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för lärar- och förskollärsituationen i skolväsendet

Utbildningsutskottet har framhållit att det är angeläget att få en samlad redovisning av skolans personalsituation (bet. 2014/15:UbU1). I följande avsnitt ges en sådan redovisning. I avsnittet redovisas lärar- och förskollärsituationen i de skolformer som ingår i skolväsendet, inklusive fritidshem. Annan pedagogisk personal är en personalgrupp som växer och därför redovisas även denna i utvalda delar.

Indikatorer för personalens utbildning

I resultatredovisningen används fyra olika mått som resultatindikatorer för personalens utbildning. Dessa är:

- andel av personalen (årsarbetare) i förskola och fritidshem som har pedagogisk högskoleexamen
- andel av lärarna (heltidstjänster) i obligatoriska skolformer som har pedagogisk högskoleexamen
- andel av lärarna (heltidstjänster) i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan som har pedagogisk högskoleexamen
- andel av lärarna (heltidstjänster) i kommunal vuxenutbildning (kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare särredovisas) och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning som har pedagogisk högskoleexamen.

Indikatorer för lärares legitimation och behörighet

I resultatredovisningen används fyra mått för lärares legitimation och behörighet. Dessa är:

- andel lärare och förskollärare (heltidstjänster) i förskola med legitimation
- andel lärare i obligatoriska skolformer (heltidstjänster) med legitimation och behörighet per ämne och nivå
- andel lärare i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan (heltidstjänster) med legitimation och behörighet per ämne
- andel lärare i vuxenutbildningen (heltidstjänster) med legitimation och behörighet per ämne.

Indikatorer för lärar- och förskollärarytutbildning

Ur ett personalförsörjningsperspektiv redovisas också uppgifter om utvecklingen på yrkesexamensprogrammen inom pedagogik och lärarutbildning. De indikatorer som används är:

- söktryck till yrkesexamensprogrammen (antal behöriga förstahandssökande per antagen)
- antal nybörjarstudenter på yrkesexamensprogrammen
- antalet examinerade från yrkesexamensprogrammen.

Indikatorer för lärar- och förskollärförsörjning

I resultatredovisningen används två resultatindikatorer för att beskriva utvecklingen av lärar- och förskollärförsörjning:

- framtida rekryteringsbehov, examinationsbehov samt beräknad examination av lärare och förskollärare
- andel arbetsgivare som uppger brist på personal inom pedagogik och lärarutbildning.

3.8 Resultatredovisning

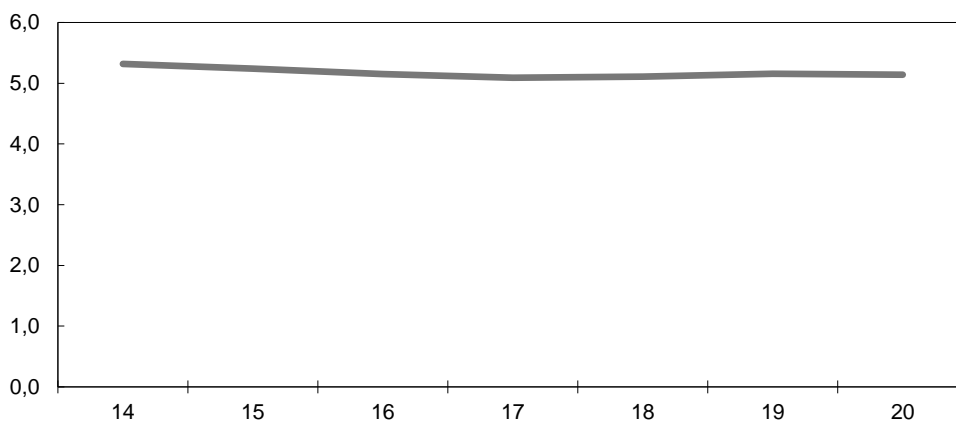
Personalsituationen i förskolan och fritidshemmet

Förskolan

Antalet anställda i arbete med barn i förskolan uppgick 2020 till 100 666 heltidstjänster, en minskning med 577 heltidstjänster (0,6 procent) sedan föregående år. Under samma period minskade antalet barn i förskolan med 4 480, en minskning med 0,9 procent. Andelen deltagande barn var dock densamma som föregående år. Detta innebär att antalet barn per anställd (heltidstjänst) minskat med 0,1 barn sedan föregående år. I diagram 3.12 visas utvecklingen i antal barn per anställd sedan 2014.

Diagram 3.12 Antal barn per anställd (heltidstjänst) i förskolan

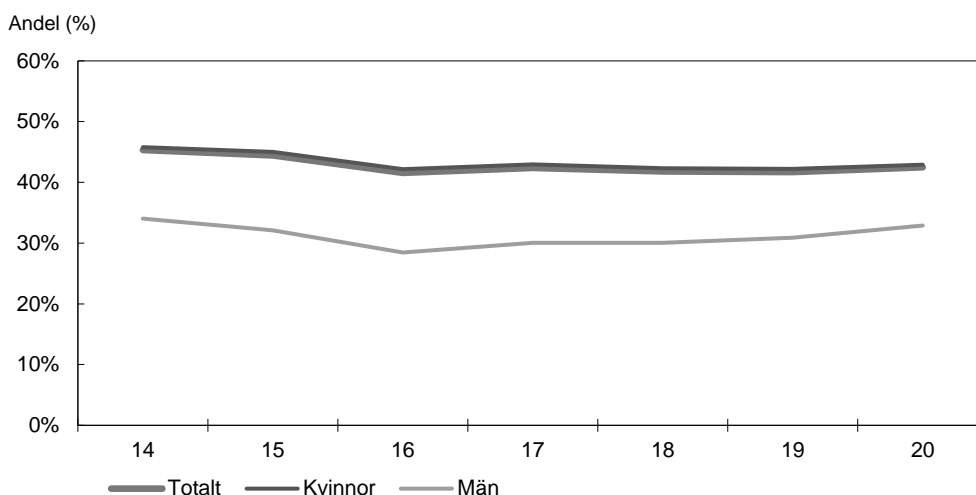
Antal barn/anställd

Anm.: Från och med hösten 2014 samlas uppgifter om barn och personal i förskola in på individnivå. Tidigare lämnades uppgifterna på grupp-nivå. Förändringen i hur uppgifterna samlas in kan påverka jämförbarheten av uppgifterna innan och efter 2014. Därför visas endast uppgifterna fr.o.m. 2014 i diagrammet.

Källa: Statens skolverk.

Könsfördelningen bland de anställda i förskolan är mycket ojämn och visar inga tecken på förändring över tid. Sedan 2014 har 96 procent av de anställda (heltidstjänster) varit kvinnor och 4 procent män. Av de anställda (heltidstjänster) i förskolan hade 43 procent en pedagogisk högskoleexamen 2020. Andelen med en pedagogisk högskoleexamen har ökat med 0,8 procentenheter sedan föregående år (se diagram 3.13). Andelen anställda (heltidstjänster) med en förskollärläggning var 41 procent 2020.

Diagram 3.13 Andel anställda kvinnor respektive män (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen i förskolan

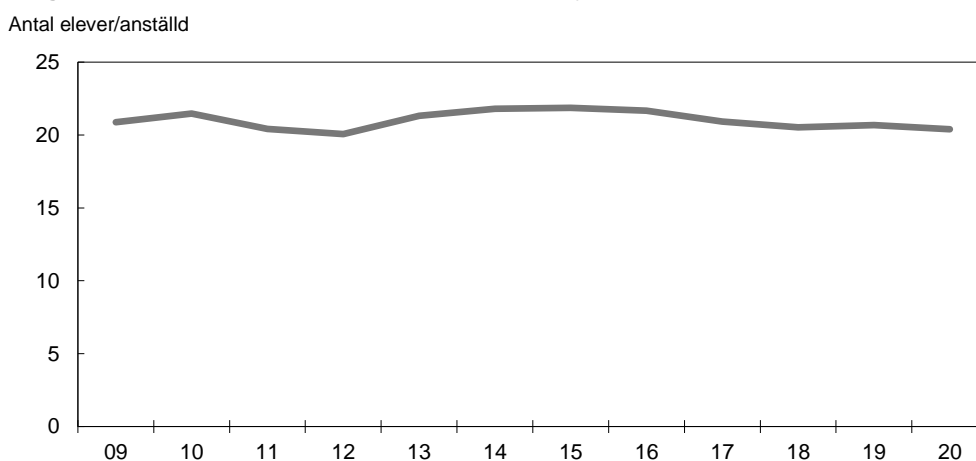
Anm.: Från och med hösten 2014 samlas uppgifter om barn och personal i förskola in på individnivå. Tidigare lämnades uppgifterna på grupp-nivå. Förändringen i hur uppgifterna samlas in kan påverka jämförbarheten av uppgifterna innan och efter 2014. Därför visas endast uppgifterna fr.o.m. 2014 i diagrammet.

Källa: Statens skolverk.

Fritidshemmet

Antalet anställda i arbete med elever i fritidshemmet uppgick 2020 till 23 510 heltidstjänster, en minskning med 333 heltidstjänster (1,4 procent) sedan föregående år. Under samma period minskade antalet elever i fritidshemmet med 13 130, vilket innebär att antalet elever per anställd (heltidstjänst) minskade från 20,7 till 20,4 mellan 2019 och 2020. Andelen barn som var inskrivna i fritidshemmet minskade under 2020 vilket kan vara en effekt av pandemin och fler hemarbetande föräldrar.

Könsfördelningen bland de anställda i fritidshemmet har under den senaste femårsperioden blivit mer jämn. Av de anställda (heltidstjänster) var 68,3 procent kvinnor 2020, en minskning med 4,9 procentenheter sedan 2015.

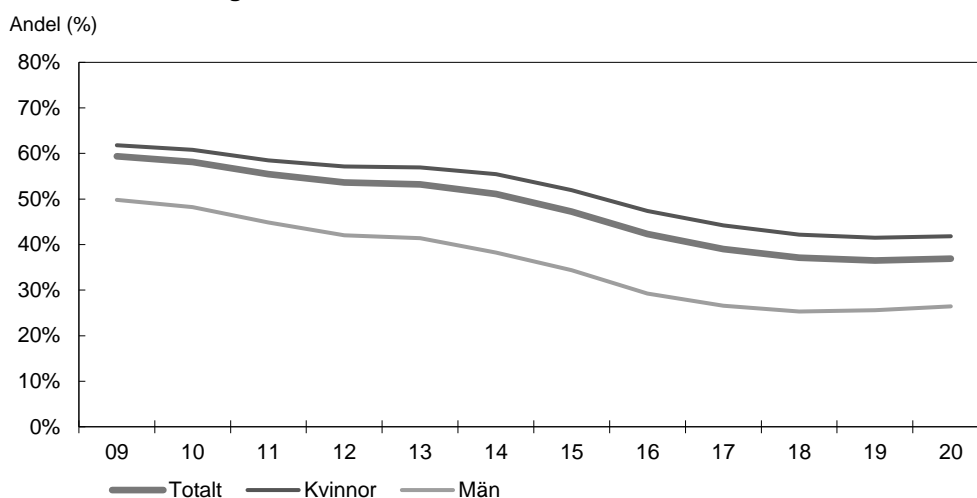
Diagram 3.14 Antal elever per anställd (heltidstjänst) i fritidshemmet

Källa: Statens skolverk.

Andelen anställda (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen ökade för första gången sedan 2009. Av de anställda (heltidstjänster) hade 36,9 procent en

pedagogisk högskoleexamen 2020, vilket motsvarar en ökning med 0,4 procentenheter sedan 2019. För fritidshemmen saknas uppgifter om legitimationer.

Diagram 3.15 Andel anställda (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen i fritidshemmet

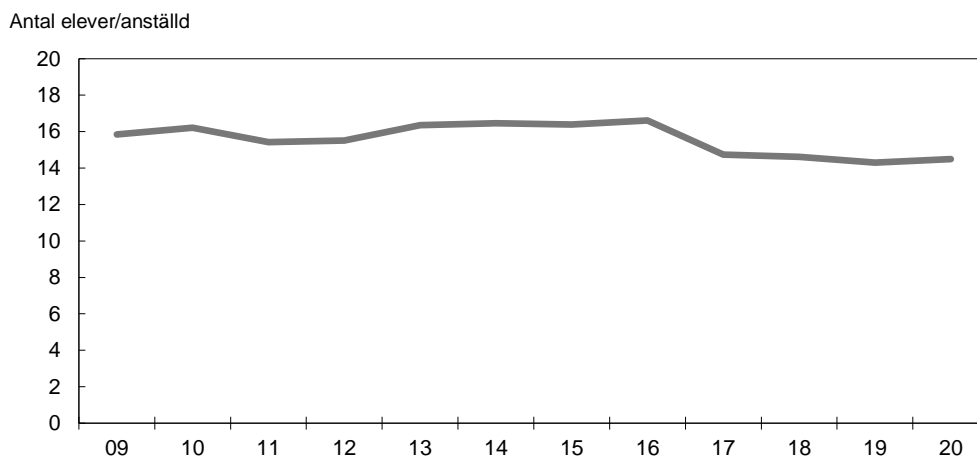
Källa: Statens skolverk.

Personalsituationen i de obligatoriska skolformerna

Förskoleklassen

Antalet anställda i arbete med elever i förskoleklassen uppgick läsåret 2020/21 till 8 512 heltidstjänster och personaltätheten var oförändrad jämfört med förra läsåret. I ett längre perspektiv har antalet elever per heltidsanställd minskat något i förskoleklassen.

Diagram 3.16 Antal elever per anställd (heltidstjänst) i förskoleklassen

Källa: Statens skolverk.

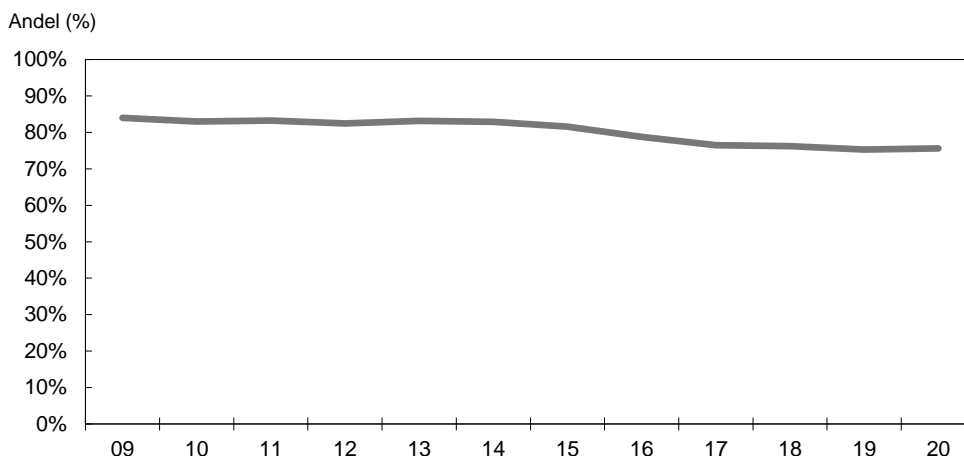
Könsfördelningen bland de anställda i förskoleklassen är ojämn och visar inga större tecken på förändring. Läsåret 2020/21 utgjorde kvinnorna 92 procent av de anställda i förskoleklassen.

Under de senaste åren har andelen heltidsanställda med en pedagogisk högskoleexamen minskat i förskoleklassen, men mellan 2019/20 och 2020/21 ser man en liten

ökning av andelen heltidsanställda med en pedagogisk högskoleexamen från 75,3 till 75,6 procent.

Av de anställda i förskoleklassen som omfattas av legitimationskravet hade 86 procent en legitimation med relevant behörighet läsåret 2020/21. Då räknas endast de lärare som har sin huvudverksamhet i förskoleklassen. En del av dem som arbetar i förskoleklassen arbetar även i andra verksamhetsformer.

Diagram 3.17 Andel anställda (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen i förskoleklassen

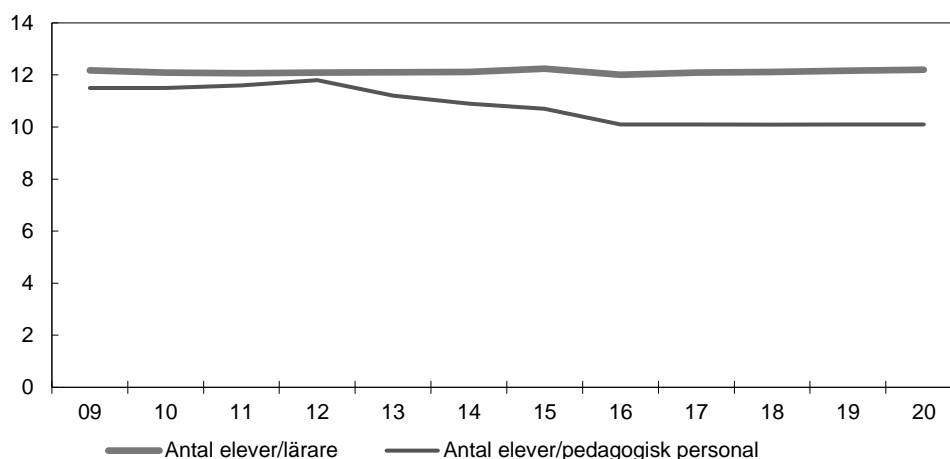
Källa: Statens skolverk.

Grundskolan

Antalet lärare i grundskolan uppgick läsåret 2020/21 till 90 055 heltidstjänster, en ökning med 744 heltidstjänster (0,9 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade antalet annan pedagogisk personal i grundskolan med 18 311 heltidstjänster (0,4 procent). I den övriga pedagogiska personalen ingår bl.a. studiehandledare på modersmål (1 836 heltidstjänster) och lärarassistenter (2 104 heltidstjänster). Totalt sett ökade den pedagogiska personalen, alltså både lärare och annan pedagogisk personal, i grundskolan med 841 heltidstjänster, en ökning med 0,8 procent. Samtidigt ökade antalet elever i grundskolan med 10 826, vilket är en ökning med 1,0 procent. Elevökningen gjorde att grundskolans lärar- och personaltäthet var oförändrad jämfört med föregående läsår. Över den senaste tioårsperioden har dock personaltätheten ökat och antalet elever per pedagogisk personal minskat.

Diagram 3.18 Antal elever per lärare och per pedagogisk personal (heltidstjänst) i grundskolan

Antal elever/lärare och pedagogisk personal

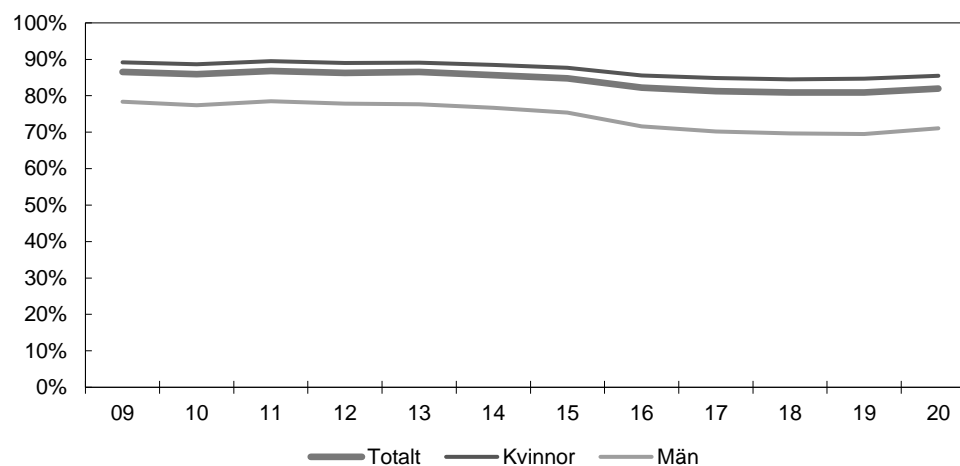

Källa: Statens skolverk.

Läsåret 2020/21 var 76 procent av lärarna i grundskolan kvinnor och 24 procent män. Den ojämna könsfördelningen bland lärarna i grundskolan har varit oförändrad under den senaste tioårsperioden. Andelen lärare i grundskolan med en pedagogisk högskoleexamen ökade till 82 procent läsåret 2020/21, vilket innebär ett trendbrott. Mellan läsåren 2013/14 och 2019/20 minskade andelen lärare med en pedagogisk högskoleexamen med 5,6 procent. Av de lärare i grundskolan som omfattas av legitimeringskravet hade 70,9 procent en legitimation med relevant behörighet läsåret 2020/21, en ökning med 0,8 procentenheter sedan föregående läsår.

Diagram 3.19 Andel lärare (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen i grundskolan

Andel (%)

Källa: Statens skolverk.

Andelen lärare i grundskolan med en pedagogisk högskoleexamen varierade mellan kommunala huvudmän med som lägst 61 procent och som högst 99 procent läsåret 2020/21. Andelen lärare med en pedagogisk examen uppgick läsåret 2020/21 i kommunala skolor till 84,5 procent, en ökning med 1,2 procentenheter sedan föregående läsår. I fristående skolor var andelen läsåret 2020/21 69,7 procent, en ökning med 0,3 procentenheter sedan läsåret 2019/20.

Det finns skillnader i andelen behöriga lärare mellan olika ämnen. I tabell 3.6 sammanfattas andelen legitimerade och behöriga lärare per årskurs och ämne.

Tabell 3.6 Andel legitimerade och behöriga lärare i grundskolan per årskurs och ämne

Ämne	Årskurs 1–3	Årskurs 4–6	Årskurs 7–9
Historia	64	66	80
Idrott och hälsa	66	76	79
Franska	25	59	78
Bild	48	56	77
Svenska	89	79	77
Tyska	12	57	77
Engelska	52	66	74
Musik	55	66	73
Matematik	87	78	72
Religionskunskap	63	64	70
Hem- och konsumentkunskap	16	50	68
Samhällskunskap	67	64	66
Biologi	73	68	66
Spanska	19	47	64
Slöjd	53	58	64
Kemi	69	66	64
Geografi	62	61	58
Fysik	69	66	58
Teknik	47	49	52

Anm.: Avser heltidstjänster. Ämnena är rangordnade efter högst andel legitimerade och behöriga lärare i årskurs 7–9.
Källa: Statens skolverk.

I årskurs 1–3 och årskurs 4–6 var andelen legitimerade och ämnesbehöriga lärare högst i svenska och matematik och i årskurs 7–9 var andelen legitimerade och ämnesbehöriga lärare högst i historia och idrott och hälsa.

Grundsärskolan

Antalet lärare i grundsärskolan uppgick läsåret 2020/21 till 3 214 heltidstjänster, en ökning med 200 heltidstjänster (7 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade antalet elever i grundsärskolan med 1 171, en ökning med 9,5 procent. Detta innebär att antalet elever per lärare (heltidstjänst) ökat med 0,1 sedan föregående läsår och därmed är uppe i 4,2 elever per lärare (heltidstjänst).

Könsfördelningen bland lärarna i grundsärskolan är ojämn och detta förhållande har varit oförändrat över tid. Av lärarna var 85 procent kvinnor och 15 procent män läsåret 2020/21. Andelen lärare i grundsärskolan med en pedagogisk högskoleexamen fortsätter att minska. Läsåret 2020/21 hade 82,9 procent en pedagogisk högskoleexamen, en minskning med 0,1 procentenheter sedan föregående läsår. Av lärarna i grundsärskolan som läsåret 2020/21 omfattades av legitimationskravet hade 15,7 procent legitimation och behörighet.

Specialskolan

Antalet lärare i specialskolan uppgick läsåret 2020/21 till 235 heltidstjänster, en ökning med 18 heltidstjänster (8,2 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade elevantalet med 21 elever, en ökning med 3,0 procent. Detta innebär att antalet

elever per lärare (heltidstjänst) har minskat från 3,2 till 3,1 det senaste läsåret. Könsfördelningen bland lärare i specialskolan är ojämn. Läsåret 2020/21 var 85 procent av lärarna kvinnor, vilket innebär en ökning av andelen kvinnliga lärare med 5 procentenheter jämfört med föregående läsår. Läsåret 2020/21 var andelen lärare med en pedagogisk högskoleexamen i specialskolan 82,2 procent, en ökning med 1,4 procentenheter sedan föregående läsår. Andelen lärare med legitimation och relevant behörighet var 36 procent läsåret 2020/21, en ökning med 2,3 procentenheter sedan föregående läsår.

Sameskolan

Antalet lärare i sameskolan motsvarade 29 heltidstjänster läsåret 2020/21, och antalet elever var 174. Detta innebär att lärartätheten i sameskolan var 6,0 elever per lärare (heltidstjänst). En majoritet av lärarna i sameskolan är kvinnor. Läsåret 2020/21 var 97 procent av lärarna kvinnor och 3 procent män. Läsåret 2020/21 var andelen lärare med en pedagogisk högskoleexamen 76 procent, en ökning med 8 procentenheter sedan föregående läsår. Uppgifter om andelen lärare med legitimation och relevant behörighet saknas för sameskolan.

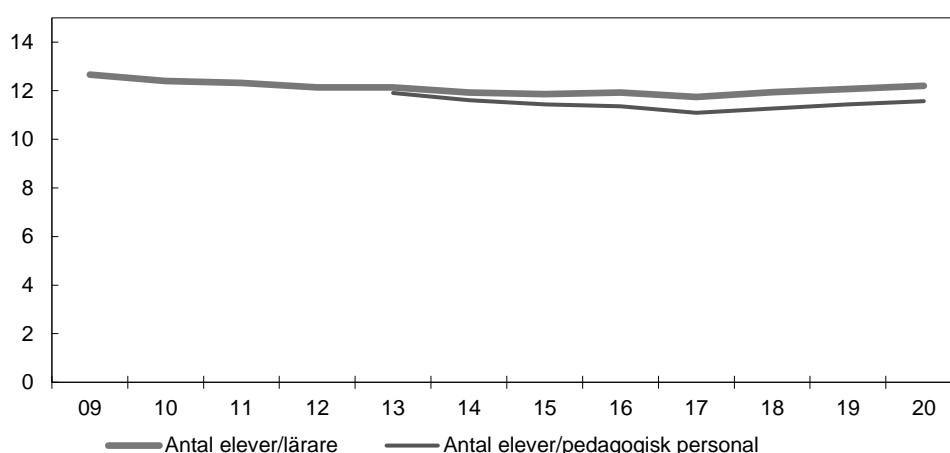
Personalsituationen i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan

Gymnasieskolan

Antalet lärare i gymnasieskolan uppgick läsåret 2020/21 till 29 459 heltidstjänster, en ökning med 48 heltidstjänster (0,2 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade det totala antalet pedagogisk personal i gymnasieskolan med 142 heltidstjänster, en ökning med 0,4 procent. I den övriga pedagogiska personalen ingår bl.a. studiehandledare på modersmål (209 heltidstjänster) och lärarassistenter (373 heltidstjänster). Antalet elever i gymnasieskolan har ökat med 5 843 sedan föregående läsår, en ökning med 1,6 procent. Som framgår av diagram 3.20 innebär detta att antalet elever per lärare har ökat med 0,1 och att antalet elever per pedagogisk personal har ökat med 0,2 det senaste läsåret.

Diagram 3.20 Antal elever per lärare och per pedagogisk personal (heltidstjänst) i gymnasieskolan

Antal elever/lärare och pedagogisk personal

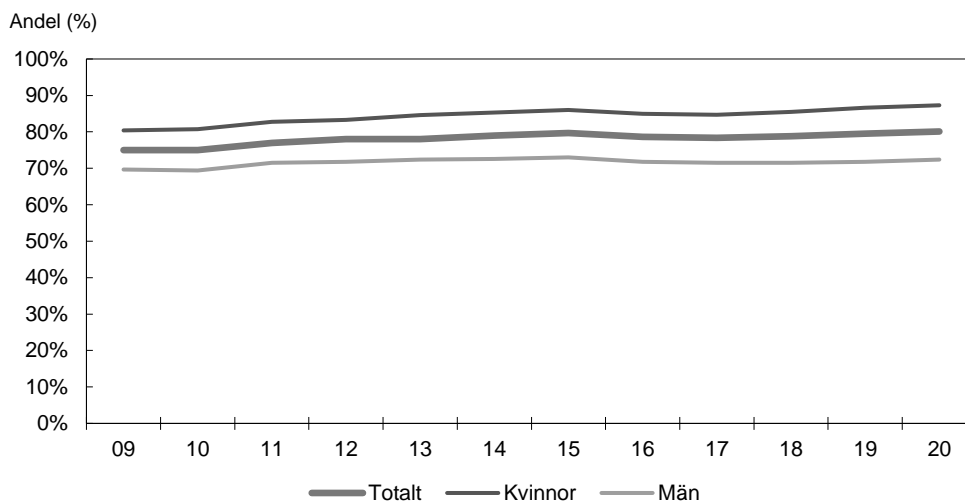

Källa: Statens skolverk.

Läsåret 2020/21 var 52 procent av lärarna i gymnasieskolan kvinnor och 48 procent var män. Könsfördelningen bland lärarna i gymnasieskolan har inte ändrats de senaste fyra läsåren. Andelen lärare i gymnasieskolan med en pedagogisk högskoleexamen har ökat med 0,6 procentenheter sedan föregående läsår och var 80,1 procent läsåret

2020/21, se diagram 3.21. Av de lärare i gymnasieskolan som omfattas av legitimeringskravet hade 82,4 procent en legitimation med relevant behörighet läsåret 2020/21, vilket är en ökning med 0,8 procentenheter sedan föregående läsår. I gymnasieskolan omfattas bl.a. lärare i yrkesämnen av ett undantag från kravet på legitimation.

Diagram 3.21 Andel lärare (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen i gymnasieskolan

Källa: Statens skolverk.

Gymnasieskolor finns i nära 90 procent av landets kommuner. En stor del av skolenheterna är fristående, 35 procent. Läsåret 2020/21 var andelen lärare med en pedagogisk examen 83,3 procent i kommunala gymnasieskolor och 71,5 procent i fristående gymnasieskolor. Bland de kommunala gymnasieskolorna finns det statistik om hur det skiljer mellan olika kommuner. Andelen varierar med som lägst 13 procent och som högst 100 procent läsåret 2020/21. Motsvarande uppgifter saknas för fristående skolor.

Andelen behöriga gymnasielärare skiljer sig stort mellan olika vanliga ämnen. Som framgår av tabell 3.7 var andelen behöriga lärare läsåret 2020/21 störst i ämnena historia, svenska och biologi och minst i svenska som andraspråk och teknik. Eftersom det finns ett särskilt undantag från kravet på legitimation för lärare i yrkesämnen respektive modersmål redovisas dessa inte.

Tabell 3.7 Andel legitimerade och behöriga lärare i gymnasieskolan per ämne

Ämne	Andel (%)
Historia	91
Svenska	90
Biologi	89
Engelska	88
Religionskunskap	87
Kemi	86
Samhällskunskap	86
Musik	86
Fysik	84
Tyska	83
Franska	81
Matematik	81

Psykologi	80
Spanska	79
Bild	79
Idrott och hälsa	78
Geografi	76
Filosofi	69
Naturkunskap	69
Teknik	53
Svenska som andraspråk	46

Anm.: Avser heltidstjänster. Ämnena är rangordnade efter störst andel legitimerade och behöriga lärare i gymnasieskolan.

Källa: Statens skolverk.

Gymnasiesärskolan

Antalet lärare i gymnasiesärskolan uppgick läsåret 2020/21 till 1 661 heltidstjänster, en ökning med 1 heltidstjänster (0,06 procent) sedan föregående läsår. Under samma period ökade antalet elever i gymnasiesärskolan med 198 elever (3,1 procent). Detta innebär att antalet elever per lärare (heltidstjänst) har ökat med 0,2 från 3,8 till 4,0 elever per lärare. Läsåret 2020/21 var 71 procent av lärarna kvinnor och 29 procent män. I gymnasiesärskolan hade 81 procent av lärarna en pedagogisk högskoleexamen läsåret 2020/21, vilket är oförändrat jämfört med föregående läsår. Av lärarna i gymnasiesärskolan som omfattas av legitimationskravet hade 19 procent en legitimation och relevant behörighet läsåret 2020/21, en ökning med 1 procentenhet sedan föregående läsår.

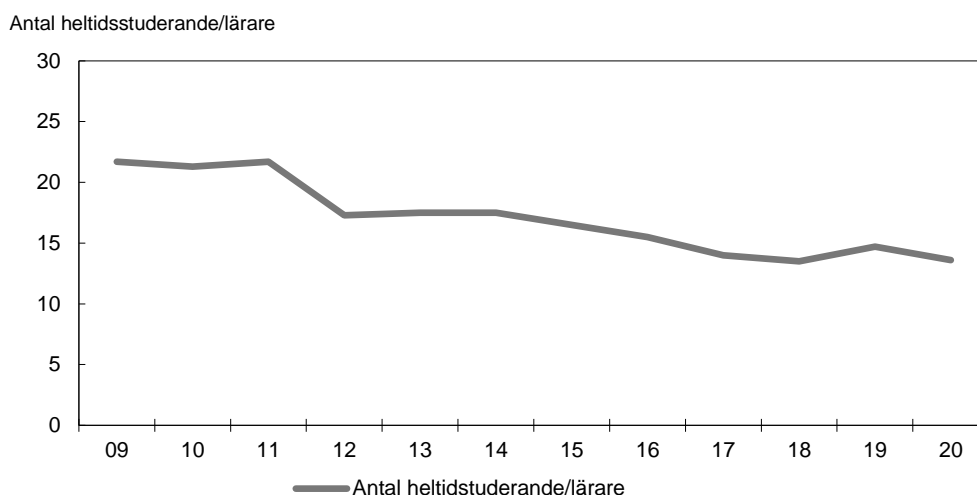
Personalsituationen i vuxenutbildningen

Vuxenutbildningen som ingår i skolväsendet består av kommunal vuxenutbildning (komvux). Sedan den 1 juli 2016 respektive den 1 juli 2020 ingår utbildning i svenska för invandrare (sfi) och särskild utbildning för vuxna (särsvux) i komvux, men i det följande redovisas särsvux, sfi och övrig komvuxutbildning var för sig.

Kommunal vuxenutbildning (komvux)

Antalet lärare i komvux uppgick läsåret 2020/21 till 3 175, en ökning med 192 heltidstjänster (6,4 procent) sedan föregående läsår. Uppgifterna avser lärare som arbetar i komvux som anordnas av kommunerna. Lärare som undervisar i verksamhet som bedrivs av en annan anordnare på entreprenad omfattas inte av statistiken. Antalet heltidsstuderande elever per lärare (heltidstjänster) har minskat sedan föregående läsår från 14,7 till 13,6, se diagram 3.22. Även dessa uppgifter avser komvux i kommunal regi. Utvecklingen inom den kommunala vuxenutbildningen går mot alltmer upphandlad utbildning. Andelen kursdeltagare inom komvux som läser hos en extern utbildningsanordnare har fördubblats på tio år och uppgick 2018 till 51 procent. I och med den stora andelen externa utbildningsanordnare är det möjligt att uppgifter om kommunala anordnare inte ensamma kan användas för att dra slutsatser om utvecklingen.

Diagram 3.22 Antal heltidsstuderande elever per lärare (heltidstjänst) i komvux (exklusive särvox och sfi)

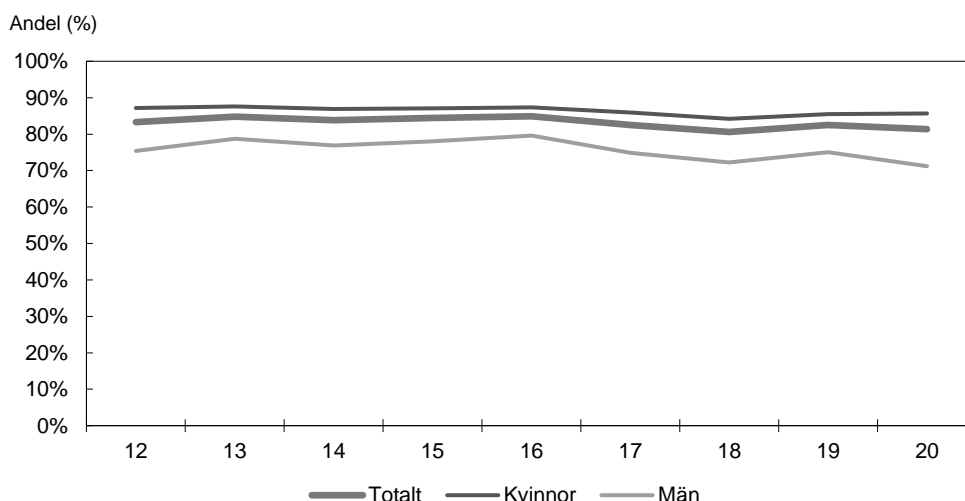

Anm.: Diagrammet omfattar endast heltidsstuderande elever och lärare i utbildning som ges av offentliga utbildningsanordnare, inte upphandlad verksamhet.

Källa: Statens skolverk.

Läsåret 2020/21 var 70 procent av lärarna i komvux kvinnor och 30 procent män. Andelen kvinnor har minskat och andelen män har ökat med 1 procentenhet sedan föregående läsår. Som framgår av diagram 3.23 har andelen lärare i komvux med en pedagogisk högskoleexamen minskat med 1,1 procentenheter sedan föregående läsår. Läsåret 2020/21 hade 81,4 procent av lärarna en pedagogisk högskoleexamen. Uppgifterna redovisas endast för anordnare av vuxenutbildning i kommunal regi från 2012 och framåt. Av de lärare som omfattas av legitimationskravet var 78,0 procent av lärarna som undervisar i komvux på grundläggande nivå behöriga att undervisa i sina ämnen, medan 75,2 procent av lärarna som undervisar på den gymnasiala nivån var behöriga.

Diagram 3.23 Andel lärare (heltidstjänster) med en pedagogisk högskoleexamen i komvux (exklusive särvox och sfi)

Anm.: Diagrammet omfattar endast lärare i utbildning som ges av offentliga utbildningsanordnare, inte upphandlad verksamhet.

Källa: Statens skolverk.

Som framgår av tabell 2.10 finns det betydande skillnader i andelen kommunalt anställda behöriga lärare mellan olika ämnen. I komvux på grundläggande nivå var andelen behöriga lärare störst i biologi och minst i historia. I komvux på gymnasial

nivå var andelen behöriga lärare störst i engelska och minst i svenska som andraspråk. Eftersom det finns ett särskilt undantag från kravet på legitimation för lärare i yrkesämnen respektive modersmål redovisas dessa inte.

Tabell 3.8 Andel legitimerade och behöriga lärare i komvux (exklusive särvux och sfi) per nivå och ämne

Ämne	Grundläggande nivå	Gymnasial nivå
Engelska	84	95
Biologi	88	89
Historia	73	89
Svenska	82	83
Kemi	82	82
Matematik	85	81
Fysik	75	80
Psykologi		78
Filosofi		77
Samhällskunskap	78	75
Religionskunskap	82	75
Naturkunskap		69
Svenska som andraspråk	74	51

Anm.: Avser heltidstjänster. Endast ämnen med fler än tio tjänstgörande lärare redovisas i tabellen. Ämnena är rangordnade efter störst andel legitimerade och behöriga lärare på gymnasial nivå.

Källa: Statens skolverk.

Kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning (särvux)

Antalet lärare i särvux uppgick läsåret 2020/21 till 239 heltidstjänster, vilket är en minskning med 7,0 procent jämfört med föregående läsår. Under samma period minskade antalet elever i särvux med 245 elever (7,0 procent). Detta innebär att antalet elever per lärare (heltidstjänst) är i snitt 13,7 elever per lärare, vilket är oförändrat jämfört med föregående läsår. Av lärarna i särvux var 83 procent kvinnor och 17 procent män läsåret 2020/21. Detta innebär en ökning av andelen män med 1 procentenhet sedan föregående läsår. Läsåret 2020/21 var andelen lärare i särvux med en pedagogisk högskoleexamen 89,5 procent, en minskning med 0,3 procentenhet sedan föregående läsår. Av lärarna i särvux hade 37 procent legitimation och relevant behörighet läsåret 2020/21.

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)

Antalet lärare i sfi uppgick läsåret 2020/21 till 2 924 heltidstjänster, en minskning med 165 heltidstjänster (5,3 procent) sedan föregående läsår. Antalet elever per lärare har minskat något sedan föregående läsår, från 24,6 till 23,9. Läsåret 2020/21 var 83 procent av lärarna i sfi kvinnor och 17 procent män, vilket är en ökning av andelen kvinnor med 1 procentenhet sedan föregående läsår. Av lärarna i sfi hade 80 procent en pedagogisk högskoleexamen läsåret 2020/21, vilket är en ökning sedan föregående läsår med 4 procentenheter. Andelen lärare i sfi med legitimation och relevant behörighet var 51 procent läsåret 2020/21. Detta är en ökning med 6 procentenheter sedan föregående läsår.

Läro- och förskolläroarbetsutbildning

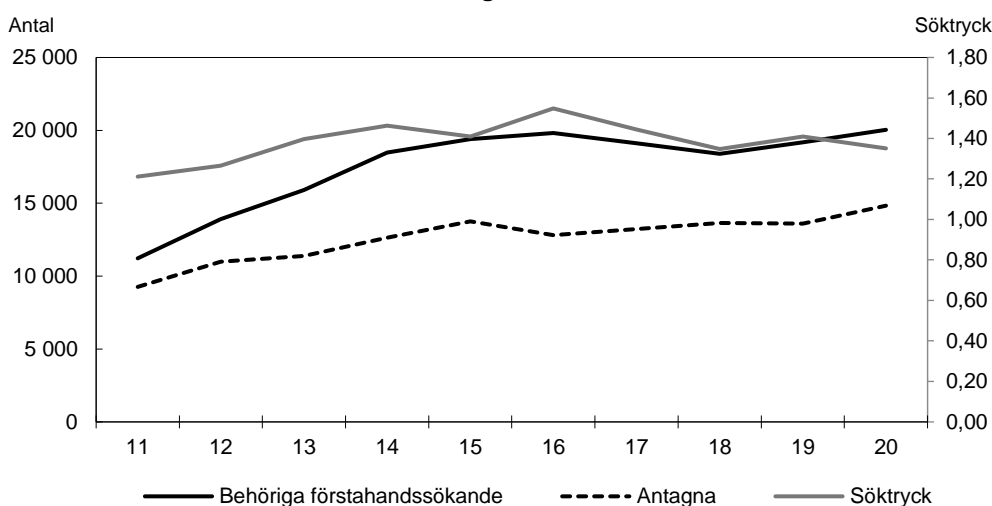
I det här avsnittet redovisas utvecklingen av antalet sökande och antagna till utbildningsprogram som leder till förskolläro- eller läroarbetsexamen, dvs. folkhögskolläroarbetsexamen, förskolläroarbetsexamen, grundläroarbetsexamen, specialläroarbetsexamen, special-

pedagogexamen, yrkeslärarexamen, ämneslärarexamen och den tidigare lärarexamen. Även utvecklingen av antalet nybörjare på de olika programmen och antalet examinerade lärare och förskollärare redovisas.

Sökande och antagna

I diagram 3.24 redovisas utvecklingen av antalet behöriga förstahandssökande, antalet antagna och söktrycket till lärar- och förskollärarytbildningarna höstterminerna 2011–2020. Antalet behöriga förstahandssökande har ökat kraftigt sedan lärar- och förskollärarytbildningarna gjordes om 2011. Antalet behöriga förstahandssökande höstterminen 2020 uppgick till drygt 20 000 personer, en ökning med 79 procent sedan 2011 och det är det högsta antalet under hela tioårsperioden. När det gäller de förstahandssökande har andelen män de senaste åren legat konstant runt 25 procent. Höstterminen 2020 antogs 14 800 personer, vilket motsvarar en ökning med 60 procent sedan 2011 och det är det högsta antalet under de senaste tio åren. Av de antagna 2020 var 26 procent män och 74 procent kvinnor. Könsfördelningen har varit relativt konstant de senaste åren.

Diagram 3.24 Antal behöriga förstahandssökande, antagna och söktryck till lärar- och förskollärarytbildningarna, höstterminerna

Anm.: Avser sökande och antagna till program för folkhögskollärarytexamen, förskollärarytexamen, grundlärarytexamen, speciallärarytexamen, specialpedagogexamen, yrkeslärarytexamen, ämneslärarytexamen och lärarytexamen. Söktryck definieras som antal behöriga förstahandssökande per antagen.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Jämfört med höstterminen 2019 har antalet antagna ökat mest till ämneslärarytbildningen och grundlärarytbildningen där antal antagna ökat med 13 procent respektive 10 procent. Det är också fler antagna till förskollärarytbildningen där antalet ökat med 9 procent.

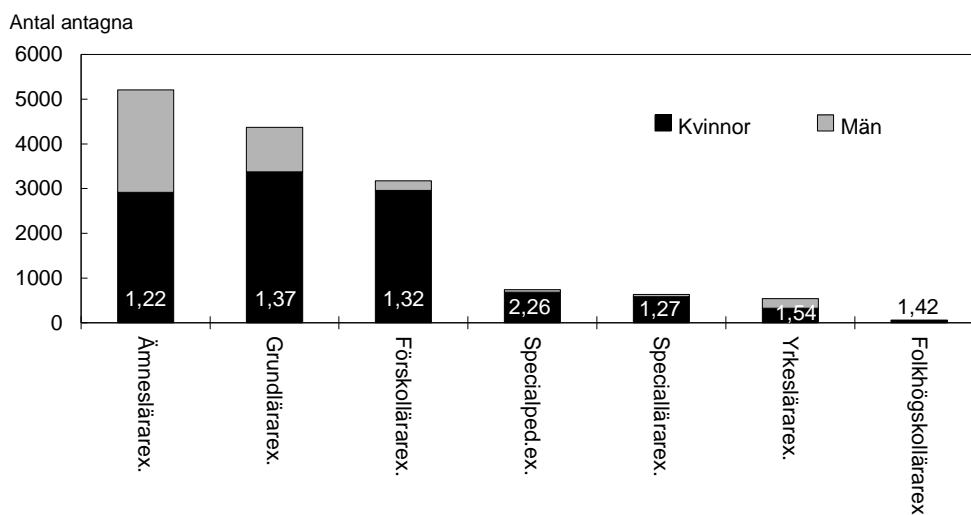
Ett vanligt sätt att mäta efterfrågan på en utbildning är genom söktrycket. Söktrycket avser antalet behöriga förstahandssökande per antagen student. I och med att måttet relaterar till antalet antagna påverkas söktrycket om antalet antagna ökar (eller minskar). Om antalet antagna ökar kan söktrycket minska utan att benägenheten att söka till utbildningen förändrats. Om man vill studera utvecklingen av intresset över tid för en utbildning är det bra att analysera söktrycket tillsammans med antalet sökande och antalet antagna. Söktrycket kan dock visa om efterfrågan på en utbildning är större än utbudet. Höstterminen 2020 var söktrycket 1,35 behöriga förstahandssökande per antagen till program inom pedagogik och lärarytbildning.

Det finns skillnader i antal sökande, antal antagna och söktryck mellan olika program. I diagram 3.25 visas antal antagna och söktryck för vissa program höstterminen 2020.

Antalet antagna är störst för ämneslärarutbildningen. Där är också könsfördelningen bland de antagna jämnast med 56 procent kvinnor och 44 procent män. Även bland antagna till yrkeslärarutbildningen är könsfördelningen relativt jämn med 61 procent kvinnor och 39 procent män. När det gäller övriga utbildningar är en stor del av de antagna kvinnor. Mest skev är könsfördelningen bland antagna till förskollärarytbildningen, speciallärarutbildningen och specialpedagogutbildningen där 9 av 10 antagna var kvinnor.

Söktrycket skiljer sig åt mellan de olika programmen. Specialpedagogutbildningen hade högst söktryck med 2,26 behöriga förstahandssökande per antagen. Ämneslärarutbildningen hade lägst söktryck med 1,22 behöriga förstahandssökande per antagen. Det var dock ett högt söktryck när det gäller den kompletterande pedagogiska utbildningen som är en kort utbildning för dem som redan läst skolämnen på högskolenivå och som leder till ämneslärarexamen. Höstterminen 2020 gick det 2,3 behöriga sökande per antagen.

Diagram 3.25 Antal antagna och söktryck per yrkesexamensprogram, höstterminen 2020

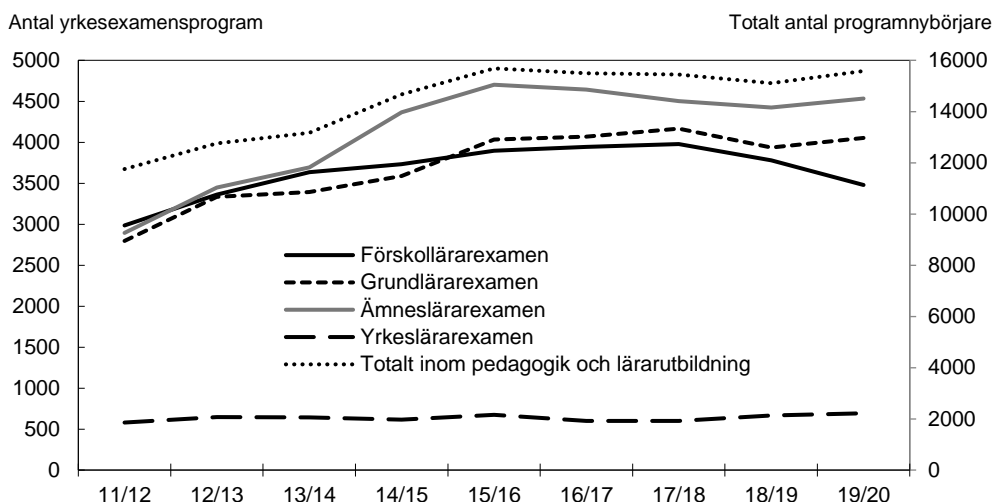

Anm.: Söktryck definieras som antal behöriga förstahandssökande per antagen och siffrorna i varje stapel anger söktryck.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Programnybörjare

I diagram 3.26 redovisas antalet programnybörjare per vissa program läsåren 2011/12–2019/20, alltså de som har blivit antagna och också påbörjat utbildningen. Totalt sett var det närmare 15 600 programnybörjare på lärar- och förskollärarytbildningarna läsåret 2019/20, vilket var en ökning med 470 personer eller 3 procent jämfört med föregående läsår. Antalet programnybörjare ökade på alla lärarutbildningar utom på utbildningen mot förskollärare.

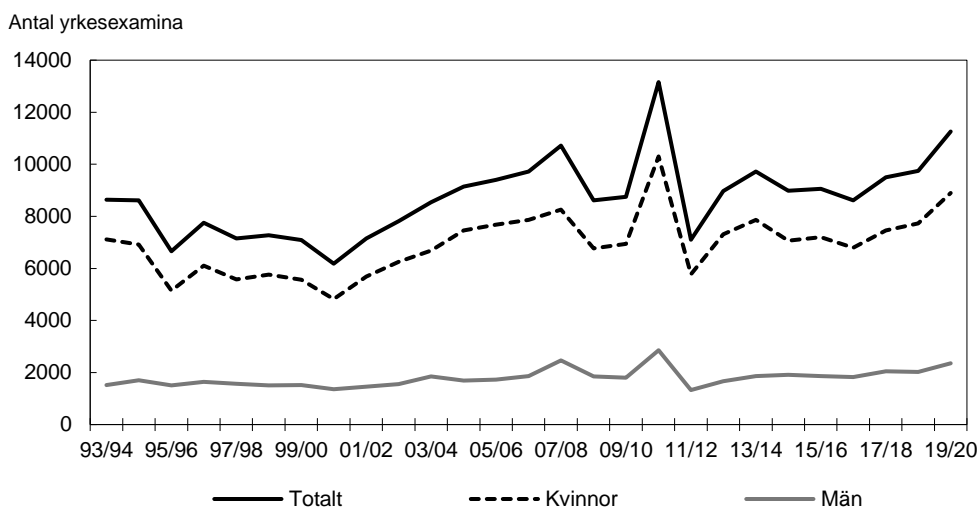
Diagram 3.26 Antal programnybörjare per yrkesexamensprogram

Anm.: På sekundäraxeln visas totalt antal programnybörjare på yrkesexamensprogram inom pedagogik och lärarutbildning (förskolläraexamen, grundläraresexamen, yrkesläraresexamen, ämnesläraresexamen, folkhögskolläraexamen, specialläraresexamen, specialpedagogexamen samt ospecificerad läraresexamen).

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Examinerade lärare och förskollärare

Diagram 3.27 visar antalet lärar- och förskolläraexamina som utfärdats sedan läsåret 1993/94. Under perioden har i genomsnitt 8 700 personer per år fått en sådan examen. Antalet examinerade var som lägst 2000/01 med omkring 6 200 examina medan antalet var som högst 2010/11 med närmare 13 200 examina. Att så många examinerades då har sannolikt att göra med det krav på legitimation för lärare och förskollärare som infördes 2011. Lsåret 2019/20 examinerades närmare 11 300 lärare och förskollärare, en ökning med 1 500 personer eller 15 procent sedan föregående läsår. En förklaring till ökningen är fler nybörjare på de olika lärarprogrammen sedan 2011 som nu börjar synas i examensstatistiken. En annan förklaring är en effektivisering i samband med införandet av ett nytt studiedokumentationssystem som har gjort att studenterna får sina examensbevis snabbare. Antalet examinerade har ökat generellt i hela högskolan.

Diagram 3.27 Antal lärar- och förskolläraexamina

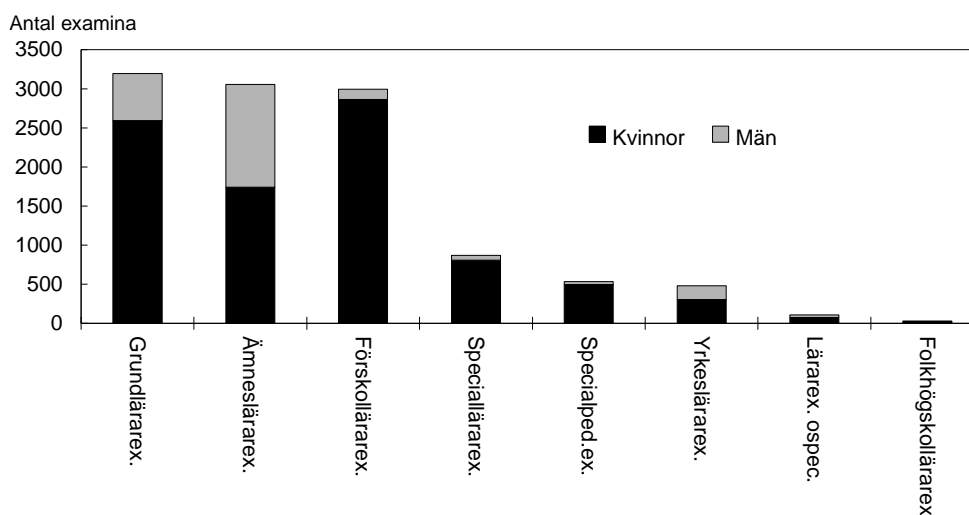
Anm.: Avser lärarutbildning för förskola och fritidsverksamhet, lärarutbildning för grundskolans lägre åldrar, ämnesläraresexamen, lärarutbildning i yrkesämne och praktiskt/estetiskt ämne, pedagogik och lärarutbildning, övrig/ospecificerad utbildning.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Diagram 3.28 visar antalet examinerade efter typ av vissa examina. Grundlärarexamen gick läsåret 2019/20 om förskollärarexamen som vanligaste examen. Antalet examinerade har ökat med 21 procent sedan läsåret 2018/19. Näst vanligaste examen var ämneslärarexamen som också har ökat mycket det senaste läsåret (14 procent) liksom antalet med en förskollärarexamen (11 procent). Allra mest har antalet examinerade speciallärare ökat (44 procent).

Könsfördelningen är ojämn bland de examinerade med totalt 79 procent kvinnor och 21 procent män. Jämnast var könsfördelningen bland examinerade ämneslärare med 57 procent kvinnor och 43 procent män. Av dem med förskollärarexamen var 96 procent kvinnor och 4 procent män.

Diagram 3.28 Antal examina efter typ av yrkesexamen 2019/20

Anm.: Ämneslärarexamen avser ämneslärarexamen mot gymnasieskolan och grundskolan 7–9. Den innehåller även lärarexamen mot ämneslärare (den tidigare lärarutbildningen). Grundlärarexamen avser både grundlärarexamen mot f–3 och 4–6. Den innehåller även lärarexamen för grundskolans lägre åldrar (den tidigare lärarutbildningen). Lärarexamen ospecificerad innehåller övriga lärarexamina.

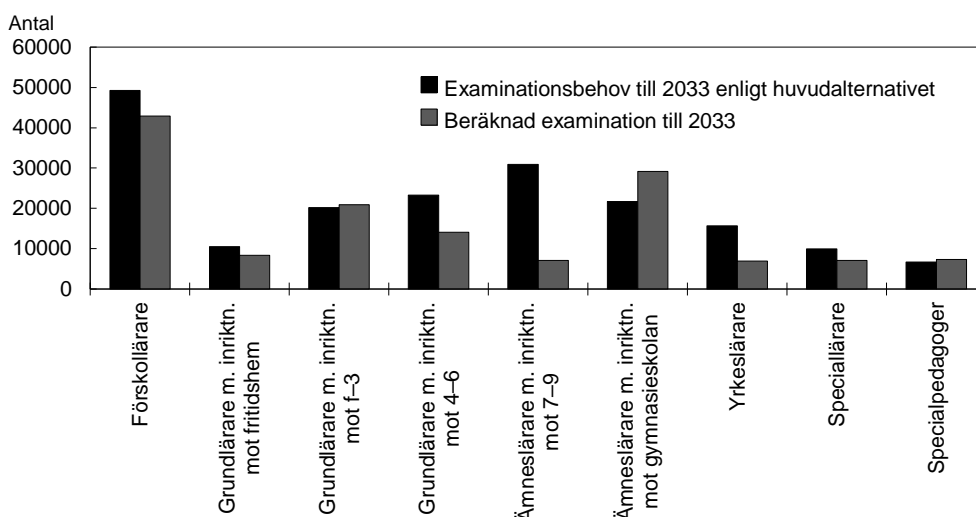
Källa: Statistiska centralbyrån.

Läro- och förskolläroförsojning

Skolverket har i uppdrag att i samarbete med Universitetskanslersämbetet ta fram återkommande prognoser över skolväsendets behov av lärare och förskollärare (U2016/02335). Uppdraget redovisades första gången i december 2017 och därefter i december 2019 och ska även redovisas i december 2021.

Skolverkets läroprognos 2019

Som diagram 3.29 visar väntas examinationsbehovet kraftigt överstiga den beräknade examinationen till 2033. Antalet examinerade beräknas uppgå till ca 144 000 personer fram till 2033, vilket motsvarar en årlig examination på ca 9 600. Samtidigt beräknas det framtida examinationsbehovet vara ca 189 000, vilket motsvarar en årlig examination på 12 600. Det betyder att närmare 45 000 behöriga lärare och förskollärare kan komma att saknas 2033. Det skulle innebära en lärobrist på 36 000, en brist på förskollärare på 6 000 och en brist på lärare i fritidshem på drygt 2 000. För att undvika en framtida bristsituation skulle antalet examinerade behöva öka med 3 000 per år.

Diagram 3.29 Beräknat examinationsbehov och beräknad examination efter inriktning på lärarutbildningen, 2019–2033

Källa: Statens skolverk.

Under förutsättning att examensfrekvenserna ligger kvar på nuvarande nivåer skulle antalet nybörjare behöva vara i genomsnitt 19 300 per år för att uppfylla det årliga examinationsbehovet på 12 600 lärare. Det är 30 procent fler än det beräknade årliga antalet nybörjare på 14 600 per år. Skolverket har även beräknat det årliga nybörjarbehovet om examensfrekvensen ökade med 10 procentenheter. I detta räkneexempel skulle det behövas 16 700 nybörjare varje år för att täcka behovet av lärare och förskollärare fram till 2033.

I prognosen antas en årlig examination motsvarande 9 600 lärare och förskollärare. Det är ett lägre antal än antalet examinerade läsåret 2019/20, då närmare 11 300 examinerades. Om antalet examinerade fortsätter att ligga på dessa nivåer eller högre så blir sannolikt den prognostiserade bristen 2033 på 45 000 lärare och förskollärare lägre.

I Skolverkets lärarprognos från 2019 ligger SCB:s befolkningsprognos från 2019 till grund. SCB:s senaste befolkningsprognos publicerades i april 2021. I den nya prognosen antas färre barn i förskoleåldrar och grundskoleåldrar än i den prognos som låg till grund för Skolverkets lärarprognos. Detta medför sannolikt att bristen 2033 kommer att vara lägre än 45 000.

Huvudmännens bedömning av personalsituationen

Enligt Arbetskraftsbarometern 2020 råder det brist på lärare inom många inriktningar, inte minst grundlärare med inriktning mot fritidshem och speciallärare och specialpedagoger. Det råder även stor brist på lärare i matematik och NO i årskurs 7–9, förskollärare och yrkeslärare. Bilden av lärarbristen har enligt arbetsgivarna inte förändrats nämnvärt 2020 jämfört med 2019. Arbetsgivarna uppger i något mindre utsträckning att det är brist på grundlärare med inriktning mot f–3 och 4–6.

Tabell 3.9 Andel arbetsgivare som uppger brist på nyutexaminerad och yrkeserfaren personal inom pedagogik och lärarutbildning

Procent	Nyutexaminerade			Yrkeserfarna		
	2010	2019	2020	2010	2019	2020
Förskolläraryrkeserfarna	36	67	70	66	70	70
Grundläraryrkeserfarna	75	83	82	72	76	91
Grundläraryrkeserfarna	16	50	30	29	61	47

Ämneslärarutbildning årskurs 7–9: Matematik/NO	55	82	77	49	75	76
Ämneslärarutbildning årskurs 7–9: Språk/SO	32	63	62	43	60	61
Ämneslärarutbildning gymn.: Matematik/naturv.	38	49	49	56	38	50
Ämneslärarutbildning gymn.: Hist/samh/religion	1	14	9	4	8	39
Ämneslärarutbildning gymn.: Språk	19	38	25	22	33	30
Speciallärar- och specialpedagogutbildning	43	62	82	28	66	77
Yrkeslärarutbildning		79	69		62	51

Källa: Statistiska centralbyrån.

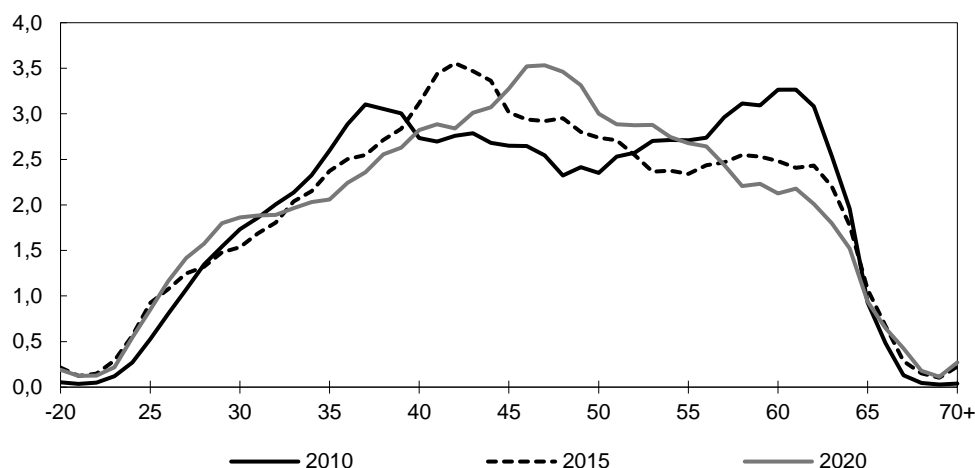
Orsaker till personalbristen

Lärartillgången påverkas av befolkningsutvecklingen, hur många som väljer att bli lärare och förskollärare, hur många som går i pension och hur många som väljer att stanna kvar i yrket. En betydande orsak till den nuvarande lärarbristen och den beräknade framtida tilltagande bristen är att för få lärare examineras i förhållande till ökningen av antalet barn och elever. Antalet barn och elever har sedan 2011 ökat med drygt 450 000 eller 18 procent. Detta innebär att även om fler har påbörjat lärarutbildningarna de senaste åren har antalet barn och elever ökat snabbare.

Antalet lärare som går i pension kan också påverka lärsituationen. För tio år sedan såg åldersstrukturen bland lärarna annorlunda ut än i dag. Då var betydligt fler äldre. Detta har medfört att relativt många lärare har gått i pension den senaste tioårsperioden, något som har bidragit till lärarbristen. Det är inte lika många pensionsavgångar att vänta den närmaste tioårsperioden (se diagram 3.30).

Diagram 3.30 Lärarnas åldersstruktur

Procentuell fördelning

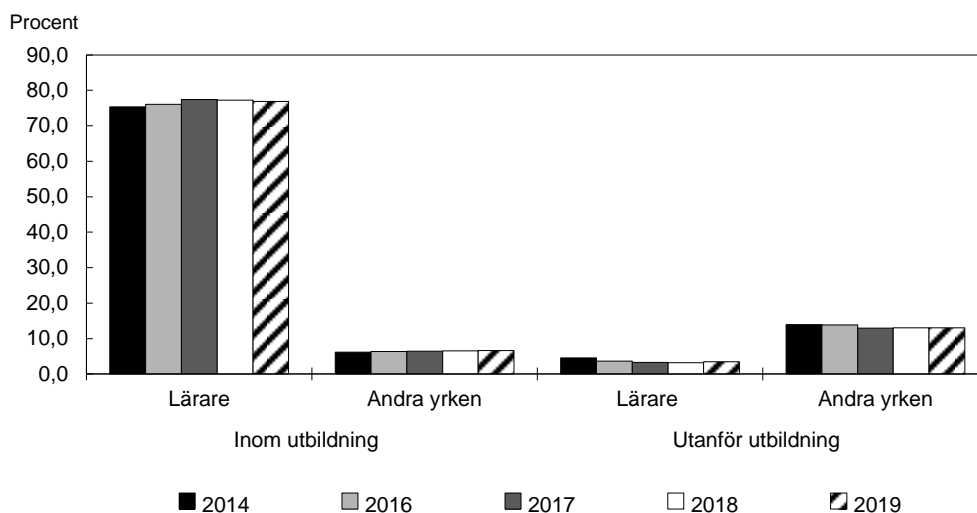
Anm.: Avser tjänstgörande lärare i förskoleklass, grundskola, grundsärskola, specialskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och komvux (inkl. sårux och sfi).

Källa: Statistiska centralbyrån.

Lärarbristen har sannolikt medfört att fler lärare arbetar längre upp i åldrarna. År 2010 innehades 2 000 heltidstjänster av lärare som var 65 år eller äldre. Fem år senare var antalet 3 100 heltidstjänster och som mest var antalet 2018 med drygt 4 000 heltidstjänster. År 2020 minskade antalet till 3 600 heltidstjänster. En annan faktor som kan påverka lärsituationen är antalet lärare som väljer att stanna kvar i yrket. SCB har kartlagt var på arbetsmarknaden som de med lärarutbildning finns. Det visar sig att de flesta lärarutbildade 2019 finns inom utbildningsbranschen, 84 procent. Det är samma andel som för 2018. Ytterligare 3 procent arbetade som lärare inom andra branscher än utbildning. Det betyder att 13 procent av de lärarutbildade, eller närmare 29 000 personer, arbetade inom yrken utanför utbildningsbranschen. Det är vanligare att

lärarutbildade män arbetar i andra yrken utanför utbildningsbranschen än att lärarutbildade kvinnor gör det, 19 procent jämfört med 11 procent. De vanligaste branscherna är offentlig förvaltning, social omsorg och hälso- och sjukvård. Närmare hälften arbetade inom dessa branscher. En studie från IFAU visar att andelen kvarvarande lärare har varit tämligen stabil över tid. Detsamma visar en studie från SCB. Enligt dessa studier är andelen kvarvarande lärare i stort sett densamma som på 1980- och 1990-talet.

Diagram 3.31 Fördelning av lärarutbildade efter arbete inom respektive utanför utbildning

Anm.: Till utbildningsbranschen hör högskolor, folkhögskolor, yrkeshögskolan, gymnasieskolor, grundskolor, förskolor, kulturskolor och övriga utbildningsinstitut. Till lärare räknas personer som har yrken med krav på fördjupad högskolekompetens inom utbildning. Hit hör universitets- och högskolelärare, gymnasielärare, grundskollärare, fritidspedagoger, förskollärare och andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens.

Källa: Statistiska centralbyrån.

Statliga insatser

Utbyggnad av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) och yrkeslärarutbildningen

Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) fyller en viktig funktion för personer som har ämneskunskaper och vill bli ämneslärare. Regeringen har de senaste åren tillfört medel till en utbyggnad av förskolläraryrket och lärarutbildningarna, inklusive en utbyggnad av KPU. Höstterminen 2020 var antalet sökande till KPU det högsta sedan utbildningen infördes.

Det råder stor brist på yrkeslärare. I spåren av pandemin med en förändrad arbetsmarknad har det blivit viktigare att tillvarata personer som har gedigna yrkeskunskaper och som vill skola om sig till yrkeslärare. För att ytterligare stärka förutsättningarna för omställning till läraryrket satsade regeringen i budgetpropositionen för 2021 därför också på en permanent utbyggnad av yrkeslärarutbildningen med ca 17 miljoner kronor per år som beräknas motsvara ca 175 helårsstudenter 2021. I budgetpropositionen för 2021 föreslogs även en särskild satsning på en masterutbildning för yrkeslärare i syfte att stärka kompetensen inom yrkeslärarutbildningen så att fler yrkeslärare kan bli behöriga för forskarutbildning.

Fler lärare med forskarutbildning

Den särskilda satsningen på KPU för personer med en examen på forskarnivå har haft ett högt söktryck och lockat fler forskarutbildade att bli lärare i t.ex. matematik, naturvetenskap och teknik. För att ytterligare öka antalet lärare med en examen på

forskarnivå i skolan föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2021 att satsningen skulle förlängas och anslaget ökades med 7 miljoner kronor 2021 och med 23 miljoner kronor åren 2022–2026. Det innebär att ca 70 studenter per år kan antas till utbildningen.

Remiss av förslag för ökad kvalitet i lärarutbildningen och fler lärare i skolan

I januari 2021 remitterades promemorian Ökad kvalitet i lärarutbildningen och fler lärare i skolan (U2021/00301). I promemorian lämnas flera förslag som syftar till fler lärare och att underlätta för akademiker att ställa om till läraryrket. Bland annat föreslås en försöksverksamhet med en ny kortare KPU för både blivande grundlärare och ämneslärare. Utbildningen riktar sig till personer med en tidigare akademisk examen och omfattar pedagogik, ämnesstudier och verksamhetsförlagd utbildning. I promemorian föreslås att ett par lärosäten ska få i uppdrag att planera för och anordna utbildningen. Ett annat förslag är att den verksamhetsförlagda delen i alla lärarutbildningar ska stärkas genom att lärosätena ska använda sig av övningsskolor och övningsförskolor. I budgetpropositionen för 2020 fick satsningen ytterligare 10 miljoner kronor för att verksamheten med övningsskolor och övningsförskolor skulle kunna vidareutvecklas och utökas.

Fler obehöriga lärare och förskollärare kan få examen genom vidareutbildning av lärare och förskollärare (VAL). Genom VAL kan de som arbetar i skolan eller förskolan läsa in en behörighetsgivande lärar- eller förskollärarexamen. Regeringen beslutade i juni 2020 om en förordningsändring som skapar bättre möjligheter för fler att bli antagna till utbildningen. Nu kan de som inom ramen för en anställning medverkat i undervisningen i förskolan eller förskoleklassen studera upp till 120 högskolepoäng för att nå en förskollärarexamen. Dessutom har bestämmelserna om en kortare utbildning för de som har minst åtta års yrkeserfarenhet som lärare eller förskollärare utökats till att även omfatta de som medverkat i undervisningen i förskolan eller förskoleklassen. Bestämmelserna har också gjorts mer flexibla så att fler kan bedömas aktuella för studier inom VAL. Mot bakgrund av ändringarna föreslog regeringen i budgetpropositionen för 2021 att 22 miljoner kronor tillförs årligen under åren 2021–2024.

Stärkt verksamhetsförlagd utbildning i lärarutbildningarna

Den verksamhetsförlagda utbildningen (VFU) utgör en central del av lärarutbildningarna eftersom studenterna får tillfälle att tillämpa teoretiska kunskaper och utveckla praktiska färdigheter i yrkesutövningen. För att höja kvaliteten i VFU:n har regeringen permanentat försöksverksamheten som pågick med övningsförskolor och övningsskolor. Sedan 2020, då satsningen förstärktes med 10 miljoner kronor, får alla universitet och högskolor som bedriver lärarutbildning särskilda medel för verksamhet med övningsförskolor och övningsskolor inom förskolläraryrket och lärarutbildningarna. Syftet med övningsskolorna och övningsförskolorna är att bidra till att höja kvaliteten i VFU, bl.a. genom utbildade handledare och en högre koncentration av studenter.

Fortsatt satsning på forskarskolor för att stärka kvaliteten i utbyggnaden av lärar- och förskolläraryrket

Lärosätenas forskningsanslag är en viktig förutsättning för utbildningarnas kvalitet, men regeringen anser att det även behövs riktade insatser mot forskarskolor. För lärarutbildningarna har medel till forskarskolor för anställda vid universitet och högskolor tillförts fr.o.m. 2017 och omfattar i dag 90 miljoner kronor. Mot bakgrund av den fortsatta utbyggnad av lärarutbildningarna som sker för att möta lärarbristen

finns ett stort behov hos flera lärosäten att stärka sin kompetensförsörjning inom lärarutbildningen. Universitetskanslersämbetet har också i nationella utvärderingar av lärarutbildningar visat att det vetenskapliga förhållningssättet behöver stärkas vid många utbildningar.

Försöksverksamhet med möjlighet till längre anställning för lärare i sfi

Andelen legitimerade och behöriga lärare inom kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) är och har varit låg de senaste åren även om andelen med legitimation och behörighet för sfi har ökat från 36,5 procent till 50,6 procent de senaste fem åren. Pågående insatser som Lärarlyftet och riktade statsbidrag är inte tillräckliga för att komma till rätta med detta problem. Det är därför angeläget att skapa förutsättningar som bidrar till att fler personer vill utbilda sig till legitimerade och behöriga lärare inom sfi. Riksdagen har beslutat att det ska vara möjligt att inrätta en ny försöksverksamhet med tidsbegränsade anställningar som innebär att obehöriga lärare som deltar i högskoleutbildning i svenska som andraspråk eller motsvarande utbildning ska få anställas som sfi-lärare under tre år (prop. 2020/21:152, bet. 2020/21:UbU19, rskr. 2020/21:309). Anställningstiden ska i vissa situationer kunna förlängas till högst fyra år.

Webbaserad utbildning för lärare som återvänder till yrket

Skolverket fick 2017 i uppdrag att utforma en webbaserad utbildning som syftar till att ge lärare och förskollärare som återvänder till yrket möjlighet att uppdatera sina kunskaper om styrdokument för svensk skola och förskola. Under perioden augusti 2018–april 2020 hade totalt 175 personer genomfört ett eller flera avsnitt i utbildningen. Antalet återvändande lärare är betydligt större. Deltagandet har skett på de återvändande lärarnas och förskollärarnas egna initiativ, utan stöd från t.ex. rektor och deltagarna ger i huvudsak en positiv bild av utbildningens kvalitet. Skolverket bedömer att man inte nått ut med utbildningen. Det relativt låga deltagandet kan därför bero på låg kännedom om kursen, kursens upplägg med krav på att följa varje moment samt tidsbrist hos målgruppen. Skolverket planerar att utveckla utbildningens upplägg för att bättre kunna möta de återvändande lärarnas och förskollärarnas individuella behov.

Lärarlyftet förlängt till och med 2025

Lärarlyftet syftar till att lärare med en behörighetsgivande lärarexamen ska bli behöriga i fler skolformer, ämnen och årskurser. Satsningen omfattar även möjligheter för lärare och förskollärare att läsa mot en speciallärarexamen. Uppdraget har förlängts flera gånger, bl.a. 2018 (U2018/00504) med ett år t.o.m. 2019. I regleringsbrevet avseende Statens skolverk för 2020 och i regleringsbrevet för 2021 har uppdraget förlängts på nytt. Detta innebär att det inte erbjöds några kurser inom Lärarlyftet under våren 2020. Nya Lärarlyftskurser påbörjades återigen hösten 2020. I budgetpropositionen för 2020 föreslog regeringen att det skulle avsättas medel för Lärarlyftet t.o.m. 2025.

Under hösten 2020 har 1 352 lärare deltagit i någon av de 93 kurser och utbildningar som inom ramen för Lärarlyftet pågått vid 20 lärosäten. 80 procent av deltagarna i de behörighetsgivande ämneskurserna och 89 procent i speciallärarutbildningarna är anställda av offentlig huvudman. Inga kurser eller utbildningar har avslutats under 2020 och därmed har heller inga personer kunnat få ytterligare behörighet utifrån deltagandet i Lärarlyftet 2020. De totala kostnaderna för genomförandet av Lärarlyftet under 2020 var 65 500 000 kronor.

Skolverket har tagit initiativ till och under 2020 genomfört en utvärdering av Lärarlyftet i syfte att bedöma om det är ändamålsenligt utformat. Skolverkets studie visar bl.a. att kortsiktiga förlängningar av Lärarlyftet har resulterat i högre kurstakt och minskat kurs- och utbildningsutbud, vilket har påverkat deltagandet negativt. Enligt studien försvårar mer omfattande kurser, kurser med hög studietakt och lärarbristen lärarnas möjlighet att delta i fortbildning. Studien visar också att huvudmännens ekonomiska förutsättningar skapar olika förutsättningar för deltagande och ett skäl som ofta anges till att lärare hoppar av fortbildningen är att de får begränsad eller ingen nedsättning av arbetstiden för att studera.

Fortsatt utveckling av professionsprogrammet

Ett professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare ska inrättas med grund i Utredningen om en bättre skola genom mer attraktiva skolprofessioners slutbetänkande Med undervisningsskicklighet i centrum – ett ramverk för lärares och rektorer professionella utveckling (SOU 2018:17). Därför har promemorian Professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare (U2021/03373) tagits fram inom Regeringskansliet som underlag för den konkreta utformningen av professionsprogrammet. Promemorian är för närvarande på remiss.

För att förbereda för inrättandet av professionsprogrammet lämnade regeringen i budgetpropositionen för 2020 förslag om att medel skulle avsättas fr.o.m. 2021 för ett första steg i införandet av ett professionsprogram (prop. 2019/20:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.6 och 3.7.1). I budgetpropositionen för 2021 föreslog regeringen att ytterligare medel för det fortsatta arbetet med att inrätta professionsprogram skulle avsättas (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5.2 och 3.7.1).

Regeringen har i Skolverkets regleringsbrev för budgetåret 2021 (U2020/06613) gett myndigheten i uppdrag att genomföra insatser för fortsatta förberedelser av det framtida professionsprogrammet. Insatserna ska bl.a. innefatta en mentorsutbildning för en kvalitativ introduktionsperiod, en rekryteringsutbildning för blivande rektorer och kompetensutveckling för rektorer i praktisk organisation och arbetsmiljö. Insatserna ska ligga i linje med de förslag som Utredningen om en bättre skola genom mer attraktiva skolprofessioner lämnade i sitt slutbetänkande. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 15 mars 2022.

Ett samlat statsbidrag till huvudmän som inrättar karriärsteg för lärare

Ett samlat statsbidrag till huvudmän som inrättar karriärsteg för lärare infördes 2020. I budgetpropositionen för 2019 (prop. 2018/19:1 utg.omr. 16 avsnitt 2.5.3) redogörs för syftet med och konstruktionen av karriärstegsreformen och i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.6) beskrivs intentionen med en sammanslagning av de tre statsbidrag som hittills funnits för huvudmän som inrättar karriärsteg för lärare. Beloppen som avsatts för statsbidrag för inrättande av karriärsteg har ökat över tid och det samlade statsbidraget beräknas framöver årligen uppgå till 1 852 miljoner kronor.

Skolverket har i regleringsbrevet för 2021 fått i uppdrag att utvärdera det samlade statsbidraget till skolhuvudmän som inrättar karriärsteg för lärare. Skolverket ska särskilt följa upp hur den socioekonomiskt viktade delen av bidraget har nyttjats och bedöma om den bidragit till att öka jämlikheten och kunskapsresultaten. Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 31 december 2023.

Utredning av klagomålshanteringen i skolväsendet

Statskontoret har på uppdrag av regeringen utrett klagomålshanteringen i skolväsendet. I rapporten Klagomålshanteringen i skolan (Statskontoret 2020:21) drar Statskontoret slutsatsen att huvudmännen kan hantera klagomål och åtgärda brister snabbare och på ett mer flexibelt sätt än Skolinspektionen. Det är till nytta för de berörda barnen och eleverna och ger upphov till mindre dokumentation för lärare och rektorer vilket minskar arbetsbelastningen. Statskontoret lämnar också flera förslag till åtgärder, bl.a. att Skolinspektionen bara ska utreda klagomål från enskilda om huvudmannen först har fått möjlighet att hantera dem eller om det finns särskilda skäl och att Skolinspektionen i annat fall ska överlämna ärendet till huvudmannen. Ett sådant förslag finns med i departementspromemorian Nationell plan för trygghet och studiero (Ds 2021:13). Promemorian har remitterats och förslagen bereds nu inom Regeringskansliet.

3.9 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Skolverkets statistik visar att antalet anställda i svensk skola har ökat de senaste åren. Totalt sett har personalen i de olika skolformerna ökat med drygt 35 200 heltidstjänster sedan läsåret 2014/15. I den statistiken ingår inte personalen i förskola, fritidshem och öppen fritidsverksamhet. Däremot ingår fler kategorier än lärare, t.ex. skolledare, annan pedagogisk personal och studie- och yrkesvägledare.

Den bild som framträder av de indikatorer som används för att bedöma lärar- och förskollärarsituationen i skolväsendet är tudelad. Lärarbristen är fortfarande i allra högsta grad tydlig men det finns ändå sådant som tyder på en positiv utveckling under 2020. Totalt sett är antalet lärare och förskollärare relativt konstant 2020 jämfört med 2019. Antalet med en pedagogisk examen har dock ökat medan antalet utan pedagogisk examen har minskat. Antalet barn och elever i verksamhetsformerna har bara ökat marginellt vilket i stort sett innebär en oförändrad lärartäthet även om det utvecklats olika i olika verksamhetsformer.

Personalgruppen annan pedagogisk personal, dvs. personal som har pedagogiska arbetsuppgifter men som inte bedriver egen undervisning såsom exempelvis lärarassistenter och studiehandledare på modersmål, har fortsatt att öka. Denna utveckling tyder på att huvudmännen fortsätter att hantera lärarbristen genom att anställa annan personal som kan avlasta lärarna.

Resultatredovisningen visar också att det finns skillnader mellan kommuner och skolor i tillgången på utbildade lärare och förskollärare. Regeringen anser att detta är oroande och har därför genomfört satsningar riktade mot skolor med svåra förutsättningar. Vidare finns det skillnader i andelen behöriga lärare mellan olika ämnen och olika verksamhetsformer. Regeringen anser att det är angeläget att motverka bristen på behöriga lärare, särskilt i de verksamhetsformer och i de ämnen som under lång tid haft brist på lärare med relevant examen.

Skolverkets senaste lärarprognos från 2019 visar att bristen på lärare och förskollärare riskerar att uppgå till 45 000 år 2033. Regeringens satsningar på fler lärare och en ökad attraktionskraft för läraryrket är därför fortsatt mycket viktiga. Även om antalet examinerade förskollärare och lärare ännu inte är uppe i de nivåer som skulle behövas för att det inte ska uppstå en brist framöver är det ändå glädjande att antalet examinerade fortsatt att öka.

3.10 Politikens inriktning

Målet med regeringens politik när det gäller utgiftsområdet är att värna och utveckla Sveriges position som en ledande kunskaps- och forskningsnation som präglas av hög kvalitet. Huvudprioriteringarna för politiken är att höja kunskapsresultaten och öka likvärdigheten i skolan. Inom kommunernas vuxenutbildning, yrkeshögskolan och högskolan ska hög kvalitet i utbildningarna prioriteras och fler ska ha möjlighet att studera. Det ska finnas goda möjligheter att utbilda sig oavsett var i landet man bor och kompetensförsörjningen ska förbättras. Den fria forskningen ska värnas samtidigt som forskningspolitiken ska svara mot globala och nationella samhällsutmaningar.

Utbildning och bildning ger kunskaper och perspektiv som möjliggör personlig utveckling och skapar förutsättningar för ett aktivt deltagande i ett demokratiskt samhälle. Alla barn, unga och vuxna ska oavsett bakgrund, uppväxtmiljö eller andra förhållanden ges förutsättningar att pröva och utveckla sin förmåga och sina kunskaper till sin fulla potential. Ett modernt utbildningssystem möjliggör ett livslångt lärande som ger varje människa möjlighet att kunna växa och fylla på med kunskap under hela livet oavsett var i landet den bor. Studiestödet spelar en betydande roll för möjligheterna till utbildning och genom förslag om ett nytt omställningsstudiestöd från 2023 ges ännu bättre möjligheter till vidareutbildning (utg.omr. 15 avsnitt 2.10).

Jämställdhetspolitikens delmål om jämställd utbildning präglar regeringens utbildningspolitik och arbetet inom utgiftsområdet. Utbildningspolitiken bidrar även till genomförandet av Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen, särskilt mål 4 God utbildning för alla.

3.10.1 Stärkt kompetensförsörjning

Regeringens utbildningspolitik ska skapa förutsättningar för att ta till vara allas kompetens, möjliggöra för alla att skaffa sig ny kompetens och möta arbetsmarknadens behov. Samtidigt som det finns många som kan arbeta har välfärden och näringslivet svårt att hitta den kompetens de behöver. Bristen på kompetens är ett tillväxthinder för svenska företag och minskar möjligheten att bibehålla och öka kvaliteten i välfärden. Regeringen har därför under flera år tillfört medel för att möjliggöra ett omfattande kunskapslyft, som 2021 motsvarade totalt 160 000 utbildningsplatser. De nya platserna och utbildningspolitiken i sin helhet är centrala för ekonomins utveckling när covid-19-pandemin klingar av.

Utbrottet av covid-19-pandemin har försämrat förutsättningarna på arbetsmarknaden och ökat behovet av utbildning, t.ex. är antalet som söker till universitet och högskolor rekordhøgt. Unga och nyanlända får svårare att få sitt första jobb, långtidsarbetslösa och personer som var arbetslösa innan krisen har det extra tufft. För dem som har svårt att hävda sig i konkurrensen på arbetsmarknaden ger utbildning av hög kvalitet en möjlighet att stärka chanserna till arbete. Många behöver också omställningsåtgärder efter lång tid i arbetslivet. För företag och anställda som deltar i korttidsarbete kan kompetensinsatser under korttidsarbetet vara av stort värde. För att underlätta för fler att studera har regeringen under 2020 och 2021 gjort en rad satsningar. Många av dessa bygger vidare på tidigare insatser inom ramen för kunskapslyftet men nya har också tillkommit. Många av satsningarna föreslås även fortsätta under kommande år. Mer information om förslagen lämnas i respektive avsnitt samt i utgiftsområdena 15 Studiestöd och 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Fortsatta investeringar i utbildning säkerställer kompetensförsörjningen i privat och offentlig sektor, ger människor möjlighet till utveckling och livslångt lärande och gör det möjligt för Sverige att stärka välfärden och fortsätta konkurrera med kunskap och kompetens.

3.10.2 Samling för fler lärare

Tillgången till fler lärare är en av Sveriges viktigaste framtidsfrågor. Alla barn och elever ska få möta kunniga och kompetenta lärare, oavsett skolform eller var i landet man bor. Regeringen prioriterar arbetet för att få fler att vilja bli lärare, förbli lärare och att lärare som lämnat skolan ska återvända till yrket. Omfattande insatser har genomförts (se prop. 2019/20:1 utg.omr. 16 avsnitt 2.5.3). Antalet som börjar på lärarutbildningarna har sedan 2011 ökat och fler examineras nu från en lärarutbildning. Arbetet för fler utbildade lärare behöver fortsätta eftersom antalet examinerade förskollärare och lärare ännu inte är uppe i tillräckliga nivåer för att tillförsäkra alla barn och elever i dag och framöver så goda förutsättningar som möjligt. Situationen kräver ett fortsatt intensivt arbete för fler behöriga lärare och ett attraktivt läraryrke. Regeringen har därför, inom ramen för initiativet Samling för fler lärare, bjudit in nyckelaktörer inom skola och högskola för att föra en dialog om hur fler lärare kan utbildas, hur lärarbristen kan hanteras och hur läraryrket kan bli mer attraktivt.

Regeringen kommer även fortsättningsvis att göra breda insatser för att:

- få fler att påbörja och examineras från lärarutbildningarna
- höja kvaliteten i lärarutbildningarna
- få fler obehöriga lärare att bli behöriga
- göra läraryrket mer attraktivt
- stärka rektorers, lärares och förskollärares professionsutveckling
- hålla kvalitet i undervisningen trots att det råder lärarbrist
- förbättra lärarnas arbetsmiljö
- skapa fler vägar in i läraryrket.

Verksamma lärare och förskollärare behöver få goda förutsättningar för att utvecklas i sin profession och utveckla sin undervisning. En god arbetsmiljö och rätt förutsättningar för att bedriva undervisning är angeläget. Ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare ska inrättas, se vidare avsnitt 4.6.3. Lärar- och förskollärarutbildningarna byggs ut och rekryteringen till utbildningarna måste fortsätta öka och breddas. Möjligheterna för både behöriga och obehöriga lärare att få sina kunskaper validerade och att komplettera dem måste fortsatt förbättras och det måste bli enklare för redan högskoleutbildade att komplettera sin utbildning för att bli legitimerade lärare, se avsnitt 6.5.4. Samtidigt ska kvaliteten i utbildningarna höjas och kopplingen mellan teori och praktik stärkas. Fler lärare och lärarutbildare ska ha en utbildning på forskarnivå. Regeringen vill öka möjligheterna att arbeta och studera till lärare parallellt och har därför stärkt förutsättningarna för att bedriva sådan lärarutbildning.

3.10.3 Internationell verksamhet

Genom ett aktivt deltagande i EU och internationella samarbeten inom utbildningsområdet stärker regeringen kunskapsbasen för det nationella arbetet inom utbildningsområdet. Covid-19-pandemin har påverkat såväl utbildnings- som forskningsområdet under 2020 och 2021 och väntas påverka inriktningen på det fortsatta internationella arbetet.

OECD-studierna PISA och PIAAC är fortsatt prioriterade och för närvarande pågår förberedelser inför PISA 2022 och PIAAC 2022/23. Skolverket har fått i uppdrag att förstärka myndighetens insatser för att säkerställa ett högt deltagande i enlighet med gällande riktlinjer i PISA 2022 (U2021/02549).

I oktober 2021 står Sverige värd för ett internationellt högnivåforum i Malmö om hägkomst av Förintelsen och om bekämpande av antisemitism. Forumets över-

gripande syfte är att deltagarna – bl.a. stats- och regeringschefer, forskare och det civila samhällets aktörer – ska vidta konkreta åtgärder relaterade till forumets teman. De åtaganden som alla inbjudna kommer att presentera på Malmöforumet kommer att följas upp under Sveriges ordförandeskap i International Holocaust Remembrance Alliance fr.o.m. mars 2022 t.o.m. februari 2023.

3.11 Miljöledningsrapporter

Statliga myndigheter ska utveckla miljöledningssystem och årligen redovisa miljöledningsarbetet till Regeringskansliet och Naturvårdsverket enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter. I enlighet med förordningen lämnar de myndigheter inom Utbildningsdepartementets område som omfattas av förordningen sina miljöledningsrapporter till Utbildningsdepartementet.

4 Barn- och ungdomsutbildning

4.1 Mål för området

Av skollagen (2010:800) framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen. Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Utbildningen inom skolväsendet ska vara likvärdig inom varje skolform och inom fritidshemmet oavsett var i landet den anordnas.

4.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De indikatorer som redovisas belyser de delar av måluppfyllelse och resultat som regeringen bedömer är centrala. Redovisningen av resultat inom utgiftsområdet är uppdelad på verksamheter. Inom varje avsnitt redovisas i förekommande fall indikatorer och övriga resultat. All individbaserad statistik redovisas uppdelat på kön om dessa uppgifter är tillgängliga. De uppgifter som redovisas om kostnader för 2020 bygger på preliminär statistik. I bedömningen vägs det även in resultat från rapporter och undersökningar från t.ex. Statens skolverk.

Följande indikatorer används för att mäta måluppfyllelsen för förskolan och grundskolan:

- Deltagande i förskola. Andelen barn i åldern 3–5 år som är inskrivna i förskola.
- Resultat på nationella prov i grundskola.
- Andelen elever som uppnått kunskapskraven i samtliga grundskolans ämnen i årskurs 9.
- Andelen elever i årskurs 9 som uppnått behörighet till gymnasieskolans nationella program.
- Resultat i internationella studier avseende grundskola som PISA, TIMSS och PIRLS i de fall någon ny studie presenterats sedan föregående års budgetproposition.
- Lärarbehörighet och personalens utbildning. Denna indikator redovisas i avsnitt 3.7.

Följande indikatorer används för att bedöma gymnasieskolans måluppfyllelse:

- Resultat på nationella prov.
- Genomsnittlig betygspoäng.
- Andel elever som slutfört utbildningen inom tre år.
- Andel elever som uppnått kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning inom tre år.

- Lärarbehörighet och personalens utbildning. Denna indikator redovisas i avsnitt 3.7.

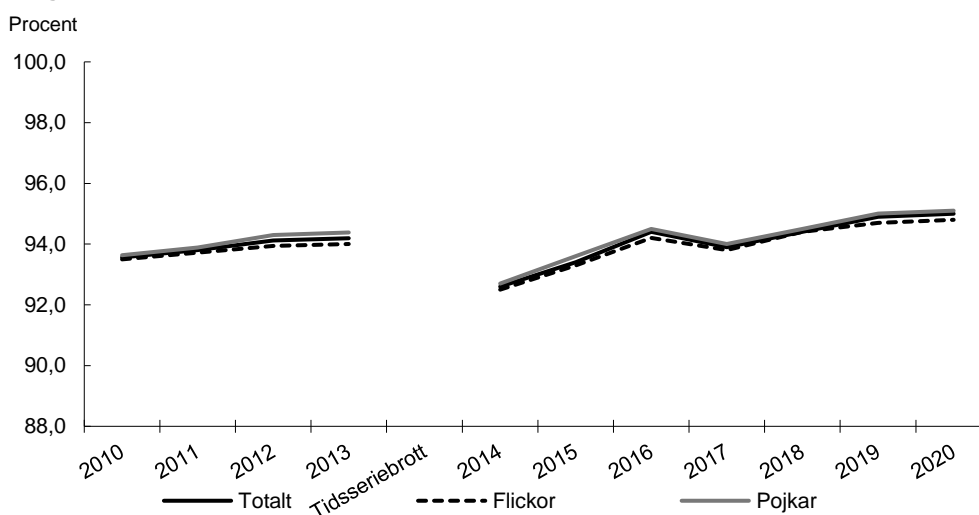
4.3 Resultatredovisning

4.3.1 Förskolan

Hösten 2014 samlades uppgifter in på individnivå för första gången i förskolan. Dessutom samlades uppgifter in från varje huvudman, såväl kommunal som enskild. Tidigare lämnade kommunerna uppgifter för både kommunal och fristående verksamhet. Vid den första insamlingen uppstod dock ett bortfall för vissa enskilda huvudmän. Detta innebär ett tidsseriebrott som försvårar möjligheterna att göra rättvisande jämförelser över tid. Hösten 2020 lämnade huvudmännen in uppgifter om barn och personal för 99 procent av verksamheterna.

Indikator: Deltagande i förskola

Diagram 4.1 Andelen barn i åldern 3–5 år inskrivna i förskola

Källa: Statens skolverk.

Andelen inskrivna barn i åldern 3–5 år i förskolan ökade mellan 2009 och 2013. År 2014 skedde en minskning, som dock bedöms hänga samman med det tidsseriebrott som uppstod i och med den förändrade insamlingen av uppgifter. Därefter har andelen inskrivna barn i åldern 3–5 år fortsatt att öka t.o.m. 2017 då en liten minskning skedde. År 2020 var andelen inskrivna barn 95,0 procent. Över tid har andelen pojkar som varit inskrivna i förskolan varit något större än andelen flickor, vilket hänger ihop med könsfördelningen bland barn i åldern 1–5 år. Under 2020 var andelen inskrivna pojkar och flickor ungefär lika stor: 95,1 procent respektive 94,8 procent.

Ser man till hela målgruppen för förskolan så var 85,4 procent av landets alla barn i åldersgruppen 1–5 år inskrivna i förskolan. Med undantag för den marginella minskningen 2017 i åldersgruppen 3–5 år har andelen inskrivna barn i alla åldersgrupper ökat under den senaste tioårsperioden.

Överlag är barn med svensk bakgrund i högre utsträckning inskrivna i förskolan än barn med utländsk bakgrund. Med svensk bakgrund avses barn födda i Sverige med minst en förälder född i Sverige. Med utländsk bakgrund avses barn födda utomlands eller barn födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands. (I avsnittet gäller dessa definitioner även för elever.) År 2020 var 86,0 procent av barnen med svensk

bakgrund i åldersgruppen 1–5 år inskrivna i förskolan medan 81,5 procent av barnen med utländsk bakgrund i denna åldersgrupp var inskrivna i förskolan. Det fanns ingen större skillnad mellan flickor och pojkar.

Barn och barngrupper

Hösten 2020 var 517 405 barn inskrivna i förskolan, varav 48,5 procent var flickor och 51,5 procent var pojkar, vilket följer könsfördelningen i befolkningen för barn i förskoleålder. Av alla barn i förskolan 2020 gick knappt 21 procent i en fristående förskola, vilket är i nivå med 2019. Drygt hälften av alla inskrivna barn i förskolan var 1–3 år.

Hösten 2020 fanns det ungefär 15 600 nyinvandrade barn (ca 8 000 pojkar och ca 7 600 flickor) och 3 700 barn med okänd bakgrund inskrivna i förskolan, vilket motsvarar ungefär 3,7 procent av de inskrivna barnen i förskolan. Detta är en viss minskning av inskrivningen jämfört med 2019 då andelen uppgick till 4,5 procent. Med nyinvandrad avses enbart folkbokförda barn som är födda utomlands, som har båda föräldrarna födda utomlands, och som har kommit till Sverige under de senaste fyra åren. Med barn med okänd bakgrund avses barn som saknar personnummer i de register som används vid insamlingen. En anledning till att personnummer saknas kan vara att barnet inte är folkbokfört i Sverige. Bland barn med okänd bakgrund finns bl.a. barn som nyligen kommit till Sverige genom anhöriginvandring eller barn som söker asyl. Även barn som vistas i landet utan stöd av myndighetsbeslut eller författning finns i gruppen barn med okänd bakgrund liksom barn med skyddade personuppgifter. (I detta avsnitt används även begreppen nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund utifrån samma definitioner.)

När det gäller barngruppernas storlek (antal inskrivna barn per barngrupp) gick det i genomsnitt 14,8 barn per grupp 2020 (14,8 i kommunala förskolor och 14,7 i fristående förskolor), vilket är under genomsnittet 2019 som var 15,0. Under den senaste tioårsperioden har barngruppernas storlek först varit relativt konstant – mellan 2009 och 2015 varierade den genomsnittliga gruppstorleken mellan 16,8 och 16,9 barn – och har därefter kontinuerligt minskat sedan 2015.

Kostnader

Den totala kostnaden för förskolan uppgick till 80,6 miljarder kronor 2020. Detta innebär en minskning med 1,2 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per inskrivet barn var i genomsnitt 155 200 kronor, vilket är en minskning med 1,1 procent jämfört med föregående år.

4.3.2 Annan pedagogisk verksamhet

Barn i pedagogisk omsorg

I takt med att en allt större andel barn går i förskolan har andelen barn i pedagogisk omsorg minskat. Andelen av alla barn i åldern 1–5 år som var inskrivna i pedagogisk omsorg var 1,4 procent under 2020. Andelen har stadigt minskat under flera år. Fem år tidigare uppgick andelen till 2,1 procent. Antalet barn i åldern 1–12 år som hösten 2020 var inskrivna i pedagogisk omsorg var 9 723, att jämföra med 13 654 hösten 2015. Det fanns ingen större skillnad mellan andelen flickor och pojkar som var inskrivna i pedagogisk omsorg 2020.

Öppna förskolor och fritidsverksamheter

Hösten 2020 fanns det totalt 495 öppna förskolor i landet. Antalet öppna förskolor har under den senaste tioårsperioden varierat mellan 439 och 501 enheter. Öppna förskolor erbjöds i 208 kommuner 2020 vilket är 10 färre kommuner jämfört med föregående år.

Hösten 2020 fanns det 539 verksamheter med öppen fritidsverksamhet för 10–12-åringar, vilket är en minskning med 66 verksamheter sedan 2019. Under den senaste tioårsperioden har antalet öppna fritidsverksamheter varit i genomsnitt 600 verksamheter. Antalet verksamheter har minskat från 676 år 2015 till 539 år 2020.

Kommuner som erbjuder omsorg under kvällar, nätter och helger

Hösten 2020 var knappt 4 600 barn i åldern 1–12 år inskrivna i omsorg under obekväm arbetstid, dvs. vardagar mellan klockan 19–06 och på helger. Det motsvarar ca 0,5 procent av alla barn i åldersgruppen som var inskrivna i fritidshem, förskola eller pedagogisk omsorg. Under den senaste tioårsperioden har antalet inskrivna i omsorg under obekväm arbetstid varierat mellan ca 4 600 och 5 800 barn. Andelen inskrivna, av alla barn som var inskrivna i fritidshem, förskola eller pedagogisk omsorg, har i stort varit densamma under perioden, ca 0,5–0,6 procent.

Hösten 2020 erbjöd 197 kommuner sådan omsorg, vilket är en ökning med drygt 50 procent jämfört med 2011 då 130 kommuner erbjöd denna form av omsorg.

Kostnader

Den totala kostnaden för pedagogisk omsorg uppgick till knappt 1,2 miljarder kronor 2020. Det innebär en minskning med 10,3 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per inskrivet barn var i genomsnitt 113 200 kronor, vilket är en minskning med 1,7 procent i jämförelse med föregående år.

4.3.3 Förskoleklassen

Elever

Förskoleklassen är fr.o.m. höstterminen 2018 en obligatorisk skolform inom skolväsendet. Läsåret 2020/21 gick det 123 479 elever i förskoleklass. Nästan samtliga, 98,9 procent, var elever som fyllde sex år under 2020. Av alla elever som var inskrivna i förskoleklassen var 49 procent flickor och 51 procent pojkar, vilket följer könsfördelningen i befolkningen för barn i förskoleklassålder. Av dessa gick 11,3 procent i en verksamhet med enskild huvudman, vilket är en marginell ökning jämfört med föregående år.

Kostnader

Den totala kostnaden för förskoleklass uppgick till drygt 8,1 miljarder kronor 2020, vilket är en ökning med 2,8 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per elev var i genomsnitt 66 600 kronor, vilket är en ökning med 2,4 procent.

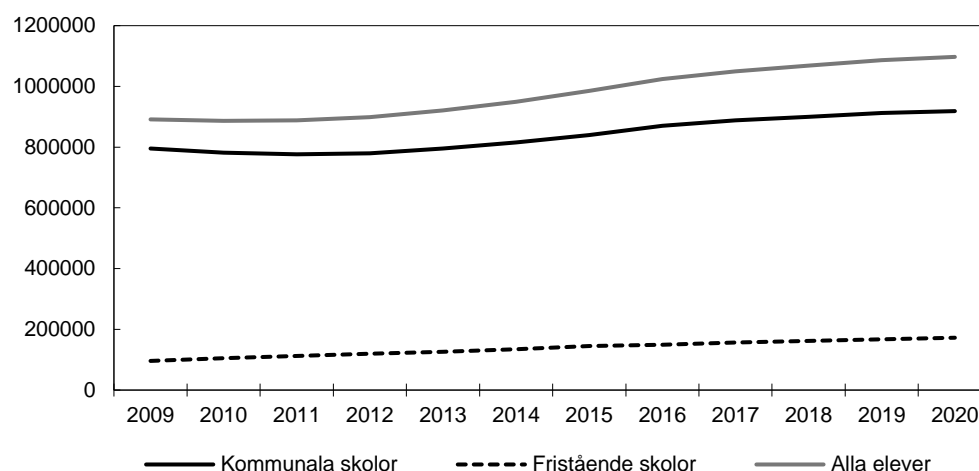
4.3.4 Grundskolan

Elever och skolor

Under de senaste tio åren har elevantalet i grundskolan kontinuerligt ökat, särskilt i fristående skolor, och uppgick läsåret 2020/21 till 1 097 180 elever, vilket var en ökning med drygt en procent jämfört med föregående läsår. (Uppgiften är inklusive elever i sameskola och internationella skolenheter.)

Diagram 4.2 Elevutveckling i grundskolan

Antal elever

Källa: Statens skolverk.

Av alla elever i grundskolan läsåret 2020/21 var andelen flickor 48,7 procent och andelen pojkar 51,3 procent, vilket följer könsfördelningen för barn i grundskoleålder. I kommunala skolor var 48,3 procent flickor och 51,7 procent pojkar och i fristående skolor var 50,3 procent flickor och 49,7 procent pojkar. Det är således något fler flickor än pojkar som går i en fristående grundskola och detta förhållande gällde även föregående läsår. Andelen elever som gick i fristående grundskolor var knappt 16 procent. (Uppgifterna är exklusive elever i sameskola.)

Antalet nyinvandrade elever i grundskolan uppgick läsåret 2020/21 till 53 523 (52 procent pojkar och 48 procent flickor), vilket motsvarar 4,9 procent av det totala antalet elever. Motsvarande antal och andel elever med okänd bakgrund uppgick till 9 048 och 0,8 procent. Såväl nyinvandrade elever som elever med okänd bakgrund var ojämnt fördelade över landet mellan olika huvudmän och skolenheter. Av de nyinvandrade eleverna och eleverna med okänd bakgrund gick 93 procent i kommunala skolenheter läsåret 2020/21.

Lsåret 2020/21 fanns det 3 957 kommunala skolenheter och 822 skolenheter med enskild huvudman inom grundskolan.

Kostnader

Den totala kostnaden för grundskolan uppgick till 125,1 miljarder kronor 2020, vilket är en ökning med 0,6 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per elev var i genomsnitt 115 000 kronor, vilket är en minskning med 0,8 procent jämfört med föregående år.

Indikator: Resultat på nationella prov

Nationella prov genomförs i vissa ämnen i grundskolans årskurs 3, 6 och 9, specialskolans årskurs 4, 7 och 10 samt i sameskolans årskurs 3 och 6. Syftet med proven är att stödja betygssättningen, förutom i årskurserna 3 och 4 där syftet är att stödja bedömningen av uppnådda kunskapskrav.

De nationella proven i årskurs 3 består av flera kortare delprov där resultaten bedöms utifrån om eleverna uppnått eller inte uppnått kravnivån på delprovet. Proven är inte konstruerade för en sammanvägning, alltså att eleven ska ha klarat ett visst antal delprov eller poäng för att anses ha klarat provet.

På grund av covid-19-pandemin beslutade Skolverket att ställa in de nationella proven under vårterminen 2020. Proven har även ställts in under vårterminen 2021. De nationella proven i årskurs 3 i grundskolan och årskurs 4 i specialskolan genomförs dock som vanligt, men det skedde ingen insamling av resultaten på nationell nivå. I stället för nationella prov i årskurs 6 och uppåt har det erbjudits frivilliga betygsstödjande bedömningsstöd. Några resultat finns därför inte att redovisa för den här indikatorn.

Indikator: Betyg

I målet för verksamhetsområdet ingår att utbildningen ska främja elevernas utveckling och lärande. Den indikator som används för att följa denna del av målet när det gäller grundskolan är andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen i slutbetyget i årskurs 9. Måluppfyllelsen har följts under många år för elever som lämnar årskurs 9. Från och med läsåret 2012/13 har betyg från årskurs 6 införts vilket gör det möjligt att följa måluppfyllelsen även för elever som lämnar denna årskurs.

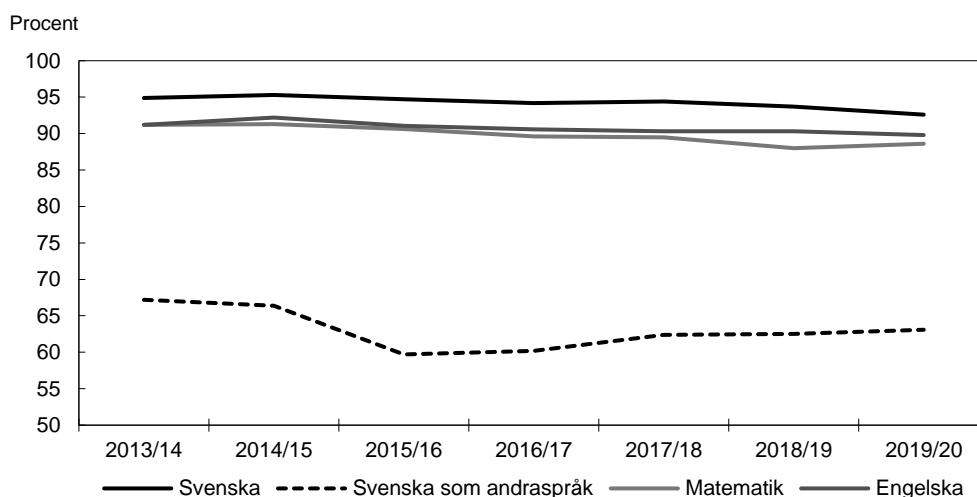
En faktor att ta hänsyn till när det gäller betygsutvecklingen som indikator är att det finns konstaterade brister i likvärdigheten vid bedömning och betygssättning.

Årskurs 6 – andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen

Andelen elever i årskurs 6 som fått minst betyget E i samtliga ämnen som de har läst uppgick våren 2020 till 73,5 procent, vilket är en marginell minskning med 0,4 procentenheter jämfört med 2019, då motsvarande andel uppgick till 73,9 procent.

Flickor hade i högre utsträckning än pojkar godkända betyg i samtliga ämnen (77,3 procent jämfört med 70,0 procent). För både flickor och pojkar minskade dock andelen elever som uppnått godkända betyg i samtliga ämnen marginellt våren 2020. Sedan betyg infördes i årskurs 6 läsåret 2012/13 har skillnaden mellan andelen flickor och andelen pojkar som uppnått godkända betyg i alla ämnen legat mellan ca 6–7 procentenheter.

Diagram 4.3 Andelen elever i årskurs 6 som uppnått godkända betyg i alla ämnen

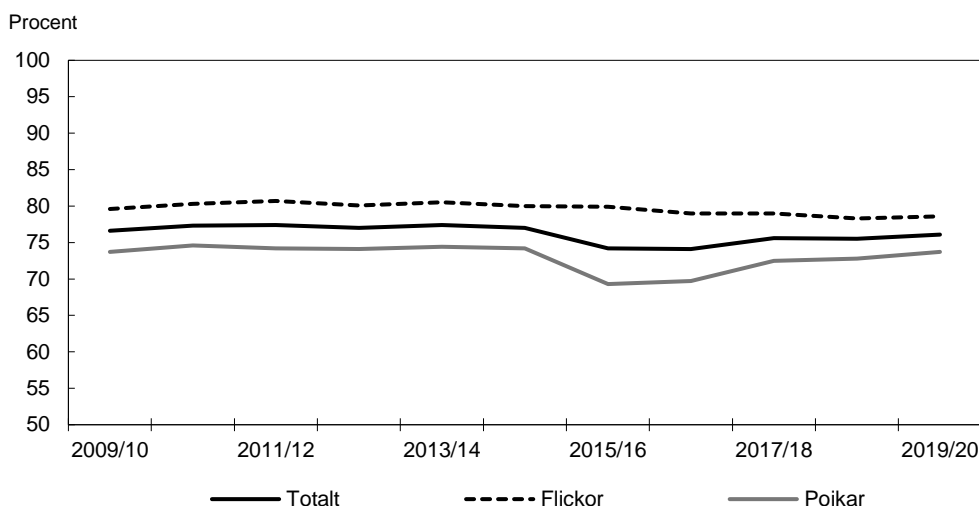

Anm.: Alla elever får inte undervisning i samtliga ämnen i årskurs 6. Vissa elever får ämnesövergripande undervisning i de natur- och samhällsorienterande ämnena och ges då ett sammanfattande blockbetyg. Sedan hösten 2018 kan dessutom betyg sättas i både moderna språk som språkval och i moderna språk som elevens val i olika språk i slutet av årskurs 6. Denna variation påverkar jämförbarheten i resultaten över tid.

Källa: Statens skolverk.

Årskurs 9 – andelen elever som fått minst betyget E i samtliga ämnen

I diagrammet nedan visas andelen elever i årskurs 9 som fått ett godkänt betyg i alla ämnen.

Diagram 4.4 Andelen elever i årskurs 9 som uppnått godkända betyg i alla ämnen

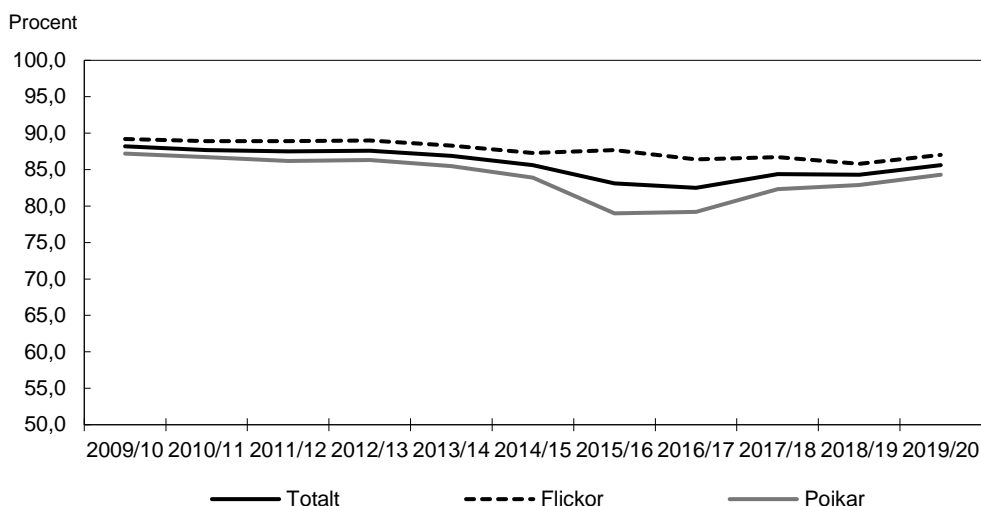
Källa: Statens skolverk.

Under de senaste fem läsåren har mellan 74 och 76 procent av eleverna avslutat årskurs 9 med ett godkänt betyg i alla ämnen. Den minskning som framgår läsåret 2015/16 vad gäller andelen pojkar som uppnått godkända betyg i alla ämnen hänger sannolikt samman med förändringar i elevsammansättningen, där andelen pojkar som var nyinvandrade eller hade okänd bakgrund – och därmed hade kortare tid i svensk skola – uppgick till 13 procent. Läsåret dessförinnan uppgick denna andel till 6 procent. Andelen elever som vårterminen 2020 fick minst betyget E i alla ämnen i årskurs 9 uppgick till 76,1 procent, vilket är en ökning jämfört med året innan (75,5 procent).

Det finns skillnader i måluppfyllelse mellan de olika ämnena. Ämnen där störst andel elever uppnått kunskapskraven är moderna språk läst som elevens val följt av slöjd och bild. Ämnen där minst andel elever uppnått kunskapskraven är svenska som andraspråk och matematik. I alla ämnen, förutom idrott och hälsa samt moderna språk läst som elevens val, är det fler flickor än pojkar som uppnått kunskapskraven.

Indikator: Behörighet till något av gymnasieskolans nationella program

Från och med höstterminen 2011 har behörighetskraven skärpts. Behörighetsbestämmelserna innebär att det för yrkesprogrammen krävs minst betyget E i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska och i ytterligare fem ämnen (inte reglerat vilka), medan det för högskoleförberedande program krävs minst betyget E i ovanstående ämnen och i ytterligare nio ämnen, som är reglerade beroende på val av program (dock ej för det estetiska programmet). Tidigare krävdes minst betyget Godkänt i ämnena svenska eller svenska som andraspråk, matematik och engelska för att vara behörig till samtliga nationella program i gymnasieskolan.

Diagram 4.5 Behörighet till något av gymnasieskolans nationella program

Anm.: Indikatorn innebär ett tidsseriebrott vid jämförelser med tidigare år. Men eftersom måluppfyllelsen i ämnet matematik – för vilket lägst betyget E krävs – både nu och tidigare haft störst betydelse för om eleven blir behörig till gymnasieskolans nationella program kan ändå en trendjämförelse göras mellan det tidigare gymnasiebehörighetsmättet och måttet som anger andelen elever som är behöriga till yrkesprogrammen.

Källa: Statens skolverk.

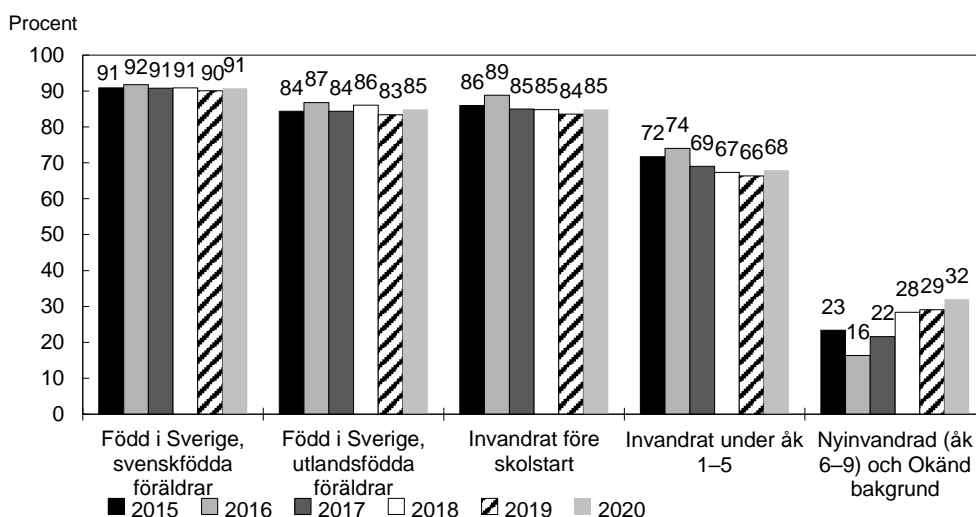
Våren 2020 var totalt 85,6 procent av eleverna som gick ut grundskolan behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram: 87,0 procent av flickorna och 84,3 procent av pojkarna. Jämfört med våren 2019 har andelen behöriga pojkar ökat med 1,5 procentenheter och andelen behöriga flickor har ökat med 1,1 procentenheter. Totalt sett var andelen behöriga våren 2020 84,3 procent och behörigheten har ökat med 1,3 procentenheter sedan våren 2019. Nästan 16 500 elever saknade behörighet till ett nationellt program.

Behörighet uppdelat på elevernas bakgrund

Genomgående för kunskapsresultaten är att de bakgrundsfaktorer som har störst betydelse för elevernas behörighet till ett nationellt program i gymnasieskolan är föräldrarnas utbildningsnivå och tiden i svensk skola. Sådillvida är t.ex. elever med minst en förälder med en eftergymnasial utbildning i större utsträckning behöriga till ett nationellt program jämfört med elever vars båda föräldrar har högst en gymnasieutbildning. Vidare är exempelvis utlandsfödda elever som har invandrat till Sverige före skolstart i större utsträckning behöriga jämfört med elever som har färre år i svensk grundskola.

I diagrammet nedan redovisas andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram utifrån svensk och utländsk bakgrund.

Diagram 4.6 Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppdelat på elevernas bakgrund, vt. 15–vt. 20

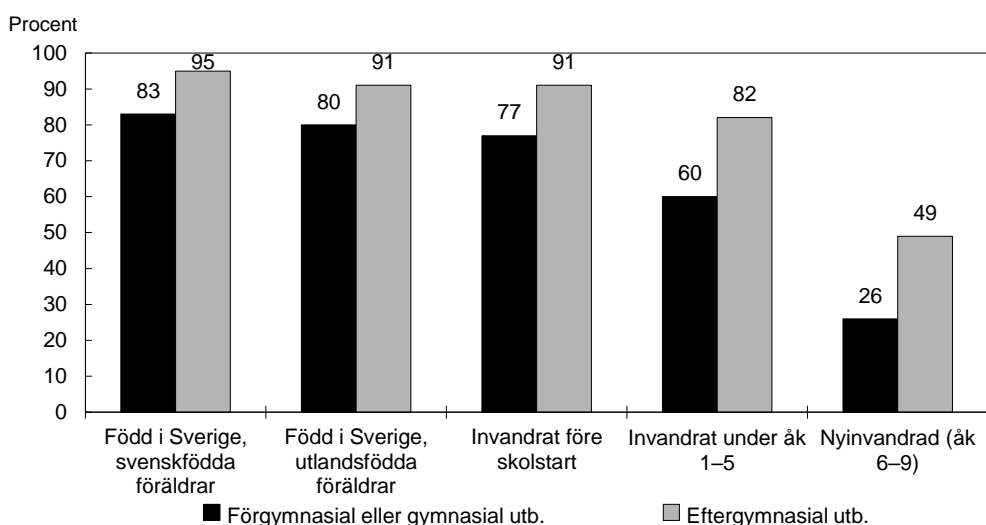
Anm.: Född i Sverige, svenskfödda föräldrar avser elever som är födda i Sverige med en eller båda föräldrarna födda i Sverige. Född i Sverige, utlandsfödda föräldrar avser elever som är födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands. Elevgrupperna är olika stora. Våren 2020 var antalet elever för Född i Sverige, svenskfödda föräldrar ca 85 000, ca 11 600 för Född i Sverige, utlandsfödda föräldrar, ca 5 400 hade invandrat före skolstart, ca 6 400 hade invandrat under årskurs 1–5, ca 5 200 var nyinvandrade (åk 6–9) och ca 770 elever hade okänd bakgrund.

Källa: PM Slutbetyg i grundskolan våren 2020 (Statens skolverk, 2020:1159).

Om eleverna delas in i grupper utifrån bakgrund framgår att andelen behöriga elever har ökat i samtliga grupper våren 2020 jämfört med våren 2019. Däremot är skillnaderna mellan grupperna stora, särskilt mellan elever som har invandrat före skolstart (85 procent) och elever som har invandrat under årskurs 1–5 (68 procent) samt nyinvandrade elever och elever med okänd bakgrund (32 procent).

Elevernas förutsättningar att uppnå kunskapsmålen påverkas även av föräldrarnas utbildningsnivå. Andelen elever som är behöriga till gymnasieskolans nationella program är genomgående högre bland elever med minst en förälder som har en eftergymnasial utbildning än bland elever vars båda föräldrar som högst har gymnasial utbildning. Detta förhållande gäller oavsett om eleven är född i Sverige eller har invandrat före respektive efter ordinarie skolstart. Betydelsen av föräldrarnas utbildningsbakgrund är större bland invandrade elever. Detta illustreras i diagrammet nedan. (Se även utg.omr 13, avsnitt 3.3.)

Diagram 4.7 Andel elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram, uppdelat på elevernas bakgrund och föräldrarnas utbildningsnivå, vt. 2020

Anm.: Född i Sverige, svenskfödda föräldrar avser elever som är födda i Sverige med en eller båda föräldrarna födda i Sverige. Född i Sverige, utlandsfödda föräldrar avser elever som är födda i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands. Elevgrupperna blir olika stora när flera kategorier kombineras. Våren 2020 var antalet elever med föräldrar som har högst förgymnasial eller gymnasial utbildning 30 200 för född i Sverige, svenskfödda föräldrar, 6 150 för född i Sverige, utlandsfödda föräldrar, 2 090 för invandrat före skolstart, 3 770 för invandrat under åk 1-5 och 2 600 för invandrat åk 6-9. För elever med minst en förälder med eftergymnasial utbildning är motsvarande antal 54 800, 5 490, 2 370, 2 390 och 1 430. I diagrammet ingår inte de elever där uppgift om föräldrarnas utbildningsnivå saknas. Det gäller bland andra elever med okänd bakgrund.

Källa: Statens skolverk.

Indikator: Resultat i internationella studier avseende grundskola

TIMSS (Trends in International Mathematics and Science Study) är en internationell jämförande studie som undersöker elevers kunskaper i och attityder till matematik och naturvetenskapliga ämnen i årskurs 4 och 8. Studien har genomförts vart fjärde år sedan 1995. Sverige har i och med TIMSS 2019 deltagit med elever i årskurs 8 sex gånger och med elever i årskurs 4 fyra gånger.

Resultaten i TIMSS 2019 har varken förbättrats eller försämrats sedan TIMSS 2015. Den förbättring i resultat som skedde i TIMSS 2015 kvarstår därmed. De genomsnittliga resultaten i matematik och naturvetenskap i årskurs 8 är nu tillbaka på 2003 års resultatnivå. Resultaten är dock fortfarande lägre än 1995 års nivå. För eleverna i årskurs 4 är resultaten i matematik bättre än när Sverige deltog i TIMSS 2007 och 2011 och i naturvetenskap bättre än 2007 och på samma nivå som 2011 och 2015.

Svenska elever presterar under genomsnittet för de deltagande EU- och OECD-länderna i matematik, både i årskurs 4 och årskurs 8. Svenska elever presterar i genomsnitt 521 poäng i årskurs 4. Det är 6 poäng lägre än genomsnittet för EU- och OECD-länderna. I årskurs 8 presterar svenska elever 503 poäng. Det är 9 poäng lägre än genomsnittet för de deltagande EU- och OECD-länderna.

Svenska elever presterar över genomsnittet för de deltagande EU- och OECD-länderna i naturvetenskap, både i årskurs 4 och årskurs 8. Svenska elever presterar i genomsnitt 537 poäng i årskurs 4. Det är 13 poäng högre än genomsnittet för EU- och OECD-länderna. I årskurs 8 presterar svenska elever 521 poäng. Det är 7 poäng högre än genomsnittet för de deltagande EU- och OECD-länderna. Det är små skillnader i resultat mellan flickor och pojkar.

4.3.5 Sameskolan

Elever och skolor

Det finns fem skolenheter inom sameskolan och under 2020 var elevantalet vid skolorna 175 elever (exklusive förskoleklass). Det är en marginell ökning från 2019. Integrerad samisk undervisning har genomförts för elever i förskoleklass och årskurs 1–9 i nio kommuner. Under höstterminen 2020 fanns det 256 elever som deltog i den integrerade undervisningen, vilket var en ökning med 16 elever från 2019. Antalet undervisningstimmar ökade något från 3 961 under höstterminen 2019 till 4 196 timmar under höstterminen 2020.

Läsåret 2019/20 gick 127 barn i samisk förskola, vilket är på samma nivå som föregående läsår. Antalet elever i fritidshem vid sameskolorna minskade något från 103 under 2019 till 99 elever 2020.

Nationella prov och betyg – årskurs 6

På grund av covid-19-pandemin beslutade Skolverket att ställa in de nationella proven i årskurs 6 läsåret 2019/20. Gällande terminsbetygen i årskurs 6 fick samtliga 23 elever i sameskolan som läst matematik och engelska godkända betyg i dessa ämnen. Av de 22 elever som läst svenska fick majoriteten godkänt terminsbetyg.

Kostnader

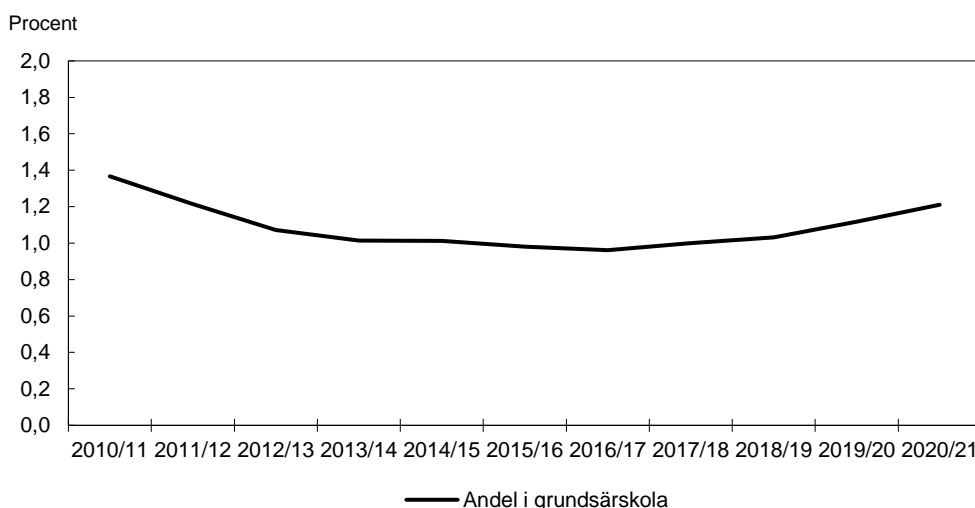
Den totala kostnaden för sameskolan, förskola och fritidshem uppgick till ca 95 miljoner kronor 2020, vilket är en marginell minskning jämfört med föregående år. Kommunernas avgifter uppgick till ca 38 miljoner kronor vilket var något högre än föregående år. Genomsnittskostnaden per barn i förskolan uppgick 2020 till ca 239 000 kronor, vilket är en minskning med 7 procent jämfört med föregående år. Genomsnittskostnaden per elev i sameskola, inklusive förskoleklass och fritidshem, uppgick till ca 277 000 kronor 2020, vilket motsvarar en minskning med 1,2 procent.

4.3.6 Grundsärskolan

Elever

Läsåret 2020/21 var 13 450 elever mottagna i grundsärskolan, vilket är en ökning med 1 171 elever eller 10 procent jämfört med föregående år. En delförklaring till ökningen kan vara att elevkullarna har blivit större. Av eleverna var 36 procent flickor och 64 procent pojkar. Fördelningen mellan pojkar och flickor i grundsärskolan har varit i princip oförändrad under den senaste femårsperioden. Av eleverna gick drygt 5 procent i en grundsärskola med enskild huvudman.

Andelen elever i grundsärskolan utgör drygt 1,2 procent av alla elever i det obligatoriska skolväsendet. Andelen elever i det obligatoriska skolväsendet som är mottagna i grundsärskolan har minskat sedan 2008/09 då den uppgick till 1,5 procent. Minskningen kan delvis förklaras av att gruppen elever med autism eller autismliknande tillstånd fr.o.m. läsåret 2011/12 hör till grundskolans målgrupp samt att grundsärskolan 2011 blev nioårig efter att tidigare ha varit tioårig (med den sista årskursen frivillig).

Diagram 4.8 Andelen elever av samtliga elever i obligatoriska skolformer som var inskrivna i grundsärskolan

Anm.: I beräkningen av andelen tas ej hänsyn till förskoleklass.

Källor: Statens skolverk och egna beräkningar.

Kostnader

Den totala kostnaden för grundsärskolan uppgick till ca 5,4 miljarder kronor 2020, vilket är en ökning med 3,4 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per elev har minskat med 6,3 procent och uppgick till i genomsnitt 476 700 kronor per elev.

4.3.7 Specialskolan

Elever

Läsåret 2020/21 gick 720 elever i specialskolan, vilket var 21 fler elever än föregående läsår. Av eleverna var 38 procent flickor och 62 procent pojkar. Våren 2020 avslutade 52 elever årskurs 10 i specialskolan med ett genomsnittligt meritvärde på 182,8 meritpoäng (beräknat på 16 ämnen). Detta är en ökning från föregående år då den genomsnittliga meritpoängen var 145,0. Flickornas genomsnittliga meritvärde var våren 2020 172,3 meritpoäng och pojkarnas 190,3.

Andelen elever som var behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram uppgick våren 2020 till 51,9 procent, vilket är en ökning jämfört med föregående år då andelen var 33,3 procent. Av flickorna var 47,6 procent behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram och av pojkarna var 54,8 procent behöriga.

Kostnader

Den totala kostnaden för specialskolan uppgick till 701,1 miljoner kronor 2020 vilket är en ökning med 7,5 procent jämfört med 2019. Kostnaden per elev uppgick till i genomsnitt 972 000 kronor, vilket är en ökning med 4,0 procent jämfört med 2019.

4.3.8 Fritidshemmet

Elever

Totalt uppgick antalet elever i fritidshem 2020 till ca 480 000, vilket är en minskning med ca 13 100 elever jämfört med 2019. Av eleverna gick 13,4 procent i fritidshem med enskild eller statlig huvudman. Antalet fritidshem uppgick totalt till 4 392, vilket var ca 50 fritidshem färre än föregående år. I det följande redovisas statistiken gällande elever i fritidshemmet fördelad på olika åldersgrupper.

Andelen av alla elever i åldrarna 6–12 år som var inskrivna i fritidshem 2020 var 55 procent, vilket är en minskning men nästan 2 procentenheter jämfört med föregående år. Av eleverna var 48 procent flickor och 52 procent pojkar, vilket hänger samman med att andelen pojkar i befolkningen är större än andelen flickor.

Andelen elever i åldern 6–9 år som gick i fritidshem 2020 var 81,5 procent, vilket är knappt 2 procentenheter lägre än 2019. Under den senaste tioårsperioden har andelen inskrivna 6–9-åringar varierat mellan 81,5 och 84,3 procent.

År 2020 var 19,5 procent av alla 10–12-åringar inskrivna i fritidshem, vilket är en minskning jämfört med föregående läsår (20,6 procent). För fem år sedan var motsvarande andel 21,1 procent och 2011 var andelen 16,9 procent.

Mellan åren 2011 och 2014 ökade den genomsnittliga storleken på avdelningarna successivt från 38,8 elever till 41,1 elever. Sedan dess har däremot antalet elever per avdelning minskat, från 40,9 elever 2015 till 36,3 elever 2020. Jämfört med 2019 har avdelningsstorleken minskat med i genomsnitt 1,4 elever.

Kostnader

Den totala kostnaden för fritidshem uppgick till drygt 19,5 miljarder kronor 2020, vilket är en minskning med 1,1 procent från föregående år. Kostnaden per inskriven elev i fritidshem är oförändrad jämfört med föregående år och uppgick till i genomsnitt 40 300 kronor.

4.3.9 Andra bedömningsgrunder

Bedömningsgrund – Skolverkets lägesbedömning 2020

I Skolverkets lägesbedömning 2020 redovisar Skolverket sin samlade bedömning av situationen och utvecklingen i skolväsendet (Skolverket rapport 2020:1).

Svenska elevers kunskapsresultat i internationella studier har från 2015 och framåt generellt sett utvecklats positivt och i vissa studier presterar svenska elever mycket väl i internationell jämförelse. Även i nationell statistik syns det vissa uppåtgående trender för elevernas kunskapsresultat och studieframgång. Flickor och unga kvinnor når generellt sett något bättre resultat i både grund- och gymnasieskolan än gruppen pojkar och unga män. Än större är skillnaderna i kunskapsresultat mellan olika elever beroende på föräldrarnas utbildningsbakgrund och migrationsbakgrund. Elevernas socioekonomiska bakgrund har över tid fått en allt större betydelse för betygsresultaten i grundskolan.

Enligt Skolverkets lägesbedömning upplever flertalet elever att de har möjlighet att påverka sin utbildning och att de blir lyssnade på. De flesta elever känner sig trygga i skolan men det brister inte sällan i studieron och i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet. Eleverna tycker överlag att tillgången till elevhälsa på den egna skolan är bra, däremot anger fler huvudmän än tidigare att elevhälsa är ett av de områden som fortfarande brister. Tillgången till elevhälsa innebär inte heller att den används förebyggande och hälsofrämjande. Ofta främjar organiseringen och ledningen av det hälsofrämjande arbetet inte samverkan mellan elevhälsan och lärare och annan personal, inte heller skapas förutsättningar för elevhälsans kompetenser att bidra i det systematiska kvalitetsarbetet. På många skolor finns det dock ett gott förebyggande och hälsofrämjande arbete där elevhälsans kompetenser används strategiskt.

De flesta barn och unga är tillfreds med livet men det finns en ökad rapporterad psykisk ohälsa. Ökad psykisk ohälsa hos eleverna är också den utmaning som flest kommuner anger för sitt elevhälsoarbete. Kommunerna upplever även att elevhälsans rekryteringsutmaning har ökat de senaste åren.

Vidare skriver Skolverket att det finns brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd. Bland annat finns det tecken på att skolorna inte är tillräckligt bra på att upptäcka behov av särskilt stöd eller väntar med att sätta in detta trots att behovet är känt. Många lärare anser inte att den egna skolan lyckas ge extra stimulans till de elever som har lätt att nå kunskapskraven och skolor behöver därför arbeta med att utveckla undervisningen även för denna elevgrupp. Det finns ett behov av att särskilt uppmärksamma och vidta åtgärder för att utveckla utbildningens och undervisningens kvalitet i olika skolformer och verksamheter, liksom för vissa elevgrupper.

Tillgången till digitala verktyg upplevs generellt sett som god men många barn, elever och lärare – framför allt i förskolan och de lägre årskurserna – vill använda digitala verktyg mer. Överlag har digitaliseringen fått ett större genomslag i högstadiet och gymnasieskolan vad gäller både tillgång till och användning av digitala verktyg. Användningen av digitala verktyg upplevs av lärarna generellt sett som positiv men det finns fortsatt ett tydligt kompetensutvecklingsbehov avseende digitalisering hos lärare, förskollärare och annan personal i förskolan.

Enligt Skolverkets lägesbedömning finns det fortsatt ett stort utvecklingsbehov hos många huvudmän i fråga om att använda digitala verktyg för att utveckla undervisningen och för att nå målen i den nationella digitaliseringsstrategin. Även digitaliseringen av de nationella proven innebär att vissa huvudmän under de närmaste åren kommer att behöva se över sin digitala infrastruktur och organisation samt stärka sin digitala kompetens för att de nationella proven ska kunna genomföras.

Vidare bedömer Skolverket att segregationen i svensk grundskola har tilltagit de senaste 15 åren, liksom skillnaderna i resultat mellan olika skolor. Vilken skola en elev går i och hur elevsammansättningen ser ut får också allt större betydelse för elevens resultat. Skolsegregationen har en negativ påverkan på likvärdigheten och riskerar att försämra skolväsendets förmåga att kompensera för elevernas skilda förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen, vilket drabbar elever med mindre gynnsam socioekonomisk bakgrund hårdast. Skolsegregationen kan också ha en negativ påverkan på den sociala sammanhållningen i samhället när skolan allt mindre är en plats där elever med olika bakgrund och förutsättningar möts.

Bedömningsgrund – Statskontorets utvärdering av likvärdighetsbidraget

Statskontoret har haft regeringens uppdrag (U2019/01623) att utvärdera statsbidraget för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling i grundskola, förskoleklass och fritidshem (förordningen [2018:49] om statsbidrag för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling).

Statskontoret anger i sin rapport (Statskontoret 2021:2) att likvärdighetsbidraget i stort sett fungerar i enlighet med regeringens intentioner. Skolhuvudmännen söker och använder bidraget för att stärka likvärdighet och kunskapsutveckling utifrån sina lokala behov. Bidraget har enligt Statskontoret haft en utjämnande effekt och de mest utsatta skolorna bedöms i relativt hög utsträckning få del av bidraget.

Enligt Statskontoret har huvudmännen kunnat integrera bidraget i sitt övriga kvalitets- och utvecklingsarbete, vilket har möjliggjort ett mer långsiktigt och strategiskt arbete än vad som ofta är fallet med riktade statsbidrag. Det innebär samtidigt att huvudmännens förmåga att hantera bidraget effektivt är beroende av deras förmåga att bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete. Statskontorets analys visar att denna förmåga varierar mellan huvudmännen. Statskontoret anger även att bidragets konstruktion med en mycket bred målgrupp och brett användningsområde medfört att bidraget till viss del har fått karaktären av ett allmänt kvalitetshöjande bidrag. Trots det bedömer Statskontoret att konstruktionen med ett brett användningsområde är ett mer resurs-

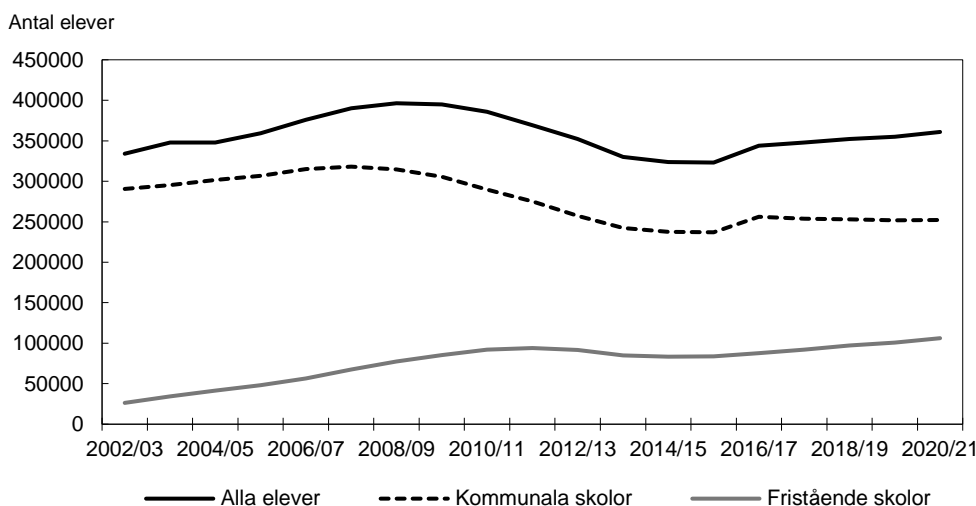
effektivt sätt för staten att stödja skolhuvudmännen än mer detaljstyrda bidrag som är svåra att anpassa till lokala förutsättningar och behov.

4.3.10 Gymnasieskolan

Elever, skolor och studievägar

Cirka 98 procent av alla ungdomar börjar i någon av de olika formerna av utbildning inom gymnasieskolan. Hösten 2020 gick drygt 360 800 elever i gymnasieskolan, vilket är en ökning med drygt 5 800 elever eller drygt 1,6 procent jämfört med året innan (se diagram 4.9). Antalet elever i skolor med en kommun som huvudman ökade med 0,2 procent och uppgick hösten 2020 till ca 252 300 elever. Antalet elever i fristående gymnasieskolor ökade med 5,2 procent, från 101 000 elever till 106 200 elever. Antalet elever i skolor med en region som huvudman ökade med 3,0 procent till nästan 2 400 elever 2020. Av alla elever i gymnasieskolan hösten 2020 gick 69,9 procent i en kommunal skola, 29,4 procent i en fristående skola och 0,7 procent i skolor som drevs av en region.

Diagram 4.9 Elevutveckling i gymnasieskolan

Källa: Statens skolverk.

Andelen kvinnor i gymnasieskolan hösten 2020 var 48 procent och andelen män 52 procent. Skillnaderna beror i stor uträkning på att fler män än kvinnor i åldersgruppen invandrat till Sverige på senare år. I befolkningen som helhet är fördelningen 50 procent kvinnor och 50 procent män. Av eleverna i kommunala skolor var andelen kvinnor 47 procent och andelen män 53 procent, vilket innebär en ökning med en procentenhet för andelen kvinnor och en minskning med en procentenhet för andelen män jämfört med föregående läsår. Motsvarande för fristående skolor var 49 procent kvinnor och 51 procent män, vilket är oförändrat jämfört med föregående läsår.

Läsåret 2020/21 gick 60 procent (66 procent av kvinnorna och 54 procent av männen) av eleverna i gymnasieskolan ett högskoleförberedande program, 29 procent (24 procent av kvinnorna och 34 procent av männen) ett yrkesprogram och 11 procent (10 procent av kvinnorna och 13 procent av männen) ett introduktionsprogram. Jämfört med föregående läsår har andelen elever som går ett högskoleförberedande program ökat med en procentenhet och andelen elever som läser ett yrkesprogram är oförändrad. Andelen elever på introduktionsprogram har samtidigt minskat med två procentenheter.

Hösten 2020 fanns det ca 16 700 lärlingar i gymnasieskolan varav 14 400 gick yrkesprogram och 2 300 gick introduktionsprogram. Totalt innebär det en ökning med ca

800 lärlingar jämfört med hösten 2019. Av lärlingarna var 38 procent kvinnor och 62 procent män. Jämfört med föregående läsår har andelen kvinnor minskat med en procentenhet.

Trenden med färre förstahandssökande till yrkesprogram fortsätter. Till läsåret 2020/21 minskade andelen förstahandssökande till ett yrkesprogram jämfört med läsåret innan, från 37 procent till 36 procent av alla som sökt ett nationellt program. Andelen nybörjarelever på yrkesprogram var oförändrad från läsåret innan och uppgick till 30 procent.

Sammanlagt var det ca 112 126 elever (54 404 kvinnor och 57 722 män) som för första gången gick i gymnasieskolans skolor 1 hösten 2020. Av dessa nybörjarelever började 26,2 procent på ett yrkesprogram, 61,4 procent på ett högskoleförberedande program och 12,4 procent på ett introduktionsprogram. Sedan hösten 2019 har andelen nybörjarelever på yrkesprogram ökat från 25,3 procent till 26,2 procent. Andelen nybörjarelever på högskoleförberedande program i skolor 1 har ökat sedan hösten 2019, från 60,2 procent till 61,4 procent hösten 2020. Andelen nybörjarelever på introduktionsprogram har minskat med 2,1 procentenheter, från 14,5 procent till 12,4 procent under samma period.

Indikator: Resultat på nationella prov

Sedan den 1 januari 2018 är det endast obligatoriskt med nationella prov i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk i den högsta avslutande kursen för programmet och inriktningen. På grund av covid-19-pandemin beslutade Skolverket att ställa in de nationella proven under vårterminen 2020. Proven har även ställts in under vårterminen 2021. Några resultat finns därför inte att redovisa för den här indikatorn.

Indikator: Genomsnittlig betygspoäng

Alla elever ska ges förutsättningar att nå de nationella målen. Den genomsnittliga betygspoängen, dvs. det genomsnittliga värdet av alla betyg som redovisas i elevens examensbevis eller studiebevis om minst 2 500 betygssatta gymnasiepoäng, är en indikator på uppfyllelsen av detta mål. Den genomsnittliga betygspoängen i gymnasieskolan läsåret 2019/20 var 14,4 av maximalt 20 poäng. Det är samma nivå som föregående läsår och innebär ett brott i fyra års uppåtgående trend.

Det finns dock påtagliga skillnader mellan könen i uppnådda betygspoäng. Våren 2020 var den genomsnittliga betygspoängen för kvinnor 15,1 poäng och för män 13,8 poäng, vilket är en ökning med 0,1 poäng för kvinnor jämfört med föregående år. Kvinnor med svensk bakgrund hade i genomsnitt 15,4 poäng medan kvinnor med utländsk bakgrund (födda utomlands eller i Sverige med båda föräldrarna födda utomlands) hade i genomsnitt 14,1 poäng. Motsvarande resultat var för män 14,1 poäng respektive 13,0 poäng.

Indikator: Andel elever som slutfört utbildningen inom tre år

Utbildningen i gymnasieskolans nationella program genomförs normalt på tre år. Det är dock inte alla elever som slutför studierna inom denna tid. Av dem som började ett nationellt program i gymnasieskolan hösten 2017 hade 84,1 procent slutfört utbildningen våren 2020, med examen eller studiebevis om minst 2 500 betygssatta gymnasiepoäng. Andelen har ökat med 1,4 procentenheter jämfört med den föregående elevkullen.

Av nybörjarna i gymnasieskolan hösten 2017 slutförde 71,5 procent gymnasieskolan inom tre år. Kvinnor som började i gymnasieskolan hösten 2017 slutförde utbildningen inom tre år i högre grad än männen, 74,9 procent jämfört med 68,5 procent. Elever som började på ett högskoleförberedande program hösten 2017 slutförde gymnasieskolan i större utsträckning än elever som påbörjade ett yrkesprogram. Av de som började på ett högskoleförberedande program slutförde 85,7 procent gymnasieskolan inom tre år. Motsvarande andel för yrkesprogram är 80,2 procent.

Det finns flera orsaker till att studietiden blir längre

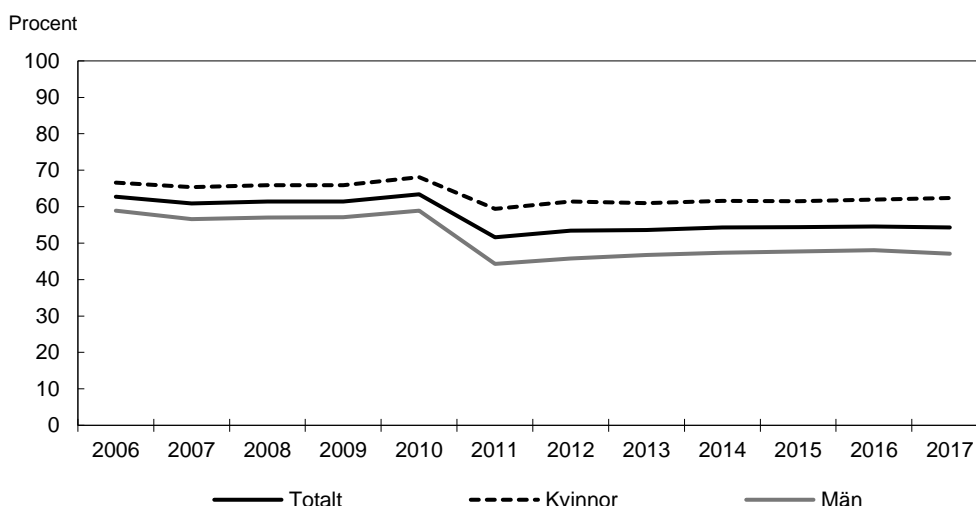
Att inte fler slutför gymnasieskolan inom tre år beror delvis på att mer än 10 procent av eleverna byter program, vilket kan förlänga studietiden. Studietiden kan även bli längre om eleven gör ett studieuppehåll.

Att studietiden blir längre än tre år kan till stor del förklaras av att ca 15 procent av nybörjarna i gymnasieskolan inte har varit behöriga till ett nationellt program och därför börjar sin gymnasietid på ett introduktionsprogram. Ungefär hälften av eleverna på introduktionsprogrammen är nyanlända eller har invandrat till Sverige under grundskolans senare årskurser. Av de elever som 2015 började på ett introduktionsprogram hade 10,1 procent (10,9 procent för kvinnor och 9,5 procent för män) slutfört gymnasieskolan med examen eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng från ett nationellt program efter tre år, 21,9 procent (22,6 procent för kvinnor och 21,5 procent för män) efter fyra år och 28,7 procent (29,5 procent för kvinnor och 27,9 procent för män) efter fem år.

Indikator: Andel elever som har uppnått kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning inom tre år

För att kunna antas till en högskoleutbildning krävs godkända betyg i de ämnen och kurser som ger grundläggande behörighet till högskolestudier. De kurser i svenska och engelska som krävs för grundläggande behörighet ingår obligatoriskt i alla högskoleförberedande program och utgör en del av kraven för högskoleförberedande gymnasieexamen. Elever på yrkesprogram behöver välja dessa kurser för att uppnå kraven för grundläggande behörighet till högskolestudier.

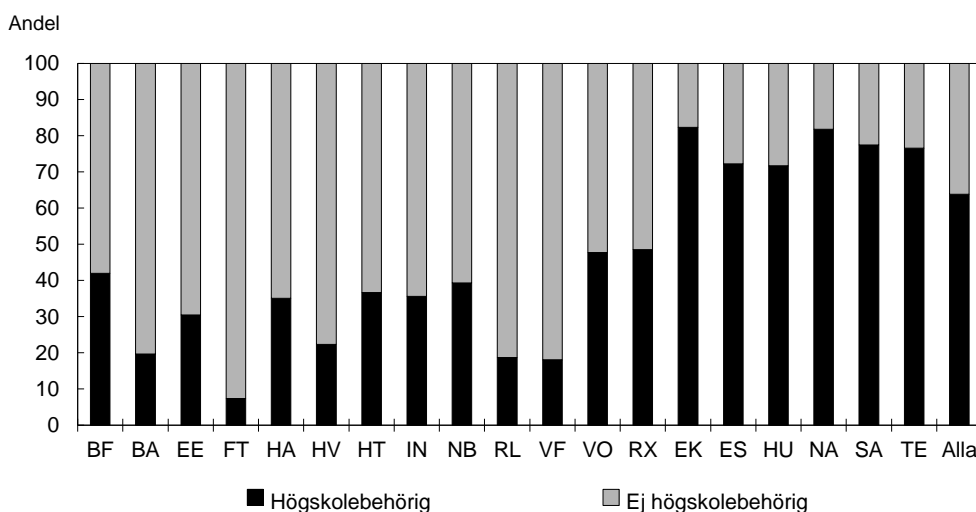
Av alla elever som började gymnasieskolan hösten 2017 uppnådde 54,3 procent kraven för grundläggande behörighet inom tre år. Här ingår både elever på nationella program och introduktionsprogram. Det är en minskning med 0,3 procentenheter jämfört med den föregående elevkullen. Kvinnor uppnådde kraven i högre utsträckning än män, 62,4 procent jämfört med 47,1 procent (se diagram 4.10). Elever med utländsk bakgrund uppnådde kraven för grundläggande behörighet i lägre grad än elever med svensk bakgrund, 37,6 procent jämfört med 61,1 procent. Jämfört med tidigare år har skillnaderna mellan grupperna ökat.

Diagram 4.10 Andel nybörjare i gymnasieskolan som uppnått grundläggande behörighet till högskolan inom tre år

Anm.: Årtalet avser det år eleven påbörjat sina studier.

Källa: Statens skolverk.

Av nybörjarna på högskoleförberedande program hösten 2017 uppnådde 79,6 procent kraven för grundläggande behörighet efter tre år. Motsvarande andel av nybörjarna på yrkesprogram var 29,7 procent. Skillnaden mellan olika yrkesprogram är dock stor (se diagram 4.11).

Diagram 4.11 Andel nybörjare i gymnasieskolan 2017 som fått examensbevis eller studiebevis om minst 2 500 poäng inom tre år, fördelat efter grundläggande behörighet till högskolan och program

Källa: Statens skolverk.

Av nybörjarna hösten 2017 uppnådde kvinnor kraven för grundläggande behörighet till högskolestudier i högre utsträckning än män. Det finns dock skillnader i resultat mellan könen inom respektive nationellt program.

Av de ungefär 87 000 elever som våren 2020 fick ett examens- eller studiebevis omfattande minst 2 500 gymnasiepoäng, oavsett hur länge de hade gått i gymnasieskolan, uppnådde 73,2 procent kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Det är en minskning med 0,2 procentenhet jämfört med föregående år. Andelen kvinnor som uppnådde kraven för grundläggande behörighet till högskoleutbildning var 81,0 procent, medan motsvarande andel för männen var 65,8 procent.

Sammantaget hade 52,9 procent av dem som fyllde 20 år under 2020 uppnått kraven för grundläggande behörighet, vilket är 3,5 procentenheter högre än för dem som fyllde 20 år 2019. Av kvinnorna som fyllde 20 år 2020 hade 60,7 procent uppnått kraven för grundläggande behörighet och av männen hade 46,0 procent uppfyllt dessa krav.

Etableringen på arbetsmarknaden är högre bland ungdomar som slutfört gymnasieskolan

Skolverket publicerar årligen statistik över vad ungdomar gör efter gymnasieskolan, ungdomarnas grad av etablering på arbetsmarknaden, och om de studerar eller varken arbetar eller studerar. Av den senaste rapporteringen som redovisar etableringsstatus 2018 framgår att av de 25 000 ungdomar som tog yrkesexamen läsåret 2014/15 hade 64 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter tre år (54 procent av kvinnorna och 71 procent av männen). Det kan jämföras med de 3 900 ungdomar som slutförde ett yrkesprogram utan examen men med studiebevis på minst 2 500 poäng där andelen med en etablerad ställning var 54 procent (47 procent av kvinnorna och 58 procent av männen). Skolverket redovisar också etableringsstatus för den grupp ungdomar som slutförde sina studier med studiebevis med färre än 2 500 poäng eller som avbrutit sina studier i förtid. Av dem vars högsta skolår var år 3 på ett yrkesprogram var andelen med en etablerad ställning 43 procent (37 procent av kvinnorna och 48 procent av männen). Av de ungdomar som hade påbörjat år 2 eller 1 var andelen 22 respektive 21 procent. Andelen som varken arbetade eller studerade i de sistnämnda grupperna var 18 procent respektive 24 procent, jämfört med 3 procent av de elever som slutförde yrkesprogram med examen. För mer statistik om unga som varken arbetar eller studerar, se utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid, avsnitt 15.

Av de 49 500 ungdomar som tog examen från ett högskoleförberedande program läsåret 2014/15 var 54 procent högskolestuderande efter tre år (bland kvinnor var andelen 57 procent och bland män var andelen 51 procent). Av de som tog examen från ett yrkesprogram samma läsår var ca 8 procent högskolestuderande efter tre år (bland kvinnor var andelen 13 procent och bland män var andelen 4 procent). Av de ca 4 900 ungdomar som slutförde utan examen men med studiebevis på minst 2 500 poäng var ca 12 procent (15 procent kvinnor och 10 procent män) högskolestuderande. Av ungdomar som hade påbörjat högst år 2 eller 1 på ett högskoleförberedande program var 15 procent respektive 25 procent varken i arbete eller studier efter tre år. Detta kan jämföras med ungdomar som slutförde högskoleförberedande program med examen där 2 procent inte arbetade eller studerade tre år efter examen. Skolverket konstaterar även i lägesbedömningen för 2020 att övergången till arbetslivet är en utmaning för elever som läst i gymnasiesärskolan.

De senaste åren har regeringen, genom Skolverket och Tillväxtverket, stöttat insatser och aktörer som aktivt arbetar med att främja entreprenörskap bland unga i grund- och gymnasieskola, men också inom högskolan. Syftet är att fler ska få kunskap om och möjligheten till att starta och driva företag (se vidare utg.omr. 24 avsnitt 3.3.3).

Övergång till högskola och kommunal vuxenutbildning

Andelen elever som påbörjar högskoleutbildning läsåret efter att de avslutat gymnasieskolan har de senaste åren varit ca 20 procent. Kvinnor fortsätter oftare än män att studera vidare på högskolan. Av de kvinnor som slutförde gymnasieskolan våren 2019 gick 23,8 procent direkt över till högskolestudier, jämfört med 17,6 procent av männen. Av elever med utländsk bakgrund började närmare var tredje elev i högskolan året efter avslutad gymnasieskola 2019, jämfört med mindre än var femte

elev med svensk bakgrund. För elever med utländsk bakgrund var det en ökning med 0,3 procentenheter jämfört med föregående elevkull. Av kvinnorna med utländsk bakgrund började 38,6 procent på högskolan året efter avslutad gymnasieskola, motsvarande andel för männen med utländsk bakgrund var 25,6 procent. När det gäller elever med svensk bakgrund började 19,6 procent av kvinnorna på högskolan året efter avslutad gymnasieskola medan motsvarande andel för männen var 15,4 procent.

Andelen ungdomar som påbörjar en högskoleutbildning inom tre år efter avslutad gymnasieskola ökade något från 40,9 procent av avgångseleverna från gymnasieskolan våren 2016 till 42,0 procent av dem som fick examens- eller studiebevis om minst 2 500 gymnasiepoäng våren 2017. Det är således en fortsatt ökning även jämfört med avgångseleverna från gymnasieskolan våren 2015, då andelen var 40,1 procent.

Av alla elever i årskurs 3 i gymnasieskolan läsåret 2018/19 gick 13,2 procent över till kommunal vuxenutbildning (komvux) följande läsår, vilket är en ökning med 1,3 procentenheter jämfört med föregående period. De som inte har fått en examen från gymnasieskolan studerar i större utsträckning än andra i komvux. Av de elever som gick i årskurs 3 i gymnasieskolan hösten 2018 och som inte hade fått en examen (eller motsvarande från IB-utbildningen) våren 2019 var det totalt 26,9 procent som gick i komvux läsåret 2019/20, att jämföra med 8,9 procent av de elever som fått examen.

Av de kvinnor som gick i årskurs 3 i gymnasieskolan hösten 2018 och som inte hade fått en examen eller motsvarande våren 2019 var det totalt 31,3 procent som gick i komvux läsåret 2019/20. Motsvarande andel av männen var 23,8 procent.

Elever med utländsk bakgrund gick över till komvux i större utsträckning än elever med svensk bakgrund. Av eleverna med utländsk bakgrund som gick i årskurs 3 i gymnasieskolan hösten 2018 och som inte hade fått en examen (eller motsvarande från IB-utbildningen) vårterminen 2019 läste totalt 37,1 procent vidare i komvux påföljande läsår. Av kvinnor med utländsk bakgrund läste 43,6 procent vidare i komvux, för männen var motsvarande siffra 33,3 procent. För elever med svensk bakgrund var denna andel 18,7 procent (23,0 procent av kvinnorna och 15,4 procent av männen).

Introduktionsprogram: Övergång till nationella program, annan utbildning och arbetsmarknaden

Syftet med introduktionsprogrammen är att ge elever som inte är behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan möjlighet att bli behöriga till och studera på ett sådant program, gå vidare till annan utbildning eller förbereda sig för etablering på arbetsmarknaden.

Programbyte från ett introduktionsprogram är ofta ett tecken på elevens studieframgång och är därmed en önskvärd utveckling. Av nybörjarna på ett introduktionsprogram i skolår 1 hösten 2019 hade 39,0 procent (40,2 procent av kvinnorna och 38,1 procent av männen) bytt utbildning ett år senare. Störst andel, 18,3 procent (18,3 procent av kvinnorna och 18,2 procent av männen), hade bytt till ett yrkesprogram, 7,0 procent (8,5 procent av kvinnorna och 5,8 procent av männen) hade bytt till ett högskoleförberedande program och 13,8 procent (13,4 procent av kvinnorna och 14,0 procent av männen) till ett annat introduktionsprogram. Skillnaderna är stora mellan introduktionsprogrammen eftersom programmen har skilda syften.

För ungefär hälften av eleverna som börjar på ett introduktionsprogram är det den enda utbildningen inom gymnasieskolan eftersom de inte hinner uppnå behörighet till ett nationellt program innan 20 års ålder. Skolverkets registerstudie över etablering bland avgångna elever från gymnasieskolan våren 2017 inkluderar även dessa

ungdomar. Detta innebär att det genom registerstudien går att följa elevers sysselsättning efter att de har fullföljt eller avbrutit sin utbildning på ett introduktionsprogram och sedan lämnat gymnasieskolan, dvs. elever vars sista utbildning i gymnasieskolan var på ett introduktionsprogram. Av de elever som sist var registrerade på ett introduktionsprogram hade, ett år senare, 12,8 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden, 33,0 procent en osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden, 26,4 procent studerade och 27,6 procent varken arbetade eller studerade. Andelen unga som varken arbetade eller studerade efter ett introduktionsprogram minskade med 3,1 procentenheter jämfört med föregående år. Männerna hade i högre grad en etablerad ställning på arbetsmarknaden än kvinnorna, 15,6 procent jämfört med 8,6 procent. Kvinnor övergår i större uträkning än män till studier. Andelen kvinnor som studerade var 32,5 procent jämfört med 22,4 procent av männen.

Nyanlända elevers övergång från språkintröduktion

Språkintröduktion syftar till att ge nyanlända elever en utbildning med tyngdpunkt i det svenska språket, vilken möjliggör för dem att gå vidare i gymnasieskolan eller till annan utbildning. De flesta nyanlända elever i gymnasieskolan påbörjar sina studier inom intröduktionsprogrammet språkintröduktion. Ungefär 27,0 procent (28,1 procent av kvinnorna och 25,0 procent av männen) av de totalt 40 600 eleverna (ca 23 900 män och 16 700 kvinnor) på ett intröduktionsprogram läser språkintröduktion. Det totala antalet elever på språkintröduktion har minskat med ca 27 procent jämfört med föregående läsår, vilket främst är en följd av att färre ungdomar i gymnasieåldern eller under grundskolans senare årskurser har invandrat till Sverige under de senaste åren. Språkintröduktion är därför inte längre det största intröduktionsprogrammet. Av nybörjarna på språkintröduktion hösten 2019 var 56,9 procent (60,2 procent av kvinnorna och 54,4 procent av männen) kvar i samma utbildning ett år senare medan 25,9 procent (26,0 procent av kvinnorna och 25,9 procent av männen) hade bytt utbildning. Störst andel, 14,6 procent (13,3 procent av kvinnorna och 15,6 procent av männen), hade bytt till ett annat intröduktionsprogram, 4,6 procent (4,7 procent av kvinnorna och 4,5 procent av männen) till ett yrkesprogram och 6,7 procent (8,0 procent av kvinnorna och 5,8 procent av männen) till ett högskoleförberedande program.

Kostnader

Den totala kostnaden för gymnasieskolan uppgick till knappt 42,6 miljarder kronor 2020, vilket är en minskning med 0,6 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per elev har minskat med 1,1 procent och uppgick till i genomsnitt 121 200 kronor per elev.

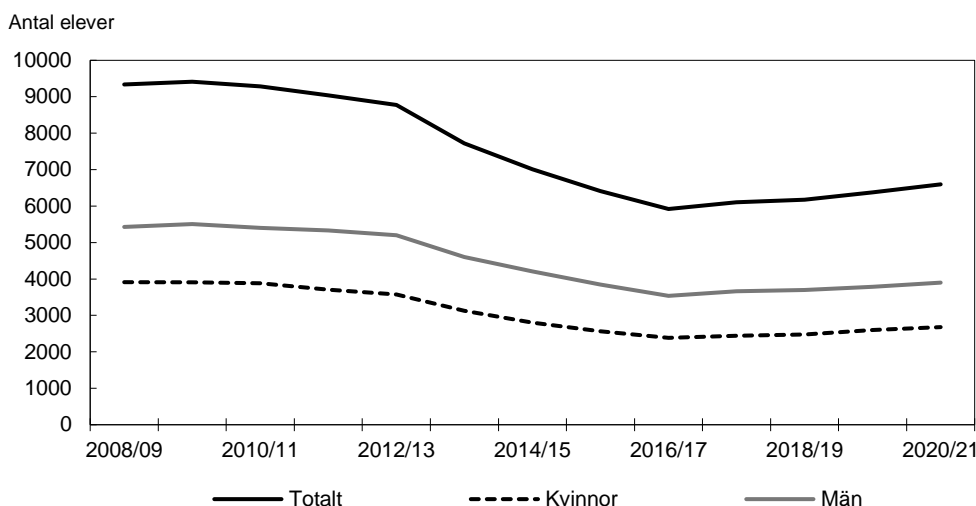
4.3.11 Gymnasiesärskolan

Elever, skolor och studievägar

Hösten 2020 gick ca 6 600 elever i gymnasiesärskolan, vilket är en ökning med ca 3 procent jämfört med föregående år. Av eleverna var 59 procent män och 41 procent kvinnor.

Drygt 89 procent av eleverna gick hösten 2020 i en gymnasiesärskola med en kommun som huvudman, medan drygt 8 procent gick i en fristående gymnasiesärskola och 2 procent i skolor drivna av en region. Totalt gick 40 elever i s.k. integrerad undervisning med gymnasieskolan.

Av eleverna i gymnasiesärskolan gick 58 procent ett nationellt program och 42 procent ett individuellt program.

Diagram 4.12 Elever i gymnasiesärskolan fördelade efter kön

Källa: Statens skolverk.

Av eleverna i gymnasiesärskolan är fler män än kvinnor (se diagram 4.12). Det gäller för både nationella och individuella program. Läsåret 2020/21 var fördelningen mellan kvinnor och män, vid mätningen i oktober 2020, ca 40 respektive 60 procent i såväl de nationella som de individuella programmen.

Kostnader

Den totala kostnaden för gymnasiesärskolan uppgick till drygt 2,7 miljarder kronor 2020, vilket är en ökning med 1,6 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per elev har minskat med 1,9 procent och uppgick till i genomsnitt 436 300 kronor per elev.

4.3.12 Konsekvenser av covid-19-pandemin

Skolväsendet har liksom samhället i övrigt påverkats negativt av covid-19-pandemin. Sedan våren 2020 finns tillfälliga bestämmelser i förordningen (2020:115) om utbildning på skolområdet och annan pedagogisk verksamhet vid spridning av viss smitta som syftar till att eleverna ska kunna tillförsäkras sin rätt till utbildning trots pandemin. Bestämmelserna gör det möjligt för skolhuvudmännen att i vissa fall stänga skolor helt eller delvis och i stället för närundervisning bedriva fjärr- eller distansundervisning. Sedan denna möjlighet kom till stånd har elever i både grund- och gymnasieskolan haft fjärr- eller distansundervisning i varierande utsträckning. Mellan december 2020 och april 2021 rekommenderade Folkhälsomyndigheten att undervisning i gymnasieskolan skulle bedrivas som fjärr- eller distansundervisning eller som en kombination av när, fjärr- eller distansundervisning.

Skolverket har i rapporten Covid-19-pandemins påverkan på skolväsendet (dnr 2020:1056) gett sin samlade bild utifrån fyra intervjustudier, tidigare uppföljningar och myndighetens löpande dialog och samverkan med andra myndigheter. Enligt rapporten har verksamheterna i de flesta av skolformerna hållits öppna för barnen och eleverna i stort sett i samma utsträckning som vanligt. Undervisning har kunnat upprätthållas genom en övergång till fjärr- eller distansundervisning i perioder. Vad gäller vissa praktiska moment och utbildning som sker arbetsplatsförlagt har utmaningarna dock varit större. Övergången till regelbunden fjärr- eller distansundervisning har inneburit en utmaning för både lärare och elever. Vissa grupper av elever har haft särskilda utmaningar under pandemin som t.ex. elever i behov av särskilt stöd, socioekonomiskt utsatta elever och nyanlända. Skolverkets sammantagna

bild är att både elever och lärare anses ha klarat av fjärr- eller distansundervisningen, men att undervisningen inte alltid bedöms hålla samma kvalitet som vid närundervisning. Inom förskolan och grundskolan har enligt Skolverket situationen ibland också inneburit att det pedagogiska arbetet delvis har fått stå åt sidan för ett större fokus på omsorgen.

Det finns inte någon nationell frånvarostatistik för skolväsendet men Skolverket konstaterar att pandemin inneburit perioder av högre frånvaro än normalt bland barn, elever och personal i för- och grundskolan vilket i kombination med en ökad arbetsbelastning för lärarna har gjort det svårare att upprätthålla kvaliteten i undervisningen. Samtidigt tycks gymnasieskolan periodvis ha kännetecknats av en högre närvaro än vanligt, i alla fall då utbildningen skett på distans.

Skolverket bedömer sammantaget att det finns en risk för ett utbildningstapp inom flera skolformer, inte minst gymnasieskolan. Det är enligt myndigheten dock för tidigt att bedöma omfattningen av utbildningstappet och vilka konsekvenser det får för skolväsendet på längre sikt. Rapporten visar också på utmaningar när det gäller att genomföra prov och andra bedömningsuppgifter, bedöma elevers kunskapsutveckling och sätta betyg. Skolverket bedömer också att skolans kompensatoriska uppdrag försvåras och att skolornas förmåga att ta hänsyn till barns och elevers olika behov i utbildningen påverkas negativt av pandemin. Enligt myndigheten riskerar pandemin därmed att bidra till försämrad likvärdighet i skolan.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering (IFAU) har i rapporten Barn och unga under coronapandemin (rapport 2021:2) belyst möjliga konsekvenser av den rådande pandemin för barn och unga i dag och på lite längre sikt. Rapporten visar att det är för tidigt att dra slutsatser om pandemins långsiktiga konsekvenser, men den övergripande slutsatsen är att pandemin påverkar många barn och unga negativt. IFAU bedömer bl.a. att frånvaron ökat kraftigt bland barn, elever och personal i förskola och skola under pandemin. Särskilt drabbade är barn och unga från redan utsatta miljöer, med svag socioekonomisk bakgrund och svagare socialt skyddsnät. IFAU menar att det därför finns anledning att värna och utveckla de institutioner, som t.ex. mödra- och barnhälsovård, socialtjänst samt elevhälsa, som möter utsatta barn och unga samt att ge utbildningssystemet förutsättningar att kompensera för de brister i humankapitalutveckling och förlorade livschanser som pandemin orsakar.

Det finns ännu inga data på nationell nivå över tillgång till förskola under covid-19-pandemin men data från Stockholms kommun och Göteborgs kommun för kommunal verksamhet visar att färre barn har varit inskrivna i förskolan under pandemin. I Stockholm var nedgången 2,5 procent. Pandemin har också inneburit att barn rekommenderas stanna hemma längre än normalt vid förkylningssymptom.

Folkhälsomyndighetens rapport Hur har folkhälsan påverkats av covid-19-pandemin? (Folkhälsomyndigheten 2021) visar att de flesta på något sätt har påverkats av covid-19-pandemin och smittskyddsåtgärderna, men att vissa grupper har drabbats mer än andra. Distansundervisningen har också upplevts som problematisk för elever med brist på digitala redskap och lugna studiemiljöer och för elever med påfrestande hemförhållanden.

Barnens Rätt i Samhället menar i sin årsrapport för 2020 (rapport 2021:1) att samtal från barn om psykiska besvär, såsom ångest och nedstämdhet, ökat kraftigt sedan covid-19-pandemin slog till. Barn har beskrivit hur avsaknaden av distraktioner och social samvaro lett till att deras dåliga mående tagit större plats och att tidigare psykisk ohälsa gjort sig påmind. Enligt Socialstyrelsens rapport Effekter av covid-19 på anmälningar gällande barn till socialtjänsten (dnr 5.7-21428/2020) ökade anmälningarna till socialtjänsten avseende barn med 5 procent under pandemin 2020

jämfört med föregående år, men myndigheten bedömer inte att ökningen kan härledas till pandemin.

4.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Regeringen bedömer att de negativa konsekvenserna av covid-19-pandemin som beskrivits ovan kommer att påverka skolväsendet även under 2022 och under en lång tid framöver. Konsekvenserna är allvarliga både för individer och för samhället. Om konsekvenserna i form av uteblivna kunskaper och psykisk ohälsa bland barn och elever inte möts med insatser i det här skedet bedömer regeringen att effekterna kommer att bli än större och ge efterverkningar under längre tid. Konsekvenserna har varit särskilt kännbara för dem som redan före pandemin behövde olika former av stöd, men även för många andra elever som nu inte kan nå sin fulla potential. Regeringen delar Skolverkets bedömning att det finns risk för ett s.k. kunskapsstapp. En utmaning i sammanhanget är att de insatser som kan behövas för att kompensera för detta kan handla om mer undervisningstid i olika former, samtidigt som svenskt skolväsende sedan tidigare präglas av en omfattande lärarbrist och många lärare har arbetat hårt under den utdragna pandemin. Regeringen ser därför att olika typer av insatser är nödvändiga, både för att ta igen kunskaper som elever inte har fått möjlighet att tillägna sig under pandemin och för att genomföra andra stödinsatser.

Därutöver bedömer regeringen att det är stora variationer i verksamhetsområdets måluppfyllelse. Deltagandet i utbildning är övergripande högt och resultaten på internationellt jämförbara studier är generellt goda. Eftersom de nationella proven ställdes in under vårterminen 2020 och delvis ställdes in under vårterminen 2021 finns vidare brister i underlaget för att analysera i vilken utsträckning som målen för utbildningen nås. Regeringen har gett Skolverket i uppdrag att bl.a. göra en nationell kartläggning av elevers kunskapsutveckling för att kunna bedöma kunskapsstappet.

Regeringen ser positivt på att en stor majoritet av alla barn i målgruppen är inskrivna i förskola. Fortfarande är dock andelen barn i förskolan med svensk bakgrund högre än för barn med utländsk bakgrund. Den utredning som regeringen tillsatte 2019 lämnade i november 2020 betänkandet Förskola för alla barn – för bättre språkutveckling i svenska (SOU 2020:67) med förslag på åtgärder för att öka deltagandet i förskolan och stärka barns språkutveckling.

Andelen elever i årskurs 9 som uppnått kunskapskraven i samtliga grundskolans ämnen har ökat från föregående år. Indikatorn har dock legat på en relativt jämn nivå sett över tid och det är fortfarande ungefär var fjärde elev som lämnar grundskolan utan ett godkänt betyg i ett eller flera ämnen. Regeringen ser fortsatta utmaningar i skolans arbete för att fler elever ska lämna grundskolan med godkänt betyg i alla ämnen.

Behörigheten till gymnasieskolans nationella program visar en svag uppåtgående trend från föregående år. I ett längre perspektiv ligger indikatorn dock på en fortsatt låg nivå. Resultaten visar att elevernas förutsättningar för att nå kunskapsmålen påverkas mycket av föräldrarnas utbildningsnivå och vilken årskurs elever födda utomlands har påbörjat sin skolgång i Sverige. Därmed påverkas andelen behöriga bl.a. av förändringar i elevgruppens sammansättning. Andelen med behörighet bland elever med svensk bakgrund har varit ungefär densamma under mätperioden och ligger på en betydligt högre nivå än för elever som kommit till Sverige i högre skolålder. Det finns fortfarande skillnader mellan könen, där fler flickor än pojkar är behöriga, dock har denna minskat under 2020.

Internationella studier såsom TIMSS är konstruerade för att mäta resultat över tid och ses därmed som en viktig indikator när det gäller kunskapsutvecklingen. Därför ser regeringen positivt på att det trendbrott som uppvisades vad gäller svenska elevers resultat i TIMSS-undersökningen från 2015 nu bekräftas på nytt. Regeringen ser däremot att förbättringar kan göras inom de ämnen där svenska elever presterar under genomsnittet.

Nästan alla ungdomar börjar i någon av de olika former av utbildning som ges inom gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan och för den enskilde individen är en fullföljd gymnasial utbildning av stor betydelse för såväl fortsatta studier som kommande yrkesliv. Som resultatindikatorerna visar finns en positiv trend med en ökande andel elever med en gymnasieexamen. Över tid ökar den genomsnittliga betygspoängen och andelen elever med grundläggande behörighet till högskolan. Mot denna bakgrund bedömer regeringen att resultaten i gymnasieskolan i huvudsak utvecklas väl i förhållande till målet.

I flera avseenden kvarstår dock utmaningar som kräver fortsatta insatser. Ett sådant område är bristande likvärdighet i fråga om betygssättning, vilket gäller inom såväl grundskolan som gymnasieskolan. Skolverkets uppföljningar och Skolinspektionens tillsyn och omdömning av elevlösningar på nationella prov visar på en stor variation i betygssättning i relation till de nationella proven och stora skillnader mellan skolor. Detta utgör ett allvarligt likvärdighetsproblem, bl.a. eftersom betygen utgör grund för tillträde till nästa utbildningsnivå.

I gymnasieskolan är könsfördelningen på flera av de nationella programmen fortsatt ojämn. Särskilt gäller detta yrkesprogram, där ungdomar tenderar att välja program som förbereder inför arbete i yrkesområden där det egna könet är i majoritet. Liksom i grundskolan är skillnaderna i kunskapsresultaten mellan flickor och pojkar även påtagliga i gymnasieskolan. I båda skolformerna finns det dessutom tydliga skillnader i resultaten mellan elever med utländsk bakgrund och elever med svensk bakgrund samt mellan elever med olika socioekonomisk bakgrund. Det är en utveckling som understryker betydelsen av skolans kompensatoriska uppdrag och regeringen är angelägen om att alla elever ska ges förutsättningar att uppnå goda kunskapsresultat oavsett bakgrund.

För att stärka likvärdigheten i skolan har regeringen vidtagit ett flertal åtgärder. Ett nytt statsbidrag som lämnas till huvudmän inom skolväsendet för åtgärder för förbättrad arbetsmiljö och förbättrade arbetsvillkor för lärare i skolenheter med förskoleklass eller grundskola med socioekonomiska utmaningar infördes 2021. Även det statliga stödet för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling förstärktes för att ytterligare bidra till huvudmännens möjligheter att genomföra utökade insatser på området. Fritidshemmet inkluderas dessutom i bidraget fr.o.m. sommaren 2020. De riktade insatserna inom Samverkan för bästa skola har påverkats negativt av pandemin och en del av insatserna har förlängts eller försenats då de bygger på en gemensam bedömning med huvudmannen om hur omfattande insatser verksamheten klarar av att genomföra. Fortsatta åtgärder som minskar konsekvenserna av skolsegregation behövs tillsammans med reformer som motverkar grundorsakerna till skolsegregationen.

När det gäller gymnasieskolans introduktionsprogram har både antalet och andelen elever minskat under de senaste tre läsåren, vilket främst är en följd av att färre ungdomar i gymnasieåldern invandrat till Sverige. Det totala antalet elever på språkin introduktion har fortsatt att minska. Till följd av covid-19-pandemin bedömer regeringen dock att fler elever kan ha haft svårare att lämna introduktionsprogram under 2021 och under kommande år. Enligt Skolinspektionen (dnr SI 2020:3264) har elever på introduktionsprogrammet språkin introduktion varit särskilt drabbade av övergången till distansundervisning. Likaså gäller detta elever som är i stort behov av

strukturerade skoldagar, elever med bristande studiemiljö i hemmet och elever utsatta för social oro i hemmet. Distansundervisningen har även försvårat möjligheten för studiehandledning på modersmål i vissa fall, såväl inom obligatoriska som frivilliga skolformer. Skolinspektionens uppföljning visar emellertid att vissa elevgrupper i gymnasieskolan många gånger getts möjlighet att komma in till skolans lokaler för att få arbetsro eller stöd på plats. Regeringen anser mot denna bakgrund att det är viktigt att elever på introduktionsprogrammen fortsätter att ges goda förutsättningar att fullfölja sin utbildning.

Regeringen delar också Skolverkets lägesbedömning att det fortsatt riskerar att råda brist på utbildade personer från flertalet yrkesutbildningar på gymnasial nivå. Statistiska centralbyrån (SCB) bedömer att det fram t.o.m. 2035 riskerar bli ett växande underskott på utbildade personer inom bl.a. vård- och omsorgsområdet och i industri- och byggsektorn. Det finns även ett bristande utbud av utbildningar inom vissa yrkesområden samtidigt som en minskad andel ungdomar söker till gymnasieskolans yrkesprogram. Skolverket har också påtalat att kapaciteten att ta emot nyanlända elever i komvux behöver förbättras, liksom kvaliteten och likvärdigheten avseende studie- och yrkesvägledning. Regeringen anser mot denna bakgrund att det är angeläget att gymnasieskolan och vuxenutbildningen bättre kan möta de kompetensbehov som finns på arbetsmarknaden.

Att eleverna fullföljer sin gymnasieutbildning är grundläggande för deras förutsättningar att etablera sig på arbetsmarknaden eller att fortsätta i eftergymnasiala studier efter gymnasieskolan. Om elever lämnar gymnasieskolan med uteblivna kunskaper eller ofullständiga betyg påverkar det i sin tur deras förutsättningar att studera på högskolan. Regeringen ser positivt på den ökning av antalet elever som lämnar gymnasieskolan med fullföljd utbildning. Vidare kan en förbättrad matchning mellan utbildningsutbud och de kompetenser som efterfrågas på arbetsmarknaden också bidra till ungdomars etablering på arbetsmarknaden. Det är dock svårt att avgöra vilka effekter pandemin har medfört långsiktigt. Därför behöver dessa fortsatt följas.

4.5 Tillkännagivanden

4.5.1 Nationellt digitalt lärarlyft

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen ska utreda frågan om att införa ett nationellt digitalt lärarlyft (bet. 2015/16:UbU14 punkt 14, rskr. 2015/16:228). Den 9 juli 2015 gav regeringen Skolverket i uppdrag att ta fram och genomföra nationella skolutvecklingsprogram som riktar sig till huvudmän och skolor (U2015/03844). Insatserna inom de nationella skolutvecklingsprogrammen ska enligt uppdraget bestå av olika kompetensutvecklings- och stödinsatser riktade till huvudmän och skolor, bl.a. när det gäller it som såväl pedagogiskt som administrativt verktyg. Uppdraget innefattar att ta fram förslag till nödvändiga kompetensutvecklingsinsatser avseende digitala läresurser och verktyg för att stärka den digitala kompetensen i undervisningssituationen samt för en effektivare administration. Dessa insatser ingår i skolutvecklingsprogrammen fr.o.m. 2016. Kompetensutvecklingsinsatserna avseende digitala verktyg och läresurser ska enligt uppdraget vara långsiktiga och ta till vara de möjligheter till pedagogisk utveckling och administrativa vinster som utvecklingen på området medför. Regeringen bedömde i budgetpropositionen för 2018 (prop. 2017/18:1 utg.omr. 16 avsnitt 9.3.6) att det finns ett behov av ett förstärkt stöd för deltagande i kompetensutvecklingsinsatser för att underlätta och säkerställa införandet av programmering i undervisningen och att medel därför borde tillföras för detta ändamål. Den 19 oktober 2017 beslutade regeringen en nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet (U2017/04119). Ett av

de delmål som fastslås i strategin är att förskolechefer, rektorer och huvudmän ska ha förmåga att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete i verksamheterna. Ett annat delmål är att personal som arbetar med barn och elever ska ha kompetens att välja och använda ändamålsenliga digitala verktyg i utbildningen. Förskolechefer, rektorer och huvudmän behöver enligt strategin skapa förutsättningar för personalens kompetensutveckling så att eleverna ges möjligheter att stärka dessa kompetenser.

Regeringen bedömde i skrivelsen Riksrevisionens rapport om samisk utbildning (skr. 2017/18:68) att ovan nämnda åtgärder är de mest ändamålsenliga med anledning av riksdagens tillkännagivande och att tillkännagivandet därmed fick anses slutbehandlat. Utbildningsutskottet har konstaterat att regeringen redovisat ett antal genomförda åtgärder. Utskottet har dock ansett att ytterligare insatser behövs på området och att tillkännagivandet därmed inte är tillgodosett (bet. 2017/18:KU21 s. 25, ytr. 2017/18:UbU5y, rskr. 2017/18:326). Regeringen konstaterade i budgetpropositionen för 2019 (prop. 2018/19:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.3.3 s. 93) att riksdagen inte anser tillkännagivandet slutbehandlat och att punkten därför åter är öppen.

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har i mars 2019 överlämnat rapporten Nationell handlingsplan för digitalisering av skolväsendet till Utbildningsdepartementet (U2019/01776), om digitaliseringens möjligheter för att främja kunskapsutveckling och likvärdighet i skolväsendet. Rapporten innehåller dels en kartläggning och analys av uppmärksammade och övergripande behov hos huvudmännen, dels en kartläggning och analys av pågående initiativ och aktiviteter. Rapporten innehåller även en plan för fortsatt arbete och förslag på nya initiativ och aktiviteter. Exempel på initiativ som rör kompetensutveckling är ett breddat och förstärkt uppdrag till Skolverket gällande fortbildning och kompetensutvecklande insatser inom digitaliseringsområdet och att rektorsprogrammet och fortbildningen av rektorer utvecklas så att rektorerna bättre förbereds på att strategiskt leda digitalt utvecklingsarbete.

Sedan februari 2020 har Skolverket ett samlat ansvar (sektorsansvar) inom ramen för sitt verksamhetsområde när det gäller de statliga insatserna för att ta tillvara digitaliseringens möjligheter för ökad måluppfyllelse och likvärdighet. Detta innefattar att vara samlande, stödjande och pådrivande i förhållande till övriga berörda myndigheter och andra relevanta parter (18 § förordningen [2015:1047] med instruktion för Statens skolverk). Från och med februari 2020 ska Skolverket enligt sin instruktion även svara för nationellt prioriterade fortbildnings-, kompetensutvecklings- och stödinsatser inom ramen för nationella skolutvecklingsprogram (7 §). Sammantaget ger det Skolverket möjlighet att utifrån identifierade behov ta fram relevanta stödinsatser gällande bl.a. digitaliseringens möjligheter för huvudmän, rektorer, lärare, förskollärare och annan personal i skolväsendet. Från och med 2021 gäller dessutom ett nytt måldokument för Rektorsprogrammet som Skolverket fattat beslut om. I kursen Styrning, organisering och kvalitet ingår nu att rektorn efter utbildningen bl.a. ska kunna identifiera verksamhetens behov av digitalisering utifrån pedagogiska, administrativa och tekniska perspektiv.

Under 2020 och 2021 har delar av skolväsendet med anledning av covid-19-pandemin behövt ställa om till digital undervisning. Skolverket har fått i uppdrag att bl.a. följa upp konsekvenserna av pandemin för utbildningen inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och utvärdera de åtgärder som har vidtagits på området med anledning av pandemin (U2020/06613). I uppdraget ingår även att göra en analys samt identifiera behov av, och föreslå, fortsatta åtgärder. Uppdraget delredovisades den 21 maj 2021. Uppdraget ska även delredovisas den 17 december 2021, den 3 juni 2022 och den 16 december 2022. Vidare har Skolverket fått i uppdrag att främja digitaliseringen inom skolväsendet och att underlätta för skolor och huvudmän att ta tillvara

digitaliseringens möjligheter i undervisning och administration. I detta ingår att genomföra insatser för att höja lärarnas kompetens inom distans- och fjärrundervisning. Uppdraget ska redovisas årligen senast den sista februari (U2020/06613). Av den redovisning som Skolverket lämnade i februari 2021 framgår att myndigheten under 2021 bl.a. planerar att främja forum för samverkan mellan lärosäten som ett stöd i deras arbete med att säkerställa att skolväsendet får nyutbildade lärare med adekvat digital kompetens. Vidare avser myndigheten att följa upp redan genomförda insatser för skolväsendets digitalisering och fortsätta att arbeta med forskningsspridning inom ämnesområdet digitalisering. Regeringens bedömning är att det arbete som redovisats ovan är det mest ändamålsenliga och att tillkännagivandet därmed får anses slutbehandlat.

4.6 Politikens inriktning

4.6.1 Ökad jämlikhet i förskola och skola

En bra förskola och skola är inte bara viktigt för barn och unga som ges möjlighet till en god framtid, det är viktig för hela samhällets utveckling. Regeringen ser därför behov av fortsatta kunskaps- och jämlikhetsreformer för att Sverige återigen ska ha ett av världens mest högpresterande och mest jämlika skolsystem. Då måste alla barn ges möjlighet att möta kunniga och kompetenta förskollärare och barnskötare i en barngrupp av lämplig storlek. Samtidigt ska alla skolor ha kunniga och kompetenta lärare och fokus på kunskap och bildning.

Det ska inte spela någon roll var i landet man bor eller i vilken förskola eller skola man går, alla barn och elever har rätt att nå så långt som möjligt när det gäller utbildningens mål. För att fler barn och elever ska lära sig mer behövs fortsatta kraftfulla kunskaps- och jämlikhetsreformer.

Konsekvenserna av covid-19-pandemin ska hanteras

Skolstängningar och distansundervisning med anledning av pandemin har haft en negativ påverkan på många elevers lärande och hälsa. Konsekvenserna har varit särskilt kännbara för dem som redan före pandemin hade sämre förutsättningar eller behövde olika former av stöd, men även för många andra elever som nu inte nått sin fulla potential. De negativa konsekvenserna av pandemin kommer att finnas kvar även under 2022 och behöver nog följars även därefter. Det kan ta tid att ta igen kunskaper som elever inte har fått möjlighet att tillägna sig under pandemin. Insatser för att främja barns och elevers hälsa och välmående kommer också att behövas. Därför förstärks det statliga stödet till skolväsendet. Medlen får användas i hela skolväsendet till insatser som huvudmännen ser behov av utifrån sina förutsättningar lokalt.

Jämlika förutsättningar för deltagande i förskola och fritidshem

Det livslånga lärandet startar i förskolan. Barnens utbildning i förskolan har betydelse för deras fortsatta lärande och kan vara avgörande för att kompensera för olika förutsättningar. För att öka jämlikheten i förskolan föreslår regeringen en ökning av det statliga stödet till förskolan och att resurserna viktas socioekonomiskt. För att ge barn mer jämlika förutsättningar inför skolstarten avser regeringen också att vidta åtgärder för att öka deltagandet i förskolan bland barn mellan 3 och 5 års ålder och att stärka förskolans arbete med barnens språkutveckling i svenska. Fritidshemmet ska stimulera elevernas utveckling och lärande samt erbjuda eleverna en meningsfull fritid. Regeringen ser det som viktigt att fler barn deltar i fritidshemmets verksamhet och avser analysera vidare hur detta kan uppnås.

Oseriösa aktörer ska hindras driva pedagogisk omsorg och ett etableringsstopp för konfessionella friskolor bereds

Alla barn och elever ska få en bra start i livet. Det behövs därför insatser för att förhindra oseriösa och olämpliga aktörer att bedriva verksamhet inom pedagogisk omsorg. Barn och unga i Sverige ska vara fria att forma sin egen uppfattning. Kontrollen av förskolor och skolor med konfessionell inriktning behöver skärpas. Regeringen avser även föreslå att ett etableringsstopp ska införas för fristående skolor och fritidshem med konfessionell inriktning. Ett sådant förslag bereds i Regeringskansliet.

En mer jämlik skola gör att fler elever lär sig mer

Ska fler elever lära sig mer behöver skolan bli mer jämlik. Elevernas socioekonomiska bakgrund har stor betydelse för elevernas resultat, störst betydelse har föräldrarnas utbildningsbakgrund och för utlandsfödda elever hur lång tid de har gått i svensk skola. För att minska skolsegregationen och öka likvärdigheten i skolan vill regeringen verka för en allsidig social sammansättning av elever på skolor och i undervisningsgrupper. Valfriheten behöver värnas och skolsegregationen minska genom att förutsättningarna för att fler aktivt ska delta i skolvalet förstärks. Därför avser regeringen att föreslå att det ska införas ett gemensamt skolvalssystem och förändrade urvalsgrunder.

Skolan ska vara som starkast där behoven är som störst. Det statliga stödet för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling, det s.k. likvärdighetsbidraget, syftar till att förbättra kunskapsresultaten och stärka likvärdigheten och omfattar sedan 2020 även fritidshemmet. Fritidshemmet kan med rätt förutsättningar bidra till elevers utveckling och lärande, måluppfyllelsen i skolan och verka kompensatoriskt. Undervisningen i fritidshemmet behöver stärkas och satsningar behövs för bl.a. mer personal och mindre elevgrupper. Regeringen föreslår en förstärkning av likvärdighetsbidraget med drygt 320 miljoner kronor 2022, och beräknar en successiv upptrappning av bidraget till drygt 8,7 miljarder kronor 2024.

Bättre statligt stöd och regionala kvalitetsdialoger

Staten behöver finnas närmare huvudmännen för att kunna möta huvudmännens behov efter deras respektive förutsättningar, bidra till skolutveckling och motverka regionala skillnader mellan förskolor och mellan skolor. För att öka kvaliteten och likvärdigheten i och mellan verksamheterna och för att underlätta huvudmännens arbete med det systematiska kvalitetsarbetet avser regeringen att införa regionala kvalitetsdialoger mellan staten och huvudmän inom skolväsendet.

Tillgång till nationella minoritetsspråk

Det finns brister i elevers tillgång till undervisning i nationella minoritetsspråk eftersom det är brist på lärare. För att höja undervisningens kvalitet och säkerställa att fler elever får bättre förutsättningar till undervisning i nationella minoritetsspråk ser regeringen behov av en nationell samordning av lärarresurserna.

Ökad tillgång till skolbibliotek

Skolbibliotek har stor betydelse för elevers bildning och utbildning liksom för att främja läsförmåga och kunskaper i källkritik, vilket framgår av Utredningen om stärkta skolbibliotek och läromedels delbetänkande Skolbibliotek för bildning och utbildning (SOU 2021:3). Kvaliteten i skolbiblioteksverksamheten ska alltid vara hög, oavsett var i landet verksamheten bedrivs och oavsett vilken huvudman som ansvarar för den. Samtidigt ser tillgången till skolbibliotek mycket olika ut. Regeringen avsätter i denna

proposition medel för att vidta vissa åtgärder med grund i utredningens förslag för att stärka skolbiblioteken. Regeringen bereder därutöver utredningens förslag till bemannade skolbibliotek vidare.

Demokratistärkande insatser i skolan

Regeringen avser att vidta demokratistärkande insatser inom bl.a skolväsendet i syfte att motverka förekomst av antisemitism och andra former av rasism. Åtgärden är en del av Sveriges åtaganden som ska presenteras på Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism i oktober 2021, se vidare utgiftsområde 1 Rikets styrelse, avsnitt 11.

4.6.2 Fokus på kunskap och bildning för högre kunskapsresultat

För en svensk skola i världsklass behöver kunskapsresultaten fortsätta förbättras som vi sett dem göra de senaste åren. Fokus i alla skolor ska vara på kunskap och bildning. Genom utbildningen ska alla elever ges likvärdiga möjligheter att inhämta och utveckla kunskaper och värden. Det krävs fortsatta insatser för att fler elever ska ges möjlighet att lära sig mer.

Extra studietid, lovskola och stöd till elever

I syfte att höja kunskapsresultaten och ge elever bättre möjlighet att utvecklas så långt som möjligt i sitt lärande avser regeringen att föreslå att elever i grundskolan ska erbjudas studietid utanför ordinarie undervisningstid. Under den studietiden ska elever t.ex. få hjälp med läxor eller annat skolarbete. Regeringen avser även att föreslå att den obligatoriska lovskolan ska utvidgas i syfte att öka andelen elever som blir behöriga till ett nationellt program i gymnasieskolan. Regeringen anser dessutom att det behövs insatser bl.a. för att stödja huvudmän att göra det lättare att tillgodose elevers behov av särskilt stöd.

Bättre och mer tillgängligt elevhälsoarbete i alla skolor

Att skolorna bedriver ett aktivt och välfungerande elevhälsoarbete är avgörande för såväl elevernas hälsa som för att alla elever ska nå kunskapskraven. Det finns i dag stora skillnader mellan olika skolhuvudmän i fråga om elevhälsans resurser. I syfte att ge alla elever tillräcklig tillgång till elevhälsans kompetenser och ge bättre förutsättningar för elevhälsan att bedriva sitt förebyggande och hälsofrämjande arbete anser regeringen att det behövs insatser för en stärkt elevhälsa. Regeringen genomför vidare insatser för ungas hälsa inom hälso- och sjukvården, såsom arbetet för en köfri barn- och ungdomspsykiatri (BUP), se utgiftsområde 9 avsnitt 4.

Insatser behövs för att stärka grund- och gymnasiesärskolan

Alla elever som har förutsättningar att utveckla färdigheter i att läsa, skriva och räkna måste få möjlighet att göra det. Regeringen avser därför att föreslå att det i grundsärskolan införs en garanti för tidiga stödinsatser som ett sätt att säkerställa detta. Regeringen ser även behov av en förstärkning av undervisningen i grundsärskolan och att det tas fram kompetensutvecklingsinsatser för personalen samt verktyg för bedömning och uppföljning av elevernas kunskaper i grundsärskolan och gymnasiesärskolan. Regeringen avser även att föreslå nya benämningar för bl.a. skolformerna grundsärskolan och gymnasiesärskolan samt att begreppet utvecklingsstörning ersätts med ett mer modernt begrepp.

Ämnesbetyg i en ämnesutformad gymnasie- och gymnasiesärskola

Regeringen beslutade den 26 augusti 2021 lagrådsremissen Ämnesbetyg – betygen ska bättre spegla elevers kunskaper, och avser att till riksdagen föreslå att ämnesbetyg ska införas i gymnasie- och gymnasiesärskolan och i komvux på gymnasial nivå och komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå. Dessutom föreslås att det ska införas en ny princip för betygssättning som innebär att läraren gör en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till betygskriterierna och sätter det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper. För godkända betyg ska dock samtliga kriterier för betyget E vara uppfyllda. Detta förslag rör även de skolformer inom det obligatoriska skolväsendet där betyg sätts. Förslagen i lagrådsremissen syftar till att de betyg som sätts i skolväsendet bättre ska spegla elevers kunskaper och främja elevers kunskapsutveckling och kan bidra till att minska stress som det nuvarande betygssystemet orsakar. För att reformen om ämnesbetyg ska nå önskad effekt avser regeringen att stödja huvudmännen i arbetet med implementering av reformen. Regeringen avser även att ytterligare analysera frågan om godkäntgränsen och behörighetskraven till ett nationellt program i gymnasieskolan.

De riktade statsbidragen ska bli färre och enklare

Regeringen presenterade i budgetpropositionen för 2018 en ambition att de riktade statsbidragen på utbildningsområdet ska bli betydligt färre och enklare. Den ambitionen kvarstår och nya steg i den riktningen kommer att tas. För att renodla statsbidragen föreslås att medlen för personalförstärkning när det gäller specialpedagogiska insatser överförs till det s.k. Likvärdighetsbidraget. Därutöver ser regeringen bl.a. att det behövs ett samlat statsbidrag för lärares och förskollärares deltagande i fortbildning. Regeringen avser att presentera ett sådant bidrag under 2023. Genom att flytta medel för fortbildning för specialpedagogiska insatser och andra delar för fortbildning finns nu samtliga medel för lärare och förskollärare på samma anslag för att underlätta en sådan hantering. Statsbidraget för bättre språkutveckling i förskolan föreslås upphöra under 2023. Delar används för att finansiera reformer inom förskolan och resterande medel föreslås överföras till statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan. Under 2023 kommer även delar av statsbidraget för det s.k. Lärarlönelyftet att flyttas till Likvärdighetsbidraget.

4.6.3 Stärka lärarprofessionen och det pedagogiska ledarskapet

Ett nationellt professionsprogram

Alla barn och elever ska få möta kunniga och kompetenta förskollärare och lärare och det pedagogiska arbetet ska ledas av skickliga rektorer. För att åstadkomma detta behöver bl.a. skolprofessionernas attraktivitet ökas.

I och med riksdagens beslut om budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 3.5.2 och 3.7.1) avsattes medel för ett första steg i införandet av ett nationellt professionsprogram. Medlen utgör en viktig grund vad gäller den del av programmet som syftar till att inrätta ett råd för professioner i skolväsendet med tillhörande kansli samt ett nationellt meriteringssystem för legitimerade lärare och legitimerade förskollärare. För att slutföra implementeringen av det nationella professionsprogrammet för rektor, lärare och förskollärare bedömer regeringen att ytterligare medel behöver tillföras för detta ändamål fr.o.m. 2023 (se även avsnitt 3.10.2).

4.6.4 Stärkt regional och nationell kompetensförsörjning Planering och dimensionering av gymnasial utbildning

Efterfrågan på arbetskraft med gymnasial yrkesutbildning beräknas enligt SCB öka starkt fram till 2035. Det innebär att det bedöms bli ett växande underskott på personer med gymnasial yrkesutbildning. Regeringen har därför gett en särskild utredare i uppdrag att lämna förslag om en stärkt planering och dimensionering av gymnasial utbildning. Utredningen överlämnade i juni 2020 betänkandet Gemensamt ansvar – en modell för planering och dimensionering av gymnasial utbildning (SOU 2020:33). Förslagen har remitterats. Regeringen avser att återkomma till riksdagen med förslag som bl.a. innebär att utbudet av utbildning i gymnasieskolan och den yrkesinriktade utbildningen inom komvux ska beslutas både med hänsyn till elevernas efterfrågan och behoven på arbetsmarknaden samt att kommuner ska träffa samverkansavtal avseende planering, dimensionering och erbjudande av utbildning. Förslagen väntas bl.a. leda till en mer ändamålsenlig planering och dimensionering i syfte att bättre möta arbetsmarknadens behov inom välfärden, näringslivet och för att möta klimatomställningen. På sikt väntas också att ungdomars och vuxnas etablering på arbetsmarknaden underlättas då kopplingen mellan de utbildningar som erbjuds och arbetslivets efterfrågan av kompetens förstärks.

Högskolebehörighet på yrkesprogrammen och andra åtgärder för att öka yrkesprogrammets kvalitet och attraktionskraft

Regeringen bedömer att det krävs fortsatta åtgärder för att stärka den nationella kompetensförsörjningen och vända den negativa trenden när det gäller antalet sökande till gymnasieskolans yrkesprogram. Yrkesprogrammen är en viktig bas för näringslivets och välfärdens kompetensförsörjning och måste ge relevant yrkeskunskap och i större utsträckning ge grundläggande behörighet till högskolan. Regeringen avser därför att åter lämna förslag till riksdagen om att införa en utökad möjlighet för elever på yrkesprogrammen att läsa kurser för grundläggande behörighet.

För att förbättra yrkesutbildningen deltar den svenska staten i ett trepartssamarbete med Landsorganisationen i Sverige (LO) och Svenskt Näringsliv genom World Skills Sweden. World Skills Sweden behöver fortsätta sina insatser bl.a. för att locka fler yrkesverksamma kvinnor och män att bli yrkeslärare. Regeringen avser därför att förlänga sin delfinansiering av detta samarbete. Likaså avser regeringen att förlänga sin del av finansieringen av den praktiksatsning som ungdomar efter avslutat naturvetenskapligt eller tekniskt program i gymnasieskolan erbjuds inom tekniksektorn – det s.k. Tekniksprånget. Regeringen anser att satsningen på ett positivt sätt bidrar till att stärka Sverige som en ledande kunskaps- och industrination.

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att regeringen ska låta utreda inrättandet av en ny tvåårig yrkesskola på gymnasial nivå som är en del av det ordinarie utbildningssystemet (bet. 2018/19:UbU11 punkt 5, rskr. 2018/19:171). Regeringen har den 8 april 2021 beslutat att ge en särskild utredare i uppdrag att föreslå åtgärder för att fler unga ska nå målen med sin gymnasieutbildning. I kommittédirektiven (dir. 2021:23) anger regeringen att uppdraget att utreda hur fler elever kan fullfölja sin utbildning inom gymnasieskolan bör ha sin utgångspunkt i riksdagens tillkännagivande. Uppdraget ska redovisas senast den 1 mars 2022. Tillkännagivandet är inte slutbehandlat.

4.7 Budgetförslag

4.7.1 1:1 Statens skolverk

Tabell 4.1 Anslagsutveckling 1:1 Statens skolverk

Tusental kronor

2020	Utfall	1 113 823	Anslagssparande	55 158
2021	Anslag	1 156 702 ¹	Utgiftsprognos	1 180 575
2022	Förslag	1 362 338		
2023	Beräknat	1 574 768 ²		
2024	Beräknat	1 563 589 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 555 887 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 528 957 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens skolverks förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.2 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:1 Statens skolverk

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 156 702	1 156 702	1 156 702
Pris- och löneomräkning ²	9 085	23 232	35 491
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	176 551	374 591	371 396
<i>varav BP22³</i>	<i>174 200</i>	<i>404 600</i>	<i>450 800</i>
– Ämnesbetyg – implementering	10 000	15 000	20 000
– Grundläggande behörighet på yrkesprogram	2 000	5 000	
– Planering och dimensionering av gymnasial utbildning	12 000	14 000	14 000
– Digitalisering av nationella prov	-22 000	20 000	50 000
– Kvalitetsdialoger	31 000	61 000	85 000
– Förstärkning av undervisningen i grundsärskolan och gymnasiesärskolan	81 500	160 000	157 500
– Professionsprogrammet: Meriteringsprocess och professionsråd		23 500	23 500
– Gemensamt skolval	55 000	98 500	98 500
– Extra studietid och utökad lovskola		4 000	
– Stärkt elevhälsa	3 500	1 500	500
– Stärkta skolbibliotek	1 200	2 100	1 800
Överföring till/från andra anslag	20 000	20 243	0
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 362 338	1 574 768	1 563 589

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För ett införande av regionala kvalitetsdialoger beräknas att anslaget behöver ökas med 31 000 000 kronor 2022, 61 000 000 kronor 2023 och därefter med 85 000 000 kronor per år fr.o.m. 2024 (se avsnitt 4.6.1).

För implementeringen av ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare beräknas att anslaget behöver ökas med 23 500 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 4.6.3).

För ett införande av ett gemensamt skolvalssystem beräknas att anslaget behöver ökas med 55 000 000 kronor 2022, 98 500 000 kronor 2023, 98 500 000 kronor 2024 och därefter med 31 000 000 kronor per år fr.o.m. 2025 (se avsnitt 4.6.1).

För en utvärdering av lovskola beräknas att anslaget behöver ökas med 4 000 000 kronor 2023.

För en förstärkning av undervisningen i grundsärskolan och gymnasiesärskolan beräknas att anslaget behöver ökas med 81 500 000 kronor 2022, 160 000 000 kronor 2023, 157 500 000 kronor 2024 och därefter med 154 000 000 kronor per år fr.o.m. 2025 (se avsnitt 4.6.2).

För en stärkt elevhälsa beräknas att anslaget behöver ökas med 3 500 000 kronor 2022, 1 500 000 kronor 2023 och därefter med 500 000 kronor per år fr.o.m. 2024 (se avsnitt 4.6.2).

För att stärka skolbiblioteken beräknas att anslaget behöver ökas med 1 200 000 kronor 2022, 2 100 000 kronor 2023 och därefter med 1 800 000 kronor per år fr.o.m. 2024 (se avsnitt 4.6.1).

För arbete med att digitalisera de nationella proven föreslås att anslaget minskas med 22 000 000 kronor 2022 och beräknas att anslaget ökas med 20 000 000 kronor 2023 och 50 000 000 kronor 2024.

För arbete med att ta fram regionala planeringsunderlag med anledning av kommande förslag om planering och dimensionering av gymnasial utbildning beräknas att anslaget behöver ökas med 12 000 000 kronor 2022 och 14 000 000 kronor per år fr.o.m. 2023 (se avsnitt 4.6.4).

För arbete med kommande förslag om att återinföra högskolebehörigheten på yrkesprogrammen beräknas att anslaget behöver ökas med 2 000 000 kronor 2022 och 5 000 000 kronor 2023 (se avsnitt 4.6.4).

För arbete med att införa ämnesbetyg och en ämnesutformad gymnasie- och gymnasiesärskola beräknas att anslaget behöver ökas med 10 000 000 kronor 2022, 15 000 000 kronor 2023 och 20 000 000 kronor 2024 (se avsnitt 4.6.2).

För att korrigera ett tidigare beslut föreslår regeringen att medel för att förbereda införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan överförs till anslaget från anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 20 000 000 kronor 2022 och beräknar att anslaget ökas med 20 000 000 kronor 2023. Anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* föreslås minska med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att 1 362 338 000 kronor anvisas under anslaget 1:1 *Statens skolverk* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 574 768 000 kronor respektive 1 563 589 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.3 Offentlighetsrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentlighetsrättslig verksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2020	20 456	54 127	-33 671
Prognos 2021	20 665	53 719	-33 054
Budget 2022	21 929	54 785	-32 856

Från och med den 1 juli 2011 tar Skolverket ut avgifter som ersättning av den enskilde läraren eller förskolläraren för att utfärda och komplettera legitimationer. Intäkterna av avgiften för ansökan om utfärdande och komplettering av legitimationer ska bidra till kostnaderna. Intäkterna redovisas mot inkomsttitel.

4.7.2 1:2 Statens skolinspektion

Tabell 4.4 Anslagsutveckling 1:2 Statens skolinspektion

Tusental kronor

2020	Utfall	427 325	Anslagssparande	28 290
2021	Anslag	468 004 ¹	Utgiftsprognos	436 229
2022	Förslag	481 927		
2023	Beräknat	489 104 ²		
2024	Beräknat	488 965 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 484 031 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 479 133 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Statens skolinspektionens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för verksamhetsutgifter för Barn- och elevombudet samt Skolväsendets överklagandenämnd.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.5 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:2 Statens skolinspektion

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	468 004	468 004	468 004
Pris- och löneomräkning ²	4 723	9 677	14 424
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	9 200	11 423	6 537
varav BP22 ³	9 200	13 400	8 400
– Förslag från sfi-utredningen	9 200	13 400	8 400
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	481 927	489 104	488 965

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För att kunna öka kapaciteten i inspektionsverksamheten beräknas att anslaget behöver ökas med 9 200 000 kronor 2022, 13 400 000 kronor 2023 och 8 400 000 kronor fr.o.m. 2024 (se avsnitt 5.5).

Regeringen föreslår att 481 927 000 kronor anvisas under anslaget 1:2 *Statens skolinspektion* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 489 104 000 kronor respektive 488 965 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.6 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)	Akkumulerat resultat
Utfall 2020	5 120	10 546	-5 426	- 7 626
Prognos 2021	6 000	9 500	-3 500	-11 126
Budget 2022	6 000	9 500	-3 500	-14 626

Skolinspektionens intäkter avseende offentligrättslig verksamhet avser avgifter för ansökningar om godkännande som enskild huvudman. Intäkterna redovisas mot inkomsttitel.

4.7.3 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tabell 4.7 Anslagsutveckling 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

2020	Utfall	732 794	Anslagssparande	23 823
2021	Anslag	769 676 ¹	Utgiftsprognos	748 530
2022	Förslag	783 592		
2023	Beräknat	788 848 ²		
2024	Beräknat	794 670 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 782 105 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 780 613 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Specialpedagogiska skolmyndighetens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för myndighetens verksamhet, produktionsstöd för läromedelsframställning och visst internationellt samarbete.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.8 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	769 676	769 676	769 676
Pris- och löneomräkning ²	8 916	15 629	22 936
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	5 000	3 543	2 058
varav BP22 ³	5 000	3 500	2 000
– Förstärkning av undervisningen i grundsärskolan och gymnasiesärskolan	3 500	3 000	2 000

– Stärkt elevhälsa	1 500	500	
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	783 592	788 848	794 670

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För en förstärkning av undervisningen i grundskolan och gymnasieskolan beräknas att anslaget behöver ökas med 3 500 000 kronor 2022, 3 000 000 kronor 2023 och 2 000 000 kronor 2024 (se avsnitt 4.6.2).

För en stärkt elevhälsa beräknas att anslaget behöver ökas med 1 500 000 kronor 2022 och 500 000 kronor 2023 (se avsnitt 4.6.2).

Regeringen föreslår att 783 592 000 kronor anvisas under anslaget 1:3 *Specialpedagogiska skolmyndigheten* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 788 848 000 kronor respektive 794 670 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.9 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2020	396 657	713 114	316 457
Prognos 2021	405 000	720 000	315 000
Budget 2022	405 000	720 000	315 000

Delar av Specialpedagogiska skolmyndighetens verksamhet är avgiftsfinansierad. Myndigheten disponerar intäkter från tillgängliggörande av läromedel och från ersättning från kommuner för elever i specialskolan. Det ekonomiska målet är att intäkterna delvis ska täcka kostnaderna för verksamheten. Myndigheten disponerar även intäkter från kommuner för elever i förskoleklass och fritidshem vid en skolenhet med specialskola samt från Folkbildningsrådet för administration av förstärkningsbidrag till folkhögskolor. Det ekonomiska målet är i denna del av verksamheten full kostnadstäckning. Kostnader som inte finansieras med avgiftsintäkter ska finansieras från detta anslag.

4.7.4 1:4 Sameskolstyrelsen

Tabell 4.10 Anslagsutveckling 1:4 Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

2020	Utfall	50 783	Anslagssparande	712
2021	Anslag	58 003 ¹	Utgiftsprognos	58 212
2022	Förslag	58 434		
2023	Beräknat	56 924 ²		
2024	Beräknat	57 491 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 56 451 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 56 451 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Sameskolstyrelsens förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för Sameskolstyrelsens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.11 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:4 Sameskolstyrelsen

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	58 003	58 003	58 003
Pris- och löneomräkning ²	431	921	1 508
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer		-2 000	-2 020
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	58 434	56 924	57 491

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

Regeringen föreslår att 58 434 000 kronor anvisas under anslaget 1:4 *Sameskolstyrelsen* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 56 924 000 kronor respektive 57 491 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 4.12 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2020	44 396	95 113	50 717
Prognos 2021	44 000	96 000	52 000
Budget 2022	44 000	96 000	52 000

Avgifterna avser ersättning från kommuner för elever i sameskolan samt förskoleklass och fritidshem vid en skolenhet med sameskola. Ersättningens storlek ska beräknas efter samma grunder som elevens hemkommun tillämpar vid fördelning av resurser i sin egen grundskola, förskoleklass eller fritidshem. Dessutom avser avgifterna intäkter från kommuner för vilka Sameskolstyrelsen efter avtal bedriver samisk förskola. Intäkterna disponeras av myndigheten. Det ekonomiska målet är att intäkterna delvis ska täcka kostnaderna för verksamheten. Kostnader som inte finansieras med avgiftsintäkter ska finansieras från detta anslag. Det bör noteras att kostnaderna i tabellen ovan avser myndighetens samtliga kostnader.

4.7.5 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tabell 4.13 Anslagsutveckling 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

2020	Utfall	2 947 075	Anslagssparande	484 017
2021	Anslag	4 916 693 ¹	Utgiftsprognos	4 379 368
2022	Förslag	4 253 693		
2023	Beräknat	2 571 693		
2024	Beräknat	2 529 646		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för att främja utveckling av skolväsendet, vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet samt för insatser som syftar till att minska skolsegregation. Anslaget får även användas för utgifter för svenskt deltagande i internationella studier och tävlingar på utbildningsområdet. Anslaget får vidare användas för utgifter för administration av uppdrag, uppföljning och utvärdering av uppdrag och satsningar, utredningar samt statsbidrag och stipendier.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.14 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	4 797 193	4 797 193	4 797 193
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-523 500	-2 205 500	-2 268 000
varav BP22	662 500	-925 500	-875 500
– Korrigering FOI-prop	13 500	17 500	17 500
– Justering m.a.a. försening av dig. av nationella prov	14 000		
– Flytt av medel för fortbildning specialpedagogik	-245 500	-245 500	-245 500
– Ämnesbetyg – implementering			60 000
– Tillfällig omfördelning av fjärde året på teknikprogrammet	-50 000	-50 000	-50 000
– Medel till Word Skills Sweden		10 000	
– Tekniksprånget	15 000	15 000	15 000
– Demokratistärkande insatser	10 000	10 000	10 000
– Kunskapsatsning efter pandemin	1 000 000		
– Nationell samordning av undervisning i nationella minoritetsspråk	26 500	26 500	26 500
– Extra studietid och utökad lovskola	-121 000	-242 000	-242 000
– Ökat deltagande i förskolan		-41 000	-80 000
– Effektivisering av statsbidrag, språkutveckling i förskolan		-296 000	-257 000
– Flytt av medel för personalförstärkning avseende specialpedagogiska insatser		-130 000	-130 000
Överföring till/från andra anslag	-20 000	-20 000	453
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 253 693	2 571 693	2 529 646

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För en nationell samordning av lärarresurserna i nationella minoritetsspråk beräknas att anslaget behöver ökas med 26 500 000 kronor per år fr.o.m. 2022 (se avsnitt 4.6.1).

Statsbidraget för bättre språkutveckling i förskolan föreslås upphöra under 2023. För förslag om ökat deltagande i förskolan beräknas anslaget minska med 41 000 000 kronor 2023 och därefter med 80 000 000 kronor per år fr.o.m. 2024 (se avsnitt 4.6.1).

Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner beräknas ökas med motsvarande belopp. För att förstärka statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan inom anslag 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidsbem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* beräknas anslaget även minska med 296 000 000 kronor 2023 och därefter med 257 000 000 kronor per år fr.o.m. 2024 (se avsnitt 4.6.2).

Med anledning av ett utökat åtagande för kommunerna i fråga om extra studietid för elever bedömer regeringen att statsbidraget för hjälp med läxor eller annat skolarbete utanför ordinarie undervisningstid bör minskas. Med anledning av ett utökat åtagande för kommunerna om en utökad lovskola bedömer regeringen även att statsbidraget för undervisning under skollov bör minskas. Anslaget föreslås minskas med 121 000 000 kronor 2022 och beräknas därefter minskas med 242 000 000 kronor per år fr.o.m. 2023. Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner föreslås ökas med 121 000 000 kronor 2022 och beräknas öka med 242 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 4.6.2).

För en förlängning av Läslyftet beräknas 13 000 000 kronor per år fr.o.m. 2023.

För demokratistärkande insatser i syfte att motverka förekomst av antisemitism och andra former av rasism beräknas att anslaget behöver ökas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2022 (se avsnitt 4.6.1).

För att fortsätta arbetet med att minska de negativa effekterna av elevernas kunskapsutveckling, hälsa och välmående till följd av covid-19-pandemin beräknas att anslaget behöver ökas med 1 000 000 000 kronor 2022.

För arbete med att införa ämnesbetyg i gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och komvux på gymnasial nivå beräknas att anslaget behöver ökas med 60 000 000 kronor 2024, 40 000 000 kronor 2025 och 40 000 000 kronor 2026.

För att kunna fortsätta försöksverksamheten inom uppdraget att digitalisera de nationella proven bedömer regeringen att medel för statsbidrag till deltagande huvudmän behöver förlängas. Därför bedöms att anslaget behöver ökas med 14 000 000 kronor 2022.

För en förlängning av insatsen med det s.k. Tekniksprånget beräknas att anslaget behöver ökas med 15 000 000 kronor per år 2022–2024.

För att World Skills Sweden ska kunna fortsätta sitt arbete med att stärka yrkesutbildningens kvalitet och attraktionskraft och för att intressera fler yrkesverksamma att bli yrkeslärare beräknas att anslaget behöver ökas med 10 000 000 kronor 2023.

För att bättre motsvara nivån på efterfrågan på medel i den del som avser statsbidraget för vidareutbildning i form av ett fjärde tekniskt år i gymnasieskolan föreslår regeringen att anslaget minskas med 50 000 000 kronor 2022 och beräknar att anslaget även kan minskas med 50 000 000 kronor per år 2023–2025.

För att renodla statsbidragen föreslås att medel för personalförstärkning avseende specialpedagogiska insatser flyttas till anslag 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling*. Anslaget beräknas därför minskas med 130 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 4.6.2).

För att bättre överensstämja med anslagsändamålen föreslås att medel för fortbildning när det gäller specialpedagogiska insatser samt speciallärarutbildning inom Lärarlyftet flyttas till anslag 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal*. Anslaget föreslås därför minskas med 245 500 000 kronor 2022 och beräknas därefter minskas med 245 500 000 kronor per år fr.o.m. 2023 (se avsnitt 4.6.2).

För att korrigera en minskning på anslaget från budgetpropositionen för 2021 beräknas att anslaget behöver ökas med 13 500 000 kronor 2022 och därefter med 17 500 000 kronor per år fr.o.m. 2023.

För att korrigera ett tidigare beslut föreslår regeringen att medel för att förbereda införandet av ämnesbetyg i gymnasieskolan överförs från anslaget till anslaget 1:1 *Statens skolverk*. Regeringen föreslår därför att anslaget minskas med 20 000 000 kronor 2022 och beräknar att anslaget minskas med 20 000 000 kronor 2023. Anslaget 1:1 *Statens skolverk* föreslås öka med motsvarande belopp.

Sammantaget föreslår regeringen att 4 253 693 000 kronor anvisas under anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 2 571 693 000 kronor respektive 2 529 646 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 022 500 000 kronor 2023–2029.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver inom sin verksamhet kunna sluta fleråriga ekonomiska avtal. Vidare behöver myndigheten kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 022 500 000 kronor 2023–2029.

Tabell 4.15 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2029
Ingående åtaganden	894 187	1 394 071	2 005 890			
Nya åtaganden	927 025	1 592 878	1 167 504			
Infriade åtaganden	-427 141	-981 059	-1 150 894	-1 176 290	-271 372	-574 838
Utestående åtaganden	1 394 071	2 005 890	2 022 500			
Erhållet/förslaget bemyndigande	1 468 000	2 012 180	2 022 500			

4.7.6 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tabell 4.16 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

2020	Utfall	240 151	Anslagssparande	74 654
2021	Anslag	315 218 ¹	Utgiftsprognos	242 523
2022	Förslag	259 837		
2023	Beräknat	259 837		
2024	Beräknat	259 837		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom skolområdet för elever med funktionsnedsättning som är mottagna vid någon av de riksrekryterande utbildningarna i Göteborgs kommun, Kristianstads kommun, Linköpings kommun, Stockholms kommun och Örebro kommun.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.17 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	315 218	315 218	315 218
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-64 000	-64 000	-64 000
<i>varav BP22</i>	<i>-55 000</i>	<i>-55 000</i>	<i>-55 000</i>
– Anpassning av anslagets nivå	-55 000	-55 000	-55 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	8 619	8 619	8 619
Förslag/beräknat anslag	259 837	259 837	259 837

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att bättre motsvara nivån på efterfrågan på medel föreslår regeringen att anslaget minskas med 55 000 000 kronor 2022 och beräknar att anslaget minskas med 55 000 000 kronor per år 2023–2026.

Regeringen föreslår att 259 837 000 kronor anvisas under anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 259 837 000 kronor för respektive år.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Specialpedagogiska skolmyndigheten beslutar om bidrag för omvårdnad och habilitering för elever som deltar i Rh-anpassad gymnasieutbildning. Bidraget beviljas per läsår. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:6 *Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 36 000 000 kronor 2023.

Tabell 4.18 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:6 Statligt stöd till särskild utbildning i gymnasieskolan

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023
Ingående åtaganden	34 484	31 930	35 500	
Nya åtaganden	31 930	35 500	36 000	
Infriade åtaganden	-34 484	-31 930	-35 500	-36 000
Utestående åtaganden	31 930	35 500	36 000	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	35 000	35 000	36 000	

4.7.7 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Tabell 4.19 Anslagsutveckling 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Tusental kronor

2020	Utfall	3 895 607	Anslagssparande	7 393
2021	Anslag	3 903 000 ¹	Utgiftsprognos	3 864 227
2022	Förslag	3 903 000		
2023	Beräknat	4 199 000		
2024	Beräknat	4 160 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till kommuner som tillämpar maxtaxa inom förskolan, fritidshemmet och pedagogisk omsorg. Anslaget får vidare användas för utgifter för statsbidrag för att stimulera omsorg under kvällar, nätter och helger. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.20 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	3 903 000	3 903 000	3 903 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer		296 000	257 000
<i>varav BP22</i>		296 000	257 000
<i>– Effektivisering av statsbidrag, språkutveckling i förskolan</i>		296 000	257 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	3 903 000	4 199 000	4 160 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För en förstärkning av statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan beräknas att anslaget behöver ökas med 296 000 000 kronor 2023 och därefter med 257 000 000 kronor fr.o.m. 2024 (se avsnitt 4.6.2).

Regeringen föreslår att 3 903 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 4 199 000 000 kronor respektive 4 160 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 025 000 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Statsbidraget för kvalitetshöjande åtgärder inom förskolan beviljas per kalenderår (bidragsår). Huvudmännen behöver information om

bidragsramarnas storlek och beslut om bidragsram behöver därför fattas året innan bidragsåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:7 *Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 025 000 000 kronor 2023.

Tabell 4.21 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023
Ingående åtaganden	613 597	612 805	1 729 000	
Nya åtaganden	612 805	1 729 000	2 025 000	
Infriade åtaganden	-613 597	-612 805	-1 729 000	-2 025 000
Utestående åtaganden	612 805	1 729 000	2 025 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	614 000	1 729 000	2 025 000	

4.7.8 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tabell 4.22 Anslagsutveckling 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tusental kronor

2020	Utfall	199 489	Anslagssparande	4 889
2021	Anslag	208 720 ¹	Utgiftsprognos	206 931
2022	Förslag	200 720		
2023	Beräknat	200 720		
2024	Beräknat	205 720		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- ersättning vid personskada till elev i viss gymnasieskolutbildning,
- statsbidrag för avgifter till International Baccalaureate Office och för viss International Baccalaureateutbildning,
- statsbidrag och särskilt stöd för utbildningsverksamhet med särskild inriktning,
- statsbidrag för riksrekryterande gymnasiala utbildningar,
- ersättning till skolhuvudmän för kostnader för nordiska elever, och
- statsbidrag för utlandssvenska elever samt barn och ungdomar som inte är folkbokförda i Sverige eller som vistas i landet utan tillstånd.

Anslaget får även användas för utgifter för arbete med administration och uppföljning av statsbidrag.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.23 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	208 720	208 720	208 720
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-8 000	-8 000	-3 000
<i>varav BP22</i>		10 000	15 000

– Tillskott rättighetsstyrda bidrag		10 000	15 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag		200 720	205 720

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

På grund av hög efterfrågan på medel från anslaget beräknas att anslaget behöver ökas med 10 000 000 kronor 2023 och med 15 000 000 kronor 2024.

Regeringen föreslår att 200 720 000 kronor anvisas under anslaget 1:8 *Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 200 720 000 kronor respektive 205 720 000 kronor.

4.7.9 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tabell 4.24 Anslagsutveckling 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

2020	Utfall	98 685	Anslagssparande	9 330
2021	Anslag	109 986 ¹	Utgiftsprognos	89 229
2022	Förslag	112 082		
2023	Beräknat	112 082		
2024	Beräknat	112 082		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för utbildning av utlandssvenska barn och ungdomar. Anslaget får även användas för utgifter inom ramen för Statens skolverks utvecklingsinsatser för svensk undervisning i utlandet och för stöd för undervisning i svenska vid utländska skolor. Anslaget får vidare användas för utgifter för anställda vid Europaskolorna.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.25 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	109 986	109 986	109 986
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	2 096	2 096	2 096
Förslag/beräknat anslag	112 082	112 082	112 082

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 112 082 000 kronor anvisas under anslaget 1:9 *Bidrag till svensk undervisning i utlandet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 112 082 000 kronor respektive 112 082 000 kronor.

4.7.10 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tabell 4.26 Anslagsutveckling 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

2020	Utfall	133 177	Anslagssparande	246 849
2021	Anslag	749 526 ¹	Utgiftsprognos	502 612
2022	Förslag	840 526		
2023	Beräknat	901 526		
2024	Beräknat	816 526		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för fortbildning och annan kompetensutveckling av lärare, förskollärare, rektorer och viss annan personal.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.27 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	504 026	504 026	504 026
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	336 500	397 500	312 500
<i>varav BP22</i>	<i>245 500</i>	<i>245 500</i>	<i>245 500</i>
– Flytt av medel för fortbildning specialpedagogik	245 500	245 500	245 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	840 526	901 526	816 526

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att bättre överensstämja med anslagsändamålen föreslås att medel för fortbildning när det gäller specialpedagogiska insatser samt speciallärarutbildning inom Lärarlyftet flyttas till anslaget från anslag 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet*. Anslaget föreslås därför ökas med 245 500 000 kronor 2022 och beräknas därefter ökas med 245 500 000 kronor per år fr.o.m. 2023 (se avsnitt 4.6.2).

Regeringen föreslår att 840 526 000 kronor anvisas under anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 901 526 000 kronor respektive 816 526 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 547 350 000 kronor 2023–2026.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver ingå fleråriga avtal med lärosäten om uppdragsutbildning och lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:10 *Fortbildning av lärare och förskolepersonal* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 547 350 000 kronor 2023–2026.

Tabell 4.28 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2026
Ingående åtaganden	8 242	220 984	494 893			
Nya åtaganden	220 984	405 006	389 957			
Infriade åtaganden	-8 242	-131 097	-337 500	-395 540	-122 050	-29 760
Utestående åtaganden	220 984	494 893	547 350			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	350 000	552 000	547 350			

4.7.11 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tabell 4.29 Anslagsutveckling 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tusental kronor

2020	Utfall	22 804	Anslagssparande	2 304
2021	Anslag	24 735 ¹	Utgiftsprognos	23 794
2022	Förslag	25 450		
2023	Beräknat	25 736 ²		
2024	Beräknat	25 485 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.² Motsvarar 25 451 tkr i 2022 års prisnivå.³ Motsvarar 24 950 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Skolforskningsinstitutets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.30 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:11 Skolforskningsinstitutet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	24 735	24 735	24 735
Pris- och löneomräkning ²	215	495	750
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	500	506	0
<i>varav BP22³</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	
– <i>Stärkt elevhälsa</i>	<i>500</i>	<i>500</i>	
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	25 450	25 736	25 485

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.³ Exklusive pris- och löneomräkning.

För en stärkt elevhälsa beräknas att anslaget behöver ökas med 500 000 kronor per år 2022 och 2023 (se avsnitt 4.6.2).

Regeringen föreslår att 25 450 000 kronor anvisas under anslaget 1:11 *Skolforskningsinstitutet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 25 736 000 kronor respektive 25 485 000 kronor.

4.7.12 1:12 Praktiknära skolforskning

Tabell 4.31 Anslagsutveckling 1:12 Praktiknära skolforskning

Tusental kronor

2020	Utfall	18 543	Anslagssparande	
2021	Anslag	18 543 ¹	Utgiftsprognos	18 384
2022	Förslag	32 043		
2023	Beräknat	36 043		
2024	Beräknat	36 043		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas till finansieringsbidrag inom den praktiknära skolforskningen. Anslaget disponeras och fördelas av Skolforskningsinstitutet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.32 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:12 Praktiknära skolforskning

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	18 543	18 543	18 543
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	13 500	17 500	17 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	32 043	36 043	36 043

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 32 043 000 kronor anvisas under anslaget 1:12 *Praktiknära skolforskning* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 36 043 000 kronor respektive 36 043 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:12 *Praktiknära skolforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 72 600 000 kronor 2023–2025.

Skälen för regeringens förslag: För att kunna utlysa och fördela medel för praktiknära forskning för en längre period behövs ett bemyndigande att ingå ekonomiska åtaganden. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:12 *Praktiknära skolforskning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 72 600 000 kronor 2023–2025.

Tabell 4.33 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:12 Praktiknära skolforskning

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	35 291	36 543	69 086			
Nya åtaganden	18 540	51 083	36 057			
Infriade åtaganden	-17 290	-18 540	-32 543	-36 600	-24 000	-12 000
Utestående åtaganden	36 543	69 086	72 600			

Erhållet/föreslaget bemyndigande	37 000	69 086	72 600
---	---------------	---------------	---------------

4.7.13 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tabell 4.34 Anslagsutveckling 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

2020	Utfall	4 123 906	Anslagssparande	546 194
2021	Anslag	4 875 000 ¹	Utgiftsprognos	4 219 529
2022	Förslag	4 875 000		
2023	Beräknat	3 875 000		
2024	Beräknat	2 875 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till höjda löner för lärare och förskollärare i fritidshemmet, förskolan, förskoleklassen, grundskolan och motsvarande skolformer samt i gymnasie- och gymnasiesärskolan. Anslaget får även användas för karriärstegsreformen och för särskild kompletterande pedagogisk utbildning för personer med examen på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.35 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	4 875 000	4 875 000	4 875 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer		-1 000 000	-2 000 000
<i>varav BP22</i>		-1 000 000	-2 000 000
– Effektivisering av statsbidrag: Flytt av medel för lärarlönelyft		-1 000 000	-2 000 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 875 000	3 875 000	2 875 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att renodla statsbidragen föreslås att delar av statsbidraget för det s.k. Lärarlönelyftet flyttas till anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling*. Anslaget beräknas därför minskas med 1 000 000 000 kronor 2023 och därefter med 2 000 000 000 kronor per år fr.o.m. 2024 (se avsnitt 4.6.2).

Regeringen föreslår att 4 875 000 000 kronor anvisas under anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 3 875 000 000 kronor respektive 2 875 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 426 000 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket behöver kunna lämna förhandsbesked till skolhuvudmän om statsbidrag. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 426 000 000 kronor 2023.

Tabell 4.36 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:13 Bidrag till lärarlöner

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023
Ingående åtaganden	2 220 970	2 425 905	2 426 000	
Nya åtaganden	2 425 905	2 426 000	2 426 000	
Infriade åtaganden	-2 220 970	-2 425 905	-2 426 000	-2 426 000
Utestående åtaganden	2 425 905	2 426 000	2 426 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	2 426 000	2 426 000	2 426 000	

4.7.14 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tabell 4.37 Anslagsutveckling 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tusental kronor

2020	Utfall	162 970	Anslagssparande	448
2021	Anslag	163 418 ¹	Utgiftsprognos	162 018
2022	Förslag	203 418		
2023	Beräknat	203 418		
2024	Beräknat	203 418		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för insatser för elever med funktionsnedsättning eller med andra särskilda behov.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.38 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:14 Särskilda insatser inom skolområdet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	163 418	163 418	163 418
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	40 000	40 000	40 000
<i>varav BP22</i>	<i>40 000</i>	<i>40 000</i>	<i>40 000</i>
– Stöd till huvudmän att göra det lättare att tillgodose elevers behov av särskilt stöd	40 000	40 000	40 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	203 418	203 418	203 418

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För arbete med att stödja huvudmän att göra det lättare att tillgodose elevers behov av särskilt stöd beräknas att anslaget behöver ökas med 40 000 000 kronor per år 2022–2024 (se avsnitt 4.6.2).

Regeringen föreslår att 203 418 000 kronor anvisas under anslaget 1:14 *Särskilda insatser inom skolområdet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 203 418 000 kronor för respektive år.

4.7.15 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tabell 4.39 Anslagsutveckling 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor

2020	Utfall	4 840 287	Anslagssparande	45 213
2021	Anslag	6 230 000 ¹	Utgiftsprognos	6 132 306
2022	Förslag	6 553 500		
2023	Beräknat	7 658 000		
2024	Beräknat	8 743 000		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter som syftar till att stärka likvärdigheten och kunskapsutvecklingen i förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 4.40 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	6 230 000	6 230 000	6 230 000
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	323 500	1 428 000	2 513 000
varav BP22	323 500	1 428 000	2 513 000
– Effektivisering av statsbidrag: Flytt av medel för lärarlönelyft		1 000 000	2 000 000
– Förstärkning av likvärdighetsbidraget	323 500	298 000	283 000
– Stärkt elevhälsa			100 000
– Flytt av medel för personalförstärkning avseende specialpedagogiska insatser		130 000	130 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	6 553 500	7 658 000	8 743 000

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För en förstärkning av det statliga stödet för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling beräknas att anslaget behöver ökas med 323 500 000 kronor 2022, 298 000 000 kronor 2023, 283 000 000 kronor 2024 och därefter med 298 000 000 kronor fr.o.m. 2025 (se avsnitt 4.6.1). Anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner minskas med motsvarande belopp.

För en stärkt elevhälsa beräknas att anslaget behöver ökas med 100 000 000 kronor 2024 och därefter med 200 000 000 kronor fr.o.m. 2025 (se avsnitt 4.6.2).

För att renodla statsbidragen föreslås att medel för personalförstärkning avseende specialpedagogiska insatser flyttas från anslag 1:5 *Utveckling av skolväsendet och annan*

pedagogisk verksamhet. Anslaget beräknas därför ökas med 130 000 000 kronor fr.o.m. 2023 (se avsnitt 4.6.2).

För att renodla statsbidragen föreslås även att delar av statsbidraget för det s.k. Lärarlönelyftet flyttas från anslaget 1:13 *Bidrag till lärarlöner*. Anslaget beräknas därför ökas med 1 000 000 000 kronor 2023 och därefter med 2 000 000 000 kronor per år fr.o.m. 2024 (se avsnitt 4.6.2).

Regeringen föreslår att 6 553 500 000 kronor anvisas under anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 7 658 000 000 kronor respektive 8 743 000 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 658 000 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Bidraget lämnas för ett kalenderår i sänder och bidragsramarna kommer att variera i storlek för huvudmännen med hänsyn till förändringar i elevantal och elevernas socioekonomiska bakgrund. Huvudmännen behöver därför information om bidragsramarnas storlek inför sina egna budgetprocesser, vilket innebär att beslut om bidragsram behöver fattas året innan bidragsåret. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:15 *Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 7 658 000 000 kronor 2023.

Tabell 4.41 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:15 Statligt stöd för stärkt likvärdighet och kunskapsutveckling

Tusental kronor	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023
Ingående åtaganden	3 500 000	6 230 000	6 230 000	
Nya åtaganden	6 230 000	6 230 000	7 658 000	
Infriade åtaganden	-3 500 000	-6 230 000	-6 230 000	-7 658 000
Utestående åtaganden	6 230 000	6 230 000	7 658 000	
Erhållet/förslaget bemyndigande	6 230 000	6 230 000	7 658 000	

5 Kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola

5.1 Mål för kommunal vuxenutbildning och yrkeshögskola

Kommunal vuxenutbildning

I skollagen (2010:800) anges att målen för den kommunala vuxenutbildningen är att vuxna ska stödjas och stimuleras i sitt lärande. De ska ges möjlighet att utveckla sina kunskaper och sin kompetens i syfte att stärka sin ställning i arbets- och samhällslivet samt att främja sin personliga utveckling. Utbildningen ska ge en god grund för elevernas fortsatta utbildning och utgöra en bas för den nationella och regionala kompetensförsörjningen till arbetslivet. Utgångspunkten för utbildningen ska vara den enskildes behov och förutsättningar. För kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning på gymnasial nivå ska sedan den 1 juli 2021 de som har störst behov av utbildning prioriteras. Tidigare gällde att de som har fått minst utbildning ska prioriteras.

Yrkeshögskolan

Målen för yrkeshögskolan finns i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan och förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan. Bestämmelserna i lagen om yrkeshögskolan syftar till att säkerställa att eftergymnasiala yrkesutbildningar som svarar mot arbetslivets behov kommer till stånd, att statens stöd för eftergymnasiala yrkesutbildningar fördelas effektivt och att utbildningarna håller hög kvalitet. När det gäller smala yrkesområden syftar bestämmelserna till att tillgodose behov av eftergymnasiala yrkesutbildningar som avses leda till förvärvsarbete för de studerande eller till en ny nivå inom deras yrke. Utbildningarna ska vidare bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

5.2 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

Följande indikatorer används för att bedöma måluppfyllelsen i den kommunala vuxenutbildningen.

Kommunal vuxenutbildning (komvux)

- Antal heltidsstuderande.
- Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg, dvs. lägst betyget E.
- Sysselsättning efter avslutade studier.

Kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning

- Antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året.

Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)

- Antal elever som deltagit i en eller flera kurser under året.
- Andel deltagare som uppnått godkänt betyg på nationella slutprov, dvs. lägst betyget E.

- Sysselsättning efter avslutade studier.

Följande indikatorer används för att redovisa resultaten inom yrkeshögskolan.

- Andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning.
- Andelen examinerade kvinnor och män i yrkeshögskolan som har ett arbete inom utbildningsområdet året efter avslutad utbildning.

Det övergripande syftet med yrkeshögskolan är att svara mot arbetsmarknadens behov av kvalificerad arbetskraft med eftergymnasial yrkesutbildning.

5.3 Resultatredovisning

5.3.1 Resultat för kommunal vuxenutbildning

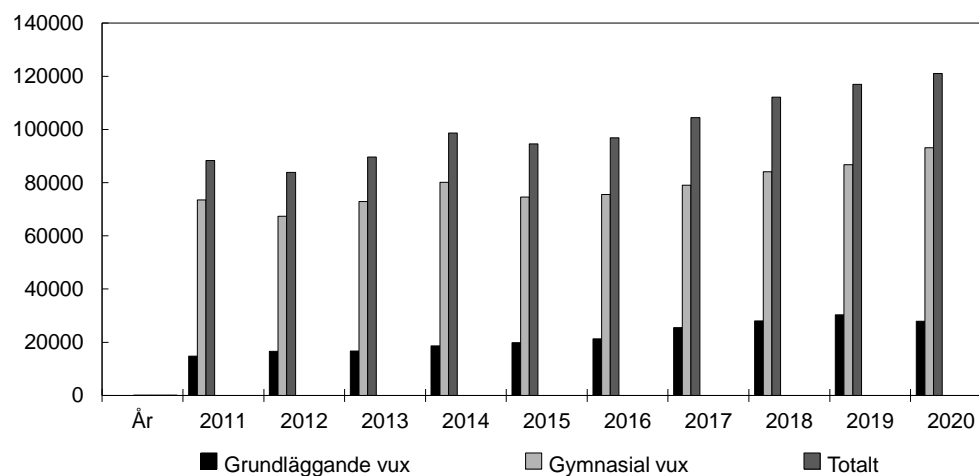
Kommunal vuxenutbildning (komvux)

Indikator: Antal heltidsstuderande

Flertalet elever inom komvux studerar inte på heltid, vilket försvårar en jämförelse när det gäller utvecklingen över tid. Därför redovisas även uppgifter om antalet studerande omräknat till helårsplatser. Antalet helårsplatser uppgick 2020 till 121 082. Det innebär att antalet helårsplatser har ökat med 4 148 sedan 2019, vilket motsvarar en ökning med nästan 4 procent.

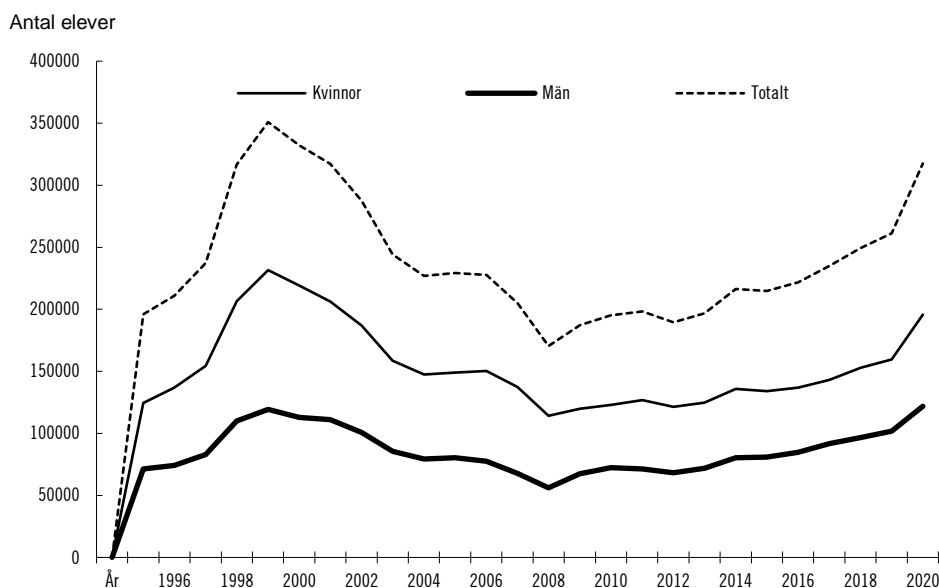
Diagram 5.1 Heltidsstuderande i komvux på grundläggande och gymnasial nivå

Antal heltidsstuderande

Källa: Statens skolverk.

Fördelningen mellan kvinnor och män inom komvux på grundläggande och gymnasial nivå var 61 procent kvinnor och 39 procent män för 2020, vilket är densamma som 2019. Totalt studerade 317 582 elever i komvux på grundläggande och gymnasial nivå under 2020, vilket är en ökning med ca 9 procent jämfört med föregående år. Av eleverna i komvux 2020 studerade 74 928 på grundläggande nivå och 242 654 på gymnasial nivå. Antalet elever som studerade på gymnasial nivå ökade med drygt 12 procent jämfört med 2019 medan antalet elever som studerade på grundläggande nivå minskade med 1 procent.

Diagram 5.2 Elever i komvux på grundläggande och gymnasial nivå

Källa: Statens skolverk.

Andelen utrikes födda var 2020 störst på den grundläggande nivån, 95 procent. Inom komvux på gymnasial nivå var andelen utrikes födda 46 procent. Totalt var andelen utrikes födda inom komvux på grundläggande och gymnasial nivå 54 procent 2020, att jämföra med 2019 då motsvarande andel var 56 procent och fem år sedan (2015) då utrikes födda utgjorde 44 procent av eleverna inom komvux på grundläggande och gymnasial nivå.

Indikator: Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg

Av kursdeltagare inom komvux på grundläggande nivå som följde kursplaner som tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2012 fick 89 procent (85 procent av männen och 90 procent av kvinnorna) godkänt betyg (lägst betyget E), vilket är oförändrat jämfört med 2019. Av de kursdeltagare inom komvux på gymnasial nivå som 2020 fick kursbetyg enligt ämnesplaner som tillämpas fr.o.m. den 1 juli 2012 fick 89 procent (87 procent av männen och 90 procent av kvinnorna) lägst betyget E, vilket är oförändrat jämfört med 2019.

Indikator: Sysselsättning efter avslutade studier

Bland de som avslutat studier inom komvux under 2016 var arbetsmarknadsetableringen 2018, två år efter avslutade studier, följande: 47 procent hade en etablerad ställning, 9 procent en osäker ställning och 11 procent en svag ställning på arbetsmarknaden. Etableringsgraden var likvärdig för kvinnor och män. Vidare studerade 19 procent på högskola, 5 procent bedrev övriga studier och 9 procent återfanns i kategorin för de som varken studerar eller arbetar. Andelen som studerade vidare var likvärdig för kvinnor och män. För elever som avslutat en yrkesutbildning inom komvux var sysselsättningen generellt sett högre än för dem som avslutat en teoretisk utbildning, medan elever inom teoretiska utbildningar i högre grad gick vidare till högskolan. Se även utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrarers etablering, avsnitt 3, där sysselsättningen efter avslutade studier för utrikes födda redovisas.

Kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning

Indikator: Antal elever

Totalt studerade 3 280 elever i komvux som särskild utbildning hösten 2020, vilket var färre än föregående år. Av eleverna var 51 procent kvinnor och 49 procent män. Inom

komvux som särskild utbildning på träningskolenivå var 47 procent kvinnor och 53 procent män. I komvux som särskild utbildning på grundläggande nivå var det 53 procent kvinnor och 47 procent män. I komvux som särskild utbildning på gymnasial nivå var andelarna 52 procent kvinnor och 48 procent män. Antalet skolkommuner, dvs. kommuner som erbjuder komvux som särskild utbildning, var något lägre än föregående år. Läsåret 2020/21 var antalet skolkommuner 169. Skolkommunerna tar emot elever från 226 kommuner, vilket även det är något lägre än tidigare år.

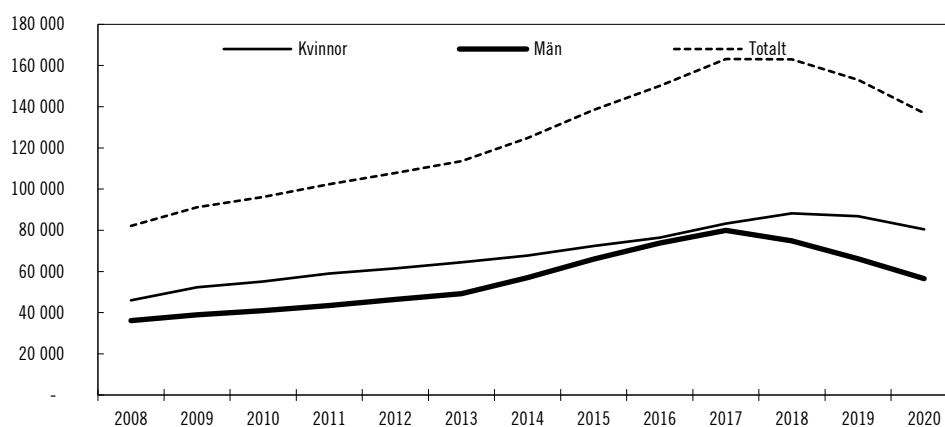
Kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi)

Indikator: Antal elever

Totalt studerade 136 940 elever i sfi under 2020. Det är en minskning med drygt 16 000 elever eller 10 procent jämfört med 2019. Av det totala antalet elever i sfi 2020 var andelen kvinnor 59 procent och andelen män 41 procent. Under 2020 var knappt 53 700 elever nyinskrivna i sfi. Av dessa var 56 procent kvinnor och 44 procent män. Eftersom en elev kan läsa flera kurser under ett år var det totala antalet kursdeltagare i sfi under året knappt 168 000.

Diagram 5.3 Antal elever i sfi

Antal elever

Källa: Statens skolverk.

Indikator: Andel kursdeltagare som uppnått godkänt betyg på nationella slutprov

På grund av covid-19-pandemin genomfördes inga nationella prov i sfi under våren 2020. Därför finns inte heller någon officiell statistik om proven för 2020.

Indikator: Sysselsättning efter avslutade studier

Bland de som avslutat studier inom sfi 2016 var arbetsmarknadsetableringen 2018, två år efter avslutade studier, följande: 30 procent hade en etablerad ställning (23 procent av kvinnorna och 37 procent av männen), 13 procent en osäker ställning (9 procent av kvinnorna och 16 procent av männen) och 13 procent en svag ställning på arbetsmarknaden (12 procent av kvinnorna och 13 procent av männen). Vidare studerade 3 procent på högskola (3 procent av kvinnorna och 2 procent av männen), 21 procent bedrev övriga studier (27 procent av kvinnorna och 15 procent av männen) och 21 procent återfanns i kategorin för de som varken studerar eller arbetar (26 procent av kvinnorna och 16 procent av männen).

Kostnader för komvux, komvux som särskild utbildning och sfi

Den totala kostnaden för komvux uppgick 2020 till drygt 6 200 miljoner kronor, vilket är en ökning med 3,7 procent jämfört med 2019. Kostnaden per heltidsstuderande på grundläggande nivå i komvux var 51 600 kronor 2020. Kostnaden per heltidsstuderande på gymnasial nivå i komvux uppgick 2020 till 51 100 kronor. Den

totala kostnaden för komvux som särskild utbildning 2020 uppgick till ca 276 miljoner kronor, vilket är en minskning med 3,5 procent jämfört med 2019. Kostnaden per elev uppgick 2020 till 81 300 kronor. Den totala kostnaden för sfi uppgick till ca 3 619 miljoner kronor 2020, vilket är en minskning med drygt 6 procent jämfört med föregående år. Kostnaden per heltidsstuderande var 53 500 kronor.

5.3.2 Utvecklingsinsatser inom kommunal vuxenutbildning

Statsbidrag för lärcentrum

Statsbidraget för lärcentrum infördes 2018 och kan sökas av samverkande kommuner. Anslaget för 2020 var, precis som året innan, 50 miljoner kronor och intresset för statsbidraget har ökat från år till år. Totalt ansökte kommunerna om statsbidrag för 152 miljoner kronor 2021, dvs. mer än tre gånger så mycket som statsbidraget uppgick till (motsvarande siffra 2019 var 125 miljoner kronor). Skolverkets rapport Utvärdering av statsbidrag för lärcentrum – uppföljning 2018 (Skolverket 2020) visar på goda resultat av satsningen. Det framgår att lärcentrum ger ökade möjligheter för vuxna att ta del av utbildning, vilket ger bättre förutsättningar för genomströmning.

Regionalt yrkesvux

Regeringen fortsätter att satsa stort på yrkesutbildning för vuxna, främst genom satsningar på yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom komvux och komvux som särskild utbildning (regionalt yrkesvux). År 2020 motsvarade antalet elever inom den statsbidragsfinansierade delen av regionalt yrkesvux ca 53 300 årsstudieplatser.

Behovet av yrkesinriktad vuxenutbildning på gymnasial nivå har ökat kraftigt som en följd av covid-19-pandemin. Tidigare krävdes att de samverkande kommunerna med egna medel bekostade lika många årsstudieplatser som de fick statsbidrag för. Under 2020 sänktes kravet så att kommunerna lättare ska kunna möta de ökade utbildningsbehoven. Kommunerna ska nu sammantaget finansiera ytterligare minst tre sjundedelar av de årsstudieplatser som de får statsbidrag för. Staten har ersatt kommunerna för deras kostnader i efterhand. Från och med 2021 ska de samverkande kommunerna sammantaget finansiera ytterligare minst tre sjundedelar av de årsstudieplatser som de får statsbidrag för. Från och med ansökningsomgången för 2021 får kommunerna också besked om statsbidraget betydligt tidigare vilket ger dem bättre planeringsförutsättningar. Under 2021 har regeringen även infört en högre ersättning för regionalt yrkesvux som kombineras med sfi eller svenska som andraspråk (sva). Det innebär att kommunerna får 110 000 kronor per årsstudieplats för regionalt yrkesvux som kombineras med sfi eller sva. Syftet med satsningen är att det ska bli fler platser och högre kvalitet i utbildningen. Kombinationsutbildningarna är undantagna från kravet att kommunerna ska finansiera ett antal utbildningsplatser för att få del av statsbidraget.

Totalt beviljades 363 miljoner kronor för utbildningsplatser där yrkesutbildning kombinerades med sfi eller sva under 2020, varav 85 miljoner kronor avsåg lärlingsutbildning kombinerad med sfi eller sva.

Utbildningsplikt

Den 1 januari 2018 infördes en utbildningsplikt för nyanlända som deltar i det arbetsmarknadspolitiska programmet etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare (etableringsprogrammet) och som bedöms vara i behov av utbildning för att få ett arbete. Se vidare om utbildningsplikten i utgiftsområde 14 Arbetsmarknad och arbetsliv.

5.3.3 Resultat för yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan expanderar och utbildningsutbudet blir mer stabilt

En kraftfull utbyggnad av årsplatserna inom yrkeshögskolan inleddes 2018 och accelererades under 2020 för att motverka negativa konsekvenser av covid-19-pandemin på arbetsmarknaden. Genom de beslut som Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) fattade i början av 2020 när det gäller 2019 års ansökningsomgång beviljades yrkeshögskoleutbildningar motsvarande totalt 31 263 nya platser med start 2020–2026. Totalt inkom 1 097 ansökningar om att få bedriva utbildning inom yrkeshögskolan i ansökningsomgången 2019, nästan samma antal som ansökningsomgången 2018. Andelen utbildningar som beviljats statligt stöd för fler än två utbildningsomgångar har ökat från 35 procent genom beslut 2018 (2017 års ansökningsomgång) till 62 procent genom beslut 2020 (2019 års ansökningsomgång), vilket är ett led i arbetet med att skapa större stabilitet och långsiktighet inom yrkeshögskolan.

Yrkeshögskoleutbildningar finns i samtliga län, och liksom tidigare år var merparten (60 procent) av de pågående utbildningsomgångarna 2020 förlagda till storstadslänen. Under 2020 bedrevs stora delar av utbildningen på distans för att minska risken för smittspridning.

Antalet sökande och antagna som påbörjar sina studier ökar

Totalt fanns 35 500 platser på de utbildningsomgångar som startade 2020, vilket motsvarar en ökning med 5 900 platser jämfört med 2019.

Antalet sökande uppgick 2020 till 92 400, vilket innebär en ökning med 31 procent jämfört med 2019. Av dessa var tre av fyra behöriga till minst en utbildning. Av de behöriga sökande var 59 procent kvinnor och 41 procent män, vilket är nära nivån för tidigare år. Nästan åtta av tio behöriga sökande var inrikes födda. I snitt uppgick antalet behöriga sökande till 2,0 per plats inför utbildningsstarten 2020, vilket var högre än inför utbildningsstart 2019. Av de behöriga sökandena var det 15 procent som fick sin behörighet utifrån reell kompetens (14 procent av kvinnorna och 16 procent av männen), vilket är samma andelar som 2019.

Totalt påbörjade 35 800 antagna sina studier inom yrkeshögskolan 2020, varav 18 900 kvinnor och 16 800 män. Detta är en ökning med 26 procent jämfört med 2019. Av de som påbörjade sina studier 2020 var 23 procent utrikes födda, vilket är en oförändrad andel jämfört med föregående år. Andelen utrikes födda bland män (25 procent) var något större än andelen utrikes födda bland kvinnor (21 procent).

Könsfördelningen är fortsatt ojäm inom de största utbildningsområdena

Totalt fanns 77 900 studerande inom yrkeshögskolan 2020. Det är en ökning med 14 500 studerande, eller 23 procent, jämfört med året innan. Könsfördelningen var totalt sett relativt jämn inom yrkeshögskolan 2020, med 54 procent kvinnor och 46 procent män. Inom de fem största utbildningsområdena var dock könsfördelningen ojäm, vilket framgår av tabellen nedan. Inom Data/it och Samhällsbyggnad och byggt teknik har emellertid könsfördelningens skevhet minskat något. Inom Data/it har andelen kvinnor ökat från 14 procent 2007 till 28 procent 2020 varav ca en tredjedel av ökningen har skett sedan 2018. Inom Samhällsbyggnad och byggt teknik har andelen kvinnor varierat mellan åren. Sett till en längre tidsperiod har andelen kvinnor ökat från 23 procent 2007 till 31 procent 2020. MYH har prioriterat frågan om att motverka könsbundna val till utbildning, exempelvis genom informationsinsatser och inom kvalitetsgranskningen.

Tabell 5.1 Studerande i yrkeshögskolan 2020

Antal studerande

Yrkesområde	Kvinnor	Män	Totalt
Data/it	3038	7713	10 751
Ekonomi, administration och försäljning	13 028	4577	17 605
Friskvård och kroppsvård	314	28	342
Hotell, restaurang och turism	2580	798	3378
Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	10 087	1158	11 245
Journalistik och information	764	246	1010
Juridik	439	63	502
Kultur, media och design	1832	1653	3485
Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	1117	551	1668
Pedagogik och undervisning	1089	503	1592
Samhällsbyggnad och byggteknik	3742	8186	11 928
Säkerhetstjänster	269	329	598
Teknik och tillverkning	2327	8219	10 546
Transporttjänster	1153	1706	2859
Övrigt	247	186	433
Totalt	42 026	35 916	77 942

Källa: Statistiska centralbyrån.

Drygt sju av tio uppnår en examen

Examensgraden 2019 beräknas bli 71 procent när alla kompletteringar kommit in. För 2020 finns ännu inte de slutliga siffrorna, men preliminärt väntas examensgraden för 2020 bli 72 procent (Myndigheten för yrkeshögskolan, Statistisk årsrapport 2021). Det innebär i så fall att de speciella förhållandena under förra året, bl.a. den snabba övergången till distansutbildning våren 2020, i enlighet med Folkhälsomyndighetens rekommendationer, inte hittills tycks ha påverkat examensgraden negativt. I ett längre perspektiv har examensgraden ökat från 67 procent 2009, som var yrkeshögskolans första år. För kvinnor var examensgraden 76 procent och för män 65 procent 2019. Examensgraden 2019 var 73 procent för inrikes födda (78 procent för kvinnor och 67 procent för män) och 62 procent för utrikes födda (68 procent för kvinnor och 55 procent för män). Av de stora och medelstora utbildningsområdena var det Ekonomi, administration och försäljning, Pedagogik och undervisning samt Kultur, media och design som hade högst examensgrad, 78 procent, 80 procent respektive 82 procent. Det område som sedan 2009 haft lägst examensgrad är Data/it (60 procent 2019).

Under 2019 avslutade totalt 14 500 studerande sin yrkeshögskoleutbildning med en examen, varav 8 500 kvinnor och 6 000 män. Studerande kan uppnå sin examen även senare än vid planerad tidpunkt. När dessa kompletterande examina registrerats för slutåret 2019 förväntas siffran för antalet examinerade bli ca 14 600.

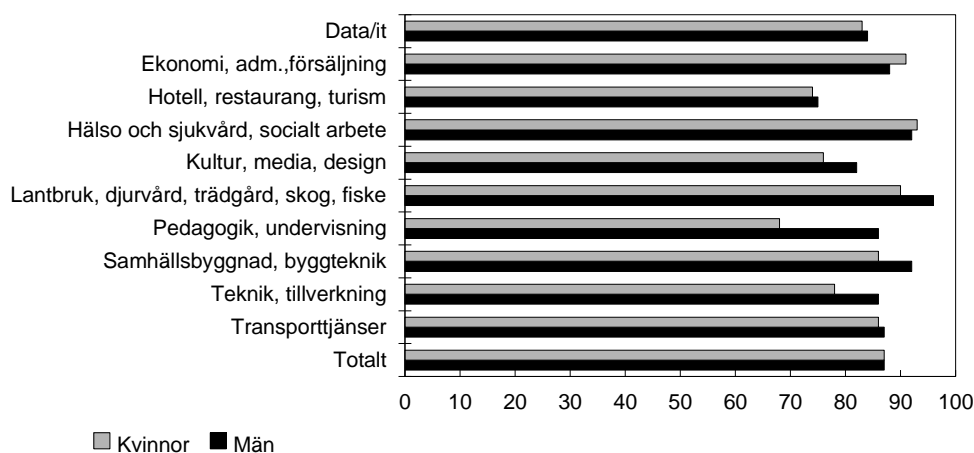
Indikator: Andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete året efter avslutad utbildning

Den regelbundna enkätundersökningen bland personer som examinerats från en yrkeshögskoleutbildning visar att av de som examinerades 2019 hade 87 procent arbete som sin huvudsakliga sysselsättning året efter avslutad yrkeshögskoleutbildning. Detta är en lägre andel än för dem som examinerades 2018. Av de examinerade 2019 som var utrikes födda angav 79 procent att de hade ett arbete året efter examen. Kvinnors och mäns sysselsättning året efter examen var lika hög.

Av de examinerade 2019 var 8 procent arbetssökande året efter examen eller deltog i arbetsmarknadspolitiska program, medan 4 procent studerade.

Liksom tidigare år var det drygt hälften, 55 procent, av de examinerade 2019 som arbetade hos en arbetsgivare där de genomfört någon kurs i lärande i arbete (LIA). Av de som examinerades 2019 hade 77 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen, vilket är den högsta siffran sedan yrkeshögskolan startade 2009 men i nivå med 2017 och 2018. Kvinnorna hade i högre grad än männen ett arbete innan utbildningen påbörjades, 79 procent respektive 75 procent. Av de utrikes födda hade 68 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen.

Diagram 5.4 Andel examinerade från yrkeshögskolan 2019 som hade ett arbete året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

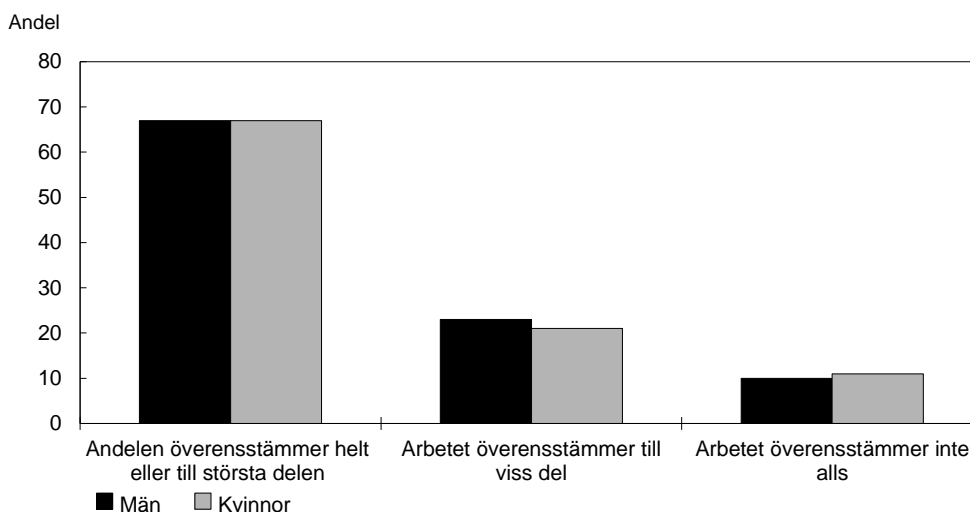
I den yngsta åldersgruppen (24 år och yngre) var skillnaden när det gäller andel i arbete före utbildningen och andel i arbete efter utbildningen som störst. I denna grupp hade 54 procent ett arbete innan de påbörjade utbildningen och 82 procent hade ett arbete ett år efter examen.

Indikator: Andelen examinerade i yrkeshögskolan som har ett arbete inom utbildningsområdet året efter avslutad utbildning

Av de examinerade inom yrkeshögskolan 2019 som året därefter hade ett arbete angav 67 procent att de hade ett arbete som helt eller till största delen överensstämde med utbildningen, vilket var en lägre andel än för de som examinerades 2018. Det finns ingen skillnad mellan män och kvinnor i detta avseende.

De utrikes födda svarade dock i något lägre utsträckning (63 procent jämfört med 68 procent av de inrikes födda) att deras arbete helt eller till största delen överensstämmer med utbildningen. Om man räknar ihop alla som anser att arbetet helt, till största delen eller till viss del överensstämmer med den genomgångna utbildningen blir andelen 89 procent. Cirka 10 procent angav att arbetet inte alls stämmer överens med utbildningen, vilket var den högsta andelen sedan 2017. Bland utrikes födda var det ca 13 procent som angav att arbetet inte alls överensstämmer med utbildningen.

Diagram 5.5 Överensstämmelse mellan genomgången yrkeshögskoleutbildning och det arbete den examinerade har året efter avslutad utbildning

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Nästan tre fjärdedelar av de kvalitetsgranskade utbildningarna bedöms hålla hög eller mycket hög kvalitet

Under 2020 kvalitetsgranskades 68 yrkeshögskoleutbildningar, vilket är 29 färre än 2019. Av de granskade utbildningarna bedömdes 18 procent hålla mycket hög kvalitet och 51 procent hålla hög kvalitet medan 24 procent inte bedömdes nå tillräckligt hög kvalitet. Resterande utbildningar, 7 procent, bedömdes ha bristande kvalitet. Ett fyrtiotal planerade kvalitetsgranskningar ställdes in eftersom de bedömdes olämpliga att genomföra under covid-19-pandemin.

Identifierade utvecklingsområden är bl.a. att ledningsgruppernas arbete behöver bli mer strategiskt och att utbildningsanordnarna behöver säkerställa att arbetsuppgifter under LIA utformas i enlighet med kursplanen.

Kurser och kurspaket i form av korta utbildningar har införts inom yrkeshögskolan

Kortare yrkeshögskoleutbildningar i form av kurser och kurspaket (korta utbildningar) infördes inom yrkeshögskolan 2020 och resurserna till dessa korta utbildningar ökades kraftigt under 2020 för att motverka covid-19-pandemins negativa effekter. Under 2020 startade 177 korta utbildningar och 5 300 studerande påbörjade sådana kurser och kurspaket under året, varav 59 procent kvinnor och 41 procent män.

Försöksverksamhet med yh-flex syftar till snabbare och mer flexibla vägar till yrkeshögskoleexamen

Sedan 2020 har MYH i uppdrag att genomföra en treårig försöksverksamhet med s.k. yh-flex i syfte att skapa snabbare och mer flexibla vägar till en yrkeshögskoleexamen. En yh-flexplats utformas som en extra studerandeplats på redan beslutade yrkeshögskoleutbildningar. Utbildningen inom yh-flex ska ha samma utbildningsplan som den ordinarie utbildningen, men individen ska tillgodoräknas reell kompetens och bedriva anpassade kompletterande studier. Under 2020 beviljades 382 platser på 33 utbildningar, varav 132 platser utnyttjades. I snitt fick de studerande tillgodoräkna sig 60 procent av yrkeshögskoleutbildningen efter validering.

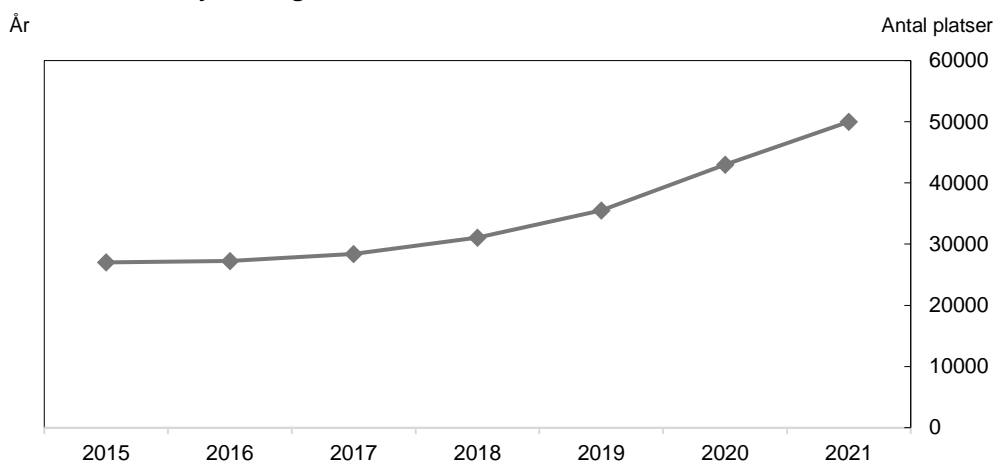
Kostnader

MYH betalade sammanlagt ut 2 797 miljoner kronor 2020 i statlig finansiering för utbildningar inom yrkeshögskolan, varav 47 miljoner kronor för kurser och kurspaket (korta utbildningar) och knappt 1 miljon kronor för försöksverksamheten med yh-

flex. Därutöver betalade myndigheten ut 16 miljoner kronor för särskilt pedagogiskt stöd till studerande med funktionsnedsättning och 27 miljoner kronor i form av tillfälligt startbidrag för att göra det möjligt att genomföra utbildningar som annars riskerade att ställas in. Myndigheten betalade dessutom ut totalt 14 miljoner kronor för behörighetsgivande förutbildning, kursplatser som annars skulle ha stått tomma, studerandeförsäkring, genomförandebidrag och undervisning i svenska med yrkesinriktning. Totalt utbetalades 2 854 miljoner kronor i statligt stöd 2020 när det gäller yrkeshögskolan.

Totalt utbetalades statsbidrag för 42 483 årsplatser på ordinarie yrkeshögskoleutbildning 2020, vilket är en ökning med 6 949 årsplatser jämfört med 2019. En årsplats omfattar 40 studieveckor på heltid. Det genomsnittliga bidraget per utbetald årsplats inom yrkeshögskolan 2020 var 64 700 kronor, vilket är en ökning med 1 200 kronor jämfört med året innan. Denna siffra inkluderar inte pedagogiskt stöd och andra stöd och insatser.

Diagram 5.6 Antal utbetalda helårsplatser och beräknat antal för 2021 inom yrkeshögskolan

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan.

Riksrevisionen har granskat yrkeshögskolans effektivitet

Riksrevisionen har granskat yrkeshögskolans effektivitet och regeringens styrning av MYH (granskningsrapporten Yrkeshögskolan – ambitioner, styrning och uppföljning [RiR 2021:13]). Granskningen avsåg främst tid före pandemins utbrott.

Riksrevisionens övergripande slutsats är att yrkeshögskolan i stort sett lever upp till riksdagens intentioner så som de uttrycks i lagen (2009:128) om yrkeshögskolan. Riksrevisionen bedömer att utbildningar som möter arbetslivets behov kommer till stånd, att utbildningarna håller hög kvalitet och att statens stöd till yrkeshögskolan fördelas effektivt, men att det finns delar som kan utvecklas.

Konst- och kulturutbildningar

Högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området är vanligast

Under 2020 pågick totalt 114 konst- och kulturutbildningar enligt förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar, varav 62 procent var av högskoleförberedande karaktär. Flest utbildningar genomfördes inom kategorin Bild- och formkonstnärlig utbildning följt av Konsthantverk och Musik. Drygt hälften av utbildningarna fanns i Stockholms län (57 procent) och närmare en femtedel av utbildningarna fanns i Västra Götalands län (18 procent). Av utbildningarna som pågick 2020 berättigade 65 procent till både

studiestöd och statsbidrag, 28 procent till enbart studiestöd och 7 procent till enbart statsbidrag. Av utbildningarna som enbart hade statsbidrag var de flesta korta utbildningar.

Antalet årsplatser uppgick till totalt 3 204 under 2020 jämfört med 3 180 årsplatser 2019. Antalet årsplatser som berättigar de studerande till studiestöd uppgick till 3 135. Det motsvarar 98 procent av alla årsplatser.

Tre av fyra som påbörjar studier är kvinnor

Antalet antagna som påbörjade studier på konst- och kulturutbildningar med start 2020 var totalt 2 500. Flest påbörjade högskoleförberedande utbildningar och utbildningar inom kulturarvsområdet. Dessa två utbildningstyper hade 1 300 respektive 710 antagna som påbörjade studier. Antalet antagna som påbörjade studier på en kort utbildning minskade med 42 procent jämfört med 2019. De flesta utbildningar inom kulturarvsområdet är korta, varför antalet antagna som påbörjade en utbildning inom kulturarvsområdet också minskade kraftigt. Kvinnor utgjorde 76 procent och män 24 procent av de som påbörjade studier. Under perioden 2015–2019 varierande andelen kvinnor mellan 73 och 77 procent.

Totalt var det 5 200 studerande i utbildningar som pågick under 2020, vilket var närmare 300 färre än året innan. När det gäller antagna som påbörjat studier varierade andelen utrikes födda mellan 13 och 16 procent 2015–2020.

Åtta av tio studerande slutför utbildningen

Under 2020 slutförde totalt 2 000 studerande en konst- och kulturutbildning. Av dessa var 78 procent kvinnor och 22 procent män. Det innebär en slutförandegrad på 80 procent (83 procent för kvinnorna och 71 procent för männen), vilket var en minskning jämfört med föregående år. För yrkesinriktade utbildningar inom det konstnärliga eller kulturella området var slutförandegraden 81 procent och för högskoleförberedande utbildningar inom det konstnärliga området var den 73 procent. För utbildningar inom kulturarvsområdet, som generellt är korta, var slutförandegraden 93 procent.

Kostnader

Statsbidrag för konst- och kulturutbildningar uppgick 2020 till 142 miljoner kronor för 1 775 årsplatser. Dessutom tillkom kostnader för studiestöd.

Övriga insatser

Stöd till validering och branschvalidering

MYH har regeringens tillfälliga uppdrag att stödja validering nationellt och regionalt. Under året har myndigheten säkerställt samrådsarenor där berörda myndigheter och aktörer kan diskutera valideringsfrågor, bl.a. genom ett nyinrättat nationellt råd för valideringsfrågor. Myndigheten genomförde under 2020 en första ansökningsomgång för att fördela stöd enligt förordningen (2020:268) om statsbidrag för utveckling av branschvalidering. Sammanlagt fördelades 9 miljoner kronor till branscher som t.ex. vård och omsorg, städservice, återvinning, lås och säkerhet, textil och mode samt gruvnäring för utveckling, uppdatering och anpassning av kvalifikationer och branschmodeller för validering.

Nivåplacering av kvalifikationer i SeQF

MYH har under 2020 beslutat om nivåplacering av fyra kvalifikationer i Sveriges referensram för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF). Det innebär att sammanlagt 10 kvalifikationer nu finns inplacerade i referensramen efter beslut av MYH. Myndigheten har också under året slutfört en intern utredning om

användningen av SeQF i syfte att föreslå förbättringar inför framtiden. SeQF har under året lyfts som ett viktigt verktyg för förbättrad kompetensförsörjning inom ramen för regeringens samverkansprogram för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

5.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Kommunal vuxenutbildning (komvux)

Komvux har, liksom annan utbildning, i hög grad påverkats av covid-19-pandemin. Liksom i övriga skol- och utbildningsväsendet har undervisningen påverkats av frånvaro bland elever och personal. Vidare har undervisningen under pandemin i huvudsak bedrivits som fjärr- eller distansundervisning. Till skillnad från bl.a. grund- och gymnasieskolan saknar komvux dock bestämmelser som innebär att undervisning normalt ska bedrivas i form av närundervisning. Det har därför inte behövts införas några bestämmelser för att möjliggöra en tillfällig övergång till fjärr- och distansundervisning inom komvux.

Statens skolinspektion har under våren 2021 genomfört en distansinspektion av komvux, med intervjuer med rektorer, verksamhetschefer och elever. Resultaten redovisas i rapporten Fjärr- och distansundervisning vid kommunal vuxenutbildning (Skolinspektionen 2021). Rapporten visar att mycket har fungerat väl i de granskade utbildningarna. Både rektorer och elever beskriver att det gjorts stora ansträngningar för att ge eleverna en flexibel utbildning trots att undervisningen i stor utsträckning bedrivits på distans. Samtidigt finns det enligt granskningen stora utmaningar när det gäller distansundervisningen. Det är särskilt elever i kommunal vuxenutbildning i svenska för invandrare (sfi) som får det svårt när tillfällena att träna svenska med lärarna och andra elever minskar. Resultaten visar även att många elevers mående har påverkats negativt som en följd av att de sociala kontakterna har minskat. Den övergripande bilden är att alla ingående moment genomförs och att lärarna anstränger sig för att stödja eleverna i undervisningen, även om undantag finns. Även Skolverket har i rapporten Lägesbild av situationen i komvux med anledning av covid-19-pandemin (Skolverket 2020) granskat hur komvux fungerat under pandemin. Rapporten ger en liknande bild av komvux under pandemin som Skolinspektionens granskning. Sfi är enligt rapporten den del av komvux som har drabbats mest negativt, bl.a. genom dålig tillgång till digitala verktyg som behövs för att eleverna ska kunna delta i undervisningen och bristande internetuppkoppling i hemmet. Det har också blivit svårare att tillgodose elevers behov av stöd. Tre av fem huvudmän i undersökningen svarar att det har varit lite svårare eller mycket svårare att tillgodose elevers behov av stöd under hösten 2020 jämfört med samma period 2019. Skolverket anger vidare att många huvudmän ser ett ökat söktryck i komvux på gymnasial nivå, i synnerhet när det gäller yrkesutbildning inom komvux.

Elevantalet i sfi har minskat under en längre tid, till följd av minskad invandring. Att antalet elever inom komvux på gymnasial nivå har ökat relativt kraftigt är en trolig konsekvens av utvecklingen på arbetsmarknaden under pandemin. Ökningen beror dock även på ett större utbud av utbildning till följd av satsningen på fler utbildningsplatser inom yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom komvux (regionalt yrkesvux). För att möta den ökade efterfrågan på yrkesutbildning under pandemin har medel tillförts som motsvarar ca 20 000 platser inom yrkesvux för 2020 och mer än 30 000 platser för 2021. Pandemin har medfört stora utmaningar för elever inom gymnasieskolan och behovet av vuxenutbildningen kan komma att öka som en följd av fjärr- och distansundervisningen i gymnasieskolan under pandemin.

Yrkeshögskolan

Yrkeshögskolan har under det gångna året spelat en viktig roll i regeringens insatser för att motverka covid-19-pandemins negativa effekter på arbetsmarknaden. De nya platser som tillförts som en följd av de satsningar som regeringen föreslagit har fyllts med studerande i mycket hög grad. Det har varit fråga om platser både på befintliga yrkeshögskoleutbildningar och på helt nya utbildningar i form av kurser och kurspaket (korta utbildningar).

Sysselsättningen ett år efter yrkeshögskoleexamen har minskat något (från 93 procent 2019 till 87 procent 2020), liksom överensställningen mellan arbetet och den genomgångna yrkeshögskoleutbildningen, vilket bedöms vara en effekt av pandemin. Även om det inte är otänkbart att den tendensen kan komma att fortsätta även under en period framöver bedömer regeringen att det är en tillfällig nedgång och att yrkeshögskolan framöver kommer att komma tillbaka till de högre nivåer av sysselsättning och överensställning som gällt innan pandemin.

Riksrevisionen bedömer i rapporten Yrkeshögskolan – ambitioner, styrning och uppföljning (RiR 2021:13) att yrkeshögskolan i stort lever upp till riksdagens intentioner med utbildningsformen. Riksrevisionens slutsats är att yrkesutbildning av god kvalitet som uppfyller arbetslivets behov kommer till stånd och att statens stöd till utbildningarna fördelas effektivt. Riksrevisionen noterar även att det finns delar som kan utvecklas. Regeringen avser att lämna en skrivelse till riksdagen med anledning av Riksrevisionens granskningsrapport under hösten 2021.

Hittills har den pågående expansionen av yrkeshögskolan fungerat väl, även under 2020 då expansionstakten ökade och nya varianter av yrkeshögskoleutbildning infördes. Antalet behöriga sökande till yrkeshögskolan, antalet behöriga sökande per plats och det totala antalet studerande har ökat kraftigt under en rad år. Ökningen det senaste året kan delvis bero på den höga arbetslöshet som covid-19-pandemin gett upphov till. Regeringen bedömer samtidigt att intresset för yrkeshögskolan är mer långsiktigt och att arbetsmarknadens behov av yrkeshögskoleutbildning är fortsatt stora.

De snabba volymökningarna under de senaste åren medför dock behov av kvalitets- och systemstärkande insatser inom yrkeshögskolan för att verksamheten ska kunna bedrivas med bibehållen kvalitet.

5.5 Politikens inriktning

Kunskapslyftet fortsätter

Regeringens satsning på kunskapslyftet har under covid-19-pandemin under 2021 nått sin största omfattning hittills med tillskott av medel motsvarande över 160 000 nya platser inom yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning (regionalt yrkesvux), folkhögskolan, yrkeshögskolan och högskolan. Under pandemin har ytterligare tillfälliga medel tillförts kunskapslyftet. Satsningarna har varit nödvändiga för att möta den ökade arbetslösheten och den ökade efterfrågan på utbildning för vuxna, som är en konsekvens av pandemin. Vuxenutbildningen är för många en väg till arbete och tillgången till sådan utbildning måste därför vara god i tider av arbetslöshet.

Kunskapslyftet är centralt både för att de som står utanför arbetsmarknaden ska kunna etablera sig och för att ge möjlighet till omställning för de som redan är etablerade men som vill gå vidare till mer kvalificerade arbeten. Regeringen planerar därför att fortsätta sin satsning på kunskapslyftet, och många av de utbildningsplatser som tillfördes tillfälligt under pandemin bör inte avvecklas. Det är också viktigt att

särskilt stärka förutsättningarna för att individer som anlant till Sverige i vuxen ålder ska få arbete. Därför föreslår regeringen insatser för att förbättra kvaliteten i sfi och för att skapa möjligheter att kombinera en yrkesutbildning med studier i svenska. Dessutom bör ett nationellt system för validering införas som påskyndar etableringen på arbetsmarknaden ytterligare. Fjärr- och distansundervisningen inom gymnasieskolan under pandemin kan innebära att fler elever inte fått de kunskaper och färdigheter som de normalt sett skulle ha fått och i större utsträckning behöver studera inom vuxenutbildningen för att kunna etablera sig på arbetsmarknaden.

De kommande åren kommer efterfrågan på utbildning för vuxna att vara fortsatt hög. Samtidigt är det brist på utbildad arbetskraft. Enligt Statistiska centralbyråns rapport *Trender och prognoser 2020* kommer bristen på yrkesutbildade att öka fram till 2035, främst inom teknik- och vårdområdena. För att vuxenutbildningen ska kunna möta alla behov behöver kunskapslyftet fortsätta och antalet platser behöver bibehållas på en hög nivå. Regeringen föreslår därför fortsatt stora satsningar inom kunskapslyftet för att möta de omfattande utbildningsbehov som finns.

Kunskapslyftet är viktigt även för införandet av ett nytt omställningsstudiestöd

I promemorian *Omställningsstudiestöd – för flexibilitet, omställningsförmåga och trygghet på arbetsmarknaden* (Ds 2021:18) föreslås ett nytt parallellt offentligt studiestödssystem, ett s.k. omställningsstudiestöd (se närmare utg.omr. 15 avsnitt 2.10). Syftet med omställningsstudiestödet är enligt promemorian att förbättra förutsättningarna för vuxna att finansiera studier som kan stärka deras framtida ställning på arbetsmarknaden med beaktande av arbetsmarknadens behov. Bestämmelserna om det nya omställningsstudiestödet föreslås träda i kraft den 30 juni 2022. Promemorian har remissbehandlats. Regeringen avser att under 2022 återkomma med en proposition med förslag om stödet. För att reformen ska bli framgångsrik är det viktigt att utbildningssystemet kan ta emot de vuxna som vill studera med omställningsstudiestöd. Utvecklingen behöver följas och dimensioneringen av bl.a. yrkesutbildningen inom komvux, folkhögskolan och yrkeshögskolan kan komma att behöva anpassas efter det föreslagna stödet.

Fortsatta satsningar på yrkesutbildning för vuxna

Satsningen på regionalt yrkesvux är en viktig del i regeringens politik för att motverka arbetslösheten som är en konsekvens av covid-19-pandemin. Denna satsning, som under 2021 når sin största omfattning hittills, föreslås nu ligga kvar på en hög nivå. Regionalt yrkesvux behövs även för att kommunerna ska kunna erbjuda utbildning inom ramen för satsningen på äldreomsorgslyftet, se vidare utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, avsnitt 6.

Kombinationsutbildningar inom komvux, dvs. utbildningar som kombinerar sfi eller svenska som andraspråk med en gymnasial yrkesutbildning, förkortar ofta vägen till arbete för nyanlända. Anledningen är att individen studerar svenska språket och ett yrke samtidigt, vilket gör att den sammanlagda tiden i utbildning blir kortare. Utbildningarna är dock dyra att anordna. För att studierna ska bli framgångsrika behövs ofta dubbla lärarinsatser med både yrkes- och språklärare, oftast små elevgrupper samt stöd på elevernas modersmål och annat stöd som t.ex. särskild handledning av eleverna. Under 2021 har regeringen inlett en satsning på högre ersättning till kommunerna för kombinationsutbildningar. Det krav på kommunal medfinansiering av utbildning som ställs för att statsbidrag ska lämnas för regionalt yrkesvux gäller inte heller för kombinationsutbildningarna. Regeringen föreslår att satsningen på dessa utbildningar fortsätter 2022.

För att kommunerna ska kunna planera utbildningen behöver satsningen på regionalt yrkesvux vara långsiktig och stabil över tid. Regeringens ambition är därför att nivån på satsningen ska vara stabil de kommande åren, även om statsbidraget kan behöva justeras för att kommunerna ska kunna möta de utbildningsbehov som finns. Statsbidraget för regionalt yrkesvux, inklusive kombinationsutbildningar, bör utökas för 2022 och framåt. Regeringen föreslår att statsbidraget tillförs 1 540 miljoner kronor 2022. För 2023 och 2024 beräknas 1 200 miljoner kronor avsättas årligen för statsbidraget.

Som framgår av avsnitt 4.6.4 avser regeringen att återkomma till riksdagen med förslag om planeringen och dimensioneringen av utbudet av yrkesinriktad utbildning inom komvux. Avsikten är att kommunerna ska ingå samverkansavtal med varandra och att individerna fritt ska kunna söka gymnasial yrkesutbildning som erbjuds inom ramen för ett sådant avtal

Kommunerna ska vara skyldiga att erbjuda validering

Validering innebär att en persons kunskaper och kompetenser kartläggs och bedöms på ett strukturerat sätt, oavsett hur, var eller när de förvärvats. Validering inom komvux sker i dag i begränsad omfattning, trots att validering kan förkorta tiden i utbildning. Regeringen avser därför att lämna förslag om att kommunerna ska bli skyldiga att erbjuda inledande kartläggning och validering inom komvux. Avsikten är att förslagen ska utgå från de förslag som Valideringsdelegationen 2015–2019 lämnade i betänkandet Validering – för kompetensförsörjning och livslångt lärande (SOU 2019:69). Regeringen föreslår att 30 miljoner kronor avsätts för skyldigheten att erbjuda inledande kartläggning och validering inom komvux för 2022. Från och med 2023 beräknar regeringen att 60 miljoner kronor avsätts för satsningen årligen. Vidare bör den försöksverksamhet med kartläggning och validering – komvux flex – som inletts 2021 fortsätta under 2022 och 2023. Det ger kommunerna bättre förutsättningar att bygga upp en väl fungerande infrastruktur för inledande kartläggning och validering inom komvux.

Det behövs satsningar på sfi och språkträning för utrikes födda

För nyanlända är ofta sfi en förutsättning för att komma in i det svenska samhället och för att få arbete. Det finns behov av att stärka kvaliteten och likvärdigheten i sfi. KLIVA-utredningen lämnade i maj 2019 i en promemoria förslag på hur det kan säkerställas att kommuner erbjuder en individanpassad utbildning för de nyanlända som ska ta del av sfi och annan utbildning enligt förordningen (2017:820) om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare. Utredningen föreslog att kommunerna inom komvux ska tillhandahålla en sammanhållen utbildning för denna målgrupp. Regeringen planerar att med utgångspunkt i utredningens förslag återkomma till riksdagen med en proposition och att reformen ska träda i kraft den 1 juli 2022. Kommunerna kompenseras för den kostnad de kommer att ha för att upprätta en utbildningsplan för den sammanhållna utbildningen genom reglering enligt den kommunala finansieringsprincipen (se utg.omr. 25). I december 2020 lämnade KLIVA-utredningen i slutbetänkandet Samverkande krafter – för stärkt kvalitet och likvärdighet inom komvux för elever med svenska som andraspråk (SOU 2020:66) förslag som syftar till att stärka kvaliteten och likvärdigheten i sfi. Regeringen planerar att med utgångspunkt i utredningens förslag återkomma till riksdagen med en proposition.

Under 2021 inleddes en satsning på språkträning för anställda inom äldreomsorgen. De språkbrister som har identifierats inom äldreomsorgen finns dock även inom andra välfärdssektorer. Detta får negativa konsekvenser för kvaliteten i verksamheten,

kompetensförsörjningen inom välfärden och utrikes födda individers etablering på arbetsmarknaden. Detta gäller särskilt för utrikes födda kvinnor. Regeringen föreslår därför att satsningen på språkträning vidgas så att även andra yrkesgrupper inom välfärden erbjuds sådan träning. För att finansiera en fortsatt och utvidgad satsning föreslår regeringen att ytterligare 30 miljoner kronor tillförs satsningen för 2022. För 2023 och 2024 beräknar regeringen att 61 miljoner kronor tillförs satsningen årligen.

Yrkeshögskolan är fortsatt viktig för kompetensförsörjningen

Yrkeshögskolan spelar en viktig roll för Sveriges kompetensförsörjning och för flexibla möjligheter till omställning på arbetsmarknaden. Utbildningsformen har varit betydelsefull för att möta utbildningsbehov under pandemin, såväl inom området vård och omsorg som inom andra områden. Under 2021 initierade riksdagen en satsning på fler platser på specialistundersköterskeutbildning inom yrkeshögskolan och medel behöver tillföras även för 2022 och 2023 för att utbildningen ska kunna slutföras. Yrkeshögskolan bidrar även bl.a. till kompetensförsörjning för klimatomställning och för de stora industrisatsningar som görs, bl.a. i Norrbotten och Västerbotten. Yrkeshögskolan har vuxit kraftigt de senaste åren och behoven av yrkeshögskoleutbildning är fortsatt stora.

Anslaget för yrkeshögskolan bör också utökas med anledning av att privata utbildningsanordnare fått ökade kostnader för mervärdesskatt. Utbildning undantas normalt från skatteplikt enligt mervärdesskattelagen (1994:200). Anlitande av inhyrd personal är dock belagd med 25 procents mervärdesskatt. Skatteverkets förtydligade ställningstagande när det gäller mervärdesskatt på utbildningstjänster och personaluthyrning bedöms leda till ökade kostnader för mervärdesskatt och därmed ökade undervisningskostnader inom yrkeshögskolan. Det blir dyrare att använda sig av inhyrd undervisande personal inom yrkeshögskolan. Att sådan undervisande personal anlitas som också utövar det yrke som yrkeshögskoleutbildningen avser och som har den senaste spetskompetensen är en av de bärande idéerna med utbildningsformen. För att inte missgynna yrkeshögskoleutbildningar där personer hyrs in för undervisning föreslår regeringen att privata utbildningsanordnare kompenseras med en högre ersättning per utbildningsplats.

Sammantaget föreslås yrkeshögskolans anslag tillföras 121 miljoner kronor för 2022. För 2023 beräknas 130 miljoner kronor och för 2024 beräknas 100 miljoner kronor tillföras anslaget.

Yrkeshögskolan har vuxit kraftigt de senaste åren, när det gäller både antalet utbildningar och utbildningsplatser. MYH har också fått flera nya uppdrag de senaste åren utan att kompenseras för det. Regeringen föreslår därför att MYH:s förvaltningsanslag tillförs ytterligare medel för 2022. Medel bör tillföras även för 2023.

5.6 Budgetförslag

5.6.1 1:16 Bidrag till vissa studier

Tabell 5.2 Anslagsutveckling 1:16 Bidrag till vissa studier

Tusental kronor

2020	Utfall	6 199	Anslagssparande	11 326
2021	Anslag	17 525 ¹	Utgiftsprognos	10 906
2022	Förslag	17 525		
2023	Beräknat	17 525		
2024	Beräknat	17 525		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag som lämnas för studier om funktionsnedsättningar, utbildning som är särskilt anpassad för personer med funktionsnedsättningar samt studier inom vuxenutbildning för utvecklingsstörda och särskild utbildning för vuxna.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.3 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:16 Bidrag till vissa studier

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	17 525	17 525	17 525
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	17 525	17 525	17 525

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 17 525 000 kronor anvisas under anslaget 1:16 *Bidrag till vissa studier* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 17 525 000 kronor respektive 17 525 000 kronor.

5.6.2 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tabell 5.4 Anslagsutveckling 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor

2020	Utfall	3 101 422	Anslagssparande
2021	Anslag	4 806 622 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	5 417 422	
2023	Beräknat	3 724 422	
2024	Beräknat	3 583 422	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- statsbidrag för kommunal vuxenutbildning och kommunal vuxenutbildning som särskild utbildning samt för motsvarande äldre utbildningar, och annan utbildning som motsvarar kommunal vuxenutbildning
- statsbidrag för lärcentrum
- att främja utveckling av vuxenutbildning och öka deltagandet i sådan utbildning, och
- att främja språkutveckling för personal på arbetsplatser.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.5 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	3 660 422	3 660 422	3 660 422
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 757 000	64 000	-77 000
varav BP22	1 640 000	1 296 000	1 261 000
– Komvux flex	70 000	35 000	
– Yrkessvenska välfärden	30 000	61 000	61 000
– Regionalt yrkessvux inklusive kombinationsutbildningar	1 540 000	1 200 000	1 200 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	5 417 422	3 724 422	3 583 422

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Den pågående försöksverksamheten med inledande kartläggning och validering bör förlängas t.o.m. 2023. För detta ändamål ökas anslaget med 70 000 000 kronor för 2022 och 35 000 000 kronor för 2023. Dessutom bör den pågående satsningen på språkträning inom äldreomsorgen breddas till att omfatta hela välfärden och förstärkas med 30 000 000 kronor för 2022 och 61 000 000 kronor för 2023 och 2024.

Regeringen bedömer vidare att satsningen på yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom kommunal vuxenutbildning (regionalt yrkessvux) bör förstärkas med 1 540 000 000 kronor för 2022. Förstärkningen syftar till att ge kommunerna förutsättningar att möta en fortsatt hög efterfrågan på gymnasial yrkesutbildning för vuxna. För 2023 och 2024 bör anslaget förstärkas med 1 200 000 000 kronor årligen för detta ändamål.

Regeringen föreslår att 5 417 422 000 kronor anvisas under anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 3 724 422 000 kronor respektive 3 583 422 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 744 422 000 kronor 2023.

Skälen för regeringens förslag: Skolverket beslutar om statsbidrag för bl.a. kommunal vuxenutbildning. För att förbättra förutsättningarna för kommunernas planering av den kommunala vuxenutbildningen bör beslut om statsbidrag kunna fattas året innan statsbidraget ska lämnas. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:17 *Statligt stöd till vuxenutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 3 744 422 000 kronor 2023.

Tabell 5.6 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:17 Statligt stöd till vuxenutbildning

Tusental kronor	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023
Ingående åtaganden	0	2 272 000	3 656 422	

Nya åtaganden	2 272 000	3 656 422	3 744 422	
Infriade åtaganden	0	-2 272 000	-3 656 422	-3 744 422
Utestående åtaganden	2 272 000	3 656 422	3 744 422	
Erhållet/föreslaget bemyndigande	2 322 000	3 656 422	3 744 422	

5.6.3 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tabell 5.7 Anslagsutveckling 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor

2020	Utfall	123 486	Anslagssparande	11 348
2021	Anslag	138 543 ¹	Utgiftsprognos	139 693
2022	Förslag	143 991		
2023	Beräknat	140 974 ²		
2024	Beräknat	136 738 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 139 461 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 133 923 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Myndigheten för yrkeshögskolans förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.8 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:18 Myndigheten för yrkeshögskolan

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	135 043	135 043	135 043
Pris- och löneomräkning ²	1 908	3 394	4 786
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	7 040	2 537	-3 091
<i>varav BP22³</i>	<i>9 000</i>	<i>5 500</i>	
– Förstärkning av förvaltningsanslaget	9 000	5 500	
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	143 991	140 974	136 738

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Volymerna inom yrkeshögskolan har ökat kraftigt på senare år och Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH) har också de senaste åren fått flera nya uppdrag utan att fullt ut kompenseras för det. Anslaget föreslås därför ökas med 7 000 000 kronor för 2022 och 3 500 000 kronor för 2023 för detta ändamål. Vidare avser regeringen att ge MYH i uppdrag att vidta åtgärder för att kunna genomföra den del av Sveriges återhämtningsplan (Fi2020/03864) som avser fler platser inom yrkeshögskolan. Anslaget föreslås därför ökas med 2 000 000 kronor för 2022 och 2 000 000 kronor för 2023 för detta ändamål. Myndighetens förvaltningsanslag bör sammantaget tillföras ytterligare 9 000 000 kronor för 2022 och 5 500 000 kronor för 2023.

Regeringen föreslår att 143 991 000 kronor anvisas under anslaget 1:18 *Myndigheten för yrkeshögskolan* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 140 974 000 kronor respektive 136 738 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 5.9 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter som får disponeras	Intäkter som inte får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2020	90	24	-701	-587
Prognos 2021	150	60	-420	-210
Budget 2022	150	60	-410	-200

MYH disponerar intäkter för offentligrättslig verksamhet som avser ansökningsavgift för inplacering i den nationella referensramen för kvalifikationer för livslångt lärande (SeQF). MYH tar också ut avgifter från anordnare som bedriver uppdragsutbildningar. Myndigheten disponerar inte dessa avgifter.

5.6.4 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tabell 5.10 Anslagsutveckling 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

2020	Utfall	3 010 870	Anslagssparande	111 603
2021	Anslag	3 635 373 ¹	Utgiftsprognos	3 604 220
2022	Förslag	3 815 236		
2023	Beräknat	3 711 236		
2024	Beräknat	3 731 236		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för

- statligt stöd för yrkeshögskoleutbildning
- kostnader för personskadeförsäkring och ansvarsförsäkring inom yrkeshögskolan
- statsbidrag för konst- och kulturutbildningar
- särskilt verksamhetsstöd för riksomfattande kursverksamhet avseende hemslöjd eller för att främja samisk utbildningsverksamhet, och
- stöd för framtagande av modeller för branschvalidering.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 5.11 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	3 629 123	3 629 123	3 629 123
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	156 000	52 000	72 000
varav BP22	121 000	130 000	100 000
– Kompensation YH	100 000	100 000	100 000

– <i>Specialistundersköterska</i>	21 000	30 000	
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt	30 113	30 113	30 113
Förslag/beräknat anslag	3 815 236	3 711 236	3 731 236

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Anslaget föreslås ökas med 100 000 000 kronor för 2022 och lika mycket för 2023 respektive 2024 med anledning av att privata utbildningsanordnare fått ökade kostnader för mervärdesskatt. Vidare initierade riksdagen under 2021 en satsning på fler platser på specialistundersköterskeutbildningen inom yrkeshögskolan. För att denna satsning ska kunna fortsätta föreslås ytterligare 21 000 000 kronor tillföras anslaget för 2022 och 30 000 000 kronor för 2023.

Regeringen föreslår att 3 815 236 000 kronor anvisas under anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 3 711 236 000 kronor respektive 3 731 236 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 700 000 000 kronor 2023–2029.

Skälen för regeringens förslag: Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om stöd för bl.a. yrkeshögskoleutbildningar. Regeringen har bedömt att ett beslut om att en utbildning ska ingå i yrkeshögskolan i regel bör omfatta fler än två utbildningsomgångar. Utbildningar som omfattas av förordningen (2013:871) om stöd för konst- och kulturutbildningar och vissa andra utbildningar kan också pågå under en längre tid. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 1:19 *Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning* ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 9 700 000 000 kronor 2023–2029.

Tabell 5.12 Beställningsbemyndigande för anslaget 1:19 Statligt stöd till yrkeshögskoleutbildning

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2029
Ingående åtaganden	6 945 262	8 011 806	8 951 806			
Nya åtaganden	3 795 000	4 375 000	4 150 000			
Infriade åtaganden	-2 728 456	-3 435 000	-3 401 806	-3 700 000	-3 400 000	-2 600 000
Utestående åtaganden	8 011 806	8 951 806	9 700 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	8 500 000	9 680 000	9 700 000			

6 Universitet och högskolor

6.1 Mål för området

Målet för området är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt (prop. 2011/12:1 utg.omr. 16, bet. 2011/12:UbU1, rskr. 2011/12:98).

6.2 Kort beskrivning av verksamhetsområdet

Höstterminen 2020 studerade drygt 384 000 studenter i högskolan vilket var det högsta antalet någonsin. Av dessa var nära 61 procent kvinnor. Högskolesektorn är den största statliga verksamheten sett till antalet statligt anställda. År 2020 var antalet anställda ca 67 700, motsvarande 54 020 årsarbetskrafter, varav 54 procent var kvinnor och 46 procent män. Antalet årsarbetskrafter beräknas utifrån omfattningen av personens anställning med hänsyn tagen till tjänstledigheter. De totala kostnaderna för verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare uppgick 2020 till 78 miljarder kronor, vilket motsvarar 1,6 procent av Sveriges BNP. Verksamheten omfattar utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå samt forskning. De direkta statliga anslagen till lärosätena uppgick under 2020 till 47,3 miljarder kronor. Utöver dessa finansierar staten verksamhet vid universitet och högskolor via olika statliga myndigheter, framför allt genom forskningsråden. Sammantaget är strax under 80 procent av verksamheten vid statliga universitet och högskolor samt enskilda utbildningsanordnare statligt finansierad. Av professorerna var 31 procent kvinnor och 69 procent män under 2020. Statliga universitet och högskolor är myndigheter och styrs i första hand av högskolelagen (1992:1434) och högskoleförordningen (1993:100). Regeringen styr också statliga universitet och högskolor via årliga regleringsbrev. År 2020 fanns det 15 statliga universitet och 16 statliga högskolor. För enskilda utbildningsanordnare ställs i lagen (1993:792) om tillstånd att utfärda vissa examina (examenstillståndslagen) motsvarande krav på utbildningen som gäller för statliga universitet och högskolor enligt 1 kap. högskolelagen. Relationerna med de enskilda utbildningsanordnarna regleras utöver examenstillståndslagen genom avtal med vissa av utbildningsanordnarna och villkor för medel i regleringsbrev. Rätten att utfärda examina följer antingen av författning eller av särskilda beslut av regeringen eller Universitetskanslersämbetet. Inom dessa ramar har samtliga lärosäten stor frihet att bestämma över sin verksamhet. Lärosätena återskildrar utfallet av sin verksamhet till regeringen i första hand i sina årsredovisningar. Merparten av återskildringen inom verksamhetsområdet ansvarar dock Universitetskanslersämbetet för. Myndigheten publicerar varje år en årsrapport som syftar till att ge en samlad bild av utvecklingen inom högskoleområdet. För en fördjupad beskrivning av verksamheten under 2020 hänvisas till denna och till myndighetens övriga statistik.

6.3 Resultatredovisning

6.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De centrala indikatorerna som används för att redovisa resultat inom området är följande:

- resultat av Universitetskanslersämbetets kvalitetsutvärderingar,
- Universitetskanslersämbetets beslut om tillstånd att utfärda examina,

- andel disputerade lärare vid universitet och högskolor,
- prestationsgrad i utbildning på grundnivå och avancerad nivå,
- genomströmning i utbildning på forskarnivå,
- vetenskaplig produktion, och
- förmåga att attrahera externa medel för forskning.

Regeringen har gett Universitetskanslersämbetet i uppdrag att göra en översyn av regeringens resultatindikatorer för uppföljning av regeringens mål i budgetpropositionen för området universitet och högskolor och vid behov föreslå nya eller förändrade resultatindikatorer (U2020/05016). Översynen genomfördes i samråd med Vetenskapsrådet, Universitets- och högskolerådet och andra relevanta aktörer. Uppdraget redovisades den 15 februari 2021 och bereds inom Regeringskansliet. Andra bedömningsgrunder för resultatutvecklingen är resultat från rapporter och undersökningar från bland andra Universitetskanslersämbetet och Universitets- och högskolerådet.

6.3.2 Resultat

Kvalitetsutvärderingarna har ökat i antal

Universitetskanslersämbetet ansvarar för att kvalitetssäkra universitetens och högskolornas verksamhet genom fyra olika slags granskningar: granskning av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utbildningsutvärdering, tematisk utvärdering och examens-tillståndsprovning. Universitetskanslersämbetet tillgängliggör resultatet av kvalitetsutvärderingarna på sin webbplats, vilket ger studenter möjlighet att inhämta information bl.a. om utbildningars kvalitet.

Under året har kvalitetssäkringssystemet genomgått extern granskning, dels som en del av ett regeringsuppdrag till Universitetskanslersämbetet (U2016/01349), dels som en del i myndighetens ansökan om att återfå medlemskap i den europeiska samman slutningen av kvalitetssäkringsorganisationer, The European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA). Ansökan beviljades.

Under 2020 har tio granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete genomförts. Åtta lärosäten fick omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete med förbehåll och kommer att följas upp på de bedömningsområden som inte bedömdes vara tillfredsställande. Sveriges lantbruksuniversitet och Konstfack fick det högsta omdömet godkänt kvalitetssäkringsarbete.

Universitetskanslersämbetet har under året även genomfört tre pilotgranskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete gällande forskning.

Under året har 103 ämneslärarutbildningar utvärderats, varav 59 fick omdömet hög kvalitet och 44 ifrågasatt kvalitet.

Lärosäten med utbildning som får omdömet ifrågasatt kvalitet ska senast ett år efter beslutet inkomma till Universitetskanslersämbetet med en åtgärdsredovisning av hur de avser att komma till rätta med bristerna. Därefter sker en uppföljande granskning av berörda utbildningar och ett nytt beslut om utbildningarnas kvalitet fattas. Om bristerna kvarstår återkallas examenstillståndet.

Under 2020 gjorde Universitetskanslersämbetet uppföljande granskningar av 30 förskolläro- och grundlärarutbildningar som tidigare år fått omdömet ifrågasatt kvalitet. Alla dessa utbildningar fick omdömet hög kvalitet i uppföljningen. Under året gjordes även uppföljningar av fem utbildningar på forskarnivå i nationalekonomi. Av dessa fick fyra omdömet hög kvalitet och en ifrågasatt kvalitet, varvid examenstillståndet drogs in.

Antalet beslut om tillstånd att utfärda examina har ökat ytterligare

Under 2020 fattade Universitetskanslersämbetet 23 beslut om tillstånd att utfärda examina vilket är en ökning med 2 beslut jämfört med föregående år, då antalet beslut i sin tur hade ökat med 10 jämfört med 2018. Volymen är beroende av hur många ansökningar som inkommer till myndigheten. Under 2020 prövade Universitetskanslersämbetet ansökningar om tillstånd att utfärda den nya legitimationsgrundande läkarexamen och den nya examen hälso- och sjukvårdskurator.

Tabell 6.1 Examenstillståndsprövningar per examen och utfall (2020)

Examen	Varav		Förlängd prövningstid
	Beviljanden	Avslag	
Konstnärlig examen på grundnivå	0	1	
Yrkesexamen på grundnivå	2	1	
Generell examen på avancerad nivå	3	0	
Yrkesexamen på avancerad nivå	11	3	
Generell examen på forskarnivå	1	1	
Totalt	17	6	

Anm.: Universitetskanslersämbetet beviljar eller avslår examenstillståndsansökningar från statliga lärosäten och ger utlåtandet tillfredsställande eller inte tillfredsställande rörande ansökningar från enskilda utbildningsanordnare.

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Utvärdering av kvalitetssäkringssystemet

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den ska utvärdera och följa upp det nationella kvalitetssäkringssystemet tre år efter införandet (bet. 2015/16:UbU9 punkt 5, rskr. 2015/16:155). I mars 2016 beslutade regeringen om en ändring av regleringsbrevet för budgetåret 2016 avseende Universitetskanslersämbetet (U2016/01349). Myndigheten fick då i uppdrag att ansvara för att, tre år efter att kvalitetssäkringssystemet införts, göra en extern uppföljning och utvärdering av om systemet har varit kvalitetsdrivande för såväl lärosätena som deras utbildningar. Uppföljningen skulle också belysa om, och i så fall på vilket sätt, studenters och arbetslivets erfarenheter har tagits till vara i bedömningsarbetet. Universitetskanslersämbetet valde att genomföra uppdraget i form av två sinsemellan oberoende externa utvärderingar. Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) i januari 2021. Båda utvärderingarna ger tydliga belägg för att det nationella kvalitetssäkringssystemet som helhet är kvalitetsdrivande och ändamålsenligt utformat, och att lärosäten och representanter för studenter och arbetsliv samt andra intressenter ser positivt på kvalitetssäkringssystemet så som det i dag är utformat. Tillkännagivandet får därmed anses slutbehandlat.

Andelen disputerade lärare vid universitet och högskolor ökar

Kvaliteten i statistiken har förbättrats under 2020 vilket gör att statistiken är mer rättvisande än tidigare men samtidigt försvåras jämförelser bakåt i tiden. Andelen disputerade lärare inom kategorin forskande och undervisande personal uppgick 2020 till 59,4 procent, vilket är en ökning med 2,2 procentenheter jämfört med andelen för tio år sedan. Andelen kvinnor som är disputerade har ökat från 51,8 procent 2010 till 56,9 procent 2020. Under samma period har andelen män som är disputerade ökat från 61,3 procent till 61,7 procent.

Prestationsgraden i utbildning på grundnivå och avancerad nivå är stabil

Prestationsgrad är ett mått som beräknas som kvoten mellan avklarade poäng, omräknat till helårsprestationer, och antalet studenter som varit registrerade under det aktu-

ella läsåret, omräknat i helårsstudenter. Prestationsgraden beräknas så att varje students avklarade poäng kan kopplas till studentens (individens) registrerade poäng. I måttet ingår de poäng som de aktuella studenterna har tagit under registreringsterminen och de tre därpå följande terminerna.

Tabell 6.2 Prestationsgrad

Procent

Ämnesområde	16/17	17/18	18/19	Ämnesområde	16/17	17/18	18/19
Humaniora (inkl. teologi)	71	70	71	Teknik	85	85	85
Kvinnor	74	72	73	Kvinnor	88	87	87
Män	68	67	68	Män	84	84	84
Samhällsvetenskap (inkl. juridik)	85	84	85	Medicin och odontologi	92	91	92
Kvinnor	87	86	87	Kvinnor	92	92	92
Män	80	80	81	Män	92	91	92
Vård och omsorg	92	92	92	Konstnärligt område	87	88	88
Kvinnor	93	92	92	Kvinnor	88	88	88
Män	90	89	89	Män	87	88	89
Naturvetenskap	77	78	79	Övrigt område	84	82	83
Kvinnor	82	81	82	Kvinnor	85	82	84
Män	73	74	75	Män	83	82	82

Källa: Universitetskanslersämbetet.

För samtliga helårsstudenter var prestationsgraden 83 procent. Kvinnor uppvisar generellt en högre prestationsgrad än män och prestationsgraden skiljer sig mellan olika studieformer. För program som leder till en yrkesexamen var prestationsgraden 91 procent läsåret 2018/19. De lägsta prestationsgraderna uppvisar fristående kurser som studeras på distans, där genomsnittet var 51 procent för samtliga studenter. Förändringarna är genomgående små jämfört med året innan.

Genomströmningen inom utbildningen på forskarnivå

Doktorsexamen och licentiatexamen omfattar 240 respektive 120 högskolepoäng, dvs. en studietid på fyra respektive två år. De som under 2020 avlade en doktorsexamen hade en genomsnittlig nettostudietid på 4,2 år. Nettostudietiden var densamma för kvinnor och män. För doktorander som avlade licentiatexamen under samma period uppgick den genomsnittliga nettostudietiden till 2,8 år. Jämfört med 2011 är nettostudietiden densamma för doktorsexamen medan den har ökat något för licentiatexamen.

Under 2020 var bruttostudietiden, dvs. den totala tiden i utbildningen utan hänsyn tagen till aktivitetsgrad, i genomsnitt 6 år för doktorsexamen och 4 år för licentiatexamen. Kvinnor hade totalt sett en genomsnittlig bruttostudietid för doktorsexamen på 6 år och för licentiatexamen på 4 år. Detta var något längre än männens genomsnittliga bruttostudietid för doktorsexamen, 5,5 år, och licentiatexamen, 3,5 år.

Av de doktorandnybörjare som påbörjade sina studier 2015 hade 45 procent (40 procent av kvinnorna och 49 procent av männen) avlagt doktorsexamen inom fem år, alltså 2020. Det är en minskning med 2 procentenheter jämfört med de doktorandnybörjare som påbörjade sina studier 2010. Sett över en längre tidsperiod har dock genomströmningen ökat väsentligt. Bland dem som var doktorandnybörjare 1985 avlade 18 procent doktorsexamen inom fem år. Kvinnors och mäns examensfrekvens jämnas ut över tid. År 2020 var det nästan lika stora andelar kvinnor och män bland doktorandnybörjarna som hade avlagt doktorsexamen, 80 respektive 78 procent.

Vetenskaplig produktion

För uppgifter i fråga om vetenskaplig produktion, se avsnitt 7.3.

Lärosätenas externa medel för forskning har minskat något

Lärosätenas intäkter för forskning från nationella och internationella forskningsfinansiärer uppgick 2020 till 21,5 miljarder kronor och intäkterna från uppdragsforskning och övriga avgifter uppgick till 3,7 miljarder kronor. Jämfört med föregående år var detta en minskning med 0,2 miljarder kronor från nationella och internationella forskningsfinansiärer samt en intäktsökning med 0,1 miljarder kronor från uppdragsforskning och avgifter.

Under perioden 2010–2020 har lärosätenas forskningsintäkter ökat med 5,7 miljarder kronor i 2020 års priser. Något mer än en fjärdedel av intäktsökningen utgörs av höjda direkta statsanslag medan resterande del består av ökade externa medel. Lärosätenas intäkter från externa finansiärer har relativt sett ökat snabbare än anslagsmedlen vilket innebär att andelen externt finansierad forskning har ökat under det senaste decenniet.

Verksamhetens ekonomiska omfattning har ökat något

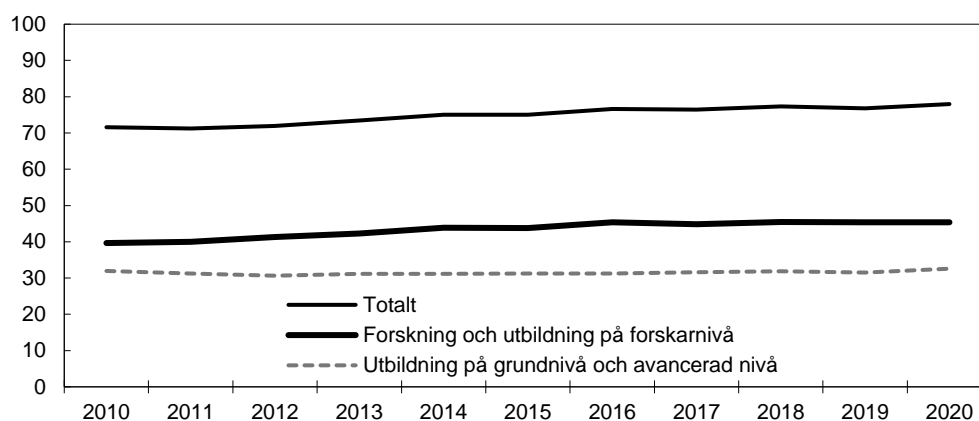
För utbildning på grundnivå och avancerad nivå tilldelas respektive lärosäte varje år ett s.k. takbelopp som är den ersättning lärosätet kan få för att utbilda studenter. Ersättningen beräknas dels utifrån antalet registrerade studenter, dels utifrån det antal högskolepoäng som studenterna presterar under ett år. Ersättningen beror också på vilket utbildningsområde som helårsstudenterna och helårsprestationerna hänförs till. Olika utbildningsområden genererar olika ersättningsbelopp och respektive kurs klassificeras av lärosätet till ett utbildningsområde beroende på kursens ämnesinnehåll.

Summan av universitetens och högskolornas takbelopp för utbildning på grundnivå och avancerad nivå uppgick till ca 24,5 miljarder kronor under 2020. År 2019 var motsvarande summa 24,1 miljarder kronor i 2020 års priser. Anslagen för utbildning på grundnivå och avancerad nivå till de lärosäten som inte har ett takbelopp uppgick till drygt 1,7 miljarder kronor. Därutöver tilldelades universitet och högskolor ca 0,5 miljarder kronor för särskilda åtaganden. Ett särskilt åtagande är en uppgift som statliga universitet och högskolor har särskild finansiering för och som inte avräknas mot takbeloppet.

Lärosätenas totala intäkter för forskning och utbildning på forskarnivå var 45,4 miljarder kronor 2020. Jämfört med 2019 har de totala kostnaderna minskat med 0,4 miljarder kronor i fasta priser. Lärosätenas intäkter från statsanslag för forskning och utbildning på forskarnivå var 20,1 miljarder kronor 2020. Jämfört med 2019 har dessa intäkter ökat med 0,7 miljarder kronor i fasta priser. Anslagen för forskning och utbildning på forskarnivå utgjorde ca 44 procent av lärosätenas alla intäkter för forskning under 2020. Lärosätenas forskningsintäkter från externa finansiärer uppgick till 25,3 miljarder kronor 2020 och utgjorde 56 procent av lärosätenas totala forskningsintäkter.

Diagram 6.1 Lärosätenas intäkter

Miljarder kronor (2020 års priser)

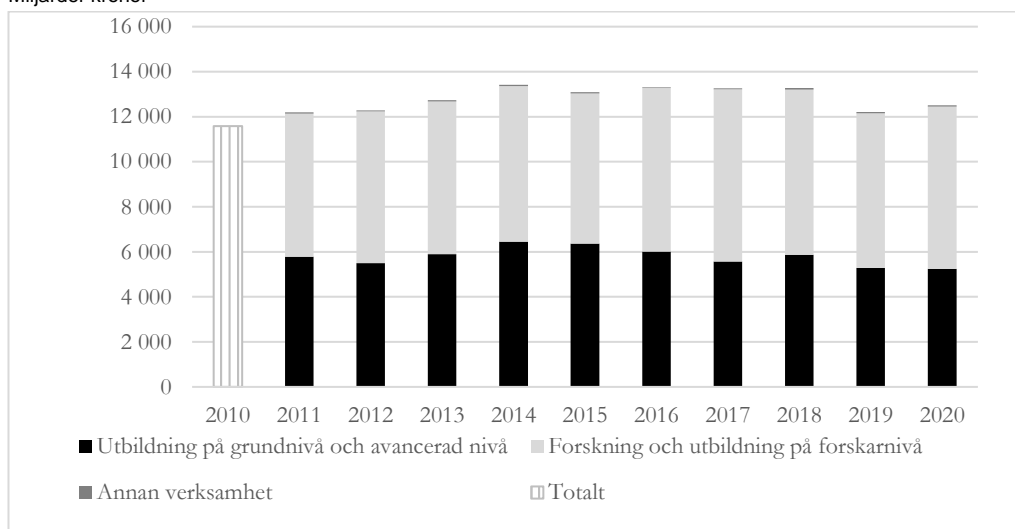
Källa: Universitetskanslersämbetet.

Myndighetskapitalet ökade marginellt under 2020

Vid utgången av 2020 uppgick de statliga lärosätenas skattade myndighetskapital (summan av lärosätenas balanserade kapitalförändring och årets kapitalförändring) till 12,5 miljarder kronor, en ökning med 0,3 miljarder kronor i 2020 års priser från föregående år. Av myndighetskapitalet återfanns 5,2 miljarder kronor inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och 7,2 miljarder kronor inom forskning och utbildning på forskarnivå. Det skattade myndighetskapitalet ökade något i relation till lärosätenas kostnader från föregående år, från 17,1 procent till 17,4 procent. Myndighetskapitalet minskade något inom utbildning på grundnivå och avancerad nivå och ökade inom forskning och utbildning på forskarnivå. Utbildningsdepartementet har återkommande följt upp myndighetskapitalet vid de årliga myndighetsdialogerna och understrukit vikten av att det används. Att inte myndighetskapitalet har minskat i linje med de senaste åren beror till stor del på att det på grund av pandemin inte har varit möjligt att genomföra de insatser som planerats. Kostnaden för forskning har minskat genom att viss forskning har försenats och genom att forskare i högre grad än planerat har deltagit i undervisning eller i klinisk verksamhet.

Diagram 6.2 Skattat myndighetskapital vid statliga universitet och högskolor åren 2010–2020 (2020 års priser)

Miljarder kronor

Anm.: Universitetskanslersämbetet kan inte dela upp det skattade myndighetskapitalet före 2011.

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Sökande och antagna till högskoleutbildning ökar

Det totala antalet sökande till utbildningsprogram och kurser ökade med 6,7 procent höstterminen 2020 jämfört med höstterminen 2019. Antalet sökande utan tidigare högskolestudier ökade med 13 procent höstterminen 2020 jämfört med föregående höst. Det totala antalet antagna till högskoleutbildning hösten 2020 ökade med 3 procent jämfört med föregående hösttermin vilket har möjliggjorts av den utbyggnad av högskolan som regeringen inledde 2015. Könsfördelningen bland de sökande och antagna har varit i stort sett oförändrad under de senaste åren, dvs. fler kvinnor än män söker respektive blir antagna, vilket bl.a. beror på att kvinnor överlag har högre betyg än män.

Tabell 6.3 Antal helårsstudenter samt resurser för utbildning och forskning vid universitet och högskolor 2020

Universitet/ högskola	Antal helårsstu- denter (andelen kvinnor inom parentes)	Takbelopp i mnkr	Utfall i mnkr (utfall i procent inom parentes)	Överproduktion (+) eller anslags- sparande (-) i mnkr	Akkumulerad över- produktion (+) eller anslagssparande (-) i mnkr (andelen akkumulerad över- produktion (+) eller anslagssparande (-) inom parentes)	Indrag av överproduktion eller anslags- sparande som överstiger 10 % av takbelopp i mnkr	Anslag för forskning och utbildning på forskarnivå i mnkr
Uppsala universitet	27 949 (59)	1 850	1 908 (103)	+58,5	+120 (+7 %)	-	2 259
Lunds universitet	28 151 (56)	2 165	2 207 (102)	+41,7	+193 (+9 %)	-	2 322
Göteborgs universitet	28 475 (65)	2 206	2 288 (104)	+81,7	+0 (0 %)	-	1 664
Stockholms universitet	29 757 (64)	1 813	1 842 (102)	+28,9	-122 (-7 %)	-	1 710
Umeå universitet	17 180 (61)	1 463	1 443 (99)	-19,8	+26 (+2 %)	-	1 187
Linköpings universitet	18 399 (55)	1 626	1 544 (95)	-82,4	-163 (-10 %)	66	1 022
Karolinska institutet	6 623 (72)	748	758 (101)	+10,7	-19 (-3 %)	-	1 663
Kungl. Tekniska högskolan	12 758 (34)	1 217	1 173 (96)	-43,8	+89 (+7 %)	-	1 712
Luleå tekniska universitet	7 767 (49)	707	694 (98)	-12,5	+3 (+0 %)	-	417
Karlstads universitet	9 481 (63)	696	728 (105)	+32,5	-70 (-10 %)	12	261
Linnéuniversitetet	16 247 (62)	1 111	1 179 (106)	+68,2	-36 (-3 %)	-	359
Örebro universitet	9 665 (61)	830	839 (101)	+9,2	-5 (-1 %)	-	287
Mittuniversitetet	8 184 (67)	583	603 (103)	+19,4	+58 (+10 %)	5	262
Malmö universitet	12 375 (68)	980	961 (98)	-19,0	+13 (+1 %)	-	256
Blekinge tekniska högskola	2 929 (37)	263	257 (98)	-5,7	-14 (-5 %)	-	104
Gymnastik- och idrottshögskolan	784 (42)	111	114 (102)	+2,4	+11 (+10 %)	2	39
Försvarshögskolan ¹	827 (36)	-	-	-	-	-	21
Högskolan i Borås	6 495 (72)	523	548 (105)	+24,8	+16 (+3 %)	-	89
Högskolan Dalarna	6 840 (64)	446	472 (106)	+26,1	+38 (+9 %)	-	88
Högskolan i Gävle	6 133 (67)	479	475 (99)	-3,4	+46 (+10 %)	-	110
Högskolan i Halmstad	6 014 (60)	414	442 (107)	+28,0	+41 (+10 %)	10	80
Högskolan i Kristianstad	5 372 (73)	417	417 (100)	-0,9	+40 (+10 %)	-	70
Högskolan i Skövde	3 790 (55)	321	329 (102)	+7,4	+6 (2 %)	-	57
Högskolan Väst	5 138 (66)	383	399 (104)	+15,9	+38 (+10 %)	13	77
Mälardalens högskola	8 332 (65)	634	677 (107)	+42,8	+19 (+3 %)	-	132
Konstfack	672 (75)	169	171 (101)	+1,6	+10 (+6 %)	-	20
Kungl. Konsthögskolan	207 (65)	67	65 (96)	-2,7	+3 (+4 %)	-	12
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	683 (45)	137	131 (98)	-5,9	+2 (+1 %)	-	20

Stockholms konstnärliga högskola	458 (74)	209	215 (96)	+6,4	+6 (+3 %)	-	52
Södertörns högskola	7 352 (69)	440	459 (104)	+18,7	+36 (+8 %)	-	93
Sveriges lantbruksuniversitet ¹	4 281 (69)	-	-	-	-	-	1 237
Chalmers Tekniska Högskola AB	9 568 (32)	941	940 (100)	-1,9	-	-	946
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	7 570 (61)	576	575 (10)	-1,7	+58 (+10 %)	1	134
Summa	316 455 (60)	24 527	24 852(101)	+324,7			18 763

Anm.: I tabellen redovisas inte vissa mindre enskilda utbildningsanordnare. Vid dessa lärosäten fanns under 2020 ca 5 000 helårsstudenter varav ca 67 procent var kvinnor.

¹ Försvarshögskolan och Sveriges lantbruksuniversitet har inga takbelopp varför inte detta redovisas i tabellen.

Källor: Universitetskanslersämbetet, regleringsbrev, Sveriges lantbruksuniversitets årsredovisning.

Antalet högskolenybörjare fortsätter att öka

Antalet högskolenybörjare, dvs. studenter som för första gången registreras vid högskoleutbildning i Sverige, var läsåret 2019/20 5 procent fler än föregående läsår, se tabell 6.4. Av högskolenybörjarna var drygt 58 procent kvinnor och 42 procent var män. Medianåldern är oförändrad. Läsåret 2019/20 var medianåldern för samtliga högskolenybörjare (inklusive inresande studenter) 22,2 år för både kvinnor och män. Om inresande studenter exkluderas sjunker medianåldern något. Jämfört med läsåret 2018/19 har medianåldern varit i princip oförändrad för både kvinnor och män. Om jämförelsen i stället görs mot läsåret 2010/11 har medianåldern ökat med 0,3 år för kvinnor och minskat med 0,1 år för män.

Antalet studenter i högskolan fortsätter också att öka

Den långvariga trenden med en minskad studentvolym inom högskolans utbildning på grundnivå och avancerad nivå bröts under 2019. Totalt fanns det ca 321 600 helårsstudenter kalenderåret 2020 vilket var ca 6 procent mer jämfört med föregående år. Även antalet registrerade studenter ökade. Universitetskanslersämbetet pekar på både ett ökat intresse för studier och fler platser i högskolan. Under 2020 ökade antalet betalande studenter med drygt 300 till 7 544 helårsstudenter. Fördelningen mellan kvinnor och män har varit i stort sett oförändrad under flera års tid, se tabell 6.4.

Tabell 6.4 Högskolenybörjare, helårsstudenter, registrerade studenter

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Högskolenybörjare ¹	104 300	91 100	90 200	87 500	86 000	85 800	85 900	86 600	87 900	92 000
Kvinnor %	55	56	57	57	57	57	57	58	58	58
Män %	45	44	43	43	43	43	43	42	42	42
Helårsstudenter	312 800	304 900	299 000	295 400	294 400	293 900	295 200	298 700	303 600	321 600
Kvinnor %	58	59	59	59	59	60	59	60	60	60
Män %	42	41	41	41	41	40	41	40	40	40
Registrerade studenter ¹	436 100	424 800	414 300	405 900	403 900	402 800	402 200	405 500	410 200	428 800
Kvinnor %	59	60	60	60	60	60	60	61	61	61
Män %	41	40	40	40	40	40	40	39	39	39

¹ Uppgifterna avser läsår, 2020 innebär alltså läsåret 2019/20.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Övergången till högskolan

En lägre andel män än kvinnor studerar i högskolan

Av alla studenter är 61 procent kvinnor och 39 procent är män. Könsfördelningen har varit ungefär densamma under många år.

Föräldrarnas utbildningsnivå spelar stor roll

Högst övergång till högskolestudier hade ungdomar med minst en forskarutbildad förälder, 85 procent, och lägst övergång hade de vars föräldrar hade högst en förgymnasial utbildning, 23 procent. Det grundläggande mönstret är tydligt: skillnaden i övergång till högskolan varierar stort beroende på vilken utbildningsnivå föräldrarna har. Kvinnor hade en högre övergång till högskolestudier än män i alla grupper.

Det finns stora regionala skillnader

Övergångsfrekvensen till högskoleutbildning, dvs. hur stor andel av en viss årskull som påbörjar högskolestudier, varierar i landet. I genomsnitt för hela landet hade 43 procent påbörjat högskolestudier vid 24 års ålder 2019. Jämfört med året innan är det en minskning med knappt 2 procentenheter, men jämfört med tio år tidigare är andelen oförändrad. Skillnaderna mellan olika regioner och kommuner är stora: för 2019 var andelen högst i Region Stockholm (50 procent) och lägst i Region Jämtland (34 procent). I Danderyds kommun var andelen högst i landet (79 procent), medan den i de tio kommunerna med lägst övergångsfrekvens varierar mellan 13 och 19 procent. I flertalet av dessa kommuner är dock andelen individer så liten att resultatet ska tolkas försiktigt. De regionala skillnaderna har ökat jämfört med 2009, men övergångsfrekvensen totalt för landet är oförändrad. För Region Stockholm har det skett en ökning med drygt två procentenheter. I Region Jämtland har däremot övergångsfrekvensen minskat med fyra procentenheter jämfört med 2009. I samtliga län är övergångsfrekvensen högre bland kvinnor än bland män. Skillnaden mellan länen beror på flera bakomliggande faktorer. Universitetskanslersämbetet lyfter fram den sociala sammansättningen av befolkningen i länen, geografisk närhet till en ort med högskoleutbildning och situationen på den lokala/regionala arbetsmarknaden.

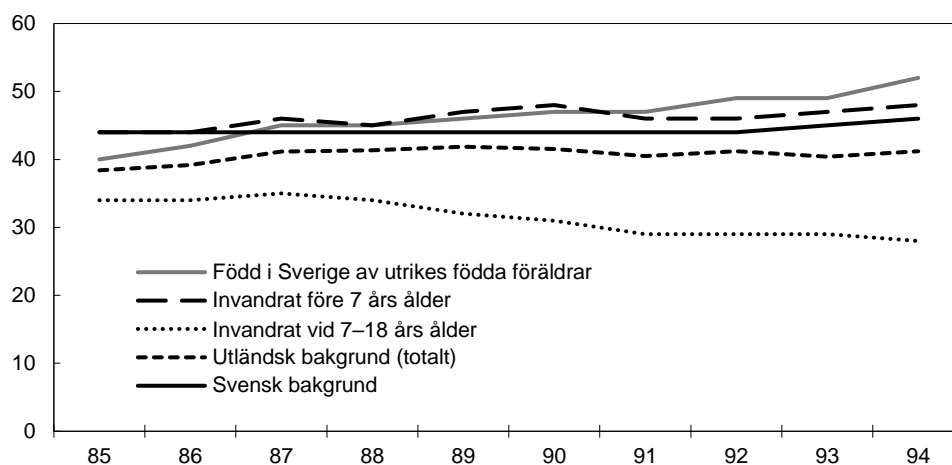
Övergångsfrekvensen är lägre för personer med utländsk bakgrund

Universitetskanslersämbetet har analyserat andelen som har påbörjat en svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder bland personer födda åren 1985–1994 med svensk respektive utländsk bakgrund. Svensk bakgrund definieras som född i Sverige med minst en svenskfödd förälder eller född utomlands med två svenska föräldrar. Utländsk bakgrund redovisas i tre kategorier: personer som är födda i Sverige med utrikesfödda föräldrar, personer som har invandrat före sju års ålder och personer som har invandrat efter skolstart mellan sju och 18 års ålder.

Av dem som är födda 1994 och som invandrade till Sverige vid 7–18 års ålder hade 28 procent börjat i högskolan senast vid 25 års ålder. Det är en mindre andel jämfört med dem med svensk bakgrund för vilka andelen uppgick till 46 procent. Högst övergång har gruppen födda i Sverige med utrikes födda föräldrar, 52 procent. En större andel av kvinnorna jämfört med männen fortsätter till högskolan i samtliga grupper. Män som har invandrat någon gång i åldern 7–18 år påbörjar högskolestudier i lägst utsträckning. I årskullen 1994 var deras övergångsandel 21 procent medan den var 36 procent bland kvinnorna som invandrat i motsvarande ålder.

Diagram 6.3 Andel som har påbörjat svensk högskoleutbildning senast vid 25 års ålder av personer födda 1985–1994 med svensk eller utländsk bakgrund

Procent (notera bruten axel)

Anm.: Uppgifterna i diagrammet redovisas ej uppdelade på kön, redovisning per kön finns i text ovan.

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Antalet examina och antalet examinerade ökar

Läsåret 2019/20 utfärdades ca 84 100 examina på grundnivå och avancerad nivå vid universitet och högskolor, en ökning med ca 6 500 examina jämfört med föregående år. En del av ökningen kan förklaras med att de flesta lärosätena nyligen har infört ett nytt studiedokumentationssystem vilket har gjort att studenterna får sina examensbevis snabbare. Av dessa utfärdades 65 procent till kvinnor och 35 procent till män. Antalet personer som examinerades uppgick till ca 71 900, inklusive dem som sedan tidigare hade en eller flera examina, vilket innebar en ökning med ca 6 000 personer jämfört med föregående läsår. Kvinnor har varit i majoritet bland de examinerade sedan 1977. Läsåret 2019/20 utfärdades 11 700 masterexamina, vilket var en ökning med ca 8 procent mot året innan. Av dessa utfärdades 49 procent till kvinnor och 51 procent till män. Ungefär 40 procent av dem som tog ut en masterexamen var personer från andra länder som kommit till Sverige för att studera.

Tabell 6.5 Antal examina och examinerade personer, kvinnor och män

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Examina	71 910	70 214	74 813	78 244	81 410	81 320	76 054	78 001	77 616	84 142
Kvinnor %	65	64	63	64	63	64	64	64	64	65
Män %	35	36	37	36	37	36	36	36	36	35
Examinerade	61 242	59 330	63 282	65 683	68 318	69 290	63 417	65 622	65 923	71 925
Kvinnor %	65	63	63	64	63	64	64	64	64	65
Män %	35	37	37	36	37	36	36	36	36	35

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Utvecklingen av vissa program som leder till yrkesexamen

Läsåret 2019/20 tog 36 200 personer ut en yrkesexamen, varav 69 procent kvinnor och 31 procent män. Könsskillnaden beror bl.a. på att majoriteten av utbildningarna som leder till yrkesexamina förbereder för yrken som domineras av kvinnor, t.ex. sjuksköterska och förskollärare. Antalet yrkesexamina totalt sett ökade med 2 800 examina jämfört med året innan, bl.a. ökade antalet sjuksköterskeexamina med 100, antalet specialistsjuksköterskeexamina med 380 och antalet högskoleingenjörsexamina med 300.

Regeringen har under flera år byggt ut vissa utbildningar, samtidigt som vissa tillfälliga utbyggnader avslutats. För en beskrivning av utvecklingen av lärarutbildningen, se avsnittet lärar- och förskolläraryt utbildning i avsnitt 3.8.

Tabell 6.6 Programnybörjare och examina inom vissa yrkesexamensprogram

	Programnybörjare				Examina			
	16/17	17/18	18/19	19/20	16/17	17/18	18/19	19/20
Civilingenjörsexamen	7 200	7 000	7 300	7 400	4 000	4 100	4 500	4 400
Kvinnor %	32	31	31	31	33	33	35	35
Män %	68	69	69	69	67	67	65	65
Högskoleingenjörsexamen	4 300	4 300	4 200	4 000	2 300	2 400	2 200	2 500
Kvinnor %	25	25	25	25	31	31	27	29
Män %	75	75	75	75	69	69	73	71
Läkarexamen	1 700	1 700	1 800	1 800	1 400	1 300	1 300	1 500
Kvinnor %	56	59	59	58	53	57	55	56
Män %	44	41	41	42	47	43	45	44
Tandläkarexamen	400	400	400	400	300	300	300	300
Kvinnor %	65	67	62	69	72	66	68	64
Män %	35	33	38	31	28	34	32	36
Sjuksköterskeexamen	5 900	6 200	5 900	5 600	4 200	4 300	4 400	4 500
Kvinnor %	85	85	86	85	87	86	87	87
Män %	15	15	14	15	13	14	13	13
Specialistsjuksköterskeexamen	2 200	2 500	2 200	2 300	2 300	2 400	2 300	2 600
Kvinnor %	86	87	86	87	87	85	87	87
Män %	14	13	14	13	13	15	13	13
Barnmorskeexamen	400	400	400	400	300	400	400	400
Kvinnor %	100	100	100	100	100	100	100	99
Män %	0	0	0	0	0	0	0	1

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Studenternas internationella rörlighet

Covid-19-pandemin och brexit

Under våren 2020 bröt covid-19-pandemin ut över hela världen. Det går inte att se någon effekt när det gäller inresande studenter förrän höstterminen 2020, eftersom registreringar för vårterminen 2020 redan hade skett när pandemin bröt ut.

Preliminära uppgifter för höstterminen 2020 visar att antalet nya inresande studenter minskade med 49 procent jämfört med föregående hösttermin.

Förutsättningarna för studenter från Storbritannien att komma till Sverige för studier samt för svenska studenter att åka till Storbritannien för studier har inte ändrats för läsåret 2019/20. Effekter av de förändrade reglerna kommer först att kunna analyseras under nästa år.

Antalet utresande studenter minskar

Lsåret 2019/20 minskade antalet svenskar som studerade utomlands för femte läsåret i rad. Jämfört med läsåret innan minskade antalet utresande med 1 100, från 23 600 läsåret 2018/19 till 22 500 läsåret 2019/20. Antalet utresande fritt inresande studenter (s.k. freemoverstudenter) minskade med 3 procent, medan antalet utbytesstudenter minskade med 8 procent. Majoriteten av de utresande studerade i Europa och då främst i Storbritannien, Polen och Danmark. Även Nordamerika och i synnerhet USA lockade många svenska studenter. USA och Storbritannien var de enskilt största mottagarländerna läsåret 2019/20. Därefter följde Australien, Polen och Danmark. Dessa

fem länder tog tillsammans emot hälften av alla studenter som reste ut från Sverige. Av de studenter i svensk högskoleutbildning som tog examen för första gången läsåret 2019/20 hade 15 procent studerat utomlands någon gång under de senaste tolv terminerna inklusive examensterminen. Det är fler kvinnor än män såväl bland de inresande studenterna totalt sett som bland de utresande.

Tabell 6.7 Antal in- och utresande studenter, kvinnor och män

	10/11	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20
Inresande	46 700	38 100	34 000	32 600	33 200	35 200	35 900	37 900	38 300	39 589
Kvinnor %	44	47	51	52	52	52	53	53	53	53
Män %	56	53	49	48	48	48	47	47	47	47
Utresande	23 200	24 600	25 300	26 000	26 400	25 600	24 000	23 800	23 600	22 479
Kvinnor %	59	58	58	59	58	59	58	58	59	59
Män %	41	42	42	41	42	41	42	42	41	41

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

Antalet nya inresande studenter ökar

Sedan läsåret 2014/15 har antalet inresande studenter ökat och uppgick till 39 600 läsåret 2019/20. Av dem var 26 500 fritt inresande studenter medan 13 100 studerade inom ramen för ett utbytesprogram. Det var främst antalet fritt inresande studenter som ökade under läsåret 2019/20. Könsfördelningen var jämnare bland inresande studenter än utresande, med 53 procent kvinnor och 47 procent män. Av de inresande studenterna som studerade på universitet eller högskolor i Sverige läsåret 2019/20 läste 24 400 för första gången i landet, dvs. de var nybörjare i svensk högskoleutbildning. Det var 3 procent fler än läsåret innan.

Av de inresande utbytesstudenter som var nybörjare i svensk högskoleutbildning läsåret 2019/20 kom 69 procent från Europa. Därefter följde Asien och Nordamerika. De enskilt största länderna var Tyskland, Frankrike och Spanien.

Minskningen i antalet utresande studenter och ökningen i antalet inresande studenter har gjort att skillnaden mellan inresande och utresande blivit större med tiden.

Fler avgiftsbetalande studenter

Personer som inte är medborgare i en stat som omfattas av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller i Schweiz (s.k. tredjelandsmedborgare) är som huvudregel skyldiga att betala anmälnings- och studieavgifter vid studier i Sverige. Efter införandet av studieavgifter minskade antalet inresande studenter som tar examen i Sverige från 6 400 läsåret 2010/11 till 5 600 läsåret 2014/15. Läsåret 2015/16 skedde dock en ökning för första gången sedan studieavgifterna infördes. Därefter minskade antalet något igen läsåret 2016/17 för att återigen öka de senaste tre läsåren. Läsåret 2019/20 examinerades fler inresande studenter än under något annat av de tio senaste läsåren.

Fler läser kompletterande utbildningar

Under 2020 utbetalades ca 188 miljoner kronor för kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning som motsvarar en svensk högskoleutbildning.

Tabell 6.8 Antal helårsstudenter vid kompletterande utbildningar i regeringens särskilda satsning 2020

Antal helårsstudenter					
Kompletterande utbildning		Kompletterande utbildning		Kompletterande utbildning	
Läkarutbildning	120	Biomedicinsk analytikerutbildning	60	Socionomutbildning	20
Tandläkarutbildning	50	Apotekar- och receptarieutbildning	111	Arkitektutbildning	5
Sjuksköterskeutbildning	90	Psykologutbildning	54	Ingenjörutbildning	5
Barnmorskeutbildning	5	Lärar- och förskollärarytbildning	700		
Fysioterapeututbildning	20	Juristutbildning	50		
Totalt antal helårsstudenter ¹					1 290

¹ Antal helårsstudenter kan vara avrundat.

Källa: Särskild redovisning från lärosätena.

Utbildningen syftar till att studenterna ska avlägga en examen som kan ges efter en högskoleutbildning som motsvarar deras utländska utbildning eller kunna få behörighet alternativt kunskaper för att i Sverige utöva ett yrke som den utländska utbildningen är relevant för.

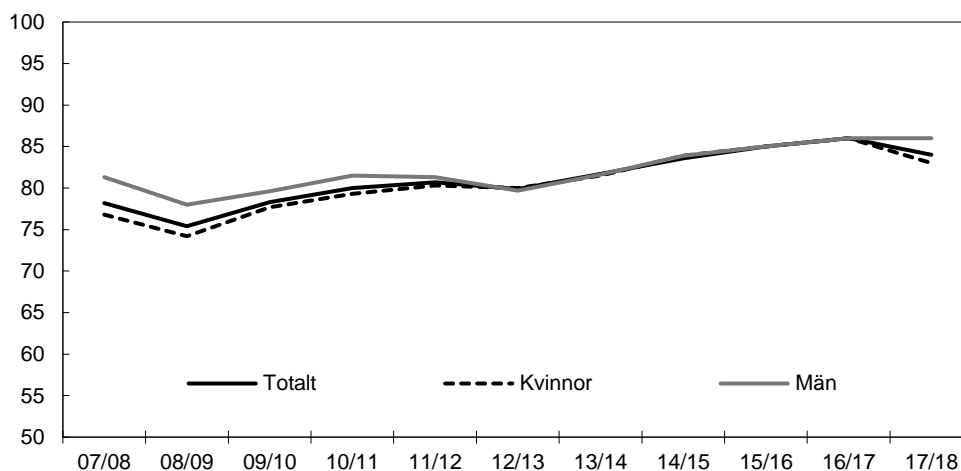
Minskat antal bedömningar av utländska utbildningar

Universitets- och högskolerådet (UHR) ansvarar för bedömning av utländska utbildningar på gymnasial nivå och eftergymnasial nivå. Antalet ansökningar om bedömning minskade med drygt 8 procent under 2020 jämfört med 2019 vilket enligt rådet främst beror på ett fortsatt minskat flyktingmottagande. Totalt inkom 21 209 ärenden 2020 varav 59 procent rörde kvinnor och 30 procent män (de resterande hade inte uppgett kön alternativt uppgett ”annat” i ansökan). Under året avgjordes totalt 20 916 ärenden och antalet avgjorda ärenden minskade med ca 3 400 ärenden jämfört med 2019. Den genomsnittliga handläggningstiden minskade något jämfört med 2019, från 83 dagar till 81 dagar.

Etableringen på arbetsmarknaden försämras

Diagram 6.4 Etablering 1–1,5 år efter examen för kvinnor och män

Procent (notera bruten axel)

Källa: Universitetskanslersämbetet.

Av dem som examinerades från högskolan läsåret 2017/18 hade 84 procent etablerat sig på arbetsmarknaden 1–1,5 år efter att de tog ut sin examen. Med etablering avses

att individen hade ett förvärvsarbete i november månad, en arbetsinkomst som översteg en viss nivå samt inte hade varit arbetslös någon gång under uppföljningsåret. Andelen som hade etablerat sig har under flera år varit ungefär lika stor bland kvinnor och män, men under 2017/18 föll etableringsgraden för kvinnor något. För en beskrivning av sysselsättningsgrad, förvärvsgrad och matchad förvärvsgrad för personer med eftergymnasial utbildning, se avsnitt 2. Universitetskanslersämbetet har följt upp etableringen hos personer med utländsk högskoleutbildning som fullföljt en kompletterande utbildning under perioden 2014/15–2016/17. Efter ett år var tre fjärdedelar etablerade.

Utbildningarnas arbetslivsanknytning

Riksdagen har tillkännagett för regeringen att den bör verka för ett ökat samarbete mellan lärosäten, arbetsliv och relevanta branschorganisationer och en kontinuerlig dialog om utbildningarnas innehåll och dimensionering (bet. 2016/17:UbU12 punkt 18, rskr. 2016/17:208). Den 27 juli 2017 fick Universitetskanslersämbetet i uppdrag att kartlägga hur universitet och högskolor samverkar kontinuerligt med externa parter i frågor avseende dimensionering av utbildning samt att samla universitet och högskolor till diskussion om dimensioneringsfrågor (U2017/03153). Syftet med uppdraget är att öka samverkan mellan lärosäten, arbetsliv och andra relevanta parter. Universitetskanslersämbetet redovisade sitt kartläggningsuppdrag i april 2018. Kartläggningen visar att alla lärosäten samverkar med arbetslivet och andra relevanta parter. Universitetskanslersämbetet fortsatte därefter dialogen med lärosätena och samverkansorganen i syfte att verka för ett ökat samarbete.

Regeringen har därutöver vidtagit ett flertal åtgärder som också syftar till att stärka samarbetet mellan lärosäten, arbetsliv och relevanta branschorganisationer. Bland annat har regeringen beslutat om ett uppdrag till Verket för innovationssystem (Vinnova) om att ta fram korta specialistkurser som ska utvecklas i samverkan med lärosäten, näringsliv och offentlig verksamhet (N2018/01043). Regeringen har också tillskjutit medel för korta kurser för att möta utbildningsbehovet hos yrkesverksamma specialister inom flera fält. Vidare har frågan ingått i Styr- och resursutredningens uppdrag (dir. 2017:46). Mot bakgrund av de underlag som Universitetskanslersämbetet och Styr- och resursutredningen har lämnat föreslog regeringen i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60, bet. 2020/21:UbU16, rskr. 2020/21:254) en lagändring för att förtydliga högskolans ansvar för samverkan, vilken riksdagen har beslutat i april 2021. I propositionen redovisar regeringen också att lärosätenas samverkan ska följas upp och utvärderas ytterligare, bland annat genom tematisk utvärdering av Universitetskanslersämbetet och inom ramen för myndighetsstyrningen. Vidare redovisas att lärosätenas samverkan kommer att premieras ekonomiskt genom utlysning av särskilda medel från Vinnova, inom ramen för forskningsrådets satsningar samt beaktas vid fördelning av anslagen till forskning och utbildning på forskarnivå.

Regeringen har också inrättat samverkansprogrammet Kompetensförsörjning och livslångt lärande där företrädare för lärosäten och aktörer från arbetsliv och branschorganisationer för en dialog och vidtar insatser i syfte att öka möjligheterna till kompetensutveckling och livslångt lärande. Regeringen har i budgetpropositionen för 2021 avsatt och beräknat medel till Vinnova för att åren 2021–2024 finansiera insatser för en sådan utvecklad samverkan för kompetensförsörjning och livslångt lärande. Under 2020 inrättade regeringen vidare Nationella vårdkompetensrådet som är ett rådgivande samverkansforum mellan regioner, kommuner, lärosäten, Socialstyrelsen och Universitetskanslersämbetet. Nationella vårdkompetensrådet, som är placerat på

Socialstyrelsen, ska långsiktigt samordna, kartlägga och verka för att effektivisera kompetensförsörjning av personal inom vården.

Mot bakgrund av ovan redovisade åtgärder får tillkännagivandet anses tillgodosett och därmed slutbehandlat.

Utveckling av doktorandutbildningen

Antalet doktorandnybörjare 2020 minskade med 123 personer jämfört med föregående år. Bland doktorandnybörjarna var ungefär hälften kvinnor och hälften män, vilket är ungefär samma könsfördelning som 2019. I början av 1990-talet var ungefär en tredjedel kvinnor. Könsfördelningen bland doktorandnybörjarna skiljer sig dock mellan olika forskningsämnesområden. Andelen utländska doktorandnybörjare var 40 procent under 2020, varav 45 procent kvinnor och 55 procent män.

Antalet doktorander uppgick hösten 2020 till ca 17 141 vilket är ca 600 doktorander färre än föregående höst. Av doktoranderna var 50 procent kvinnor och 50 procent män. Antalet utfärdade doktorsexamina minskade med 174 jämfört med föregående år. Under den senaste tioårsperioden har antalet examina varit relativt stabilt (se tabell 6.9) men i ett längre perspektiv har antalet doktorsexamina ökat kraftigt.

Av dem som avlade doktorsexamen 2020 var 47 procent kvinnor och 53 procent män. Det finns dock skillnader i könsfördelningen mellan olika ämnesområden, t.ex. utfärdades 33 procent av doktorsexamina inom teknik till kvinnor och 68 procent till män. Flest doktorsexamina avlades inom medicin och hälsovetenskap. Antalet licentiat-examina minskade under 2020. Andelsmässigt togs 39 procent av alla licentiat-examina 2020 ut av kvinnor och 61 procent av män. Detta beror bl.a. på att runt hälften av alla licentiat-examina avläggs i teknik där männen är i majoritet.

Tabell 6.9 Doktorandnybörjare och doktorsexamina

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Nybörjare	3 571	3 907	3 239	3 225	3 061	3 022	3 220	3 267	3 219	3 096
Kvinnor %	48	47	47	47	47	46	48	50	51	51
Män %	52	53	53	53	53	54	52	50	49	49
Examina	2 619	2 578	2 650	2 851	2 855	2 990	2 838	2 789	2 748	2 574
Kvinnor %	49	47	50	49	47	46	48	48	47	47
Män %	51	53	50	51	53	54	52	52	53	53

Anm.: Uppgifterna för 2020 är preliminära då inrapporteringen från lärosätena sker med viss eftersläpning.

Källor: Statistiska centralbyrån och Universitetskanslersämbetet.

6.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Året har i högsta grad påverkats av den pågående pandemin. Universitet och högskolor har haft en stor och krävande uppgift i att bedriva sin omfattande kärnverksamhet trots de utmaningar som året inneburit. Lärosätena har visat stort prov på anpassningsförmåga. De gjorde våren 2020 en snabb omställning till att främst genomföra utbildning på distans, vilket sedan fortsatte under resten av året. Omställningen till distansundervisning har överlag fungerat väl. Regeringens bedömning är att universitet och högskolor, trots utmaningarna i den egna verksamheten, har tagit ett stort och viktigt samhällsansvar, inte minst genom att säkerställa examinationen vid samhällsviktiga utbildningar men också genom att öka utbildningsutbudet för att möta den stora efterfrågan på högskoleutbildning i hela landet. Regeringen bedömer att det övergripande målet att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivs effektivt i huvudsak har uppnåtts, trots den pågående pandemin.

Pandemin har fått stora konsekvenser för samhällsekonomin, och den del av arbetsmarknaden där unga ofta arbetar har drabbats särskilt hårt. Regeringen har som en åtgärd satsat på omfattande utbyggnader av högskolan. Sammantaget har det lett till en rekordhög efterfrågan på högre utbildning och en stor ökning av inflödet av studenter till högskolan. Höstterminen 2020 var det 13 procent fler sökande utan tidigare högskoleerfarenhet jämfört med höstterminen 2019. Samtidigt ökade nya antagna till högskoleutbildning med 14 procent. Särskilt stor var ökningen bland 19-åringarna som gick ut gymnasiet vårterminen 2020 – de ökade med 28 procent jämfört med året innan. Under året har antalet helårsstudenter ökat kraftigt bl.a. till följd av pandemins effekter på arbetsmarknaden. Regeringen har genom kunskapslyftet (se även avsnitt 3.10.1) gjort en omfattande satsning på utbildning. Kunskapslyftet omfattar 2021 totalt 160 000 utbildningsplatser varav högskolan tillförts resurser som motsvarar ca 46 000. Kunskapslyftet och de pandemirelaterade satsningar regeringen gjort under året har möjliggjort den stora ökningen av antalet studenter. Beroende på läget på arbetsmarknaden är det troligt att antalet helårsstudenter fortsätter att öka något och ligger på en stabil nivå de kommande åren.

Det finns samtidigt anledning att uppmärksamma de utmaningar som pandemin har inneburit för sektorns studenter och anställda. Skillnaderna i övergången till högskolan, både i fråga om geografi, kön, social bakgrund och utländsk bakgrund kvarstår och det är angeläget att följa om och hur pandemin påverkat detta. Även de könsbundna studievalen verkar vara oförändrade. Regeringen har gett Universitetskanslersämbetet i uppdrag att följa upp pandemins konsekvenser för högskolans verksamhet och myndigheten kommer löpande att redovisa sina resultat. Den första delrapporten (Universitetskanslersämbetets pandemiuppdrag Delrapportering 1) visar bl.a. att det finns tydliga skillnader i avhopp mellan grupper med olika social bakgrund där en ökning av avhopp skett i gruppen med lågutbildade föräldrar. Rapporten visar också på ökad stress och oro bland personal och studenter.

Det är önskvärt att högskolan så fort som möjligt kan återgå till att i huvudsak bedriva undervisning på campus igen. Samtidigt är det troligt att efterfrågan på undervisning på distans kommer att öka då den bl.a. ger förbättrade möjligheter att kombinera arbete med studier oavsett bostadsort. Distansundervisning av hög kvalitet ställer stora krav både på pedagogik och tekniska lösningar. För att säkerställa kvaliteten i sådan undervisning är det angeläget att de erfarenheter som nu gjorts tas tillvara för att utveckla framtida distansundervisning. Regeringen har därför tillfört högskolan särskilda medel för att utveckla distansutbildning och decentraliserad utbildning. Vidare har regeringen ökat medlen till studentinflytande för att stärka förutsättningarna för ett aktivt studentinflytande när utbildningen i högre grad bedrivs på distans. Regeringen har även riktat medel till universitet och högskolor så att de kan stärka studenthälsans verksamhet. På så sätt har förutsättningarna för en god och trygg studietid stärkts.

Universitetskanslersämbetet har under året genomfört ett stort antal granskningar av lärosätenas kvalitetssäkringsarbete, utbildningsutvärderingar och examenstillståndsprovningar. Antalet granskningar har ökat jämfört med tidigare år. I de uppföljande granskningar som Universitetskanslersämbetet gjorde av förskolläro- och grundläro-utbildningar som tidigare fått omdömet ifrågasatt kvalitet, fick samtliga omdömet hög kvalitet. Det är ett tecken på att utvärderingarna har en kvalitetsdrivande effekt. Att den svenska kvalitetssäkringsmyndigheten åter beviljats medlemskap i den europeiska sammanslutningen av kvalitetssäkringsorganisationer (ENQA) innebär ett viktigt erkännande för det nationella kvalitetssäkringssystemet.

Över tid har den sammantagna prestationsgraden för utbildning på grundnivå och avancerad nivå ökat. Bakomliggande orsaker till den ökade prestationsgraden bedöms

bl.a. vara den ökade andelen programutbildningar i utbildningsutbudet, utbyggnaden av ett antal programutbildningar samt en följd av en ökad efterfrågan på programutbildningar från studenterna. En ökning av antalet nybörjare på de utbildningar som regeringen byggt ut motverkar i förlängningen den kända arbetskraftsbristen inom exempelvis skola och vård. Även genomströmningen i utbildning på forskarnivå är relativt god.

Regeringen har under flera år byggt ut vissa utbildningar inom bl.a. vård vilket har gett resultat. Antalet utfärdade sjuksköterskeexamina har ökat med 17 procent jämfört med läsåret 2014/15. Läsåret 2019/20 var antalet som avlade specialistsjuksköterskeexamina det högsta sedan 2001, då examen infördes. Samtidigt har högskolan under en längre tid haft svårt att säkerställa en tillräcklig omfattning av verksamhetsförlagd utbildning vilket har försvårat utbyggnaden av vissa samhällsviktiga utbildningar, inklusive vårdutbildningar. Regeringen har vidtagit åtgärder för att underlätta detta, men det avgörande är att huvudmännen för berörda verksamheter aktivt samarbetar med högskolan. Genom flexibilitet och aktiva insatser har högskolan säkerställt att pandemin inte i någon större grad har påverkat genomförandet av praktiska moment och verksamhetsförlagd utbildning. De mer långsiktiga problemen med brist på tillgången till platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) kvarstår. Regionerna behöver därför möta regeringens satsningar med fler VFU-platser.

Myndighetskapitalet har under året ökat med 300 miljoner kronor till 12,5 miljarder kronor. Det har skett en ökning av myndighetskapitalet för forskning och utbildning på forskarnivå vilket i första hand är en effekt av pandemin. Kostnaden för forskning har minskat genom att viss forskning har försenats och genom att forskare i högre grad än planerat har deltagit i undervisning eller i klinisk verksamhet. Pandemin har på olika sätt skapat en högre grad av osäkerhet om förutsättningarna för den framtida verksamheten, inte minst när det gäller den framtida privata finansieringen till forskningen. Regeringen försöker med olika insatser motverka denna osäkerhet exempelvis med de stora tillskott av forskningsresurser som den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 innebär. Mot bakgrund av det rådande läget är det dock fullt rimligt att lärosätena har visat en viss försiktighet i sin resursanvändning. Enligt de prognoser och budgetunderlag som universitet och högskolor lämnat för 2021 bedöms att studentantalet kommer att vara fortsatt stort och att myndighetskapitalet under kommande år åter kommer att minska.

6.5 Politikens inriktning

6.5.1 Återstart för Sverige genom utbildning och forskning

Sverige ska vara en ledande kunskapsnation och ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer. Regeringens mål är att utbildning och forskning vid universitet och högskolor ska hålla en internationellt sett hög kvalitet och bedrivas effektivt. Därför investerar regeringen i att bygga ett starkt kunskapssamhälle med forskning och utbildning av hög kvalitet i hela landet. Det ökar välfärdens och näringslivets tillgång till välutbildad personal och det ger ökad trygghet och fler möjligheter i livet.

Behoven av högskoleutbildning har ökat i pandemins spår och antalet sökande till högskolan har aldrig varit fler. Regeringen har genom kunskapslyftet långsiktigt investerat i utbildning och byggt ut högskolan med inriktning mot områden där det finns stora behov, vilket gjort att lärosätena varit väl rustade att ta emot fler studenter. Det har varit av stor vikt för att kunna möta behoven i ett läge med rekordmånga sökande till utbildningar inom bl.a. vård- och skolområdet, men även till tekniska utbildningar.

Mer än ett år med undervisning på distans för att minska smittspridningen och möta pandemin har varit utmanande, men genom att utbildningen kunnat fortgå har studenter, lärare och forskare kunnat fortsätta sin vardag. Det har varit viktigt för individerna, men också för hela samhället. Universitet och högskolor har klarat uppdraget väl, men det har krävt mycket av både personal och studenter. Fortsatt arbete krävs nu för att återgå till mer campusbaserad verksamhet samtidigt som lärdomarna från distansundervisningen tas tillvara och de utmaningar som har identifierats hanteras. För att ta tillvara det stora intresset för att studera inom högskolan och för att möta de behov som finns inom välfärden och näringslivet även under de kommande åren har regeringen satsat på en bred utbyggnad för att främja en god tillgång till högre utbildning i hela landet.

Det är även av stor vikt att det skapas goda möjligheter att återvända till högskolan eller påbörja en högskoleutbildning senare i livet för omställning och kompetensutveckling. Det ska gå att studera i olika takt och såväl på campusutbildningar i hela landet som genom nätbaserad utbildning. Det är särskilt viktigt när arbetsmarknaden förändras snabbt och behoven av omställning är stora. Lärosätena måste också ta ansvar för den stora efterfrågan på högskoleutbildning och erbjuda ett utbildningsutbud som möter arbetsmarknadens behov och studenternas efterfrågan. För att möta nuvarande och kommande samhällsutmaningar har lärosätena ett stort ansvar att se till att utbildningarna vilar på vetenskaplig eller konstnärlig grund samt att de förnyas, inkluderar ett hållbarhetsperspektiv och är arbetsmarknadsanknutna. Utbildning bidrar även till bildning och till individers utveckling och samhällsengagemang.

6.5.2 Utbildning behövs under hela livet

Genom god tillgång till utbildning både för omställning och vidareutbildning ges ökade möjligheter att kunna välja en ny bana eller utvecklas i sin yrkesroll. Alla ska kunna bygga på med kunskap och kompetens under livet, oavsett var de bor i landet, för att på så sätt stärka sin ställning på arbetsmarknaden. Arbete och en egen inkomst ger trygghet.

Genom införandet av ett nytt omställningsstudiestöd 2023 kan omställning eller vidareutbildning i form av studier för vuxna underlättas. Utgångspunkten för stödet är att det ges för utbildning som kan antas stärka den stödsökandes framtida ställning på arbetsmarknaden med beaktande av arbetsmarknadens behov. Med det nya omställningsstudiestödet kan efterfrågan på utbildning bland yrkesaktiva öka. Det är därför viktigt att universitet och högskolor följer utvecklingen av reformen för att anpassa utbudet av utbildning och validering till en ny grupp studerandes förutsättningar och behov. För att ytterligare stödja detta arbete fortsätter regeringen satsningen på livslångt lärande där utbildningsutbudet bl.a. ska fokuseras mot utbildning som främjar klimatomställning. Regeringen följer också eventuella behov av förändringar i det offentligfinansierade utbildningsutbudet med anledning av det nya stödet.

6.5.3 Utbildning i hela landet

Det är fortfarande dubbelt så vanligt att studera vidare om föräldrarna har högskoleutbildning. Hur många som studerar på högskola ser också mycket olika ut i olika delar av landet. Ett fortsatt arbete krävs därför för att fler ska välja att studera vidare och för att motverka den sociala snedrekryteringen. Alla måste få samma chans oavsett socioekonomisk bakgrund och bostadsort. När fler än någonsin påbörjar en högskoleutbildning krävs också ett ökat stöd till studenterna under studietiden, se nedan. Genom att stödja studenterna under studierna ökar förutsättningarna för att även personer från studieovan bakgrund får förutsättningar att slutföra sin utbildning med större trygghet inför det framtida arbetslivet.

Sveriges studenter ska ges utbildning av hög kvalitet vid trygga och jämställda universitet och högskolor. Studenthälsovården har en viktig roll att främja studenternas psykiska och fysiska hälsa och regeringen har under 2021 inlett en satsning för att stärka och rusta studenthälsan för att möta ökade behov till följd av minskade sociala kontakter under pandemin. För att ytterligare stärka studenthälsovården vill regeringen skapa förutsättningar för gemensamma och effektiva lösningar genom en satsning på en gemensam plattform för studenthälsan.

Mer än hälften av studenterna i Sverige kommer från området nära det lärosäte där de studerar. Studier visar också att studenter stannar kvar i närheten av området där de har studerat. När det finns stora behov av utbildad personal i hela landet tydliggör detta vikten av tillgång till utbildning i närheten av där man bor och sedan vill arbeta. Inom utbildningen har den anpassning till distansundervisning i stor skala och under kort tid som gjordes till följd av pandemin möjliggjort ett stort steg framåt vad avser digital kompetens och nya sätt att undervisa och examinera studenter. Samtidigt har den akuta omställningen inte tillåtit en mer genomgripande översyn av utbildningsutbud och utbildningsformer utifrån de nya möjligheter, förväntningar och krav som ett allt mer digitaliserat samhälle kommer att innebära. Indikationer finns också på att minskad kontakt mellan studenter samt mellan studenter och lärare har fått negativa konsekvenser för studenternas lärande, och en majoritet av studenterna upplevde försämringar i sin studiemiljö efter omställningen till undervisning på distans. Ett utvecklingsarbete behöver därför prioriteras såväl på de enskilda lärosätena som nationellt. Regeringen har redan inlett arbetet för att skapa bättre förutsättningar för distansutbildning, både genom bättre tillgång till distansutbildning och genom satsningar för ökad kvalitet. Satsningarna bör förstärkas genom att UHR får ett utvecklat uppdrag att lyfta det pedagogiska innehållet.

Det är även angeläget att det finns möjlighet för en andra chans att antas till en önskad utbildning genom högskoleprovet. Under våren 2020 beslutade UHR att ställa in högskoleprovet till följd av smittskyddsläget. Regeringen har sedan dess vidtagit en rad åtgärder för att säkerställa att högskoleprovet har kunnat genomföras på ett smittskyddssäkert sätt men med vissa begränsningar för antal skrivande. Regeringen bedömer att det finns goda förutsättningar för att genomföra provet under 2022.

Regeringen förstärker vidare synskadades andra chans att antas till högskoleutbildning genom att utöka möjligheten att skriva ett anpassat högskoleprov till två gånger om året.

Det är viktigt att studenter som upplever funktionshinder i studiesituationen får det stöd de behöver för att möjliggöra ökad delaktighet i högskolan. Antalet studenter med funktionsnedsättning som har beviljats pedagogiskt stöd har ökat markant de senaste åren från ca 12 000 studenter 2015 till ca 23 000 studenter 2020. Regeringen utökar därför särskilt pedagogiskt stöd inom universitet och högskolor. Även särskilt utbildningsstöd för studenter med svåra rörelsehinder eller psykiska och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar utökas från 2022. En förutsättning för ökad delaktighet är att studenter med läsnedsättning får sin kurslitteratur tillgänglighetsanpassad. Till följd av ökade behov bland högskolestudenter av inläst kurslitteratur förstärker regeringen Myndigheten för tillgängliga medier under 2022, se även utgiftsområde 15 Studiestöd, avsnitt 2.12.6.

6.5.4 Åtgärder för fler lärare

En av Sveriges viktigaste framtidsfrågor är att få fler kunniga och kompetenta lärare. Regeringen har genomfört en rad åtgärder för att öka intresset för lärarutbildningarna och för att öka antalet behöriga lärare. Det har också gett resultat. Antalet sökande till flera av utbildningarna har ökat liksom andelen behöriga lärare, se även avsnitt 3.8.

Arbetet för att öka antalet kunniga och kompetenta lärare och förskollärare ska fortsätta. För att motverka den allvarliga lärarbristen behöver det bli enklare för akademiker att ställa om till läraryrket, bl.a. genom effektivare utbildningsvägar. Därför satsar regeringen på en försöksverksamhet 2022–2027 med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) för både blivande grundlärare och ämneslärare. Utbildningen riktar sig till personer med en tidigare avslutad akademisk examen och omfattar pedagogik, ämnesstudier och verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Regeringen fortsätter också satsningen för att lärosätena i högre grad ska kunna validera tidigare utbildnings- och yrkeserfarenheter för att bli behöriga att läsa en KPU.

6.5.5 Fler vill utbilda sig för att jobba i vården

Fler vill utbilda sig för att jobba i vården. Inför hösten 2020 ökade antalet sökande till sjuksköterskeutbildningen med 34 procent och inför hösten 2021 har antalet sökande ökat med 13 procent. En god tillgång till utbildad personal är central för svensk hälso- och sjukvård. En förutsättning för att lyckas med detta är att det utbildas tillräckligt många samt att de som är utbildade väljer att arbeta i vården. Regeringen har vidtagit flera åtgärder för att stärka vårdens tillgång till utbildad personal. Regeringen har t.ex. från den 1 januari 2020 inrättat ett nationellt vårdkompetensråd som bl.a. ska kartlägga, samordna och effektivisera kompetensförsörjningen av personal inom vården.

Regeringen inledde 2015 en utbyggnad av utbildningarna till sjuksköterska, barnmorska och specialistsjuksköterska. För att universitet och högskolor ska kunna ta emot fler studenter krävs att det finns platser för verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Brist på sådana platser är i nuläget den största flaskhalsen för att lärosätena ska kunna nå målen för utbyggnaden av sjuksköterskeutbildningen. Regionerna behöver ta ansvar för att fler ska kunna utbilda sig till vårddyrken genom att möta upp regeringens satsningar med fler VFU-platser och handledare, annars finns det risk för att bristen på personal i vården kommer att förvärras. För att kraftsamla och stärka arbetet anser regeringen att det behövs en nationell satsning på VFU-samordning. Lärosätena och vårdens huvudmän behöver arbeta för att hitta fungerande lösningar för att stärka handledarkompetens och hitta smarta lösningar för att fler ska kunna utbilda sig till vårddyrkena. Regeringen föreslår en satsning för att öka ersättningen till de som tar emot VFU-studenter utifrån tydliga åtaganden för fler studenter. Regeringen bedömer att regionernas och kommunernas medverkan i utbildning är en mycket viktig del av den framtida personalförsörjningen inom hälso- och sjukvården och följer därför utvecklingen nogsamt. Regeringen avsätter även medel för att utbilda vårdens framtida medarbetare och utveckla personalens kompetens ytterligare samt stärka tillgången till fler platser för VFU, se utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, avsnitt 4.

Vårdutbildningar på distans är en viktig del av arbetet för att möta behovet av utbildad personal i hela landet. Men inom många av dessa utbildningar finns delar som behöver bedrivas på plats, t.ex. praktiska moment som VFU. För att utbildningen ska vara tillgänglig för studenter i hela landet kan därför utbildningen eller delar av den behöva bedrivas på flera orter. Regeringen satsar därför särskilda medel för att möjliggöra sådan decentraliserad vårdutbildning.

6.5.6 Forskning för att möta samhällsutmaningarna

Det är viktigt att universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå ökar för att de ska ges bättre möjligheter att stärka den svenska forskningen i hela landet. Regeringen beräknade därför i budgetpropositionen för

2021 att universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå ska öka med sammanlagt 870 miljoner kronor 2021–2022. Genom ökade forskningsanslag ges också goda förutsättningar för att utbildningarna vid universitet och högskolor fortsatt ska hålla hög kvalitet och ha en nära koppling till forskningen.

Det är mycket angeläget att insatser också görs för att öka tillgången på forskarutbildade lärare inom lärar- och vårdutbildning för att stärka kvaliteten. Regeringen har därför satsat på forskarskolor för ökad forskningsanknytning inom lärar- och vårdutbildning samt praktiktäta forskning för ökad vetenskaplighet i skolan.

Fördelning av ökade forskningsanslag

De satsningar som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 beräknas öka de sammanlagda forskningsanslagen med ca 10 procent. För 2021 aviserades i propositionen en tillfällig ökning om 500 miljoner kronor för att motverka pandemins effekter på forskningsfinansieringen. Därutöver aviserades en permanent ökning av universitet och högskolors anslag till forskning och utbildning på forskarnivå med 720 miljoner kronor från 2021. Den permanenta ökningen fördelades för 2021 i Vårändringsbudget för 2021 i enlighet med den forskningspolitiska propositionen. Medlen fördelades i huvudsak utifrån kvalitetsindikatorerna bibliometri och externa medel samt den s.k. basresursen (antalet helårsstudenter vid respektive lärosäte). För att permanenta höjningen föreslår regeringen motsvarande höjning från 2022, se avsnitt 6.6.

Den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 innebär en betydande höjning av basresursen. Basresursen för alla statliga universitet och högskolor samt Chalmers Tekniska Högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping höjs med 5 500 kronor per helårsstudent till minst 17 500 kronor per helårsstudent. Det bidrag motsvarande basresurs som fördelats till vissa enskilda utbildningsanordnare höjs från 8 000 kronor till 12 000 kronor per helårsstudent. Genom höjningen skapas goda förutsättningar för att bedriva forskning vid alla lärosäten och därmed stärka forskningsanknytningen i samtliga utbildningar på grundnivå och avancerad nivå.

En ny modell för kvalitetsbaserad fördelning av forskningsanslag

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 angav regeringen att den avser att införa en ny modell för fördelning av anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som i ökad utsträckning beaktar kvalitet. Grunden i den modell för tilldelning av ökade forskningsmedel som utvecklats från 2008 bör även fortsättningsvis bibehållas, dvs. nya forskningsmedel fördelas dels baserat på antalet helårsstudenter, dels på en kvalitetsbedömning av forskning. I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 angav regeringen att för att ett bredare kvalitetsbegrepp som möjliggör en mer rättvisande bedömning av olika forskningsområden ska kunna fångas in, bör kvalitetsindikatorerna ersättas med en sakkunnigbedömning av medel till profilområden.

Vetenskapsrådet har i samverkan med övriga forskningsfinansiärer och i samråd med universitet och högskolor haft regeringens uppdrag att ta fram förslag till en modell för kvalitetsbaserad resursfördelning av universitetens och högskolornas anslag för forskning och utbildning på forskarnivå (U2021/02882). Forskningsfinansiärerna och lärosätena är i avrapporteringen ense om att det krävs mer tid för att utveckla modellen. I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 angav regeringen att en ny modell för fördelning av anslag för forskning och utbildning på forskarnivå avses att införas från 2023. Regeringen delar dock forskningsfinansiärernas och lärosätenas bedömning att det krävs mer tid för att utveckla en modell som är långsiktigt hållbar, varför ett införande 2023 inte längre bedöms vara lämpligt.

Regeringens avsikt är därför att ge forskningsfinansiärerna i fortsatt uppdrag att i samråd med universitet och högskolor arbeta vidare med utvecklingen av modellen för att möjliggöra ett införande från 2024. Regeringen återkommer i kommande budgetpropositioner om fördelning av medel enligt den nya modellen.

Högskolelagen ändras till följd av att Mälardalens högskola blir universitet

Regeringens förslag: Benämningen Mälardalens högskola ska utgå ur bilagan till högskolelagen och högskolan ska i stället benämnas Mälardalens universitet.

Skälen för regeringens förslag: Det ankommer på regeringen att besluta om en högskola ska benämnas universitet (prop. 2008/09:134 s. 52–57, bet. 2008/09:UbU18, rskr. 2008/09:276). I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 aviserade regeringen att Mälardalens högskola blir universitet från den 1 januari 2022 under förutsättning att högskolan kan visa att den har åtgärdat de brister med det interna kvalitetssäkringssystemet som Universitetskanslersämbetet har påtalat. I propositionen framhölls bl.a. att ett nytt universitet i Mälardalen är ett led i en viktig framtidssatsning och en del i regeringens långsiktiga politik att stärka Sverige som ett konkurrenskraftigt utbildnings- och forskningsland samt att Mälardalens högskola redan i dag har en framstående position bland landets högskolor.

Regeringen har därefter i enlighet med vad som angavs i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 inhämtat underlag från lärosätet angående de åtgärder som vidtagits. Regeringen har även inhämtat underlag från Universitetskanslersämbetet om verksamheten vid Mälardalens högskola ur ett kvalitetsperspektiv. Av underlagen framgår att Mälardalens högskola har vidtagit ett flertal relevanta åtgärder, bl.a. när det gäller styrning och organisation, jämställdhet samt hur student- och doktorandperspektivet i olika processer ska utvecklas.

Som framgår ovan ankommer det på regeringen att besluta om en högskola ska benämnas universitet. Universitetskanslersämbetet ansvarar samtidigt enligt myndighetens instruktion för det nationella kvalitetssäkringssystemet. I enlighet med överenskomna standarder och riktlinjer för kvalitetssäkring inom det europeiska området för högre utbildning (ESG) är kvalitetssäkringsorganet oberoende och agerar självständigt. Universitetskanslersämbetet kommer inom ramen för sitt uppdrag att göra en uppföljande granskning av Mälardalens högskolas kvalitetssäkringsarbete. Regeringen kan utifrån de inkomna underlagen konstatera att Mälardalens högskola redan har vidtagit ett flertal relevanta åtgärder och har förtroende för det arbete som bedrivs av högskolan och Universitetskanslersämbetet.

Regeringen avser mot denna bakgrund att besluta om en ändring i bilaga 1 till högskoleförordningen som innebär att Mälardalens högskola ska benämnas Mälardalens universitet fr.o.m. den 1 januari 2022. I bilagan till högskolelagen anges de universitet och högskolor med statlig huvudman som enligt 1 kap. 17 § högskolelagen får utfärda en gemensam examen. Där anges bl.a. Mälardalens högskola. Eftersom regeringen avser att fatta beslut om att Mälardalens högskola ska benämnas Mälardalens universitet fr.o.m. den 1 januari 2022 behöver en följdändring göras i bilagan till högskolelagen så att den nuvarande benämningen utgår och den nya förs in. Även denna ändring ska gälla fr.o.m. den 1 januari 2022.

För att ge goda förutsättningar för det nya universitetet förstärker regeringen lärosätets forskningsanslag fr.o.m. 2022, se avsnitt 6.6.32.

Ökad kunskap behövs för att förebygga våld i nära relationer

Arbetet för att förebygga och stoppa våld i nära relationer och mäns våld mot kvinnor ska fortsätta. Uppsala universitet ska bedriva forskning med anknytning till den kliniska verksamheten inom området mäns våld mot kvinnor. Det är av största vikt att våldsutsatta har någonstans att vända sig för att få hjälp och vidare vägledning om hur de kan ta sig ur sin situation. En sådan möjlighet finns genom den nationella stödtelefonen för våldsutsatta, den s.k. Kvinnofridslinjen som drivs av Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) vid Uppsala universitet. Regeringen vill därför ge långsiktiga och goda förutsättningar för verksamheten som bedrivs vid NCK.

Stöd till behandling mot sexuellt våld är även en del i regeringens arbete för att förhindra allvarliga brott riktade mot framför allt kvinnor och barn. Det är viktigt att förövare erbjuds adekvata behandlingsinsatser för att risken för sexualbrott, liksom återfall i sexualbrott, ska minska. Med stöd av regeringen startades 2012 den nationella stödtelefonen Preventell för att förebygga sexuellt våld. Regeringen vill ge långsiktiga förutsättningar för ökad kunskap om förebyggande åtgärder mot sexuellt våld och för att verksamheten med en nationell stödtelefon ska kunna fortsätta.

6.6 Budgetförslag

Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Samtliga ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer räknas upp med pris- och löneomräkningen på 1,06 procent. Ersättningsbeloppen för helårsstudenter och helårsprestationer bör för budgetåret 2022 uppgå till de belopp som presenteras i tabell 6.10.

Tabell 6.10 Ersättningsbelopp för helårsstudenter och helårsprestationer

Kronor

UTBILDNINGSSOMRÅDE	Ersättning för en helårsstudent	Ersättning för en helårsprestation
Humanistiskt, teologiskt, juridiskt, samhällsvetenskapligt	33 811	22 032
Naturvetenskapligt, tekniskt, farmaceutiskt	57 653	48 620
Vård	61 293	53 086
Odontologiskt	50 687	59 044
Medicinskt	68 493	83 312
Undervisning ¹	41 125	43 082
Verksamhetsförlagd utbildning ²	58 281	56 545
Övrigt ³	46 301	37 611
Design	163 373	99 538
Konst	231 935	99 574
Musik	140 946	89 117
Opera	335 888	200 932
Teater	324 797	161 778
Media	331 455	265 509
Dans	228 430	126 221
Idrott	119 034	55 084

¹ Avser utbildning inom det allmänna utbildningsområdet och den utbildningsvetenskapliga kärnan.

² Avser verksamhetsförlagd utbildning inom lärar- och förskolläraryr utbildning.

³ Avser utbildning i vissa ämnen inom humanistiskt utbildningsområde enligt uppdrag i regleringsbrev, journalistutbildning, bibliotekarieutbildning samt praktiska och estetiska kurser inom lärarutbildning med inriktning mot tidigare år, inom grundläraryr utbildning och inom förskolläraryr utbildning.

Satsningen på livslångt lärande där utbildningsutbudet bl.a. ska fokuseras mot utbildning som främjar klimatomställning som föreslås i denna proposition, innebär att ersättningsbeloppet som universitet och högskolor får per helårsstudent motsvarar den nivå som ett lärosäte normalt får avräkna för både helårsstudent och helårsprestation inom ramen för anslaget för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Detta bedöms som viktigt för att satsningen ska kunna bidra till att skapa fler möjligheter till omställning och vidareutbildning för personer som är mitt i livet.

Tabell 6.11 Sammanfattning av utbyggnader på högskolenivå som föreslås i denna budgetproposition

Tusental kronor

	2022	2023	2024	Slutår
Livslångt lärande	260 000	260 000	260 000	2024
Försöksverksamhet kort KPU	27 000	44 000	52 000	2027
Totalt¹	287 000	304 000	312 000	

¹ Beloppen kan vara avrundade.

Tabell 6.12 Beräknat antal helårsstudenter

Avser prognos för antal helårsstudenter som tillförda medel beräknas motsvara

Helårsstudenter

	2022	2023	2024	Slutår
Livslångt lärande	3 000	3 000	3 000	2024
Försöksverksamhet kort KPU	150	463	550	2027
Totalt¹	3 150	3 463	3 550	

¹ Beräknat antal helårsstudenter kan vara avrundat.

Ökade anslag till forskning och utbildning på forskarnivå

I budgetpropositionen för 2021 föreslogs och beräknades en permanent ökning av universitet och högskolors anslag till forskning och utbildning på forskarnivå med 720 miljoner kronor fr.o.m. 2021. Den permanenta ökningen fördelades för 2021 i Vårändringsbudget för 2021 i enlighet med vad som redovisas i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Det innebar att medlen fördelades i huvudsak utifrån kvalitetsindikatorerna bibliometri och externa medel samt den s.k. basresursen (antalet helårsstudenter vid respektive lärosäte). Därutöver tilldelades de statliga högskolor som inte har ingått i modellen med kvalitetsindikatorer medel via särskild tilldelning och Kungl. Tekniska högskolan särskilda medel till SciLifeLab. För att permanenta höjningen föreslår regeringen motsvarande höjning fr.o.m. 2022 i denna proposition, se tabell 6.13. I tabellen ingår de ökningar som ingick i Vårändringsbudget för 2021 och de är uppräknade till 2022 års prisnivå.

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 redovisas en betydande höjning av basresursen. Basresursen för alla statliga universitet och högskolor samt Chalmers Tekniska Högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping höjs med 5 500 kronor per helårsstudent till minst 17 500 kronor per helårsstudent. Det bidrag motsvarande basresurs som fördelats till vissa enskilda utbildningsanordnare höjs från 8 000 kronor till 12 000 kronor per helårsstudent. Genom höjningen skapas goda förutsättningar för att bedriva forskning vid alla lärosäten och därmed stärka forskningsanknytningen i samtliga utbildningar på grundnivå och avancerad nivå.

Tabell 6.13 Ökade anslag till forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	Ökad basresurs	Kvalitetsindikatorer	Särskild tilldelning	Totalt ¹
Uppsala universitet		49 756		49 756
Lunds universitet		58 542		58 542
Göteborgs universitet		41 633		41 633
Stockholms universitet		36 562		36 562
Umeå universitet		19 684		19 684
Linköpings universitet		23 447		23 447
Karolinska institutet		47 476		47 476
Kungl. Tekniska högskolan		31 758	30 321	62 079
Luleå tekniska universitet		10 019		10 019
Sveriges lantbruksuniversitet		24 423		24 423
Chalmers Tekniska Högskola AB		25 732		25 732
Karlstads universitet		20 614		20 614
Linnéuniversitetet		28 113		28 113
Örebro universitet		30 019		30 019
Mittuniversitetet		20 468		20 468
Malmö universitet		19 328		19 328
Mälardalens universitet		19 156		19 156
Blekinge tekniska högskola		3 220		3 220
Högskolan i Borås	9 580	5 673		15 253
Högskolan Dalarna	17 215	2 814		20 029
Högskolan i Gävle		4 031		4 031
Högskolan i Halmstad	16 986	4 800		21 786
Högskolan Kristianstad	26 777	1 726		28 503
Högskolan i Skövde	4 357	4 355		8 712
Högskolan Väst	11 368	3 756		15 124
Södertörns högskola	25 154	5 699		30 853
Stiftelsen Högskolan i Jönköping		7 987		7 987
Gymnastik- och idrottshögskolan			2 527	2 527
Konstfack			1 516	1 516
Kungl. Konsthögskolan			1 516	1 516
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm			1 516	1 516
Stockholms konstnärliga högskola			2 527	2 527
Försvärshögskolan			2 527	2 527
Övriga enskilda högskolor	23 031			23 031

¹ Beloppen avser tillskott inklusive pris- och löneomräkning. Beloppen kan vara avrundade.

I budgetpropositionen för 2021 beräknades även en permanent ökning av universitetets och högskolors anslag till forskning och utbildning på forskarnivå med ytterligare 150 miljoner kronor fr.o.m. 2022. I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 redovisades avsikten att 130 miljoner kronor av denna ökning ska fördelas till Mälardalens universitet för att ge lärosätet förutsättningar att utvecklas som universitet, se avsnitt 6.6.32. Resterande 20 miljoner kronor föreslår regeringen i denna proposition fördelas till Malmö universitet för att stärka förutsättningarna för att utvecklas som nytt universitet, se avsnitt 6.6.30.

6.6.1 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tabell 6.14 Anslagsutveckling 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tusental kronor

2020	Utfall	159 866	Anslagssparande	757
2021	Anslag	161 416 ¹	Utgiftsprognos	160 826
2022	Förslag	171 751		
2023	Beräknat	173 720 ²		
2024	Beräknat	173 492 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 171 752 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 169 793 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Universitetskanslersämbetets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.15 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:1 Universitetskanslersämbetet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	158 416	158 416	158 416
Pris- och löneomräkning ²	1 335	3 166	4 815
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	12 000	12 138	10 261
<i>varav BP22³</i>	<i>12 000</i>	<i>12 000</i>	<i>10 000</i>
– Stöd till VFU-samordning	2 000	2 000	2 000
– Stöd till genomförande av Sveriges återhämtningsplan	10 000	10 000	8 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	171 751	173 720	173 492

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Universitetskanslersämbetet ska stödja den förstärkta samordningen av verksamhetsförlagd utbildning (VFU) som presenteras i avsnitt 6.5.5. Anslaget beräknas därför öka med 2 000 000 kronor 2022 och med motsvarande belopp 2023 respektive 2024. För att säkerställa en samordnad och effektiv process för den del av Sveriges återhämtningsplan (Fi2020/03864) som avser åtgärden Resurser för att möta efterfrågan på utbildning vid universitet och högskolor avser regeringen att ge Universitetskanslersämbetet i uppdrag att samordna genomförandet av åtgärden samt att stödja lärosätena i arbetet. För att ge förutsättningar för detta uppdrag beräknas anslaget ökas med 10 000 000 kronor årligen 2022 och 2023 och med 8 000 000 kronor 2024.

Regeringen föreslår att 171 751 000 kronor anvisas under anslaget 2:1 *Universitetskanslersämbetet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 173 720 000 kronor respektive 173 492 000 kronor.

6.6.2 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tabell 6.16 Anslagsutveckling 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

2020	Utfall	193 810	Anslagssparande	21 600
2021	Anslag	243 365 ¹	Utgiftsprognos	241 280
2022	Förslag	260 147		
2023	Beräknat	243 721 ²		
2024	Beräknat	218 227 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 240 977 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 213 596 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Universitets- och högskolerådets förvaltningsutgifter.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.17 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020 ¹		4 814	16 237	-11 423
Prognos 2021		23 000	33 000	-10 000
Budget 2022		24 000	34 000	-10 000

¹ Underskott i verksamheten för högskoleprovet täcks av myndighetens förvaltningsanslag.

Tabell 6.18 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	201 498	210 552	-9 054
(varav tjänsteexport)	28 205	27 645	560
Prognos 2021	210 000	220 000	-10 000
(varav tjänsteexport)	28 000	28 000	0
Budget 2022	225 000	228 000	-3 000
(varav tjänsteexport)	29 000	29 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.19 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:2 Universitets- och högskolerådet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	243 365	243 365	243 365
Pris- och löneomräkning ²	2 052	4 846	7 372
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	14 730	-4 490	-32 510
varav BP22 ³	5 600	6 500	9 300
– Ämnesbetyg – implementering	4 600	5 500	8 300
– Högskoleprov för personer med synskada	1 000	1 000	1 000

Överföring till/från andra anslag

Övrigt

Förslag/beräknat anslag	260 147	243 721	218 227
--------------------------------	----------------	----------------	----------------

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 4 600 000 kronor 2022, med 5 500 000 kronor 2023 och med 8 300 000 kronor 2024 för Universitets- och högskolerådets arbete med att införa ämnesbetyg och en ämnesutformad gymnasie- och gymnasiesärskola, se avsnitt 4.6.2. För att personer med synskada ska ges möjlighet att skriva ett särskilt anpassat högskoleprov två gånger per år ökas anslaget med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2022. Ökningen finansieras genom motsvarande minskning av anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

För genomförande av uppdraget att utveckla ett behörighetsprov som kan ligga till grund för antagning till högskolan beslutades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.7.2) om en anslagsökning med 20 000 000 kronor 2021 och för 2022 respektive 2023 beräknades anslaget öka med 30 000 000 kronor. Anslaget beräknas därför öka med 10 000 000 kronor 2022 respektive 2023. För utveckling av en betygsdatabas till stöd för reformen om rätt till behörighetsgivande studier vid komvux som infördes 2017 beslutades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.7) om en anslagsökning med 5 000 000 kronor 2021. Från och med 2022 beräknas ökningen till 4 000 000 kronor för utveckling av betygsdatabasen. Anslaget beräknas därför minska med 1 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2022. För att stärka kvaliteten i distansutbildningen beslutades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.7) om en anslagsökning med 15 000 000 kronor årligen 2021 respektive 2022. Anslaget minskas därför med 15 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2023. Anslaget beräknas minska med 39 000 kronor 2022 och med 28 000 kronor 2023 för att finansiera förvaltningsgemensam digital infrastruktur, se budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 22 Kommunikation, avsnitt 4.1.1). För arbetet med att motverka fusk på högskoleprovet beslutades i budgetpropositionen för 2020 (prop. 2019/20:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.6) om en anslagsökning med 15 000 000 kronor årligen 2020 respektive 2022 och fr.o.m. 2023 med 10 000 000 kronor. Anslaget minskas därför med 5 000 000 kronor årligen fr.o.m. 2023.

Regeringen föreslår att 260 147 000 kronor anvisas under anslaget 2:2 *Universitets- och högskolerådet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 243 721 000 kronor respektive 218 227 000 kronor.

6.6.3 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.20 Anslagsutveckling 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 849 467	Anslagssparande
2021	Anslag	2 042 967 ¹	Utgiftsprognos 2 025 460
2022	Förslag	2 038 600	

2023	Beräknat	2 026 786 ²
2024	Beräknat	2 048 481 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 000 445 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 998 561 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.21 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		1 024	2 098	-1 074
Prognos 2021		1 593	1 864	-271
Budget 2022		1 600	1 900	-300

Tabell 6.22 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	292 000	326 000	-34 000
(varav tjänsteexport)	146 065	153 788	-7 723
Prognos 2021	296 000	306 000	-10 000
(varav tjänsteexport)	148 000	151 000	-3 000
Budget 2022	304 000	314 000	-10 000
(varav tjänsteexport)	148 000	151 000	-3 000

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.23 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	2 024 767	2 024 767	2 024 767
Pris- och löneomräkning ²	21 685	48 632	72 802
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-7 852	-46 613	-49 088
varav BP22 ³	22 000	22 000	22 000
– Livslångt lärande	22 000	22 000	22 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 038 600	2 026 786	2 048 481

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 22 000 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 145 000 kronor 2022 och ytterligare 1 145 000 kronor 2023 för utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2018. Anslaget beräknas öka med 2 990 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska 2024 med 5 980 000 kronor till följd av att satsningen upphör. Anslaget beräknas minska med 12 447 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 6 206 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 313 000 kronor 2023 och med 4 049 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 34 281 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 2 038 600 000 kronor anvisas under anslaget 2:3 *Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 2 026 786 000 kronor respektive 2 048 481 000 kronor.

6.6.4 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.24 Anslagsutveckling 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	2 259 049	Anslagssparande
2021	Anslag	2 335 428 ¹	Utgiftsprognos 2 335 428
2022	Förslag	2 368 441	
2023	Beräknat	2 391 030 ²	
2024	Beräknat	2 418 901 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 359 955 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 359 954 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.25 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	2 286 199	2 286 199	2 286 199

Pris- och löneomräkning ²	24 486	54 913	82 203
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	57 756	49 918	50 499
varav BP22 ³	57 229	57 229	57 229
– Ökade forskningsanslag	49 229	49 229	49 229
– Förstärkning Nationellt centrum för kvinnofrid	8 000	8 000	8 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 368 441	2 391 030	2 418 901

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 49 229 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Anslaget beräknas vidare öka med 8 000 000 kronor till följd av en förstärkning av Nationellt centrum för kvinnofrid.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas minska med 8 599 000 kronor fr.o.m. 2023 på grund av att den tillfälliga förstärkningen under perioden 2018–2022 av Campus Gotland upphör.

Regeringen föreslår att 2 368 441 000 kronor anvisas under anslaget 2:4 *Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 2 391 030 000 kronor respektive 2 418 901 000 kronor.

6.6.5 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.26 Anslagsutveckling 2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	2 165 339	Anslagssparande
2021	Anslag	2 347 380 ¹	Utgiftsprognos 2 327 265
2022	Förslag	2 355 647	
2023	Beräknat	2 348 701 ²	
2024	Beräknat	2 381 504 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 318 176 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 323 468 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.27 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		2 562	4 803	-2 241
Prognos 2021		4 000	5 700	-1 700
Budget 2022		4 100	5 800	-1 700

Tabell 6.28 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	413 570	398 761	14 809
(varav tjänsteexport)	153 133	156 645	-3 512
Prognos 2021	420 000	410 000	10 000
(varav tjänsteexport)	180 000	175 000	5 000
Budget 2022	430 000	420 000	10 000
(varav tjänsteexport)	190 000	185 000	5 000

Skälen för regeringens förslag

**Tabell 6.29 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:5 Lunds universitet:
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå**

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	2 338 713	2 338 713	2 338 713
Pris- och löneomräkning ²	25 048	56 174	84 090
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-8 114	-46 186	-41 299
varav BP22 ³	22 600	22 600	22 600
– Livslångt lärande	22 600	22 600	22 600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 355 647	2 348 701	2 381 504

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 22 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 2 577 000 kronor 2022 och ytterligare 2 577 000 kronor 2023 för utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2018. Anslaget beräknas öka med 1 058 000 kronor 2022 och med ytterligare 2 116 000 kronor 2024 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska 2025 med 5 336 000 kronor till följd av att satsningen upphör. Anslaget beräknas minska med 12 447 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När

satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 6 206 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 256 000 kronor 2023 och med 3 309 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021.

Regeringen föreslår att 2 355 647 000 kronor anvisas under anslaget 2:5 *Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 2 348 701 000 kronor respektive 2 381 504 000 kronor.

6.6.6 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.30 Anslagsutveckling 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	2 322 628	Anslagssparande
2021	Anslag	2 406 955 ¹	Utgiftsprognos 2 406 955
2022	Förslag	2 432 733	
2023	Beräknat	2 464 767 ²	
2024	Beräknat	2 493 498 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 432 733 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 2 432 733 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.31 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	2 349 033	2 349 033	2 349 033
Pris- och löneomräkning ²	25 158	56 421	84 461
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	58 542	59 313	60 004
varav BP22 ³	57 922	57 922	57 922
– Ökade forskningsanslag	57 922	57 922	57 922
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 432 733	2 464 767	2 493 498

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 57 922 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 2 432 733 000 kronor anvisas under anslaget 2:5 *Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 2 464 767 000 kronor respektive 2 493 498 000 kronor.

6.6.7 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.32 Anslagsutveckling 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	2 293 451	Anslagssparande	
2021	Anslag	2 376 340 ¹	Utgiftsprognos	2 376 340
2022	Förslag	2 386 826		
2023	Beräknat	2 378 357 ²		
2024	Beräknat	2 402 509 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 347 447 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 343 961 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.33 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		1 668	7 074	-5 406
Prognos 2021		2 000	8 000	-6 000
Budget 2022		2 000	8 000	-6 000

Tabell 6.34 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	308 388	317 034	-8 646
(varav tjänsteexport)	75 808	75 808	0
Prognos 2021	310 000	310 000	0
(varav tjänsteexport)	75 000	75 000	0
Budget 2022	310 000	310 000	0
(varav tjänsteexport)	75 000	75 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.35 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	2 367 673	2 367 673	2 367 673
Pris- och löneomräkning ²	25 358	56 869	85 131
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-6 205	-46 185	-50 295
<i>varav BP22³</i>	<i>22 800</i>	<i>22 800</i>	<i>22 800</i>
– <i>Livslångt lärande</i>	<i>22 800</i>	<i>22 800</i>	<i>22 800</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 386 826	2 378 357	2 402 509

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 22 800 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 145 000 kronor 2022 och ytterligare 1 145 000 kronor 2023 för utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2018. Anslaget beräknas öka med 2 806 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 5 612 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 1 722 000 kronor med anledning av utbyggnaden av yrkesläroverutbildningen som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 11 807 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 5 887 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 158 000 kronor 2023 och med 2 040 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 35 374 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 2 386 826 000 kronor anvisas under anslaget 2:7 *Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 2 378 357 000 kronor respektive 2 402 509 000 kronor.

6.6.8 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.36 Anslagsutveckling 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 664 258	Anslagssparande
2021	Anslag	1 725 144 ¹	Utgiftsprognos 1 725 144
2022	Förslag	1 743 620	
2023	Beräknat	1 766 579 ²	

2024 Beräknat 1 787 172³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 743 620 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 743 620 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.37 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 683 952	1 683 952	1 683 952
Pris- och löneomräkning ²	18 035	40 446	60 547
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	41 633	42 181	42 673
<i>varav BP22³</i>	<i>41 192</i>	<i>41 192</i>	<i>41 192</i>
– Ökade forskningsanslag	41 192	41 192	41 192
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 743 620	1 766 579	1 787 172

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 41 192 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 1 743 620 000 kronor anvisas under anslaget 2:8 *Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 766 579 000 kronor respektive 1 787 172 000 kronor.

6.6.9 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.38 Anslagsutveckling 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 847 089	Anslagssparande	122 417
2021	Anslag	1 967 042 ¹	Utgiftsprognos	1 953 267
2022	Förslag	1 969 944		
2023	Beräknat	1 959 402 ²		
2024	Beräknat	1 980 328 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 933 936 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 932 069 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.39 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)	
Utfall 2020			5 476	9 321	-3 845
Prognos 2021			7 300	13 150	-5 850
Budget 2022			8 640	13 820	-5 180

Tabell 6.40 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	179 867	182 762	-2 895
(varav tjänsteexport)	50 494	42 170	8 324
Prognos 2021	185 263	188 245	-2 982
(varav tjänsteexport)	52 009	43 435	8 574
Budget 2022	190 821	193 892	-3 071
(varav tjänsteexport)	53 569	44 738	8 831

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.41 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 956 642	1 956 642	1 956 642
Pris- och löneomräkning ²	20 956	46 996	70 353
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-7 654	-44 236	-46 667
varav BP22 ³	23 400	23 400	23 400
– Livslångt lärande	23 400	23 400	23 400
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 969 944	1 959 402	1 980 328

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 23 400 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 978 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör beräknas anslaget minska med 3 956 000 kronor 2024. Anslaget beräknas öka med 1 722 000 kronor med anledning av utbyggnaden av yrkesläroverutbildningen som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 11 736 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 5 851 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 158 000 kronor 2023 och med 2 040 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 30 788 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 1 969 944 000 kronor anvisas under anslaget 2:9 *Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 959 402 000 kronor respektive 1 980 328 000 kronor.

6.6.10 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.42 Anslagsutveckling 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 709 980	Anslagssparande	
2021	Anslag	1 760 259 ¹	Utgiftsprognos	1 760 259
2022	Förslag	1 779 111		
2023	Beräknat	1 802 538 ²		
2024	Beräknat	1 823 550 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 779 111 tkr i 2022 års prisliv.

³ Motsvarar 1 779 111 tkr i 2022 års prisliv.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.43 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 724 084	1 724 084	1 724 084
Pris- och löneomräkning ²	18 465	41 411	61 991
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	36 562	37 043	37 475
varav BP22 ³	36 175	36 175	36 175
– Ökade forskningsanslag	36 175	36 175	36 175
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 779 111	1 802 538	1 823 550

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 36 175 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 1 779 111 000 kronor anvisas under anslaget 2:10 *Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 802 538 000 kronor respektive 1 823 550 000 kronor.

6.6.11 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.44 Anslagsutveckling 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Slagslag	Belopp
2020	Utfall	1 463 101	Anslagssparande	
2021	Anslag	1 579 227 ¹	Utgiftsprognos	1 565 694
2022	Förslag	1 590 921		
2023	Beräknat	1 591 499 ²		
2024	Beräknat	1 608 975 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 570 815 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 569 765 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.45 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		595	1 071	-476
Prognos 2021		1 050	1 550	-500
Budget 2022		1 100	1 600	-500

Tabell 6.46 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	320 674	332 066	-11 392
(varav tjänsteexport)	33 959	33 959	0
Prognos 2021	330 000	338 000	-8 000

(varav tjänsteexport)	35 000	35 000	0
Budget 2022	340 000	348 000	-8 000
(varav tjänsteexport)	35 000	35 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.47 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 574 894	1 574 894	1 574 894
Pris- och löneomräkning ²	16 867	37 827	56 626
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-840	-21 222	-22 545
varav BP22 ³	14 400	14 400	14 400
– Livslångt lärande	14 400	14 400	14 400
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 590 921	1 591 499	1 608 975

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 14 400 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 2 290 000 kronor 2022 och ytterligare 2 290 000 kronor 2023 för utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2018. Anslaget beräknas öka med 1 656 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 3 312 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 984 000 kronor med anledning av utbyggnaden av yrkeslärarutbildningen som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 6 188 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 3 085 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 173 000 kronor 2023 och med 2 236 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 20 088 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 1 590 921 000 kronor anvisas under anslaget 2:11 *Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 591 499 000 kronor respektive 1 608 975 000 kronor.

6.6.12 2:12: Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.48 Anslagsutveckling 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 186 882	Anslagssparande
2021	Anslag	1 218 913 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	1 231 968	
2023	Beräknat	1 248 190 ²	
2024	Beräknat	1 262 741 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 231 968 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 231 969 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.49 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 199 438	1 199 438	1 199 438
Pris- och löneomräkning ²	12 846	28 809	43 127
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	19 684	19 943	20 176
varav BP22 ³	19 475	19 475	19 475
– Ökade forskningsanslag	19 475	19 475	19 475
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 231 968	1 248 190	1 262 741

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 19 475 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 1 231 968 000 kronor anvisas under anslaget 2:12 *Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 248 190 000 kronor respektive 1 262 741 000 kronor.

6.6.13 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.50 Anslagsutveckling 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 546 445	Anslagssparande	228 822
2021	Anslag	1 748 212 ¹	Utgiftsprognos	1 621 477
2022	Förslag	1 748 520		
2023	Beräknat	1 738 779 ²		
2024	Beräknat	1 757 478 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 716 181 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 714 649 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.51 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		905	770	135
Prognos 2021		1 400	1 400	0
Budget 2022		2 000	2 000	0

Tabell 6.52 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	58 543	58 025	518
(varav tjänsteexport)	5 734	5 734	0
Prognos 2021	65 000	65 000	0
(varav tjänsteexport)	6 000	6 000	0
Budget 2022	70 000	70 000	0
(varav tjänsteexport)	6 000	6 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.53 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 745 179	1 745 179	1 745 179
Pris- och löneomräkning ²	18 691	41 918	62 749
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-15 350	-48 318	-50 450
varav BP22 ³	15 200	15 200	15 200

– Livslångt lärande	15 200	15 200	15 200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 748 520	1 738 779	1 757 478

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 15 200 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 2 290 000 kronor 2022 och ytterligare 2 290 000 kronor 2023 för utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2018. Anslaget beräknas öka med 966 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 1 932 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 492 000 kronor med anledning av utbyggnaden av yrkesläroverutbildningen som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 19 559 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 9 752 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 28 000 kronor 2023 och med 363 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 25 693 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 1 748 520 000 kronor anvisas under anslaget 2:13 *Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 738 779 000 kronor respektive 1 757 478 000 kronor.

6.6.14 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.54 Anslagsutveckling 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 022 080	Anslagssparande	
2021	Anslag	1 055 854 ¹	Utgiftsprognos	1 055 854
2022	Förslag	1 067 162		
2023	Beräknat	1 081 214 ²		
2024	Beräknat	1 093 818 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 067 162 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 067 162 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.55 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 032 655	1 032 655	1 032 655
Pris- och löneomräkning ²	11 060	24 803	37 130
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	23 447	23 756	24 033
varav BP22 ³	23 199	23 199	23 199
– Ökade forskningsanslag	23 199	23 199	23 199
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 067 162	1 081 214	1 093 818

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 23 199 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 1 067 162 000 kronor anvisas under anslaget 2:14 *Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 081 214 000 kronor respektive 1 093 818 000 kronor.

6.6.15 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.56 Anslagsutveckling 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	760 727	Anslagssparande	19 728
2021	Anslag	794 587 ¹	Utgiftsprognos	778 677
2022	Förslag	804 289		
2023	Beräknat	801 610 ²		
2024	Beräknat	812 012 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 791 192 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 792 224 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.57 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	494 379	474 544	19 835
(varav tjänsteexport)	119 415	119 415	0
Prognos 2021	450 000	440 000	10 000
(varav tjänsteexport)	121 000	121 000	0
Budget 2022	435 000	430 000	5 000
(varav tjänsteexport)	122 000	122 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.58 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	794 587	794 587	794 587
Pris- och löneomräkning ²	8 511	19 086	28 571
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 191	-12 063	-11 146
varav BP22 ³	5 600	5 600	5 600
– Livslångt lärande	5 600	5 600	5 600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	804 289	801 610	812 012

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 5 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 145 000 kronor 2022 och ytterligare 1 145 000 kronor 2023 för utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2018. Anslaget beräknas öka med 82 000 kronor 2023 och med 1 058 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 14 557 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 804 289 000 kronor anvisas under anslaget 2:15 *Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 801 610 000 kronor respektive 812 012 000 kronor.

6.6.16 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.59 Anslagsutveckling 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 663 040	Anslagssparande
2021	Anslag	1 731 006 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	1 749 545	
2023	Beräknat	1 772 582 ²	
2024	Beräknat	1 793 245 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 749 545 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 749 545 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.60 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 684 033	1 684 033	1 684 033
Pris- och löneomräkning ²	18 036	40 448	60 550
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	47 476	48 101	48 662
<i>varav BP22³</i>	<i>46 973</i>	<i>46 973</i>	<i>46 973</i>
– Ökade forskningsanslag	46 973	46 973	46 973
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 749 545	1 772 582	1 793 245

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 46 973 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 1 749 545 000 kronor anvisas under anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 772 582 000 kronor respektive 1 793 245 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022–2024 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om en årlig medlemsavgift på högst 800 000 kronor i Cancer Core Europe.

Skälen för regeringens förslag: Regeringen bemyndigades i Vårändringsbudget för 2017 (prop. 2016/17:99, utg.omr. 16, bet. 2016/17:FiU21, rskr. 2016/17:350) att under 2017 besluta om medlemskap i Cancer Core Europe och att under 2017–2021 för anslaget 2:16 *Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om medlemsavgift på högst 600 000 kronor per år. Karolinska institutet har i sitt budgetunderlag för 2022–2024 redovisat ett behov av ett fortsatt bemyndigande och att den årliga medlemsavgiften bedöms öka fr.o.m. 2022.

6.6.17 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.61 Anslagsutveckling 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 216 582	Anslagssparande	
2021	Anslag	1 392 824 ¹	Utgiftsprognos	1 380 888
2022	Förslag	1 359 892		
2023	Beräknat	1 324 454 ²		
2024	Beräknat	1 338 735 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 307 241 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 306 111 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.62 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	302 510	288 236	14 274
(varav tjänsteexport)	189 425	176 778	12 647
Prognos 2021	310 000	310 000	0
(varav tjänsteexport)	197 000	197 000	0
Budget 2022	320 000	320 000	0
(varav tjänsteexport)	207 000	207 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.63 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 392 824	1 392 824	1 392 824
Pris- och löneomräkning ²	14 917	33 454	50 079
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-47 849	-101 824	-104 168
<i>varav BP22³</i>	<i>11 000</i>	<i>11 000</i>	<i>11 000</i>
<i>– Livslångt lärande</i>	<i>11 000</i>	<i>11 000</i>	<i>11 000</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 359 892	1 324 454	1 338 735

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 11 000 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 828 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 1 656 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 49 289 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 24 574 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 39 000 kronor 2023 och med 499 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 29 259 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 1 359 892 000 kronor anvisas under anslaget 2:17 *Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 324 454 000 kronor respektive 1 338 735 000 kronor.

6.6.18 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.64 Anslagsutveckling 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 712 345	Anslagssparande
2021	Anslag	1 834 017 ¹	Utgiftsprognos
			1 834 017
2022	Förslag	1 843 660	
2023	Beräknat	1 867 937 ²	
2024	Beräknat	1 889 711 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 843 660 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 1 843 660 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.65 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 772 596	1 772 596	1 772 596
Pris- och löneomräkning ²	18 985	42 576	63 735
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	52 079	52 765	53 380
<i>varav BP22³</i>	<i>61 421</i>	<i>61 421</i>	<i>61 421</i>
– Ökade forskningsanslag	61 421	61 421	61 421
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 843 660	1 867 937	1 889 711

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 61 421 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Av ökningen avser 30 000 000 kronor finansiering av SciLifeLab.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

För en förstärkning av SciLifeLab för ökad kapacitet för laborativt stöd vid framtida pandemier beslutades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.7.18) om en anslagsökning med 40 000 000 kronor 2021 och fr.o.m. 2022 beräknades anslaget öka med 30 000 000 kronor årligen. Anslaget beräknas därför minska med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2022

Regeringen föreslår att 1 843 660 000 kronor anvisas under anslaget 2:18 *Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 867 937 000 kronor respektive 1 889 711 000 kronor.

6.6.19 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.66 Anslagsutveckling 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	706 999	Anslagssparande	
2021	Anslag	767 632 ¹	Utgiftsprognos	756 440

2022	Förslag	763 906
2023	Beräknat	760 833 ²
2024	Beräknat	767 578 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 750 945 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 748 873 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.67 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		476	350	126
Prognos 2021		0	0	0
Budget 2022		0	0	0

Tabell 6.68 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	92 000	92 000	0
(varav tjänsteexport)	2 900	3 000	-100
Prognos 2021	95 000	95 000	0
(varav tjänsteexport)	8 000	8 000	0
Budget 2022	95 000	95 000	0
(varav tjänsteexport)	8 000	8 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.69 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	765 899	765 899	765 899
Pris- och löneomräkning ²	8 203	18 397	27 539
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-10 196	-23 463	-25 860
varav BP22 ³	6 400	6 400	6 400
– Livslångt lärande	6 400	6 400	6 400
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	763 906	760 833	767 578

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 6 400 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 288 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 2 576 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 11 736 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 5 851 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 35 000 kronor 2023 och med 453 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 7 497 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 763 906 000 kronor anvisas under anslaget 2:19 *Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 760 833 000 kronor respektive 767 578 000 kronor.

6.6.20 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.70 Anslagsutveckling 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	416 790	Anslagssparande	
2021	Anslag	428 919 ¹	Utgiftsprognos	428 919
2022	Förslag	433 513		
2023	Beräknat	439 222 ²		
2024	Beräknat	444 341 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 433 514 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 433 513 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.71 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	419 006	419 006	419 006
Pris- och löneomräkning ²	4 488	10 065	15 066
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	10 019	10 151	10 269

varav BP22 ³	9 913	9 913	9 913
– Ökade forskningsanslag	9 913	9 913	9 913
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	433 513	439 222	444 341

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 9 913 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 433 513 000 kronor anvisas under anslaget 2:20 *Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 439 222 000 kronor respektive 444 341 000 kronor.

6.6.21 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.72 Anslagsutveckling 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	695 550	Anslagssparande	
2021	Anslag	765 272 ¹	Utgiftsprognos	758 714
2022	Förslag	768 995		
2023	Beräknat	769 864 ²		
2024	Beräknat	776 356 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 759 858 tkr i 2022 års prinsnivå.

³ Motsvarar 757 437 tkr i 2022 års prinsnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.73 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		481	553	-72
Prognos 2021		900	575	325
Budget 2022		900	575	325

Tabell 6.74 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	59 097	59 080	17
(varav tjänsteexport)	2 728	2 728	0
Prognos 2021	53 100	53 100	0
(varav tjänsteexport)	2 700	2 700	0
Budget 2022	61 700	61 700	0
(varav tjänsteexport)	2 700	2 700	0

Skälen för regeringens förslag**Tabell 6.75 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:21 Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå**

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	762 672	762 672	762 672
Pris- och löneomräkning ²	8 169	18 320	27 423
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 846	-11 128	-13 739
varav BP22 ³	7 600	7 600	7 600
– Livslångt lärande	7 600	7 600	7 600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	768 995	769 864	776 356

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 7 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 2 162 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 4 324 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 4 694 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 2 340 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 143 000 kronor 2023 och med 1 843 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 7 061 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 768 995 000 kronor anvisas under anslaget 2:21 *Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 769 864 000 kronor respektive 776 356 000 kronor.

6.6.22 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.76 Anslagsutveckling 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	260 690	Anslagssparande
2021	Anslag	282 378 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	285 401	
2023	Beräknat	289 159 ²	
2024	Beräknat	292 530 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 285 401 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 285 401 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.77 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:22 Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	261 982	261 982	261 982
Pris- och löneomräkning ²	2 805	6 292	9 419
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	20 614	20 885	21 129
<i>varav BP22³</i>	<i>20 396</i>	<i>20 396</i>	<i>20 396</i>
– Ökade forskningsanslag	20 396	20 396	20 396
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	285 401	289 159	292 530

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 20 396 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 285 401 000 kronor anvisas under anslaget 2:22 *Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 289 159 000 kronor respektive 292 530 000 kronor.

6.6.23 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.78 Anslagsutveckling 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	1 148 455	Anslagssparande	
2021	Anslag	1 212 874 ¹	Utgiftsprognos	1 202 480
2022	Förslag	1 202 655		
2023	Beräknat	1 203 719 ²		
2024	Beräknat	1 217 813 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 188 075 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 188 136 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.79 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		1 093	1 377	-284
Prognos 2021		1 650	1 650	0
Budget 2022		1 650	1 650	0

Tabell 6.80 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	223 982	237 133	-13 151
(varav tjänsteexport)	45 815	53 138	-7 323
Prognos 2021	230 000	230 000	0
(varav tjänsteexport)	50 000	50 000	0
Budget 2022	260 000	260 000	0
(varav tjänsteexport)	55 000	55 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.81 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:23 Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 193 374	1 193 374	1 193 374
Pris- och löneomräkning ²	12 781	28 663	42 909
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-3 500	-18 318	-18 470
varav BP22 ³	12 200	12 200	12 200

– Livslångt lärande	12 200	12 200	12 200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 202 655	1 203 719	1 217 813

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 12 200 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 966 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 1 932 000 kronor 2024. Anslaget beräknas öka med 738 000 kronor med anledning av utbyggnaden av yrkesläroverutbildningen som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 5 121 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 2 553 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 154 000 kronor 2023 och med 1 994 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 12 373 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 1 202 655 000 kronor anvisas under anslaget 2:23

Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 203 719 000 kronor respektive 1 217 813 000 kronor.

6.6.24 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.82 Anslagsutveckling 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	359 084	Anslagssparande	
2021	Anslag	386 252 ¹	Utgiftsprognos	386 252
2022	Förslag	390 389		
2023	Beräknat	395 530 ²		
2024	Beräknat	400 140 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 390 389 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 390 389 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.83 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:24 Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	358 437	358 437	358 437
Pris- och löneomräkning ²	3 839	8 610	12 888
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	28 113	28 483	28 815
<i>varav BP22³</i>	<i>27 815</i>	<i>27 815</i>	<i>27 815</i>
– Ökade forskningsanslag	27 815	27 815	27 815
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	390 389	395 530	400 140

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 27 815 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 390 389 000 kronor anvisas under anslaget 2:24 *Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 395 530 000 kronor respektive 400 140 000 kronor.

6.6.25 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.84 Anslagsutveckling 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	835 024	Anslagssparande
2021	Anslag	893 443 ¹	Utgiftsprognos
			878 363
2022	Förslag	897 172	
2023	Beräknat	899 305 ²	
2024	Beräknat	911 405 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 887 617 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 889 195 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.85 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomststiel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		783	1 531	-748
Prognos 2021		1 100	2 333	-1 233
Budget 2022		1 100	2 333	-1 233

Tabell 6.86 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	17 564	18 076	-512
(varav tjänsteexport)	12 064	12 064	0
Prognos 2021	19 210	19 310	-100
(varav tjänsteexport)	13 000	13 000	0
Budget 2022	20 000	20 150	-150
(varav tjänsteexport)	14 000	14 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.87 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:25 Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	891 450	891 450	891 450
Pris- och löneomräkning ²	9 548	21 412	32 053
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-3 826	-13 557	-12 098
varav BP22 ³	8 200	8 200	8 200
– Livslångt lärande	8 200	8 200	8 200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	897 172	899 305	911 405

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 8 200 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 859 000 kronor 2022 och ytterligare 859 000 kronor 2023 för utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2018. Anslaget beräknas minska med 4 694 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 2 340 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 125 000 kronor 2023 och med 1 617 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i

hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 8 370 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 897 172 000 kronor anvisas under anslaget 2:25 *Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 899 305 000 kronor respektive 911 405 000 kronor.

6.6.26 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.88 Anslagsutveckling 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	286 796	Anslagssparande	
2021	Anslag	318 888 ¹	Utgiftsprognos	318 888
2022	Förslag	322 304		
2023	Beräknat	326 548 ²		
2024	Beräknat	330 355 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 322 304 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 322 304 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.89 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:26 Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	289 187	289 187	289 187
Pris- och löneomräkning ²	3 098	6 947	10 399
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	30 019	30 414	30 769
<i>varav BP22³</i>	<i>29 701</i>	<i>29 701</i>	<i>29 701</i>
– Ökade forskningsanslag	29 701	29 701	29 701
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	322 304	326 548	330 355

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 29 701 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 322 304 000 kronor anvisas under anslaget 2:26 *Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 326 548 000 kronor respektive 330 355 000 kronor.

6.6.27 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.90 Anslagsutveckling 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	583 130	Anslagssparande	
2021	Anslag	657 767 ¹	Utgiftsprognos	652 130
2022	Förslag	636 012		
2023	Beräknat	633 468 ²		
2024	Beräknat	641 327 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 625 235 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 625 698 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.91 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		564	828	-264
Prognos 2021		540	825	-285
Budget 2022		900	1 150	-250

Tabell 6.92 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	32 702	32 588	114
(varav tjänsteexport)	148	148	0
Prognos 2021	31 733	33 199	-1 466
(varav tjänsteexport)	200	200	0
Budget 2022	28 125	30 625	-2 500
(varav tjänsteexport)	200	200	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.93 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:27 Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	641 734	641 734	641 734
Pris- och löneomräkning ²	6 873	15 413	23 074
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-12 595	-23 679	-23 481
<i>varav BP22³</i>	<i>6 400</i>	<i>6 400</i>	<i>6 400</i>
– <i>Livslångt lärande</i>	<i>6 400</i>	<i>6 400</i>	<i>6 400</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	636 012	633 468	641 327

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 6 400 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 322 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 644 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 12 874 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 6 418 000 kronor.

Anslaget beräknas öka med 86 000 kronor 2023 och med 1 118 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 4 586 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 636 012 000 kronor anvisas under anslaget 2:27 *Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 633 468 000 kronor respektive 641 327 000 kronor.

6.6.28 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.94 Anslagsutveckling 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	262 470	Anslagssparande
2021	Anslag	284 344 ¹	Utgiftsprognos 284 344
2022	Förslag	287 390	
2023	Beräknat	291 175 ²	
2024	Beräknat	294 568 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 287 391 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 287 390 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.95 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:28 Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	264 093	264 093	264 093
Pris- och löneomräkning ²	2 829	6 344	9 496
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	20 468	20 738	20 979
<i>varav BP22³</i>	<i>20 251</i>	<i>20 251</i>	<i>20 251</i>
– Ökade forskningsanslag	20 251	20 251	20 251
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	287 390	291 175	294 568

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 20 251 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 287 390 000 kronor anvisas under anslaget 2:28 *Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 291 175 000 kronor respektive 294 568 000 kronor.

6.6.29 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.96 Anslagsutveckling 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	979 794	Anslagssparande
2021	Anslag	1 065 801 ¹	Utgiftsprognos
			1 056 668
2022	Förslag	1 071 023	
2023	Beräknat	1 071 188 ²	
2024	Beräknat	1 083 723 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 1 057 266 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 1 057 313 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.97 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	211 982	205 785	6 197
(varav tjänsteexport)	24 321	24 321	0
Prognos 2021	200 000	204 000	-4 000
(varav tjänsteexport)	28 000	28 000	0
Budget 2022	200 000	204 000	-4 000
(varav tjänsteexport)	28 000	28 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.98 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:29 Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 065 801	1 065 801	1 065 801
Pris- och löneomräkning ²	11 414	25 598	38 321
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-6 192	-20 211	-20 399
varav BP22 ³	10 600	10 600	10 600
– Livslångt lärande	10 600	10 600	10 600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 071 023	1 071 188	1 083 723

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 10 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 966 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 1 932 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 738 000 kronor med anledning av utbyggnaden av yrkesläroverutbildningen som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 7 824 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen

upphör 2023 beräknas anslaget minska med 3 901 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 153 000 kronor 2023 och med 1 979 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 10 189 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 1 071 023 000 kronor anvisas under anslaget 2:29 *Malmö universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 071 188 000 kronor respektive 1 083 723 000 kronor.

6.6.30 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.99 Anslagsutveckling 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	255 672	Anslagssparande	
2021	Anslag	277 191 ¹	Utgiftsprognos	277 191
2022	Förslag	300 160		
2023	Beräknat	304 113 ²		
2024	Beräknat	307 657 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 300 161 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 300 160 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.100 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:30 Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	258 068	258 068	258 068
Pris- och löneomräkning ²	2 764	6 199	9 279
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	39 328	39 846	40 310
<i>varav BP22³</i>	<i>39 123</i>	<i>39 123</i>	<i>39 123</i>
– Ökade forskningsanslag	19 123	19 123	19 123
– Fördelning forskningsmedel	20 000	20 000	20 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	300 160	304 113	307 657

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 19 123 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på

forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Anslaget beräknas också öka med 20 000 000 kronor för att stärka förutsättningarna för att utvecklas som nytt universitet.

Regeringen föreslår att 300 160 000 kronor anvisas under anslaget 2:30 *Malmö universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 304 113 000 kronor respektive 307 657 000 kronor.

6.6.31 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.101 Anslagsutveckling 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå¹

Tusental kronor

2020	Utfall	661 752	Anslagssparande	
2021	Anslag	693 604 ²	Utgiftsprognos	687 660
2022	Förslag	693 913		
2023	Beräknat	689 900 ³		
2024	Beräknat	696 499 ⁴		

¹ Anslagsnamnet föreslås ändras från Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå till Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå.

² Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

³ Motsvarar 680 934 tkr i 2022 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 679 526 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.102 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		1 039	1 065	-26
Prognos 2021		1 500	2 100	-600
Budget 2022		1 500	2 100	-600

Tabell 6.103 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	23 229	16 472	6 757
(varav tjänsteexport)	219	219	0
Prognos 2021	18 000	20 000	-2 000
(varav tjänsteexport)	500	500	0
Budget 2022	18 000	20 000	-2 000
(varav tjänsteexport)	500	500	0

Skälen för regeringens förslag

Den ändring i bilaga 1 till högskoleförordningen som aviseras i denna proposition samt förslag om följdändring i bilagan till högskolelagen i denna proposition innebär att anslaget ska byta namn, se avsnitt 6.5.6.

Tabell 6.104 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:31 Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	691 524	691 524	691 524
Pris- och löneomräkning ²	7 407	16 610	24 865
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-5 018	-18 234	-19 890
<i>varav BP22³</i>	<i>6 800</i>	<i>6 800</i>	<i>6 800</i>
– Livslångt lärande	6 800	6 800	6 800
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	693 913	689 900	696 499

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 6 800 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 288 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 2 576 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 6 259 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 3 121 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 88 000 kronor 2023 och med 1 133 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 10 117 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 693 913 000 kronor anvisas under anslaget 2:31 *Mälardalens universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 689 900 000 kronor respektive 696 499 000 kronor.

6.6.32 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.105 Anslagsutveckling 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå¹

Tusental kronor

2020	Utfall	131 692	Anslagssparande	
2021	Anslag	151 009 ²	Utgiftsprognos	151 009
2022	Förslag	282 626		
2023	Beräknat	286 347 ³		

2024	Beräknat	289 685 ⁴
------	----------	----------------------

¹ Anslagsnamnet föreslås ändras från Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå till Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå.

² Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

³ Motsvarar 282 625 tkr i 2022 års prisivå.

⁴ Motsvarar 282 626 tkr i 2022 års prisivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till universitetet för forskning och utbildning på forskarnivå. Anslaget får även användas för kapitaltillskott till holdingbolag knutet till Mälardalens universitet efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Holdingbolag knutet till Mälardalens universitet

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 bilda ett holdingbolag knutet till Mälardalens universitet och för anslaget 2:32 *Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* besluta om kapitaltillskott till bolaget på högst 1 500 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: För att möjliggöra ett ökat nyttiggörande och kommersialisering av forskningsresultat tillkomna vid Mälardalens universitet samt för att förstärka universitetets samverkan med näringslivet föreslås att regeringen bemyndigas att bilda ett holdingbolag knutet till universitetet. För att kunna bilda bolaget föreslås även inom ramen för bemyndigandet ett kapitaltillskott till bolaget om högst 1 500 000 kronor under 2022.

Skälen för regeringens förslag

Den ändring i bilaga 1 till högskoleförordningen som aviseras i denna proposition samt förslag om följdändring i bilagan till högskolelagen i denna proposition innebär att anslaget ska byta namn, se avsnitt 6.5.6.

Tabell 6.106 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:32 Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	132 056	132 056	132 056
Pris- och löneomräkning ²	1 414	3 171	4 747
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	149 156	151 120	152 882
varav BP22 ³	148 953	148 953	148 953
– Ökade forskningsanslag	18 953	18 953	18 953
– Nytt universitet i Mälardalen	130 000	130 000	130 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	282 626	286 347	289 685

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 130 000 000 kronor med anledning av att Mälardalens högskola blir universitet. Anslaget beräknas öka med 18 953 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forsk-

ning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 282 626 000 kronor anvisas under anslaget 2:32 *Mälardalens universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 286 347 000 kronor respektive 289 685 000 kronor.

6.6.33 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.107 Anslagsutveckling 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	259 808	Anslagssparande	13 583
2021	Anslag	295 022 ¹	Utgiftsprognos	283 459
2022	Förslag	289 707		
2023	Beräknat	285 850 ²		
2024	Beräknat	289 439 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 282 135 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 282 386 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.108 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		213	328	-115
Prognos 2021		340	555	-215
Budget 2022		350	565	-215

Tabell 6.109 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	27 756	28 567	-811
(varav tjänsteexport)	22 710	23 567	-857
Prognos 2021	30 200	31 900	-1 700
(varav tjänsteexport)	24 200	25 900	-1 700
Budget 2022	31 800	31 800	0
(varav tjänsteexport)	26 100	26 100	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.110 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:33 Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	294 155	294 155	294 155
Pris- och löneomräkning ²	3 150	7 065	10 576
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer <i>varav BP22³</i>	-7 598	-15 370	-15 292
– <i>Livslångt lärande</i>	2 400	2 400	2 400
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	289 707	285 850	289 439

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 2 400 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas minska med 7 824 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 3 901 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 20 000 kronor 2023 och med 257 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 3 930 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 289 707 000 kronor anvisas under anslaget 2:33 *Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 285 850 000 kronor respektive 289 439 000 kronor.

6.6.34 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.111 Anslagsutveckling 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	104 401	Anslagssparande	
2021	Anslag	108 662 ¹	Utgiftsprognos	108 662
2022	Förslag	109 825		
2023	Beräknat	111 271 ²		
2024	Beräknat	112 567 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 109 825 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 109 824 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.112 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:34 Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	105 476	105 476	105 476
Pris- och löneomräkning ²	1 129	2 533	3 791
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	3 220	3 262	3 300
<i>varav BP22³</i>	<i>3 186</i>	<i>3 186</i>	<i>3 186</i>
– Ökade forskningsanslag	3 186	3 186	3 186
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	109 825	111 271	112 567

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 3 186 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 109 825 000 kronor anvisas under anslaget 2:34 *Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 111 271 000 kronor respektive 112 567 000 kronor.

6.6.35 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.113 Anslagsutveckling 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	210 617	Anslagssparande
2021	Anslag	213 734 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	216 661	
2023	Beräknat	218 650 ²	
2024	Beräknat	221 350 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 215 808 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 215 956 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.114 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	984	984	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2021	832	832	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2022	1 016	1 016	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.115 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:35 Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	213 734	213 734	213 734
Pris- och löneomräkning ²	2 289	5 133	7 685
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	638	-217	-69
varav BP22 ³	1 040	1 050	1 200
– Utbildning hela landet	640	650	800
– Livslångt lärande	400	400	400
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	216 661	218 650	221 350

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 400 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter. Anslaget beräknas öka med 640 000 kronor 2022, 650 000 kronor 2023 och med 800 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas minska med 873 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 216 661 000 kronor anvisas under anslaget 2:35 *Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 218 650 000 kronor respektive 221 350 000 kronor.

6.6.36 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.116 Anslagsutveckling 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	52 014	Anslagssparande
2021	Anslag	55 049 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	55 639	
2023	Beräknat	56 371 ²	
2024	Beräknat	57 028 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 55 638 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 55 638 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.117 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:36 Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	52 549	52 549	52 549
Pris- och löneomräkning ²	563	1 262	1 889
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	2 527	2 560	2 590
varav BP22 ³	2 500	2 500	2 500
– Ökade forskningsanslag	2 500	2 500	2 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	55 639	56 371	57 028

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 2 500 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 55 639 000 kronor anvisas under anslaget 2:36 *Stockholms konstnärliga högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 56 371 000 kronor respektive 57 028 000 kronor.

6.6.37 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.118 Anslagsutveckling 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	111 379	Anslagssparande	
2021	Anslag	122 740 ¹	Utgiftsprognos	121 688
2022	Förslag	123 864		
2023	Beräknat	124 875 ²		
2024	Beräknat	125 403 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 123 252 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 122 347 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.119 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	1 223	1 478	-255
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2021	1 000	1 100	-100
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2022	1 000	1 100	-100
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.120 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:37 Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	121 873	121 873	121 873
Pris- och löneomräkning ²	1 305	2 927	4 381
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	686	75	-851
varav BP22 ³	600	600	600
– Livslångt lärande	600	600	600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	123 864	124 875	125 403

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 690 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 1 380 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 35 000 kronor 2023 och med 453 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 655 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 123 864 000 kronor anvisas under anslaget 2:37 *Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 124 875 000 kronor respektive 125 403 000 kronor.

6.6.38 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.121 Anslagsutveckling 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Utfall	39 351	Anslagssparande
2020	Utfall	39 351	Anslagssparande
2021	Anslag	42 247 ¹	Utgiftsprognos 41 885
2022	Förslag	34 895	
2023	Beräknat	35 355 ²	
2024	Beräknat	35 766 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 34 896 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 34 894 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.122 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:38 Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	39 747	39 747	39 747
Pris- och löneomräkning ²	426	955	1 429
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	2 527	2 560	2 590
varav BP22 ³	2 500	2 500	2 500
– Ökade forskningsanslag	2 500	2 500	2 500
Överföring till/från andra anslag	-7 805	-7 908	-8 000

Övrigt

Förslag/beräknat anslag	34 895	35 355	35 766
--------------------------------	---------------	---------------	---------------

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 2 500 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Anslaget beräknas minska fr.o.m. 2022 med 7 805 000 kronor med anledning av att medel för Centrum för idrottsforskning omfördelas till anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor*.

Regeringen föreslår att 34 895 000 kronor anvisas under anslaget 2:38 *Gymnastik- och idrotts högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 35 355 000 kronor respektive 35 766 000 kronor.

6.6.39 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.123 Anslagsutveckling 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	532 476	Anslagssparande	
2021	Anslag	578 180 ¹	Utgiftsprognos	578 180
2022	Förslag	571 955		
2023	Beräknat	569 316 ²		
2024	Beräknat	576 980 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 561 917 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 562 919 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Anslagsbelagd verksamhet

Tabell 6.124 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		364	404	-40
Prognos 2021		450	450	0
Budget 2022		500	450	50

Tabell 6.125 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	90 914	90 480	434
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2021	130 000	130 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2022	147 000	147 000	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Skälen för regeringens förslag**Tabell 6.126 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:39 Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå**

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	575 147	575 147	575 147
Pris- och löneomräkning ²	6 160	13 814	20 680
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-9 352	-19 645	-18 847
varav BP22 ³	5 200	5 200	5 200
– Livslångt lärande	5 200	5 200	5 200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	571 955	569 316	576 980

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 5 200 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas minska med 9 317 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 4 645 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 79 000 kronor 2023 och med 1 027 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 5 604 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 571 955 000 kronor anvisas under anslaget 2:39 *Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 569 316 000 kronor respektive 576 980 000 kronor.

6.6.40 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.127 Anslagsutveckling 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	89 468	Anslagssparande
2021	Anslag	104 957 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	106 082	
2023	Beräknat	107 479 ²	
2024	Beräknat	108 731 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 106 082 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 106 081 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.128 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:40 Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	89 866	89 866	89 866
Pris- och löneomräkning ²	963	2 159	3 231
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	15 253	15 454	15 634
<i>varav BP22³</i>	<i>15 091</i>	<i>15 091</i>	<i>15 091</i>
– Ökade forskningsanslag	15 091	15 091	15 091
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	106 082	107 479	108 731

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 15 091 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 106 082 000 kronor anvisas under anslaget 2:40 *Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 107 479 000 kronor respektive 108 731 000 kronor.

6.6.41 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.129 Anslagsutveckling 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	446 239	Anslagssparande	
2021	Anslag	485 538 ¹	Utgiftsprognos	481 377
2022	Förslag	487 005		
2023	Beräknat	487 941 ²		
2024	Beräknat	493 367 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 481 599 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 481 344 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.130 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		620	586	34
Prognos 2021		510	375	135
Budget 2022		700	670	30

Tabell 6.131 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	56 282	57 285	-1 003
(varav tjänsteexport)	4 500	4 500	0
Prognos 2021	56 242	57 275	-1 033
(varav tjänsteexport)	3 500	3 500	0
Budget 2022	56 200	56 200	0
(varav tjänsteexport)	2 000	2 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.132 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:41 Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	483 805	483 805	483 805
Pris- och löneomräkning ²	5 182	11 621	17 396
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 982	-7 485	-7 834

varav BP22 ³	5 200	5 200	5 200
– Livslångt lärande	5 200	5 200	5 200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	487 005	487 941	493 367

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 5 200 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 690 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 1 380 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 492 000 kronor med anledning av utbyggnaden av yrkeslärarutbildningen som inleddes 2021.

Anslaget beräknas minska med 3 129 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 1 560 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 86 000 kronor 2023 och med 1 118 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 4 003 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 487 005 000 kronor anvisas under anslaget 2:41 *Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 487 941 000 kronor respektive 493 367 000 kronor.

6.6.42 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.133 Anslagsutveckling 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	87 804	Anslagssparande
2021	Anslag	108 271 ¹	Utgiftsprognos 107 343
2022	Förslag	109 431	
2023	Beräknat	110 872 ²	
2024	Beräknat	112 164 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 109 431 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 109 431 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.134 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:42 Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	88 454	88 454	88 454
Pris- och löneomräkning ²	948	2 125	3 181
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	20 029	20 293	20 529
<i>varav BP22³</i>	<i>19 817</i>	<i>19 817</i>	<i>19 817</i>
– Ökade forskningsanslag	19 817	19 817	19 817
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	109 431	110 872	112 164

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 19 817 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 109 431 000 kronor anvisas under anslaget 2:42 *Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 110 872 000 kronor respektive 112 164 000 kronor.

6.6.43 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.135 Anslagsutveckling 2:43 Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	478 704	Anslagssparande
2021	Anslag	530 663 ¹	Utgiftsprognos
			526 116
2022	Förslag	526 317	
2023	Beräknat	524 853 ²	
2024	Beräknat	530 249 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 518 032 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 517 327 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.136 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstittel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		461	438	23
Prognos 2021		500	500	0
Budget 2022		500	500	0

Tabell 6.137 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	44 888	45 699	-811
(varav tjänsteexport)	15 270	14 549	721
Prognos 2021	45 000	45 000	0
(varav tjänsteexport)	14 000	14 000	0
Budget 2022	45 000	45 000	0
(varav tjänsteexport)	14 000	14 000	0

Skälen för regeringens förslag

**Tabell 6.138 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:43 Högskolan i Gävle:
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå**

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	528 496	528 496	528 496
Pris- och löneomräkning ²	5 661	12 695	19 003
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-7 840	-16 338	-17 250
varav BP22 ³	5 400	5 400	5 400
– Livslångt lärande	5 400	5 400	5 400
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	526 317	524 853	530 249

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 5 400 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 874 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 1 748 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 8 677 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 4 326 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 79 000 kronor 2023 och med 1 027 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes

2021. Anslaget beräknas minska med 4 148 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 526 317 000 kronor anvisas under anslaget 2:43 *Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 524 853 000 kronor respektive 530 249 000 kronor.

6.6.44 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.139 Anslagsutveckling 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	109 671	Anslagssparande	
2021	Anslag	114 965 ¹	Utgiftsprognos	113 980
2022	Förslag	116 196		
2023	Beräknat	117 726 ²		
2024	Beräknat	119 098 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 116 196 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 116 196 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.140 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:44 Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	110 977	110 977	110 977
Pris- och löneomräkning ²	1 188	2 665	3 989
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	4 031	4 084	4 132
<i>varav BP22³</i>	<i>3 988</i>	<i>3 988</i>	<i>3 988</i>
– Ökade forskningsanslag	3 988	3 988	3 988
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	116 196	117 726	119 098

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 3 988 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 116 196 000 kronor anvisas under anslaget 2:44 *Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 117 726 000 kronor respektive 119 098 000 kronor.

6.6.45 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.141 Anslagsutveckling 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	414 196	Anslagssparande	
2021	Anslag	458 122 ¹	Utgiftsprognos	454 196
2022	Förslag	454 910		
2023	Beräknat	454 001 ²		
2024	Beräknat	459 768 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 448 101 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 448 564 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.142 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		442	435	7
Prognos 2021		550	550	0
Budget 2022		700	700	0

Tabell 6.143 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	38 277	42 678	-4 401
(varav tjänsteexport)	25 202	27 703	-2 501
Prognos 2021	50 000	50 000	0
(varav tjänsteexport)	25 000	25 500	-500
Budget 2022	51 000	51 000	0
(varav tjänsteexport)	30 000	29 000	1 000

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.144 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:45 Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	456 042	456 042	456 042
Pris- och löneomräkning ²	4 884	10 953	16 397
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-6 016	-12 994	-12 671
<i>varav BP22³</i>	<i>4 800</i>	<i>4 800</i>	<i>4 800</i>
– <i>Livslångt lärande</i>	<i>4 800</i>	<i>4 800</i>	<i>4 800</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	454 910	454 001	459 768

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 4 800 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 276 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 552 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 6 259 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 3 121 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 79 000 kronor 2023 och med 1 027 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 3 857 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 454 910 000 kronor anvisas under anslaget 2:45 *Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 454 001 000 kronor respektive 459 768 000 kronor.

6.6.46 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.145 Anslagsutveckling 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	80 014	Anslagssparande
2021	Anslag	102 064 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	103 157	
2023	Beräknat	104 515 ²	
2024	Beräknat	105 733 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 103 157 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 103 156 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.146 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:46 Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	80 509	80 509	80 509
Pris- och löneomräkning ²	862	1 933	2 894
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	21 786	22 073	22 330
<i>varav BP22³</i>	<i>21 555</i>	<i>21 555</i>	<i>21 555</i>
– Ökade forskningsanslag	21 555	21 555	21 555
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	103 157	104 515	105 733

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 21 555 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 103 157 000 kronor anvisas under anslaget 2:46 *Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 104 515 000 kronor respektive 105 733 000 kronor.

6.6.47 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.147 Anslagsutveckling 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	417 497	Anslagssparande
2021	Anslag	460 630 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	456 948	
2023	Beräknat	455 748 ²	
2024	Beräknat	461 998 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 449 825 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 450 739 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.148 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		488	605	-117
Prognos 2021		500	900	-400
Budget 2022		500	900	-400

Tabell 6.149 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	24 165	30 904	-6 739
(varav tjänsteexport)	4 567	4 567	0
Prognos 2021	25 707	40 111	-14 404
(varav tjänsteexport)	4 059	4 059	0
Budget 2022	30 000	40 000	-10 000
(varav tjänsteexport)	5 000	5 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.150 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:47 Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	456 297	456 297	456 297
Pris- och löneomräkning ²	4 887	10 960	16 407
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-4 236	-11 509	-10 706
varav BP22 ³	5 000	5 000	5 000
– Livslångt lärande	5 000	5 000	5 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	456 948	455 748	461 998

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 5 000 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 492 000 kronor 2022 för utbyggnaden av yrkeslärarutbildningen som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 4 694 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 2 340 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 72 000 kronor 2023 och med 937 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 4 949 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 456 948 000 kronor anvisas under anslaget 2:47 *Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 455 748 000 kronor respektive 461 998 000 kronor.

6.6.48 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå**Tabell 6.151 Anslagsutveckling 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

2020	Utfall	69 565	Anslagssparande	
2021	Anslag	98 342 ¹	Utgiftsprognos	97 499
2022	Förslag	99 395		
2023	Beräknat	100 703 ²		
2024	Beräknat	101 877 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 99 394 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 99 394 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag**Tabell 6.152 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:48 Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå**

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	70 141	70 141	70 141
Pris- och löneomräkning ²	751	1 684	2 521
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	28 503	28 878	29 215
<i>varav BP22³</i>	<i>28 201</i>	<i>28 201</i>	<i>28 201</i>
– Ökade forskningsanslag	28 201	28 201	28 201
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	99 395	100 703	101 877

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 28 201 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 99 395 000 kronor anvisas under anslaget 2:48 *Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 100 703 000 kronor respektive 101 877 000 kronor.

6.6.49 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.153 Anslagsutveckling 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Notering	Belopp
2020	Utfall	323 479	Anslagssparande	
2021	Anslag	369 727 ¹	Utgiftsprognos	369 727
2022	Förslag	357 206		
2023	Beräknat	353 400 ²		
2024	Beräknat	358 305 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 348 807 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 349 573 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.154 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		381	400	-19
Prognos 2021		600	706	-106
Budget 2022		600	600	0

Tabell 6.155 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	16 814	16 957	-143
(varav tjänsteexport)	10 863	11 077	-214
Prognos 2021	16 600	16 550	50

(varav tjänsteexport)	11 900	12 000	-100
Budget 2022	18 000	18 000	0
(varav tjänsteexport)	12 000	12 000	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.156 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:49 Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	366 811	366 811	366 811
Pris- och löneomräkning ²	3 929	8 811	13 189
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-12 048	-20 717	-20 172
varav BP22 ³	3 200	3 200	3 200
– Livslångt lärande	3 200	3 200	3 200
Överföring till/från andra anslag	-1 486	-1 506	-1 523
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	357 206	353 400	358 305

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 3 200 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter. För att möjliggöra en utbyggnad av yrkeslärarutbildningen vid Högskolan Väst överförs 1 486 000 kronor fr.o.m. 2022 från anslaget till anslag 2:51 *Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå*.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas minska med 12 518 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 6 241 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 61 000 kronor 2023 och med 786 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 2 330 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 357 206 000 kronor anvisas under anslaget 2:49 *Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 353 400 000 kronor respektive 358 305 000 kronor.

6.6.50 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.157 Anslagsutveckling 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Notering
2020	Utfall	57 159	Anslagssparande
2021	Anslag	65 881 ¹	Utgiftsprognos
			65 316

2022	Förslag	66 586
2023	Beräknat	67 463 ²
2024	Beräknat	68 249 ³

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 66 586 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 66 586 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.158 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:50 Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	57 261	57 261	57 261
Pris- och löneomräkning ²	613	1 375	2 058
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	8 712	8 827	8 930
varav BP22 ³	8 620	8 620	8 620
– Ökade forskningsanslag	8 620	8 620	8 620
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	66 586	67 463	68 249

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 8 620 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 66 586 000 kronor anvisas under anslaget 2:50 *Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 67 463 000 kronor respektive 68 249 000 kronor.

6.6.51 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.159 Anslagsutveckling 2:51 Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	383 154	Anslagssparande
2021	Anslag	428 388 ¹	Utgiftsprognos 424 717
2022	Förslag	424 527	
2023	Beräknat	422 488 ²	
2024	Beräknat	428 546 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 416 997 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 418 103 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.160 Offentligrättslig verksamhet

Tusental kronor

Offentligrättslig verksamhet	Intäkter till inkomstitel (som inte får disponeras)	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020		397	278	119
Prognos 2021		600	600	0
Budget 2022		600	600	0

Tabell 6.161 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	38 544	38 984	-440
(varav tjänsteexport)	1 631	1 523	108
Prognos 2021	29 269	30 984	-1 715
(varav tjänsteexport)	2 000	2 000	0
Budget 2022	34 950	36 000	-1 050
(varav tjänsteexport)	2 000	2 000	0

Skälen för regeringens förslag

**Tabell 6.162 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:51 Högskolan Väst:
Utbildning på grundnivå och avancerad nivå**

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	423 937	423 937	423 937
Pris- och löneomräkning ²	4 540	10 182	15 243
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-5 436	-13 137	-12 157
varav BP22 ³	4 600	4 600	4 600
– Livslångt lärande	4 600	4 600	4 600
Överföring till/från andra anslag	1 486	1 506	1 523
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	424 527	422 488	428 546

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 4 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter. För att underlätta

omställning till läraryrket och möjliggöra utbildning av fler yrkeslärare beslutades i budgetpropositionen för 2021 (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.5.5) att medel skulle tillföras för en utbyggnad av yrkeslärarutbildningen. Regeringen bedömer att Högskolan Väst har förutsättningar att utöka yrkeslärarutbildningen. Därför överförs 1 486 000 kronor till anslaget från anslag 2:49 *Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* fr.o.m. 2022.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas minska med 5 405 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 2 695 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 88 000 kronor 2023 och med 1 133 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 5 022 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 424 527 000 kronor anvisas under anslaget 2:51 *Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 422 488 000 kronor respektive 428 546 000 kronor.

6.6.52 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.163 Anslagsutveckling 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Slagslag	Belopp	Notering
2020	Utfall	77 105	Anslagssparande
2021	Anslag	92 704 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	93 697	
2023	Beräknat	94 930 ²	
2024	Beräknat	96 037 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 93 696 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 93 697 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.164 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:52 Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	77 740	77 740	77 740
Pris- och löneomräkning ²	833	1 867	2 795
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	15 124	15 323	15 502
varav BP22 ³	14 964	14 964	14 964
– Ökade forskningsanslag	14 964	14 964	14 964
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			

Förslag/beräknat anslag	93 697	94 930	96 037
--------------------------------	---------------	---------------	---------------

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 14 964 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 93 697 000 kronor anvisas under anslaget 2:52 *Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 94 930 000 kronor respektive 96 037 000 kronor.

6.6.53 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.165 Anslagsutveckling 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	169 115	Anslagssparande	
2021	Anslag	180 194 ¹	Utgiftsprognos	178 650
2022	Förslag	181 683		
2023	Beräknat	182 725 ²		
2024	Beräknat	185 263 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 180 350 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 180 748 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.166 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	3 700	3 700	0
(varav tjänsteexport)	2 700	2 700	0
Prognos 2021	3 700	3 700	0
(varav tjänsteexport)	2 700	2 700	0
Budget 2022	3 700	3 700	0
(varav tjänsteexport)	2 700	2 700	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.167 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:53 Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	179 761	179 761	179 761
Pris- och löneomräkning ²	1 926	4 318	6 464
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-4	-1 354	-962
<i>varav BP22³</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>
<i>– Livslångt lärande</i>	<i>600</i>	<i>600</i>	<i>600</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	181 683	182 725	185 263

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 32 000 kronor 2023 och med 408 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 1 382 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 181 683 000 kronor anvisas under anslaget 2:53 *Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 182 725 000 kronor respektive 185 263 000 kronor.

6.6.54 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.168 Anslagsutveckling 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	20 318	Anslagssparande
2021	Anslag	21 987 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	22 222	
2023	Beräknat	22 515 ²	
2024	Beräknat	22 777 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 22 222 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 22 222 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.169 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:54 Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	20 487	20 487	20 487
Pris- och löneomräkning ²	219	492	736
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 516	1 536	1 554
varav BP22 ³	1 500	1 500	1 500
– Ökade forskningsanslag	1 500	1 500	1 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	22 222	22 515	22 777

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 22 222 000 kronor anvisas under anslaget 2:54 *Konstfack: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 22 515 000 kronor respektive 22 777 000 kronor.

6.6.55 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.170 Anslagsutveckling 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	67 365	Anslagssparande
2021	Anslag	70 057 ¹	Utgiftsprognos
			69 457
2022	Förslag	70 193	
2023	Beräknat	70 613 ²	
2024	Beräknat	71 512 ³	

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 69 695 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 69 769 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.171 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	600	600	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2021	600	600	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2022	600	600	0
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.172 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:55 Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	69 450	69 450	69 450
Pris- och löneomräkning ²	744	1 668	2 497
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1	-505	-435
varav BP22 ³	200	200	200
– Livslångt lärande	200	200	200
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	70 193	70 613	71 512

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 200 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 6 000 kronor 2023 och med 76 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 510 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 70 193 000 kronor anvisas under anslaget 2:55 *Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 70 613 000 kronor respektive 71 512 000 kronor.

6.6.56 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.173 Anslagsutveckling 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	11 571	Anslagssparande
2021	Anslag	12 899 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	13 037	
2023	Beräknat	13 209 ²	
2024	Beräknat	13 363 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 13 037 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 13 037 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.174 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:56 Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	11 399	11 399	11 399
Pris- och löneomräkning ²	122	274	410
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 516	1 536	1 554
<i>varav BP22³</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>	<i>1 500</i>
– Ökade forskningsanslag	1 500	1 500	1 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	13 037	13 209	13 363

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 13 037 000 kronor anvisas under anslaget 2:56 *Kungl. Konsthögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 13 209 000 kronor respektive 13 363 000 kronor.

6.6.57 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.175 Anslagsutveckling 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	137 058	Anslagssparande	
2021	Anslag	144 329 ¹	Utgiftsprognos	144 329
2022	Förslag	146 193		
2023	Beräknat	147 257 ²		
2024	Beräknat	148 481 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 145 343 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 144 863 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.176 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	638	638	0
(varav tjänsteexport)	638	638	0
Prognos 2021	638	638	0
(varav tjänsteexport)	638	638	0
Budget 2022	765	765	0
(varav tjänsteexport)	765	765	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.177 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:57 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	144 329	144 329	144 329
Pris- och löneomräkning ²	1 546	3 467	5 190
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	318	-539	-1 038
varav BP22 ³	600	600	600
– Livslångt lärande	600	600	600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	146 193	147 257	148 481

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 322 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 644 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 12 000 kronor 2023 och med 151 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 873 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 146 193 000 kronor anvisas under anslaget 2:57 *Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 147 257 000 kronor respektive 148 481 000 kronor.

6.6.58 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.178 Anslagsutveckling 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	20 419	Anslagssparande	
2021	Anslag	22 120 ¹	Utgiftsprognos	21 930
2022	Förslag	22 357		
2023	Beräknat	22 651 ²		
2024	Beräknat	22 915 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 22 357 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 22 357 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.179 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:58 Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	20 620	20 620	20 620
Pris- och löneomräkning ²	221	495	741
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 516	1 536	1 554
varav BP22 ³	1 500	1 500	1 500
– Ökade forskningsanslag	1 500	1 500	1 500

Överföring till/från andra anslag

Övrigt

Förslag/beräknat anslag	22 357	22 651	22 915
--------------------------------	---------------	---------------	---------------

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 22 357 000 kronor anvisas under anslaget 2:58 *Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 22 651 000 kronor respektive 22 915 000 kronor.

6.6.59 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.180 Anslagsutveckling 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	440 002	Anslagssparande
2021	Anslag	478 043 ¹	Utgiftsprognos 478 043
2022	Förslag	479 407	
2023	Beräknat	480 313 ²	
2024	Beräknat	485 715 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 474 071 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 473 878 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.181 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	141 143	144 107	-2 964
(varav tjänsteexport)	50	38	12
Prognos 2021	156 230	162 710	-6 480
(varav tjänsteexport)	50	50	0
Budget 2022	165 545	165 545	0
(varav tjänsteexport)	50	50	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.182 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:59 Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	478 043	478 043	478 043
Pris- och löneomräkning ²	5 120	11 482	17 189
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-3 756	-9 212	-9 517
<i>varav BP22³</i>	<i>6 000</i>	<i>6 000</i>	<i>6 000</i>
<i>– Livslångt lärande</i>	<i>6 000</i>	<i>6 000</i>	<i>6 000</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	479 407	480 313	485 715

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 6 000 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 552 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 1 104 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 4 267 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 2 128 000 kronor. Anslaget beräknas öka med 70 000 kronor 2023 och med 907 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 3 349 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 479 407 000 kronor anvisas under anslaget 2:59 *Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 480 313 000 kronor respektive 485 715 000 kronor.

6.6.60 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.183 Anslagsutveckling 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

2020	Utfall	92 836	Anslagssparande
2021	Anslag	124 138 ¹	Utgiftsprognos
2022	Förslag	125 467	
2023	Beräknat	127 119 ²	
2024	Beräknat	128 601 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 125 467 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 125 467 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.184 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:60 Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	93 612	93 612	93 612
Pris- och löneomräkning ²	1 002	2 248	3 365
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	30 853	31 259	31 624
<i>varav BP22³</i>	<i>30 526</i>	<i>30 526</i>	<i>30 526</i>
– Ökade forskningsanslag	30 526	30 526	30 526
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	125 467	127 119	128 601

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 30 526 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 125 467 000 kronor anvisas under anslaget 2:60 *Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 127 119 000 kronor respektive 128 601 000 kronor.

6.6.61 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tabell 6.185 Anslagsutveckling 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	36 540	Anslagssparande	
2021	Anslag	39 182 ¹	Utgiftsprognos	39 182
2022	Förslag	39 626		
2023	Beräknat	39 636 ²		
2024	Beräknat	40 260 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 39 212 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 39 434 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå samt behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning.

Tabell 6.186 Anslagsutveckling 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

2020	Utfall	36 540	Anslagssparande	
				39
2021	Anslag	39 182 ¹	Utgiftsprognos	182
2022	Förslag	39 626		
2023	Beräknat	39 636 ²		
2024	Beräknat	40 260 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 39 212 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 39 434 tkr i 2022 års prisnivå.

Avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 6.187 Uppdragsverksamhet

Tusental kronor

Uppdragsverksamhet	Intäkter	Kostnader	Resultat (intäkt - kostnad)
Utfall 2020	265 174	273 644	-8 470
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Prognos 2021	296 750	294 894	1 856
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2022	297 150	295 903	1 247
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.188 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:61 Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	39 182	39 182	39 182
Pris- och löneomräkning ²	449	878	1 279
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-5	-424	-201
varav BP22 ³	600	600	600
– Livslångt lärande	600	600	600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	39 626	39 636	40 260

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 18 000 kronor 2023 och med 227 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 437 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 39 626 000 kronor anvisas under anslaget 2:61

Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 39 636 000 kronor respektive 40 260 000 kronor.

6.6.62 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tabell 6.189 Anslagsutveckling 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

År	Slagsnamn	Belopp	Slagsnamn	Belopp
2020	Utfall	21 439	Anslagssparande	
2021	Anslag	24 018 ¹	Utgiftsprognos	23 812
2022	Förslag	24 275		
2023	Beräknat	24 594 ²		
2024	Beräknat	24 881 ³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 24 274 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 24 275 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för ersättning till högskolan för forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.190 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:62 Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	21 518	21 518	21 518
Pris- och löneomräkning ²	230	516	773
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	2 527	2 560	2 590
<i>varav BP22³</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>	<i>2 500</i>
– Ökade forskningsanslag	2 500	2 500	2 500
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	24 275	24 594	24 881

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 2 500 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 24 275 000 kronor anvisas under anslaget 2:62 *Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 24 594 000 kronor respektive 24 881 000 kronor.

6.6.63 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tabell 6.191 Anslagsutveckling 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tusental kronor

2020	Utfall	3 451 501	Anslagssparande	98 657
2021	Anslag	3 837 214 ¹	Utgiftsprognos	3 761 000
2022	Förslag	3 837 353		
2023	Beräknat	3 842 171 ²		
2024	Beräknat	3 888 943 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 3 792 236 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 3 794 172 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag till enskilda utbildningsanordnare för ersättning för högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå, behörighetsgivande och högskoleintroducerande utbildning. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till forskning och utbildning på forskarnivå.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.192 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:63 Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	3 773 958	3 773 958	3 773 958
Pris- och löneomräkning ²	40 419	90 646	135 695
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	22 976	-22 433	-20 710
varav BP22 ³	77 714	81 214	81 214
– Ökade forskningsanslag	56 149	56 149	56 149
– Ny enskild utbildningsanordnare	3 500	7 000	7 000
– Flytt av medel för studenthälsa	1 465	1 465	1 465
– Livslångt lärande	16 600	16 600	16 600
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			

Förslag/beräknat anslag**3 837 353 3 842 171 3 888 943**

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 56 149 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Anslaget beräknas öka med 3 500 000 kronor 2022 och med 7 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för bidrag till den nya utbildningsanordnaren Brunnsviks folkhögskola för konstnärlig utbildning i musik. Ökningen finansieras genom motsvarande minskning av anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. I budgetpropositionen för 2021 inleddes en satsning på studenthälsan (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.7.64). Förstärkningen av studenthälsan har under 2021 finansierats från anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* och fördelats genom särskilt beslut i regleringsbrev. För att ge bättre planeringsförutsättningar bör medel istället fördelas direkt till lärosätena. Anslaget beräknas därför öka med 1 465 000 kronor fr.o.m. 2022. Ökningen finansieras genom motsvarande neddragning av anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 16 600 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas öka med 322 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas anslaget minska med 644 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 40 399 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas anslaget minska med 20 142 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 3 909 000 kronor 2022 när satsningen på korta kurser som inleddes 2020 upphör. Anslaget beräknas öka med 203 000 kronor 2023 och med 2 629 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Anslaget beräknas minska med 29 742 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Regeringen föreslår att 3 837 353 000 kronor anvisas under anslaget 2:63 *Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 3 842 171 000 kronor respektive 3 888 943 000 kronor.

Fördelning på anslagsposter**Tabell 6.193 Beräknad fördelning per anslagspost**

Tusental kronor

Anslagspost ¹	2022	2023	2024
Chalmers Tekniska Högskola AB	2 054 387	2 049 724	2 073 872
– Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 055 775	1 037 701	1 049 983
– Forskning och utbildning på forskarnivå	998 611	1 012 022	1 023 889
Handelshögskolan i Stockholm	110 698	108 685	109 939
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	779 128	777 069	787 060
– Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	633 371	629 299	637 557
– Forskning och utbildning på forskarnivå	145 757	147 770	149 503

Enskilda Högskolan Stockholm AB	22 037	22 355	22 617
Akademi för Ledarskap och Teologi	8 592	8 715	8 817
Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen	7 268	7 372	7 458
Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut	13 468	13 648	13 808
Ericastiftelsen	8 083	8 189	8 285
Ersta Sköndal Bräcke högskola AB	137 152	138 601	140 511
Stiftelsen Rödakorshemmet	107 939	109 058	110 576
Sophiahemmet, Ideell förening	100 913	101 129	102 520
Beckmans skola AB	33 755	34 203	34 604
Newmaninstitutet AB	6 711	6 804	6 884
Brunnsviks folkhögskola	3 500	7 092	7 195
Mervärdesskattkostnader för Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola, Chalmers Tekniska Högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping	443 722	449 527	454 797
Summa	3 837 353	3 842 171	3 888 943

¹ Beloppen kan vara avrundade.

Chalmers Tekniska Högskola Aktiebolag

Av bidraget beräknas 1 055 775 000 kronor fördelas till Chalmers Tekniska Högskola AB under 2022 för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Av dessa medel utgör 6 931 402 kronor det särskilda åtagandet som avser bidrag för utrustning m.m. till sjöbefälsutbildningen. Utöver det beräknas 998 661 000 kronor fördelas till Chalmers Tekniska Högskola AB under 2022 för forskning och utbildning på forskarnivå.

Bidraget beräknas öka med 25 732 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Bidraget beräknas öka med 8 000 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter. Bidraget beräknas öka med 758 000 kronor 2022 till följd av att medel för förstärkning av studenthälsan fördelas direkt till lärosätena. Bidraget beräknas öka med 230 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas bidraget minska med 460 000 kronor. Bidraget beräknas minska med 29 730 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas bidraget minska med 14 823 000 kronor. Bidraget beräknas minska med 2 931 000 kronor 2022 när satsningen på korta kurser som inleddes 2020 upphör. Bidraget beräknas öka med 58 000 kronor 2023 och med 755 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Bidraget beräknas minska med 17 250 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Handelshögskolan i Stockholm

Bidraget beräknas öka med 5 830 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Bidraget beräknas minska med 3 539 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Bidraget till Handelshögskolan i Stockholm beräknas för 2022 att uppgå till 110 698 000 kronor.

Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Av bidraget beräknas 633 371 000 kronor fördelas till Stiftelsen Högskolan i Jönköping under 2022 för utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Utöver det beräknas 145 757 000 kronor fördelas till Stiftelsen Högskolan i Jönköping under 2022 för forskning och utbildning på forskarnivå.

Bidraget beräknas öka med 7 987 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Bidraget beräknas öka med 6 400 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024 med anledning av att satsningen på livslångt lärande fortsätter. Bidraget beräknas öka med 707 000 kronor 2022 till följd av att medel för förstärkning av studenthälsan fördelas direkt till lärosätena. Bidraget beräknas öka med 92 000 kronor 2022 för utbyggnaden av kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) som inleddes 2021. När satsningen upphör 2024 beräknas bidraget minska med 184 000 kronor. Bidraget beräknas minska med 10 669 000 kronor 2022 med anledning av att satsningen på behörighetsgivande utbildning som inleddes 2020 trappas ned. När satsningen upphör 2023 beräknas bidraget minska med 5 319 000 kronor. Bidraget beräknas minska med 978 000 kronor 2022 när satsningen på korta kurser som inleddes 2020 upphör. Bidraget beräknas öka med 88 000 kronor 2023 och med 1 133 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Bidraget beräknas minska med 6 987 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Enskilda Högskolan Stockholm AB

Bidraget beräknas öka med 2 242 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Bidraget till Enskilda Högskolan Stockholm AB beräknas för 2022 att uppgå till 22 037 000 kronor.

Akademi för Ledarskap och Teologi

Bidraget beräknas öka med 787 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Bidraget till Akademi för Ledarskap och Teologi beräknas för 2022 att uppgå till 8 592 000 kronor.

Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen

Bidraget beräknas öka med 710 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Bidraget till Evangeliska Fosterlands-Stiftelsen beräknas för 2022 att uppgå till 7 268 000 kronor.

Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut

Bidraget beräknas öka med 258 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Bidraget till Stiftelsen Stockholms Musikpedagogiska Institut beräknas för 2022 att uppgå till 13 468 000 kronor.

Ericastiftelsen

Bidraget beräknas öka med 12 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Bidraget till Ericastiftelsen beräknas för 2022 att uppgå till 8 083 000 kronor.

Ersta Sköndal Bräcke högskola AB

Bidraget beräknas öka med 5 185 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Bidraget beräknas öka med 800 000 kronor under 2022, 2023 respektive 2024 för satsning på livslångt lärande. Bidraget beräknas öka med 22 000 kronor 2023 och med 287 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Bidraget beräknas minska med 437 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Bidraget till Ersta Sköndal Bräcke högskola AB beräknas för 2022 att uppgå till 137 152 000 kronor.

Stiftelsen Rödakorshemmet

Bidraget beräknas öka med 3 909 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Bidraget beräknas öka med 800 000 kronor under 2022, 2023 respektive 2024 för satsning på livslångt lärande. Bidraget beräknas öka med 19 000 kronor 2023 och med 242 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Bidraget beräknas minska med 364 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Bidraget till Stiftelsen Rödakorshemmet beräknas för 2022 att uppgå till 107 939 000 kronor.

Sophiahemmet, Ideell förening

Bidraget beräknas öka med 3 280 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Bidraget beräknas öka med 600 000 kronor under 2022, 2023 respektive 2024 för satsning på livslångt lärande. Bidraget beräknas öka med 16 000 kronor 2023 och med 212 000 kronor 2024 med anledning av satsningen på utbildning i hela landet som inleddes 2021. Bidraget beräknas minska med 1 165 000 kronor 2023 med anledning av att satsningen på utbyggnad av utbildning på avancerad nivå som inleddes 2021 avslutas.

Bidraget till Sophiahemmet, Ideell förening beräknas för 2022 att uppgå till 100 913 000 kronor.

Beckmans skola AB

Bidraget beräknas öka med 454 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Bidraget till Beckmans skola AB beräknas för 2022 att uppgå till 33 755 000 kronor.

Newmaninstitutet AB

Bidraget beräknas öka med 364 000 kronor fr.o.m. 2022 till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Bidraget till Newmaninstitutet AB beräknas för 2022 att uppgå till 6 711 000 kronor.

Brunnsviks folkhögskola

Bidraget beräknas öka med 3 500 000 kronor 2022 och med 7 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för konstnärlig utbildning i musik vid Brunnsviks folkhögskola.

Bidraget till Brunnsviks folkhögskola beräknas för 2022 att uppgå till 3 500 000 kronor.

Mervärdesskattekostnader för Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola, Chalmers Tekniska Högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping

Under anslagsposten har mervärdesskattekostnader beräknats för Stiftelsen Chalmers Tekniska Högskola, Chalmers Tekniska Högskola AB och Stiftelsen Högskolan i Jönköping i enlighet med de ramavtal som har ingåtts mellan staten, stiftelsen och bolaget respektive staten och stiftelsen. Syftet är att garantera konkurrensneutralitet gentemot statliga universitet och högskolor. För budgetåret 2020 anvisades 431 716 000 kronor när det gäller ersättning för mervärdesskattekostnader. Det sammanlagda beloppet som utbetalades för 2020 var 345 767 000 kronor. Enligt prognoser kommer de samlade utgifterna för mervärdesskattekostnader 2021 att uppgå till 358 286 000 kronor. Det högsta belopp som kan utgå för 2022 beräknas för ändamålet uppgå till 443 722 000 kronor.

6.6.64 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor**Tabell 6.194 Anslagsutveckling 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor**

Tusental kronor

2020	Utfall	1 497 316	Anslagssparande	192 920
2021	Anslag	1 530 797 ¹	Utgiftsprognos	1 425 487
2022	Förslag	950 902²		
2023	Beräknat	1 078 370 ³		
2024	Beräknat	1 119 214 ⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² 0 kr avser statlig ålderspensionsavgift för 2022 sedan hänsyn tagits till regleringsbelopp för 2019 som uppgick till -30 016 tkr.

³ Motsvarar 1 064 355 tkr i 2022 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 1 091 939 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser för högskoleutbildning och forskning inom högskoleområdet. Anslaget får även användas för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av

högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.195 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:64 Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

Tusental kronor	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	2 230 797	2 230 797	2 230 797
Pris- och löneomräkning ²	23 893	53 582	80 210
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-1 284 311	-1 186 274	-1 171 830
varav BP22 ³	-869 563	-804 063	-799 063
– Ökade forskningsanslag	-870 000	-870 000	-870 000
– Finansiering ny enskild utbildningsanordnare	-3 500	-7 000	-7 000
– Finansiering lärarutbildning minoritetsspråk LU	-1 300	-1 300	-1 300
– Flytt av medel för studenthälsa	-25 263	-25 263	-25 263
– Försöksverksamhet kort KPU	27 000	44 000	52 000
– Förlängd satsning validering KPU	13 500	13 500	13 500
– Ökad ersättning VFU	25 000	50 000	50 000
– Preventell	5 000	5 000	5 000
– Högskoleprov för personer med synskada	-1 000	-1 000	-1 000
– Portal för studenthälsan	-5 000	-5 000	-5 000
– Inläst studielitteratur	-2 000		
– Stöd till studenter med funktionshinder	-7 000	-7 000	-10 000
– Tillskott ESS	-25 000		
Överföring till/från andra anslag	-19 478	-19 734	-19 965
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	950 902	1 078 370	1 119 214

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Anslaget beräknas minska med 870 000 000 kronor till följd av fördelning av den ökning av universitets och högskolors anslag för forskning och utbildning på forskarnivå som aviserades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. För att finansiera bidrag till den nya utbildningsanordnaren Brunnsvik folkhögskola för konstnärlig utbildning i musik beräknas anslaget minska med 3 500 000 kronor 2022 och med 7 000 000 kronor fr.o.m. 2023. För att finansiera ökade medel till Lunds universitet inom anslag 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* för lärarutbildning i minoritetsspråk beräknas anslaget minska med 1 300 000 kronor fr.o.m. 2022. I budgetpropositionen för 2021 inleddes en satsning på studenthälsan (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.7.64). Förstärkningen av studenthälsan har under 2021 finansierats inom anslaget och fördelats genom särskilt beslut i regleringsbrev. För att ge bättre planeringsförutsättningar bör medel i stället fördelas direkt till lärosätena. Anslaget beräknas därför minska med 25 263 000 kronor fr.o.m. 2022 då medel flyttas till anslag 2:63 *Enskilda utbildningsanordnare* respektive anslag 2:64 *Särskilda medel till universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 27 000 000 kronor 2022, med 44 000 000 kronor 2023 och med 52 000 000 kronor för försöksverksamhet med en ny kortare kompletterande pedagogisk utbildning (KPU). Anslaget beräknas öka

med 13 500 000 kronor årligen 2022, 2023 och 2024 för att möjliggöra en fortsatt satsning på förstärkt validering inom KPU. Anslaget beräknas öka med 25 000 000 kronor 2022 och med 50 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för att möjliggöra ökad ersättning för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) inom ramen för stärkt VFU-samordning. För att ge långsiktiga förutsättningar för ökad kunskap om förebyggande åtgärder mot sexuellt våld och för att verksamheten med den nationella stödtelefonen Preventell ska kunna fortsätta beräknas anslaget öka med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2022. För att finansiera ökning av anslag 2:2 *Universitets- och högskolerådet* för högskoleprov för personer med synskada beräknas anslaget minska med 1 000 000 kronor fr.o.m. 2022. För att finansiera en gemensam portal för studenthälsan inom anslag 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* beräknas anslaget minska med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2022. För att finansiera ökade medel till Myndigheten för tillgängliga medel för inläst studielitteratur inom anslag 1:6 *Bidrag till vissa studiesociala ändamål* inom utgiftsområde 15 Studiestöd beräknas anslaget minska med 2 000 000 kronor under 2022. För att finansiera ökade medel för pedagogiskt stöd för studenter som upplever funktionshinder i studiesituationen inom anslag 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* beräknas anslaget minska med 7 000 000 kronor årligen 2022 och 2023. Från och med 2024 beräknas anslaget minska med 10 000 000 kronor av samma anledning. För att bidra till att finansiera tillskott till European Spallation Source ERIC (ESS) inom anslag 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* beräknas anslaget minska med 25 000 000 kronor under 2022. Finansieringen innebär att utbyggnadstakten för satsningen på kompletterande utbildningar för personer med avslutad akademisk utbildning blir något lägre, men bedöms inte leda till att färre studenter kan läsa en kompletterande utbildning under 2022. Anslaget beräknas minska med 19 478 000 kronor med anledning av att medel för högskoleutbildning i teckenspråk och tolkning vid Stockholms universitet överförs till anslag 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor*.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

För att finansiera en ökning av Universitets- och högskolerådets förvaltningsanslag för att möjliggöra utvecklingsinsatser för behörighetsprov beräknas anslaget minska med 10 000 000 kronor 2022. När finansieringen minskar 2023 och 2024 ökar anslaget med 7 252 000 kronor respektive 13 273 000 kronor. Anslaget beräknas minska med 487 000 kronor 2022 till följd av att satsningen på att skapa fler vägar till läraryrket beräknas till en lägre nivå än 2021. Till följd av att den tillfälliga förstärkningen av forskningsanslagen under 2021 om 500 000 000 kronor upphör beräknas anslaget minska med 500 000 000 kronor. Eftersom anslaget samtidigt ökar till följd av satsningen på ökade forskningsanslag inom ramen för den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 och som fördelas i denna proposition blir minskningen av anslaget totalt 347 000 000 kronor 2022 och anslaget beräknas vidare öka med 30 000 000 kronor 2023. Anslaget ökar med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2023 för en förstärkning av satsningen på praktiktäna forskning. För 2022 beräknas anslaget minska med 10 000 000 kronor för att finansiera reformer som inleddes under 2020 och för 2023 beräknas anslaget öka med 38 875 000 kronor när dessa reformer upphör och finansieringen beräknas återföras till anslaget. För att möjliggöra en satsning på utbildning på avancerad nivå för yrkeslärare som inleddes 2021 beräknas anslaget öka med 1 639 000 kronor 2022 och med 1 638 000 kronor 2023. Under 2021 minskade anslaget med 25 000 000 kronor för att finansiera ökade medel för studentinflytande. Under 2022–2025 minskar satsningen till 20 000 000 kronor årligen och därför minskar också finansieringen från anslaget. Det medför att anslaget beräknas öka med 5 268 000 kronor fr.o.m. 2022. Under 2021 tillfördes särskilda medel till anslaget för att möjliggöra att högskoleprovet kan genomföras på ett smittskyddssäkert sätt. Under 2022 beräknas inte särskilda medel tillföras för detta ändamål och anslaget beräknas därför minska med 30 321 000 kronor 2022. Anslaget

beräknas minska 2023 med 8 192 000 kronor när satsningen på distansutbildning som inleddes 2020 upphör och anslaget beräknas minska med ytterligare 15 360 000 kronor 2023 när satsningen på VFU i distansutbildning upphör. Satsningen för att möjliggöra uppdrag att utreda möjligheter att skapa fler vägar till vårddyrkena som inleddes 2021 upphör 2023 och anslaget beräknas då minska med 5 120 000 kronor 2023.

Regeringen föreslår att 950 902 000 kronor anvisas under anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 078 370 000 kronor respektive 1 119 214 000 kronor.

Satsningar som finansieras under anslaget

Från anslaget finansieras bl.a. vissa särskilda utbildningsinsatser såsom vidareutbildning av obehöriga lärare (VAL), kompletterande utbildningar för personer med avslutad utländsk utbildning, stöd till waldorflärläroverutbildningen och särskild KPU inklusive Teach for Sweden. För Teach for Sweden beräknas 12 000 000 kronor årligen 2022–2024. Från anslaget fördelas även medel till övningsskolor, praktiktäna forskning, universitetens innovationskontor, kulturskolekliv och till Svenska institutet för informationsinsatser och svenskundervisning i utlandet.

6.6.65 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tabell 6.196 Anslagsutveckling 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tusental kronor

2020	Utfall	440 160	Anslagssparande	
2021	Anslag	471 718 ¹	Utgiftsprognos	467 676
2022	Förslag	534 740		
2023	Beräknat	539 906 ²		
2024	Beräknat	566 637 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 532 889 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 552 828 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter vid universitet och högskolor för särskilda åtaganden och för utgifter för bidrag till insatser för ökad kvalitet i högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå. Anslaget får även användas för kapitaltillskott för finansiering av idébanksmedel efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.197 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:65 Särskilda medel till universitet och högskolor

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	471 718	471 718	471 718
Pris- och löneomräkning ²	5 051	11 330	16 956
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	30 688	29 212	49 995
varav BP22 ³	57 098	57 098	60 098
– Medel läroverutbildning minoritetsspråk LU	1 300	1 300	1 300
– Flytt av medel för studenthälsa	23 798	23 798	23 798
– Decentraliserad vårdutbildning	20 000	20 000	20 000

– Portal för studenthälsan	5 000	5 000	5 000
– Stöd till studenter med funktionshinder	7 000	7 000	10 000
Överföring till/från andra anslag	27 283	27 642	27 964
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	534 740	539 906	566 637

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

För att stärka förutsättningarna för lärarutbildning i minoritetsspråk beräknas anslaget öka med 1 300 000 kronor fr.o.m. 2022. Ökningen finansieras genom motsvarande minskning av anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. I budgetpropositionen för 2021 inleddes en satsning på studenthälsan (prop. 2020/21:1 utg.omr. 16 avsnitt 5.7.64). Förstärkningen av studenthälsan har under 2021 finansierats från anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* och fördelats genom särskilt beslut i regleringsbrev. För att ge bättre planeringsförutsättningar bör medel istället fördelas direkt till lärosätena. Anslaget beräknas därför öka med 23 798 000 kronor fr.o.m. 2022. Ökningen finansieras genom motsvarande minskning av anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. För att stärka förutsättningarna för decentraliserad vårdutbildning beräknas anslaget öka med 20 000 000 kronor 2022, 2023 respektive 2024. För att möjliggöra en gemensam portal för studenthälsan beräknas anslaget öka med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2022. Ökningen finansieras genom motsvarande minskning av anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka med 7 000 000 kronor 2022 respektive 2023 och med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2024 för pedagogiskt stöd för studenter som upplever funktionshinder i studiesituationen. Ökningen finansieras genom motsvarande minskning av anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor*. Anslaget beräknas öka fr.o.m. 2022 med 7 805 000 kronor med anledning av att medel för Centrum för idrottsforskning överförs till anslaget. Överföringen medför att anslag 2:38 *Gymnastik- och idrotts högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå* minskar med motsvarande belopp. Anslaget beräknas öka med 19 478 000 kronor med anledning av att medel för högskoleutbildning i teckenspråk och tolkning vid Stockholms universitet överförs till anslaget. Överföringen medför att anslag 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* minskar med motsvarande belopp.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Från anslaget finansieras tillskott till Jämställdhetsmyndigheten under 2022 för arbete med jämställdhetsintegrering i högskolan. När finansieringen upphör efter 2022 beräknas anslaget öka med 5 120 000 kronor fr.o.m. 2023. Anslaget beräknas minska med 7 000 000 kronor 2023 för finansiering av behörighetsprovet som kan ligga till grund för antagning till högskolan inom anslag 2:2 *Universitets- och högskolerådet*. När satsningen på korta kurser för yrkesverksamma upphör 2022 beräknas anslaget minska med 26 410 000 kronor 2022.

Regeringen föreslår att 534 740 000 kronor anvisas under anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 539 906 000 kronor respektive 566 637 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 2:65 *Särskilda medel till universitet och högskolor* besluta om kapitaltillskott på högst 11 000 000 kronor till holdingbolag knutna till universitet för finansiering av idébanksmedel.

Skälen för regeringens förslag: För att göra det möjligt att öka kommersialiseringen av forskningresultat bör uppbyggnad av idébanker fortsätta.

Fördelning per lärosäte

Tabell 6.198 Fördelning per lärosäte

Tusental kronor

Lärosäte	Anslagspost	2022
Uppsala universitet	Internationell lärarfortbildning	9 634
	Sekretariat för Östersjöuniversitetet	2 637
	Nationellt resurscentrum i biologi och bioetik	2 062
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 149
Lunds universitet	Omhändertagande av arkeologiska fynd	3 295
	Nationellt resurscentrum i fysik	1 512
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 150
Göteborgs universitet	Lärarytelse i minoritetsspråk	2 285
	Uppdrag att utveckla och sprida kunskap och metoder för att minska rekrytering av människor till våldsbejakande ideologier och rörelser och till rasistiska organisationer	5 483
	Nationellt resurscentrum i matematik	5 509
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 151
Stockholms universitet	Stöd till studenter med funktionshinder inklusive teckentolkning	44 144
	Tolk- och översättarutbildning	42 380
	Utveckling av lärarytelse för dövas och hörselskadades behov	2 585
	Särskilda uppgifter rörande svenska som andraspråk och svenskundervisning för invandrare	9 160
	Lärarytelse i minoritetsspråk	2 285
Umeå universitet	Nationellt resurscentrum i kemi	1 482
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	2 156
	Decentraliserad utbildning	19 157
	Bidrag till lektorat i samiska och Bildmuseet	2 678
Linköpings universitet	Lärarytelse i minoritetsspråk	4 502
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	1 240
	Nationellt resurscentrum i teknik	2 056
Karolinska institutet	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	1 242
	Tandvårdscentral	112 699
	Prov efter läkares allmäntjänstgöring	6 197
	Idébanksmedel	1 000

	Medel för studenthälsa	785
Kungl. Tekniska högskolan	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	1 089
Luleå tekniska universitet	Decentraliserad utbildning	23 407
	Utbildning i rymdvetenskap förlagd till Kiruna	7 694
	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	734
Karlstads universitet	Idébanksmedel	250
	Medel för studenthälsa	764
Linnéuniversitetet	Fortbildning för journalister	11 172
	Utrustning till sjöbefälsutbildning m.m.	6 935
	Idébanksmedel	250
	Medel för studenthälsa	1 221
Örebro universitet	Lokalisering av verksamhet till Grythyttan	4 139
	Nätverksadministration och utveckling av skolledarutbildning	373
	Idébanksmedel	250
	Medel för studenthälsa	764
Mittuniversitetet	Idébanksmedel	250
	Medel för studenthälsa	714
Malmö universitet	Tandvårdscentral	80 464
	Medel för studenthälsa	1 061
Mälardalens universitet	Idélab	4 371
	Medel för studenthälsa	708
Stockholms konstnärliga högskola	Lokalkostnader	7 914
	Medel för studenthälsa	61
Gymnastik- och idrottshögskolan	Centrum för idrottsforskning	7 805
	Medel för studenthälsa	71
Blekinge tekniska högskola	Medel för studenthälsa	354
Högskolan i Borås	Medel för studenthälsa	505
Högskolan Dalarna	Medel för studenthälsa	505
Högskolan i Gävle	Medel för studenthälsa	505
Högskolan i Halmstad	Medel för studenthälsa	505
Högskolan Kristianstad	Medel för studenthälsa	505
Högskolan i Skövde	Medel för studenthälsa	354
Högskolan Väst	Utveckling av arbetsintegrerat lärande	2 699
	Medel för studenthälsa	505
Konstfack	Lokalkostnader	1 420
	Medel för studenthälsa	61
Kungl. Konsthögskolan	Lokalkostnader	1 419
	Stipendier	47
	Särskild förstärkning	2 224
	Medel för studenthälsa	40
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	Dirigentutbildning och utbildning i elektroakustisk komposition	4 303
	Utvecklingsmedel	20 858
	Lokalkostnader	3 359
	Medel för studenthälsa	60

Södertörns högskola	Läraryt utbildning i nationella minoritetsspråk	2 285
	Medel för studenthälsa	708
Försvarshögskolan	Medel för studenthälsa	61
Sveriges lantbruksuniversitet	Idébanksmedel	1 000
	Medel för studenthälsa	382

6.6.66 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tabell 6.199 Anslagsutveckling 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tusental kronor

2020	Utfall	2 681 459	Anslagssparande
2021	Anslag	2 733 676 ¹	Utgiftsprognos 2 710 251
2022	Förslag	2 769 954	
2023	Beräknat	2 813 289 ²	
2024	Beräknat	2 846 084 ³	

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 2 776 726 tkr i 2022 års prishnivå.

³ Motsvarar 2 776 727 tkr i 2022 års prishnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag enligt avtal mellan svenska staten och landsting om samarbete om högskoleutbildning av läkare, medicinsk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till landsting enligt avtal om samarbete om högskoleutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.200 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	2 733 676	2 733 676	2 733 676
Pris- och löneomräkning ²	29 279	65 660	98 292
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	6 997	13 951	14 114
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	2 769 954	2 813 289	2 846 084

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

Ett avtal om samarbete om utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården, det s.k. ALF-avtalet, slöts under 2014 mellan staten och företrädare för de sju berörda landstingen Stockholms läns landsting, Uppsala läns landsting, Östergötlands läns landsting, Skåne läns landsting, Västra Götalands läns landsting, Örebro läns landsting och Västerbottens läns landsting. Ett avtal om samarbete om grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården slöts 2004 mellan staten, Västra Götalands läns landsting och Västerbottens läns landsting (TUA-avtalet). Från och med 2020 ersattes beteckningen landsting med

regioner, men eftersom ALF-avtalet och TUA-avtalet slöts 2014 respektive 2004 och alljämt gäller används ordet landsting i enlighet med det som anges i avtalet.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

För att genomföra utbyggnaden av läkarutbildningen som inleddes 2018 beräknas anslaget öka med 6 542 000 kronor 2022 och med ytterligare 6 542 000 kronor 2023.

Regeringen föreslår att 2 769 954 000 kronor anvisas under anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 2 813 289 000 kronor respektive 2 846 084 000 kronor.

Utgiftsutveckling

Enligt ALF-avtalet ersätter staten berörda landsting för medverkan i verksamhetsintegrerad utbildning av läkare per helårsstudent och för klinisk forskning. Fördelning enligt ALF-avtalet 2021 framgår av tabell 6.201.

Tabell 6.201 Fördelning av anslagsmedel 2021 för utbildning av läkare, klinisk forskning och utveckling av hälso- och sjukvården (ALF)

Tusental kronor

UNIVERSITET	Ersättning för antal HST ¹	Grundbelopp för forskning	Ersättning kvalitet i klinisk forskning	SUMMA
Uppsala universitet	87 059	180 694	30 528	298 281
Lunds universitet	107 960	297 286	78 156	483 401
Göteborgs universitet	103 056	313 760	102 309	519 126
Umeå universitet	92 767	161 861	35 487	290 115
Linköpings universitet	95 821	124 198	20 983	241 002
Karolinska institutet	140 516	414 016	114 176	668 709
Örebro universitet	28 939	63 164	7 106	99 209
Summa	656 119	1 554 978	388 745	2 599 842

¹ Ersättning per helårsstudent på läkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* beräknas för 2022 till 80 387 kronor.

Regeringen har vid beräkningen utgått från följande antal helårsstudenter på läkarutbildningen.

Tabell 6.202 Läkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Helårsstudenter

UNIVERSITET	2022	2023	2024
Uppsala universitet	1 083	1 091	1 091
Lunds universitet	1 343	1 361	1 361
Göteborgs universitet	1 282	1 290	1 290
Umeå universitet	1 154	1 170	1 170
Linköpings universitet	1 192	1 208	1 208
Karolinska institutet	1 748	1 756	1 756
Örebro universitet	360	366	366
Summa	8 162	8 242	8 242

Enligt TUA-avtalet ersätter staten berörda landsting för medverkan i grundutbildning av tandläkare per helårsstudent, basorganisation och kliniskt inriktad odontologisk forskning. Fördelning enligt TUA-avtalet framgår av tabell 6.203.

Tabell 6.203 Fördelning av anslagsmedel 2022 för grundutbildning av tandläkare, odontologisk forskning och utveckling av tandvården (TUA)

Tusental kronor

UNIVERSITET	Ersättning för antal HST ¹	Ersättning för forskning och basorganisation	SUMMA
Göteborgs universitet	38 461	49 391	87 852
Umeå universitet	29 776	45 539	75 315
Summa	68 237	94 930	163 167

¹ Ersättning per helårsstudent på tandläkarutbildningen som omfattas av anslaget 2:66 *Ersättningar för klinisk utbildning och forskning* beräknas för 2022 till 82 712 kronor.

Regeringen har vid beräkningen utgått från följande antal helårsstudenter på tandläkarutbildningen.

Tabell 6.204 Tandläkarutbildning som omfattas av anslaget 2:66 Ersättningar för klinisk utbildning och forskning

Helårsstudenter

	2022	2023	2024
Göteborgs universitet	465	465	465
Umeå universitet	360	360	360
Summa	825	825	825

Anslaget omfattar även ca 6 900 000 kronor för utveckling av klinisk utbildning och forskning.

6.6.67 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tabell 6.205 Anslagsutveckling 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tusental kronor

2020	Utfall	46 646	Anslagssparande	33
2021	Anslag	72 580 ¹	Utgiftsprognos	71 958
2022	Förslag	67 580		
2023	Beräknat	67 580		
2024	Beräknat	67 580		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter i fråga om bidrag till statliga universitet och högskolor, enskilda utbildningsanordnare av högskoleutbildning, samt statliga myndigheter och andra organisationer med anknytning till högskoleområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 6.206 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	72 580	72 580	72 580
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	-5 000	-5 000	-5 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	67 580	67 580	67 580

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

För att stärka studentinflytandet genom ökade bidrag till studentkårerna beräknades anslaget öka med 25 000 000 kronor 2021 i budgetpropositionen för 2021. För 2022 och 2023 beräknas ökningen uppgå till 20 000 000 kronor årligen vilket innebär att anslaget beräknas minska med 5 000 000 kronor fr.o.m. 2022.

Regeringen föreslår att 67 580 000 kronor anvisas under anslaget 2:67 *Särskilda bidrag inom högskoleområdet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 67 580 000 kronor respektive 67 580 000 kronor.

7 Forskning

7.1 Omfattning

Området forskning inom utgiftsområde 16 omfattar anslag till forskning, forskningens infrastruktur, nyttiggörande av forskningsbaserad kunskap och forskningsinformation samt forskningsetik. Anslagen avser Vetenskapsrådet, Rymdstyrelsen, Kungl. biblioteket, Institutet för rymdfysik, Polarforskningssekreteriatet, Överklagandenämnden för etikprövning, Etikprövningsmyndigheten, Nämnden för prövning av oredlighet i forskning, Gentekniknämnden samt Särskilda utgifter för forskningsändamål.

7.2 Mål för området

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2020/21:60) presenterades mål och delmål för forskningspolitiken. Målet för forskningspolitiken är att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar mot de samhällsutmaningar vi står inför, både i Sverige och globalt.

Regeringen pekade ut följande uppföljningsbara delmål för tioårsperioden 2017–2026:

- Sverige ska vara ett internationellt attraktivt land för investeringar i forskning och utveckling. De offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling bör även i fortsättningen överskrida EU:s mål.
- En övergripande kvalitetsförstärkning av forskningen ska ske och jämställdheten ska öka.
- Samverkan och samhällspåverkan ska öka.

Ovanstående mål inbegriper bl.a. forskningspolitik inom utgiftsområdena 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 20 Allmän miljö- och naturvård, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 24 Näringsliv.

7.3 Resultatredovisning

7.3.1 Resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder

De indikatorer för forskning som används för att redovisa resultaten inom verksamhetsområdet är följande:

- Finansiering av forskning och utveckling (källa: Statistiska centralbyrån).
- Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige och vissa mindre och medelstora europeiska länder (källa: Web of Science).
- Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i USA, Kina, Japan, Sydkorea och vissa större europeiska länder (källa: Web of Science).
- Andel artiklar som tillhör de tio procent högst citerade inom sina respektive områden för de högst citerade länderna (källa: Web of Science).

- Andel artiklar med svenska författare som tillhör de tio procent högst citerade inom sina respektive områden (källa: Web of Science).
- Könsfördelning för professorer, lektorer och meriteringsanställda (källa: Universitetskanslersämbetets årsrapport).

7.3.2 Resultat

Finansiering av forskning och utveckling ökar i Sverige

Ett av de uppföljningsbara målen är att Sverige ska vara ett internationellt attraktivt land för investeringar i forskning och utveckling (FoU). Detta kan bl.a. mätas genom storleken på finansiering av FoU. Vidare bör de offentliga och privata investeringarna i forskning och utveckling överskrida EU:s mål på 3 procent av BNP.

Statistiska centralbyrån (SCB) publicerar årliga beräkningar av de statliga anslagen för FoU och vartannat år beräkningar för avsättningar vid universitet och högskolor, inom näringslivet och offentlig sektor samt översiktliga prognoser åren däremellan. Nedan anges senast tillgängliga data.

De statliga anslagen uppgår 2021 till 42,7 miljarder kronor enligt SCB:s statsbudgetanalys. Det är en ökning med 3,6 miljarder kronor jämfört med 2020 räknat i 2021 års prisnivå. FoU-medlen i statens budget beräknas därmed uppgå till 0,80 procent av BNP, vilket är en svag ökning jämfört med 2020 då FoU-medlen uppgick till 0,77 procent av BNP. Vidare fördelas 1,8 miljarder kronor 2021 från de forskningsstiftelser som bildades med löntagarfondsmedel, vilket är en ökning med 166 miljoner kronor jämfört med 2020.

Det svenska näringslivet tillhör de mest FoU-intensiva i världen. SCB uppskattar att företagens investeringar i FoU uppgick till 122,6 miljarder kronor 2019, vilket är senast rapporterade data. Det motsvarar en ökning med 11,7 miljarder kronor sedan 2017. Företagens investeringar i FoU motsvarade 2019 en andel på 2,46 procent av BNP.

Av bidragen från EU:s forskningsmedel har enligt Europeiska kommissionens datarapportering 2,03 miljarder euro, vilket motsvarar ca 3,4 procent av ramprogrammets medel, fördelats till Sverige under perioden 2014–2020 (Verket för innovationssystem, Horisont 2020 – årsbok 2020). Detta motsvarar ca 2,8 miljarder kronor per år utifrån valutakursen 2019, vilket ger en andel på ca 0,06 procent av BNP.

Senast tillgängliga data för att mäta den totala finansieringen för forskning och utveckling i Sverige är från 2019. Inom kommuner och regioner avsattes 2,2 miljarder kronor, vilket motsvarade 0,06 procent av BNP. Tillsammans med statens avsättningar om 0,74 procent av BNP, forskningsstiftelsernas om 0,03 procent, medel från EU om 0,06 procent och näringslivets avsättningar om 2,46 procent avsattes därmed sammantaget ca 3,35 procent av BNP till FoU 2019. Sveriges finansiering av forskning och utveckling översteg därmed EU:s mål på 3 procent av BNP.

Fördelning av statliga medel till forskning

Av de totala statliga FoU-medlen 2021 om 42,7 miljarder kronor tilldelas universitet och högskolor 21,2 miljarder kronor som direkta forskningsanslag. Forskningsfinansiärerna tilldelas sammantaget 13 miljarder kronor 2021. Under övriga myndigheter i tabell 7.1 ingår bl.a. Försvarmakten, Trafikverket och Naturvårdsverket.

Tabell 7.1 Medel för forskning från statsbudgeten efter mottagare

Miljarder kronor i löpande priser

Mottagare	2020	2021
Universitet och högskolor	19,5	21,2
Vetenskapsrådet	6,4	7,0
Vinnova	2,9	3,4
Formas	1,3	1,8
Forte	0,6	0,8
Statens energimyndighet	1,6	1,6
Sida	1,1	0,9
Övriga myndigheter	5,1	6,0
Totalt	38,5	42,7

Källor: Statistiska centralbyrån och regleringsbrev.

Svensk forskning i internationell jämförelse

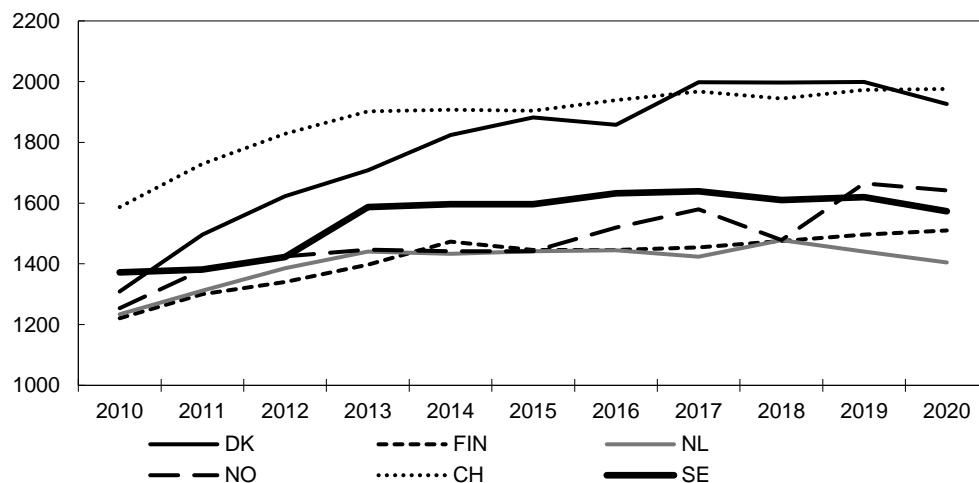
Övriga uppföljningsbara delmål är att en övergripande kvalitetsförstärkning av forskningen ska ske och att jämställdheten ska öka. Nedan redovisas utvecklingen avseende kvalitetsförstärkning genom hur många vetenskapliga artiklar som publiceras med författare verksamma i Sverige och hur andelen av vetenskapliga artiklar från forskare i Sverige som är bland de 10 procent högst citerade inom sina respektive områden förändrats. Jämställdheten mäts genom hur andelen professorer, lektorer och personer med meriteringsanställning som är kvinnor respektive män i Sverige har utvecklats. Hur dessa mål har uppfyllts redovisas nedan.

Antal artiklar som publiceras

Sverige, Danmark och Schweiz är jämförbara länder i befolkning och avsättningar till FoU och hör till de länder i världen som producerar flest artiklar per miljon invånare. Svenska forskare publicerade ca 1 573 (1 620) artiklar 2020 (2019 inom parentes) fraktionerat (dvs. en artikel med två författare räknas som en halv för vardera författaren). Med samma mått publicerade forskare i Danmark respektive i Schweiz nästan 2 000 artiklar 2020. Även Norge publicerade 2020 fler artiklar än Sverige räknat per miljon invånare. Andra jämförbara länder är Finland och Nederländerna som publicerar knappt 1 500 artiklar per miljon invånare, se diagram 7.1 nedan.

Diagram 7.1 Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i Sverige och vissa mindre och medelstora europeiska länder

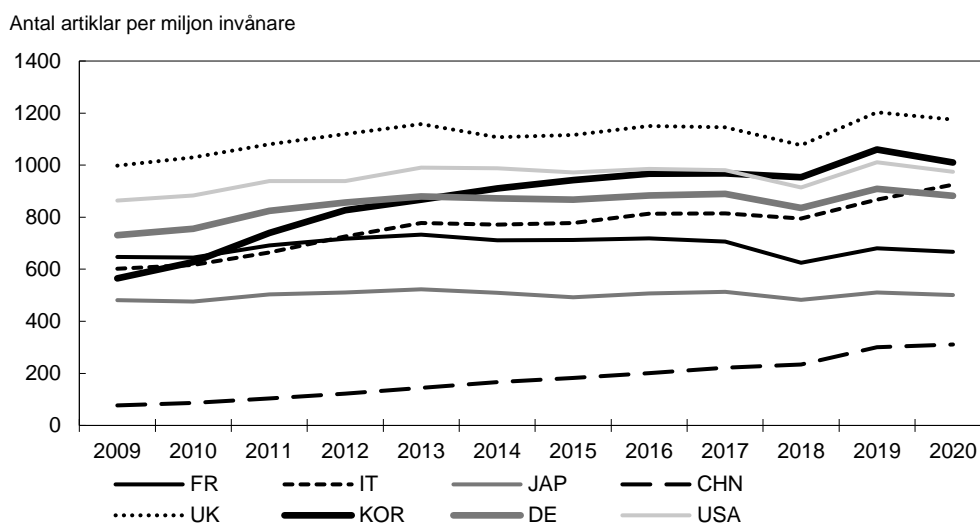
Antal artiklar per miljon invånare

Källa: Web of Science.

Totalt sett publiceras flest antal fraktionerade artiklar i Kina, 432 000 artiklar 2020, vilket fördelat per miljon invånare är ca 310 artiklar. Det land som publicerar näst flest är USA, 314 000 artiklar, knappt 1 000 artiklar per miljon invånare. Andra länder som särskilt kan nämnas är Storbritannien med 76 500 artiklar och Tyskland med 72 500 artiklar. Det land bland dessa som har flest antal artiklar per miljon invånare är Storbritannien med ca 1 200 artiklar per miljon invånare. I en sådan jämförelse hamnar Kina längre ned, se diagram 7.2.

Diagram 7.2 Antal vetenskapliga artiklar per miljon invånare, som ett mått på vetenskaplig produktivitet i USA, Kina, Japan, Sydkorea och vissa större europeiska länder

Källa: Web of Science.

Störst antal fraktionerade artiklar från Sverige finns inom medicin, där antalet 2020 uppgick till drygt 600 artiklar per miljon invånare. Därefter följer naturvetenskap och teknik med vardera 345 respektive 209 artiklar per miljon invånare. Inom samhällsvetenskaperna och humaniora publicerades 170 respektive 39 artiklar per miljon invånare 2020.

Andelen vetenskapliga artiklar som är bland de 10 procent högst citerade

Ett vanligt mått på vetenskapligt genomslag är andelen av ett lands artiklar som är bland de 10 procent högst citerade i världen. Andelen från Sverige uppgick 2020 till 10 procent, vilket är en svag minskning från genomsnittet för de föregående tio åren då den legat på 11 procent. Detta är i nivå med Kanada, Norge och Tyskland, men lägre än för Danmark (11 procent), Schweiz (12 procent), Singapore (16 procent), Nederländerna (12 procent), Storbritannien (13 procent) och USA (12 procent). De områden där Sverige har högst andel publikationer bland de 10 procent högst citerade är agronomi med 12 procent följt av medicin med 11 procent.

Jämställdhet

Jämställdhet inom forskningen vid universitet och högskolor kan bl.a. mätas genom andelen kvinnor och män som är anställda som professorer, lektorer och i meriteringsanställningar, dvs. forskarassistenter, biträdande lektorer och postdoktorer. Under perioden 2010–2020 har den forskande och undervisande personalen ökat med 22 procent. Andelen kvinnor har ökat inom i stort sett alla anställningskategorier och forskningsämnesområden.

Av professorerna var 31 procent kvinnor och 69 procent män 2020. Professorer är den anställningskategori där könsfördelningen har ändrats mest sedan 2010, då andelen kvinnliga professorer var 21 procent. Även om könsfördelningen har blivit

bättre över tid är den ändå fortfarande ojämn. År 2020 var 47 procent av alla lektorer kvinnor och 53 procent män, vilket är en högre andel kvinnliga lektorer än 2010 då andelen var 43 procent. I kategorin meriteringsanställningar är andelen kvinnor 46 procent och andelen män 54 procent 2020, vilket är oförändrat jämfört med 2010. En analys gjord 2020 av Universitetskanslersämbetet (Uppföljning av rekryteringsmål för professorer 2017–2019) visar att det trots rekryteringsmålen för perioden 2017–2019 inte hade skett någon ökning av andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer. I alla ämnen förutom medicin och hälsovetenskap hade andelen i stället minskat. Regeringen har satt upp nya särskilda rekryteringsmål för professorer för perioden 2021–2023. Målet är att hälften av de nyrekryterade professorerna vid universitet och högskolor ska vara kvinnor 2030.

Forskning för att möta samhällets utmaningar

År 2020 var fjärde året för de satsningar som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2016, Forskning, frihet, framtid – kunskap och innovation för Sverige (prop. 2016/17:50). Då prioriterade regeringen forskning inom samhällsutmaningarna klimat och miljö, hälsa, ökad digitalisering, ett säkert, inkluderande och hållbart samhälle samt att förbättra kunskapsresultaten i det svenska skolväsendet. I forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020, som riksdagen beslutade om i april 2021, presenterade regeringen satsningar på totalt 3,4 miljarder kronor för 2021. Regeringen prioriterade där forskning inom vissa nationella och globala samhällsutmaningar. De prioriterade samhällsutmaningarna är klimat och miljö, hälsa och välfärd, digitalisering, kompetensförsörjning och arbetsliv samt ett demokratiskt och starkt samhälle. Vad gäller samhällsutmaningen klimat och miljö redovisas den inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, avsnitt 5 och utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, avsnitt 2.6.

Hälsa och välfärd

Vetenskapsrådet fördelade under 2020 medel inom ramen för flera av de satsningar inom hälsoutmaningen som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2016. De medel som avsatts för samverkansnätverk för klinisk forskning omdisponerades med anledning av covid-19-pandemin och 10 miljoner kronor fördelades till kliniska studier som berörde covid-19 patienter. Vidare fördelades 25 miljoner kronor inom ramen för det nationella forskningsprogrammet inom antibiotikaresistens och 50 miljoner kronor till biobanker och register.

I början av 2021 har regeringen gett Vetenskapsrådet flera nya uppdrag med anledning av de satsningar som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 (U2021/01515). Dessa inkluderar bl.a. en satsning på 100 miljoner kronor till det nationella forskningsprogrammet om virus och pandemier, 30 miljoner kronor till precisionsmedicin och 35 miljoner kronor till forskningskompetens i primärvården. En rådgivande funktion, dit aktörer kan vända sig med frågor kring nyttjande av hälsodata för forskning, är också under uppbyggnad. Satsningarna kopplar även till målsättningarna i regeringens nationella strategi för life science. Se även vidare under utgiftsområde 24 Näringsliv, avsnitt 3.6.

Satsningar med anledning av covid-19-pandemin

Vetenskapsrådet genomförde under 2020 tre regeringsuppdrag som alla hade till syfte att bidra till att möta de utmaningar som orsakats av den pågående pandemin. Vetenskapsrådet finansierade tillsammans med Verket för innovationssystem (Vinnova) forsknings- och innovationsinsatser med koppling till pandemin med 100 miljoner kronor och stärkte tillfälligt verksamheten inom Kliniska studier Sverige (U2020/03942) samt samordnade det svenska deltagandet i Europeiska kommis-

sionens covid-19-dataplattform inom ramen för det europeiska öppna forskningsmolnet (EOSC) (U2020/02776).

Vetenskapsrådet har i början av 2021 fått ytterligare tre uppdrag med syfte att bidra till att möta de utmaningar som orsakas av den pågående pandemin. Myndigheten ska dels finansiera uppföljningsstudier av covid-19-vacciner med 100 miljoner kronor (U2021/00807), dels finansiera forskning om långvariga symptom till följd av genomgången covid-19-sjukdom med 50 miljoner kronor (U2021/01335), dels bedriva kommunikationsinsatser avseende vaccination mot sjukdomen covid-19 i samverkan med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap samt Folkhälsomyndigheten (U2021/01335).

Samhällets digitala strukturomvandling

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterade regeringen ett antal forskningssatsningar för att stärka datadriven och digital innovation och forskning samt för att öka fokus på säker och etisk tillämpning av data och ny digital teknik inom både näringsliv och offentlig verksamhet. Regeringen har gett Vetenskapsrådet i uppdrag att inrätta ett nytt nationellt forskningsprogram om digitaliseringens samhälleliga konsekvenser och förbereda finansiering fr.o.m. 2022 samt att finansiera forskning om cyber- och informationssäkerhet med 5 miljoner kronor (U2021/01515). Se vidare under utgiftsområde 24 Näringsliv, avsnitt 3.6.

Kompetensförsörjning och arbetsliv

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterade regeringen flera satsningar på forskarskolor. Bland annat har Vetenskapsrådet fått i uppdrag att förbereda finansiering av forskarskolor riktade mot lärare på hälso- och sjukvårdsutbildningar samt för forskarskolor inom humaniora och samhällsvetenskap till 2022 (U2021/01515). Se vidare under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, avsnitt 9.

Ett demokratiskt och starkt samhälle

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterade regeringen ett antal satsningar för att möta utmaningen om ett demokratiskt och starkt samhälle. Vetenskapsrådet har fått i uppdrag att inrätta två nya nationella forskningsprogram, ett om brottslighet och ett om segregation med en finansiering på 10 miljoner kronor vardera (U2021/01515). Vidare har Vetenskapsrådet fått i uppdrag att finansiera forskning om säkra samhällen med 25 miljoner kronor och konstnärlig forskning med 10 miljoner kronor (U2021/01515).

Jämställdhetsintegrering

Vetenskapsrådet var en av de första myndigheterna som ingick i regeringens satsning på jämställdhetsintegrering i myndigheter (JIM) och sedan 2013 har myndigheten haft ett pågående uppdrag för jämställdhetsintegrering. Även Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande (Formas), Forskningsrådet för hälsa, arbetsliv och välfärd (Forte), Vinnova och Statens energimyndighet ingår i satsningen.

Vetenskapsrådet genomför en rad olika åtgärder och aktiviteter inom detta område, bl.a. ingår en jämställdhetsutbildning för ledamöterna i de beredningsgrupper som bedömer ansökningar om forskningsmedel som en integrerad del av Vetenskapsrådets beredningsprocess. Inom områden där fördelningen av forskningsmedel tidigare inte har varit jämställd har myndigheten en aktiv bevakning. Det gäller bl.a. bidragsformerna internationell postdok, miljöstöd och excellenssatsningar. Myndigheten arbetar också med en jämställdhetsanalys av sin bild utåt och i sin externa kommunikation. Dessutom driver Vetenskapsrådet ett nätverk för JIM-myndigheter med ansvar

inom högskolan. Sedan 2012 genomför Vetenskapsrådet regelbundet jämställdhetsobservationer i beredningsgruppers möten. Vetenskapsrådet har publicerat en rapport om jämställdhetsobservationerna där resultaten analyseras och ett antal rekommendationer ges.

Vetenskapsrådets genomförande av uppdraget att verka för köns- och genusperspektiv i forskningens innehåll har följts upp. Ett antal rekommendationer har publicerats för hur organisationen kan fortsätta att utveckla de interna processerna för att verka för att köns- och genusperspektiv inkluderas i den forskning som myndigheten finansierar, när det är tillämpligt.

Beviljandegraden för Vetenskapsrådets forskningsmedel inom olika ämnesområden är fortsatt tämligen jämn mellan könen och har varit stabilt jämn under de senaste fem åren. För det totala antalet ansökningar är beviljandegraden 18 procent för kvinnor och 20 procent för män. Inom humaniora och samhällsvetenskap ligger beviljandegraden på 11 procent för kvinnor och 13 procent för män. Inom medicin och hälsa ligger beviljandegraden på 24 procent för kvinnor och 26 procent för män, inom naturvetenskap och teknikvetenskap på 24 procent för kvinnor och 21 procent för män och inom klinisk behandlingsforskning på 45 procent för kvinnor och 38 procent för män. För vissa områden, såsom utbildningsvetenskap, utvecklingsforskning och konstnärlig forskning, fluktuerar siffrorna mer från ett år till ett annat, framför allt på grund av förhållandevis få ansökningar. Vetenskapsrådet samlar sedan 2019 enligt särskilda nyckeltal även in könsuppdelad statistik över användare av forskningsinfrastruktur.

Rymdforskning och rymdverksamhet

Rymdverksamhet är internationell

Svensk rymdforskning bidrar med en ovärderlig kunskap inom ett flertal samhälls- och forskningsområden, som t.ex. klimat- och miljöforskning samt digitalisering. Av regeringens mål framgår att högkvalitativ forskning och innovation ska leda till samhällets utveckling och välfärd samt näringslivets konkurrenskraft. En stor del av de svenska statliga satsningarna på rymdverksamhet läggs på projekt som genomförs i internationella samarbeten. Rymdprojekt är tekniskt avancerade, långsiktiga och kostsamma och därför måste kompetens och resurser från flera länder i många fall användas. Dessutom är forskningsresultat och dess tillämpningar ofta av globalt intresse.

Sverige är en mycket kompetent rymdnation i hård konkurrens och det svenska deltagandet är högt eftertraktat av internationella partners. De senaste tio åren har Sverige dock tappat i konkurrenskraft inom rymdsektorn, bl.a. genom att det svenska bidraget till europeiska rymdorganisationen (ESA) har minskat i relation till andra länder.

Strategi för svensk rymdverksamhet

Den av regeringen beslutade nationella strategin för svensk rymdverksamhet (skr. 2017/18:259) innehåller långsiktiga strategiska mål för att stärka svensk rymdverksamhet. Rymdverksamhet bör enligt strategin bedrivas utifrån ett helhetsperspektiv där nyttan för samhället står i centrum samtidigt som Sveriges säkerhet säkerställs.

Regeringen har under 2020 fortsatt med rymdstrategins genomförande. I fråga om flera av de rekommenderade insatserna i strategin pågår arbete på myndighetsnivå, t.ex. när det gäller informations spridning om rymddata och innovationsfrämjande insatser för användning av sådana data. Rymdstyrelsen har fått i uppdrag att stärka analys- och metodutveckling för exploatering av rymddata i syfte att öka förut-

sättningarna för klimat- och miljöforskning samt innovation som bygger på rymddata (U2020/06670). Vidare har Rymdstyrelsen fått i uppdrag att inkomma med förslag om hur en förmåga till operationell rymdlägesbild ska kunna etableras och tillgodose det samlade nationella behovet (U2020/06627). Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av lagen (1982:963) om rymdverksamhet och vid behov den anslutande förordningen (1982:1069) om rymdverksamhet (dir. 2020:34). Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 17 november 2021.

Regeringen har förtydligat Rymdstyrelsens instruktion så att det nu uttryckligen framgår att myndigheten ska beakta Sveriges utrikes-, säkerhets- och försvarspolitiska intressen i sin verksamhet.

Utveckling av Esrange för rymdverksamhet

Under perioden 2018–2021 har Vetenskapsrådet och Vinnova bidragit med totalt 30 miljoner kronor vardera till Swedish Space Corporation (SSC) för utveckling av en testbädd vid Esrange för rymdverksamhet. Testbädden invigdes i oktober 2020 och den har från start haft flera internationella företagskunder. Testbädden ger en förmåga att genomföra test- och utvecklingsverksamhet vid Esrange inom återanvändningsbar uppskjutningsteknik. Testbädden möjliggör också teknikdemonstrationer och tester av teknik för exploatering av andra planeter. Investeringen omfattar t.ex. etablering av instrumentering och infrastruktur samt teknik för tester. Under 2020 bidrog Vinnova och Rymdstyrelsen med 15 miljoner kronor vardera för fortsatt utveckling av forskningsinfrastrukturen vid Esrange. Vidare har Rymdstyrelsen och Vinnova fått i uppdrag att under 2021 bidra med ytterligare 30 miljoner kronor vardera för fortsatt utveckling av forskningsinfrastrukturen (U2020/06670 respektive N2020/03087). Totalt har därmed 150 miljoner kronor utbetalats till SSC under perioden 2018–2021 för utveckling av Esrange.

Forskningens infrastruktur

Med forskningens infrastruktur avses verktyg eller resurser som är nödvändiga för att bedriva forskning, t.ex. forskningsanläggningar, forskningsbibliotek, laboratorier, beräkningsresurser och databaser. I Sverige finns två stora forskningsanläggningar, den europeiska spallationskällan European Spallation Source ERIC (ESS) som ännu är under uppbyggnad och synkrotronljusanläggningen MAX IV som invigdes 2016, se vidare nedan.

Utredningen om organisation, styrning och finansiering av forskningsinfrastruktur lämnade i augusti 2021 ett betänkande med förslag på hur organisation, styrning och finansiering av forskningsinfrastruktur ska utvecklas på nationell nivå (SOU 2021:65). Målet är att upprätthålla en forskningsinfrastruktur av hög kvalitet som ska vara ett effektivt stöd t.ex. för att möta samhällsutmaningarna. Betänkandet bereds inom Regeringskansliet.

Europeiska spallationskällan

ESS är under uppbyggnad i Lund och anläggningen är under hösten 2021 färdigställd till 76 procent. ESS beräknas bli i genomsnitt 20 gånger mer kraftfull än dagens motsvarande anläggningar och kan liknas vid ett gigantiskt mikroskop där forskare kan studera struktur och funktion hos olika typer av material. Den pågående pandemin har dock haft stor påverkan på projektet och kommer att innebära förseningar och kostnadsökningar. Det är viktigt att Sverige som värdland för ESS tar ansvar för att konstruktionen färdigställs snarast möjligt och levererar vad som har utlovats. Vidare har Vetenskapsrådet fått i uppdrag att inrätta en rådgivande expertgrupp för frågor rörande ESS och MAX IV (U2020/04020).

I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterade regeringen en satsning på ESS under perioden 2021–2025. I enlighet med budgetpropositionen för 2021 har Vetenskapsrådet anvisats 340 miljoner kronor för att förstärka bidraget till ESS under 2021.

MAX IV

MAX IV är en nationell synkrotronljusanläggning för material- och livsvetenskaplig forskning vid Lunds universitet. MAX IV ger ett intensivt röntgenljus vars korta våglängd gör det möjligt att se bl.a. extremt små detaljer och strukturer i olika material. Under pandemin har MAX IV bl.a. öppnat ett snabbspår för studier relaterade till coronaviruset.

Vetenskapsrådet och Vinnova har i uppdrag att samordna insatserna för ESS och MAX IV (U2019/01625). Inom ramen för uppdraget har myndigheterna redovisat en nationell implementeringsplan med uppföljningsbara mål för att främja svensk användning och nytta av ESS och MAX IV.

Isbrytaren Oden

Forskningsfartyget Oden är en isbrytare utrustad med avancerad vetenskaplig utrustning och byggd för att även kunna genomföra forskningsexpeditioner i polarhavet. Enligt Sveriges strategi för den arktiska regionen är den polarforskning som genomförs med Oden som plattform central för Sveriges roll i Arktis och för vårt internationella klimat- och miljöarbete (skr. 2020/21:7). I den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 presenterade regeringen en satsning där 17 miljoner kronor per år under perioden 2021–2024 avsätts för Oden inom ramen för Vetenskapsrådets forskningsanslag.

I den ovan nämnda forskningsinfrastrukturutredningens slutbetänkande, Stärkt fokus på framtidens forskningsinfrastruktur (SOU 2021:65), presenteras olika lösningar om hur svenska och internationella polarforskare ska få tillgång till en forskningsisbrytare anpassad att verka i arktiska förhållanden.

Ett öppet vetenskapssystem

För att öka värdet av forskning behöver den spridas inom såväl vetenskapssamhället som till samhället i övrigt. Regeringen anser därför att vetenskapliga publikationer, som är ett resultat av forskning som har finansierats med offentliga medel, ska vara omedelbart öppet tillgängliga med verkan fr.o.m. 2021. Vad gäller forskningsdata ska omställningen vara genomförd fullt ut senast 2026. För att påskynda omställningen till ett öppet vetenskapssystem har Vetenskapsrådet och Kungl. biblioteket fått förtydligade uppdrag att främja och samordna arbetet med att införa öppen tillgång till forskningsdata respektive vetenskapliga publikationer (U2021/02276 respektive U2021/02275). Ett nytt uppdrag för att utveckla arbetet med öppen vetenskap har också getts till universitet och högskolor (U2021/02274). Statistik för 2020 visar att 57 procent av de vetenskapliga artiklarna registrerade i Swepub, som är en söktjänst för vetenskapliga publikationer vid svenska lärosäten, var omedelbart öppet tillgängliga. Detta är en ökning jämfört med 2017 då 33 procent av de publicerade artiklarna var omedelbart öppet tillgängliga. Kungl. bibliotekets sammanställning av de totala utgifterna för vetenskaplig publicering visar att kostnaderna för 2019 var ca 504 miljoner kronor. Detta är en ökning jämfört med 2018 då de totala kostnaderna var 491 miljoner kronor.

I rapporten Samordning av öppen tillgång till forskningsdata (Vetenskapsrådet 2020) har Vetenskapsrådet redovisat att nationell samordning kring datahanteringsplaner och krav i utlysningar på datahanteringsplaner har varit en första insats för att främja

god datahantering. Vetenskapsrådet har också tagit fram en rekommendation om öppen tillgång till forskningsdata, som innebär att de forskningsdata som finansieras med offentliga medel och som enligt gällande lagstiftning får tillgängliggöras, ska publiceras öppet tillgängliga på internet inom skälig tid efter att forskningsresultaten har publicerats.

Forskningssamarbete inom EU

Europeiska kommissionen presenterade den 7 juni 2018 sitt förslag till ramprogram för forskning och innovation (Horisont Europa) för perioden 2021–2027. Efter en lång förhandlingsperiod kunde rådet och Europaparlamentet fatta ett slutgiltigt beslut under våren 2021. Budgeten för hela sjuårsperioden uppgår till ca 94 miljarder euro om medlen till Europeiska institutet för innovation och teknik inkluderas. Horisont Europas arbetsprogram för 2021–2022 beslutades under våren 2021 i de programkommittéer där medlemsstaterna finns representerade. En viktig princip som Sverige har vidhållit under förhandlingarna om Horisont Europa är att kvalitet och excellens ska vara styrande för medelsfördelningen inom programmet.

Under våren 2021 har rådet påbörjat förhandlingar om kommissionens förslag om gemensamma företag inom Horisont Europa. Det handlar om forskning och innovation inom områdena miljö, energi, transporter, digitalisering och hälsa, som ska implementeras genom en gemensam förordning.

7.4 Regeringens bedömning av måluppfyllelsen

Svensk forskning i internationell jämförelse

Under perioden 2008–2021 har de statliga anslagen för forskning och utveckling ökat med ca 15,9 miljarder kronor i löpande priser. Huvuddelen av ökningen har tillförts universitet och högskolor, antingen som direkta anslag för forskning och utbildning på forskarnivå eller via forskningsfinansiärerna. Den ökade svenska finansieringen har resulterat i en ökning av den vetenskapliga produktionen. Ökningen är dock lägre än i jämförbara länder som Danmark, Norge och Schweiz som inte har haft lika stora finansieringsökningar. Den vetenskapliga synligheten mätt som antalet artiklar som citeras bland de 10 procent högst citerade har inte ökat. Den har legat konstant under den senaste tioårsperioden, medan den i flera av de jämförda länderna har ökat.

Forskning för att möta samhällets utmaningar

Vetenskapsrådet genomför på uppdrag av regeringen satsningar på forskning för att möta samhällets utmaningar. Flera av uppdragen har sitt ursprung i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2016. Regeringen gör bedömningen att uppdragen genomförs väl och med god kvalitet och att de nationella forskningsprogrammen skapar förutsättningar för tvärvetenskaplig forskning och tvärsektoriell samverkan. Programmen skapar även möjligheter för synergier med Horisont Europa. Vidare har Vetenskapsrådet genomfört insatser med anledning av pandemin, både på eget initiativ och på uppdrag av regeringen.

Jämställdhet

Andelen kvinnliga professorer var 31 procent 2020, vilket är en ökning jämfört med 2010 då andelen kvinnliga professorer var 21 procent. Universitetskanslersämbetets uppföljning av rekryteringsmålen för perioden 2017–2019 visar att det inte har skett någon ökning av andelen kvinnor bland nyrekryterade professorer. I alla ämnen förutom medicin och hälsovetenskap har andelen i stället minskat. Regeringen har därför satt upp nya rekryteringsmål för professorer för perioden 2021–2023. Målet är

att hälften av de nyrekryterade professorerna vid universitet och högskolor ska vara kvinnor 2030.

Det är även av intresse att undersöka hur könsfördelningen ser ut i anställningskategorier som föregår professorsanställningar. Mellan åren 2010 och 2020 ökade andelen kvinnliga lektorer från 43 procent till 47 procent. Under de senaste tio åren har andelen kvinnor ökat inom samtliga anställningskategorier inom den forskande och undervisande personalen, med undantag för meriteringsanställningar på totalnivå.

Vetenskapsrådets insatser för att utbilda och uppmärksamma personal och granskare på omedvetet jäv och fallgropar vad gäller jämställdhet har gett resultat. Beviljandegraden vid ansökningar om bidrag hos Vetenskapsrådet är sedan flera år jämn mellan män och kvinnor, även om tillfälliga fluktuationer förekommer. Det är viktigt att bevara det goda resultatet som arbetet har bidragit till och att fortsätta arbeta aktivt för ökad jämställdhet samt sprida medvetenheten om hur jämställdhetsfrågor bör hanteras i ansökningsberedningen.

Rymdforskning och rymdverksamhet

Svensk rymdforskning och rymdindustri håller hög internationell klass, vilket bl.a. illustreras av att Sverige och svenska aktörer är efterfrågade i internationella och bilaterala rymdsamarbeten. Hög kompetens, erfarenhet och kvalitet inom t.ex. instrumentutveckling, kommersiell rymdteknik, deltagande i rymdmissioner och publicering av forskningsresultat ett samt ett ansvarsfullt och säkerhetsmedvetet arbetssätt är avgörande för svensk konkurrenskraft inom rymdverksamheten. De senaste åren har dock Sverige tappat i konkurrenskraft som leverantör till den europeiska rymdsektorn. Det beror bl.a. på att det svenska bidraget till ESA har minskat i relation till andra länder. Detta gör att framför allt nya svenska aktörer har svårt att hävda sig jämfört med etablerade leverantörer inom rymdsektorn, vilket hämmar Sveriges position. Avsaknad av medel för att stödja svenskt deltagande i internationella forskningsprojekt leder till att svenska forskare förlorar ledande positioner inom internationell rymdforskning, ger färre nya arbetstillfällen och minskar klimat- och miljöforskningen i Sverige.

Sveriges deltagande i det obligatoriska vetenskapsprogrammet inom ESA möjliggör för svenska forskare att i samarbete med europeiska kollegor studera yttre rymden i projekt som är för kostsamma att genomföra med enbart nationell finansiering. Det är därför värdefullt för mindre länder att delta i de stora ESA-projekten, liksom i andra rymdsamarbeten som t.ex. den europeiska vädersatellitorganisationen Eumetsat.

Forskningens infrastruktur

Stora datamängder och alltmer avancerad utrustning gör att god tillgång till forskningsinfrastruktur är avgörande för svensk forsknings fortsatta konkurrenskraft och för att nå det forskningspolitiska målet att Sverige ska vara ett attraktivt land för investeringar i FoU. Pandemin har visat betydelsen av avancerad forskningsinfrastruktur för att forskningen ska kunna möta samhällsutmaningar. Väl utbyggda svenska biobankar och register har t.ex. använts för att snabbt kunna samla in covid-19-prover för forskning och bidra med forskningsdata. Satsningarna på svensk forskningsinfrastruktur kommer att bidra till hög kvalitet inom svensk forskning och innovation samt öka det internationella samarbetet. De bedöms därför som strategiskt viktiga för svensk forskning och innovation. ESS och MAX IV är forskningsinfrastrukturer som förväntas bli världsledande inom sina respektive områden. Sammantaget stärker det Sverige som kunskapsnation och kan ge ett kraftfullt stöd till arbetet med Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Regeringen bedömer

dock att fortsatta informationsåtgärder behövs för att öka kunskapen om anläggningarna och därmed nå flera användargrupper.

Förseningar av konstruktionen av ESS har uppstått med anledning av pandemin, då viktiga arbeten och produktion av tekniska komponenter som skulle ha utförts av andra medlemsländer inte har kunnat genomföras på grund av nedstängningar och reserestriktioner. Hur stor påverkan detta får är ännu för tidigt att veta, men det kan komma att leda till kostnadsökningar på sikt.

Ett öppet vetenskapssystem

Det finns ett fortsatt stort behov av att lärosäten och forskningsfinansiärer tar ett gemensamt ansvar för att verka för att den nationella riktningen för öppen tillgång följs och uppnås. Det är också angeläget att på ett samlat sätt följa upp och mäta det nationella arbetet för ett öppet vetenskapssystem samt att forskningsfinansiärers och lärosätens principer för öppen tillgång till publikationer och forskningsdata harmoniseras, så långt det är möjligt. Lärosäten och forskningsfinansiärer har även ett ansvar för att utforma tydliga incitament som främjar öppen vetenskap.

Den digitala utvecklingen har på ett genomgripande sätt förändrat förutsättningarna för hur utbildning och forskning bedrivs, forskningsresultat kommuniceras och hur samverkan sker med det omgivande samhället. Behoven av olika typer av digital infrastruktur och digital kompetens ökar mycket snabbt, något som både är en förutsättning för och en konsekvens av omställningen till öppen vetenskap, utvecklingen av artificiell intelligens (AI) och nyttjandet av maskininlärning inom ett växande antal forskningsområden.

7.5 Politikens inriktning

Regeringens mål för forskningspolitiken är att Sverige ska vara ett av världens främsta forsknings- och innovationsländer och en ledande kunskapsnation, där högkvalitativ forskning, högre utbildning och innovation leder till samhällets utveckling och välfärd, näringslivets konkurrenskraft och svarar mot de samhällsutmaningar vi står inför, både i Sverige och globalt. Utgångspunkten för satsningarna som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 är därför att forskningen ska vara av hög kvalitet och att satsningarna ska ge förutsättningar för fler forskningsmiljöer av högsta kvalitet. Att investera i forskning och innovation skapar jobb och hållbar tillväxt. Det krävs för att bygga kompetens, välfärd och konkurrenskraft med en utgångspunkt i klimatomställningen och återstarta ekonomin efter covid-19-pandemin. Vidare är högre utbildning och forskning i hela landet avgörande för Sveriges kompetensförsörjning av bl.a. lärare, sjuksköterskor och ingenjörer.

Den internationella konkurrensen inom forskning och utveckling hårdnar, eftersom flera länder gör stora satsningar, samtidigt som covid-19-pandemin riskerar att göra det svårare för privata aktörer att investera i forskning. Det finns även tecken på att kvaliteten i svensk forskning inte utvecklats lika positivt som forskningen i länder såsom Danmark och Nederländerna. Sverige behöver därför fortsatta satsningar på utbildning, forskning och innovation för att utveckla vårt samhälle och näringsliv och skapa fler jobb i hela landet.

I enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 föreslår regeringen satsningar på forskning och innovation med totalt ca 3,2 miljarder kronor för 2022. Åren 2023 och 2024 beräknas satsningarna till knappt 3,3 miljarder kronor respektive 3,7 miljarder kronor, vilket är en nivåökning av de statliga forskningsanslagen med ca 10 procent. Forskningsanslagen beskrivs nedan, se

även utgiftsområdena 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, 20 Allmän miljö- och naturvård, 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel samt 24 Näringsliv. Se tabell 7.2 nedan för hur satsningarna i forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 fördelas per myndighet och område.

Tabell 7.2 Föreslagna och beräknade anslagsökningar för de statliga anslagen för forskning i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020

Miljoner kronor

Område	2021	2022	2023	2024
Universitet och högskolor	1 270	913	943	953
<i>Varav</i>				
Forskningsanslag	720	870	890	900
Tillfälliga forskningsanslag	500			
Laborativt stöd vid framtida pandemier	40	30	30	30
Praktiknära forskning	10	10	20	20
Samordning av internationalisering	0	3	3	3
Vetenskapsrådet	1 110	1 174	1 270	1 505
<i>Varav</i>				
Forskningskompetens inom primärvården	35	35	60	60
Precisionsmedicin	30	30	45	45
Hälsodata	10	10	10	10
NFP Virus och pandemier	100	100	100	100
NFP Digitaliseringens konsekvenser	0	10	40	40
Cyber- och informationssäkerhet	5	15	35	35
Forskarskolor lärarutbildning	35	40	50	50
Forskarskolor vårdutbildning	0	55	65	65
Forskarskolor hum/sam	0	30	30	30
Bildningslyft – Humaniora	20	20	20	20
NFP Brottslighet	10	24	45	45
NFP Segregation	10	10	10	10
Säkra samhällen	25	30	55	55
Forskningsinfrastruktur	400	450	450	450
ESS	340	225	120	120
Fri forskning	40	40	80	215
Konstnärlig forskning	10	10	15	15
Excellenscentrum	40	40	40	140
Vinnova¹	545	492	409	614
<i>Varav</i>				
Samverkansprogram – alla	37	29	18	18
Digitalisering	76	70	65	65
Life Science	170	136	90	90
Kompetensförsörjning	19	18	14	14
Strategiska innovationsprogram 2.0	40	38	37	37
Test- och demonstrationsmiljöer	113	112	111	111
Sänkta trösklar för nyttiggörande och kommersialisering	38	38	23	23
Europeiska partnerskapsprogram	24	23	23	23
Forskningsinfrastruktur för industrin	28	28	28	28
Datadriven ekonomi och AI	0	0	0	205

Formas²	257	325	360	360
<i>Varav</i>				
NFP Klimat	100	100	100	100
NFP Hav och vatten	10	60	70	70
Hållbar utveckling av den gröna och blå biobaserade ekonomin	30	40	40	40
NFP Hållbart samhällsbyggande, klimat och socialt bostadsbyggande	30	30	30	30
NFP Hållbart samhällsbyggande, landsbygd och regional utveckling	12	10	10	10
NFP Livsmedel	75	85	110	110
Forte³	105	130	180	180
<i>Varav</i>				
NFP Psyisk hälsa	0	35	60	60
Prevention och folkhälsa	15	15	30	30
Fri forskning	40	30	20	20
NFP Arbetslivsforskning	20	20	40	40
Äldreforskning	30	30	30	30
RISE AB⁴	95	88	75	75
<i>Varav</i>				
Digitalisering	20	19	15	15
Klimat	7	6	5	5
Samhällets omställning	68	63	55	55
Rymdstyrelsen	10	20	30	30
Finansmarknadsforskning, anslag 1:16⁵	10	20	30	30
Totalt	3 402	3 162	3 297	3 747

¹Myndighet inom utg.omr. 24 Näringsliv.

²Myndighet inom utg.omr. 20 Allmän miljö- och naturvård och 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

³Myndighet inom utg.omr. 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg.

⁴Statligt bolag inom utg.omr. 24 Näringsliv.

⁵Anslag inom utg.omr. 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Satsningar för att möta samhällsutmaningar

Sverige och världen står inför stora samhällsutmaningar som kräver ny kunskap. Pandemin har visat vikten av forskning för att möta sådana samhällsutmaningar. Regeringen anser därför att det är mycket angeläget att fortsätta med strategiska forsknings- och innovationssatsningar som kopplar till nationella och globala samhällsutmaningar. Agenda 2030 och Parisavtalet utgör viktiga referenspunkter för regeringens prioriteringar. De fem samhällsutmaningar som prioriteras är därför klimat och miljö, hälsa och välfärd, digitalisering, kompetensförsörjning och arbetsliv samt ett demokratiskt och starkt samhälle. Samhällsutmaningen klimat och miljö redovisas inom utgiftsområde 20 Allmän miljö- och naturvård, avsnitt 5 och inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel, avsnitt 2.6.

Hälsa och välfärd

Covid-19-pandemin har ställt Sverige och världen inför en enorm hälsoutmaning. Forskningsinsatser är en förutsättning för att Sverige och övriga världen ska kunna hantera den pågående krisen, men de förbereder oss också för kommande pandemier. Regeringen bygger vidare på den forskningsatsning för att möta covid-19-pandemin och kommande pandemier som påbörjades våren 2020 genom att inrätta ett nationellt forskningsprogram om virus och pandemier i enlighet med vad som presenterades i den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Svensk hälso- och sjukvård genomgår också strukturella förändringar där en utveckling mot en mer nära

vård, dvs. med fokus på primärvården, är en del av arbetet. Regeringen avser därför att fortsätta bygga upp forskningskompetens inom primärvården. En utveckling sker även mot en mer individbaserad vård genom s.k. precisionsmedicin. Forskning som bidrar till denna omställning och till ökad kvalitet i hälso- och sjukvården ska fortsätta att stärkas. Vidare är bättre nyttjande av hälsodata för forskning och innovation en grundförutsättning för att medicinsk forskning och life science ska fortsätta att utvecklas och för att Sverige ska vara internationellt konkurrenskraftigt inom dessa områden framöver.

Digitalisering

Dagens samhällsutveckling drivs och formas till stor del av digitaliseringen. Digital teknik och kompetens är av mycket stor betydelse för svensk innovationsförmåga och näringslivets förmåga att konkurrera globalt och ger möjligheter att aktivt påskynda omställningen mot hållbar utveckling. Exempelvis kommer utvecklingen av AI att skapa stora möjligheter, men samtidigt kan det uppstå risker beroende på hur tekniken utvecklas och utnyttjas. Regeringen avser därför att öka satsningen på informations- och cybersäkerhet samt inrätta ett nytt nationellt forskningsprogram om digitaliseringenens samhälleliga konsekvenser i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020. Forskningens digitalisering och omställningen till ett öppet vetenskapssystem leder till behov av såväl utvecklade digitala förmågor som nya stödfunktioner för säker och hållbar datahantering. Under covid-19-pandemin har digitala verktyg och processer använts inom utbildning och forskning i en större utsträckning än tidigare. Kurser och examinationer har genomförts digitalt och forskningsresultat har spridits och tillgängliggjorts öppet. Det är viktigt att bygga vidare på de erfarenheter som detta har lett till i den fortsatta digitaliseringen inom utbildning och forskning.

Kompetensförsörjning och arbetsliv

För att bibehålla en välfärd av hög kvalitet som är tillgänglig för alla behövs välutbildad personal. I dag råder stor brist på utbildad personal på alla utbildningsnivåer inom flera områden. Utbildningssystemet som helhet har en viktig roll för att möta utmaningarna med kompetensförsörjningen. För att det ska vara möjligt att genomföra utbildning med hög kvalitet krävs fler disputerade lärare på högskoleutbildningarna. Regeringen avser att fortsätta den nuvarande satsningen på forskarskolor för lärare i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 och föreslår även nya satsningar till forskarskolor kopplade till sjuksköterskeutbildningarna samt inom humaniora och samhällsvetenskap.

Ett demokratiskt och starkt samhälle

Det finns anledning att stärka den forskningsbaserade kunskapen om den samhällsutveckling som försvagar demokratin och minskar människors säkerhet, lokalt som globalt. Både i Sverige och omvärlden råder problem och förändrade mönster när det gäller brottslighet och otrygghet. Vid skjutningar och sprängningar utgör allt yngre personer, framför allt pojkar och män, både förövare och offer. Ytterligare hot är terrorism och våldsbejakande extremism, hatbrott och andra brott som hotar demokratin. Även mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer fortsätter att utgöra ett allvarligt samhällsproblem. Dödligt våld mot en partner eller en före detta partner utgör en betydande del av det dödliga våldet. Andra exempel på hot mot vår säkerhet kan vara cyberattacker, yttre påverkanskampanjer och informationskrigföring. Desinformation, propaganda och hat på nätet sprids i dag snabbare och lättare än någonsin. För att stärka samhällets förmåga att möta och hantera ovanstående utmaningar kommer regeringen att fortsätta att satsa på de inrättade nationella forskningsprogrammen inom områdena brottslighet och forskning om säkra

samhällen i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Den socioekonomiska segregationen är en stor samhällsutmaning som riskerar att påverka sammanhållningen i samhället och skapa motsättningar mellan människor och grupper. Kunskap om hur den socioekonomiska segregationen ser ut och vad den beror på är avgörande för att minska och motverka segregation, vilket det inrättade nationella forskningsprogrammet om segregation bedöms kunna bidra till.

Vetenskapsrådet har tidigare fått regeringens uppdrag att kartlägga svensk forskning om Förintelsen och antisemitism (U2021/02276). Inom ramen för uppdraget ingår att lämna rekommendationer till regeringen rörande fortsatta insatser med det långsiktiga syftet att stärka forskningsfältet i Sverige. Med utgångspunkt i Vetenskapsrådets rekommendationer föreslår regeringen forskningsmedel som Vetenskapsrådet ska fördela ut. Satsningen är en del av Sveriges åtaganden som ska presenteras på Malmö internationella forum för hågkomst av Förintelsen och bekämpande av antisemitism i oktober 2021, se vidare utgiftsområde 1 Rikets styrelse, avsnitt 10.5.3.

Den fria forskningen ska värnas och stärkas

Det fria kunskapssökandet är en hörnsten i ett demokratiskt samhälle, i synnerhet i en tid då falska eller förvrängda påståenden riskerar att få stor spridning. Tillgång till faktabaserad kunskap och information behövs för att stärka människors motståndskraft i påfrestande tider och för att långsiktigt värna de mänskliga rättigheterna på ett jämställt, säkert och hållbart sätt. Resultat från fri forskning av hög kvalitet, där forskare själva formulerat sina forskningsområden och frågeställningar, lägger grunden för den kunskap som samhällsutvecklingen vilar på. Det hjälper oss att förstå och påverka världen och tar samhället framåt. Regeringen kommer därför att fortsätta att avsätta medel för fri forskning till Vetenskapsrådet, konstnärlig forskning samt excellenscentrum i enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Rymdforskning och rymdverksamhet

Sverige är en mycket kompetent rymdnation i hård konkurrens. Rymdforskningen bidrar med viktig kunskap inom ett flertal samhälls- och forskningsområden, som t.ex. klimat- och miljöforskning samt digitalisering. Rymdforskningen och rymdverksamheten är även viktigt ur ett utrikes-, försvars- och säkerhetspolitiskt perspektiv. Sverige har sedan en lång tid en etablerad position, men tappar nu i konkurrenskraft som leverantör av spets teknologi till den europeiska rymdsektorn. Det beror bl.a. på att det svenska bidraget till ESA har minskat i relation till andra länder. En ökad finansiering till ESA ger bättre förutsättningar för svenskt deltagande i internationella forskningsprojekt. Detta leder i sin tur till att svenska forskare och företag kan behålla sina positioner inom internationell rymdforskning. En satsning på rymdforskning påverkar stora delar av samhället och leder till nya innovationer och fler arbetstillfällen samt stärker klimat- och miljöforskningen i Sverige. Det är därför av största vikt att Sverige redan vid ministerrådsmötet 2022 kan öka deltagandet i ESA:s program för att återetablera Sveriges position inom rymdforskningsområdet.

Forskningsinfrastrukturer för nya genombrott och innovationer

God tillgång till forskningsinfrastruktur är nödvändig för de flesta forskningsområden för att kunna bedriva framgångsrik forskning. I enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 tillförs ytterligare medel för forskningsinfrastruktur för att öka kvaliteten på svensk forskning, främja innovation och bidra till ökad internationalisering. Forskningsinfrastruktur är också en

grundförutsättning för forskningsgenombrott som behövs för att möjliggöra klimatomställningen samt stärka välfärden och samtidigt skapa nya jobb.

Sverige står värd för två världsunika forskningsinfrastrukturer som kan användas för att studera de allra minsta strukturerna i olika typer av material med hjälp av neutroner (European Spallation Source ERIC, ESS) och röntgenljus (MAX IV). Anläggningarna ger förutsättningar för svenska forskare att aktivt medverka till vetenskapliga genombrott. Regeringens målsättning är att ESS och MAX IV ska bli ett ledande forsknings- och innovationscentrum för material- och livsvetenskaperna. För att uppnå detta och förhindra ytterligare förseningar och kostnader med anledning av pandemin krävs ytterligare satsningar för att Sverige som ansvarigt värdland för ESS ska kunna leverera vad som har utlovats.

Högskolors och universitets centrala roll i samhällsbygget

För att Sverige inte ska tappa forskningsbaserad innovation och för att landets lärosäten ska kunna tillvarata kompetens prioriterar regeringen de s.k. basanslagen till universitet och högskolor. Basanslagen syftar till att lärosätena långsiktigt och i högre utsträckning ska kunna göra strategiska forskningsprioriteringar och ta ansvar för bl.a. utbildningarnas forskningsanknytning, tydligare profilering, ökad samverkan, forskarutbildning, trygga villkor, forskares karriärvägar, jämställdhet, forskningsinfrastruktur samt framgångsrikt kunna delta i och medfinansiera större EU-program, se även avsnitt 6.5.6.

7.6 Budgetförslag

7.6.1 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tabell 7.3 Anslagsutveckling 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

2020	Utfall	6 091 516	Anslagssparande	-11 491
2021	Anslag	7 145 846 ¹	Utgiftsprognos	7 118 472
2022	Förslag	7 028 846		
2023	Beräknat	7 024 846		
2024	Beräknat	7 259 846		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd för forskning och forskningsinformation. Anslaget får även användas för utgifter för forskningsinfrastrukturer, internationellt forskningssamarbete, utvärderingar, beredningsarbete, konferenser, resor och seminarier som är kopplade till forskningsstödet. Anslaget får även användas för bidrag till ett konsortium för konstruktionen och driften av European Spallation Source ESS, efter beslut av riksdagen i varje enskilt fall.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.4 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	6 995 846	6 995 846	6 995 846
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	33 000	29 000	264 000
<i>varav BP22</i>	-31 000	-131 000	-131 000
– Polara forskningsexpeditioner	-17 000	-17 000	-17 000
– Nationell samordning av ESS	-6 000	-6 000	-6 000
– Utveckling av antalet avdelningar vid EPM	-8 000	-8 000	-8 000
– Rymdforskning	-112 000	-112 000	-112 000
– Forskning om Förintelsen och antisemitism	12 000	12 000	12 000
– Tillskott ESS	100 000		
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	7 028 846	7 024 846	7 259 846

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 12 000 000 kronor t.o.m. 2026 för att finansiera forskning om Förintelsen och antisemitism. Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 100 000 000 kronor för att finansiera en tillfällig ökning 2022 av bidraget till ESS. Satsningen finansieras delvis genom att anslaget 2:64 *Särskilda utgifter inom universitet och högskolor* minskas med 25 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 17 000 000 kronor för att finansiera användning av isbrytaren Oden för polarforskningsexpeditioner under anslag 3:8 *Polarforskningssekreteriatet*. Regeringen föreslår att anslaget minskas med 14 000 000 kronor för att finansiera samordning av ESS med 5 000 000 kronor under anslag 3:3 *Vetenskapsrådet: Förvaltning* och för utveckling av antalet avdelningar vid Etikprövningsmyndigheten med 7 000 000 kronor under anslag 3:11 *Etikprövningsmyndigheten*. Vidare föreslår regeringen att anslaget minskas med 112 000 000 kronor för att finansiera en satsning på rymdforskning med 100 000 000 kronor till anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* och 5 000 000 kronor till anslaget 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning* och 5 000 000 kronor till anslaget 3:6 *Institutet för rymdfysik*. Sammantaget minskas anslaget med 143 000 000 kronor för att finansiera ökningarna på totalt 139 000 000 kronor under andra anslag. Anledningen till att minskningen är större än motsvarande ökning beror på att detta anslag inte pris- och löneomräknas, vilket är fallet med anslagen 3:3 *Vetenskapsrådet: Förvaltning*, 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning*, 3:6 *Institutet för rymdfysik* och 3:11 *Etikprövningsmyndigheten*.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Inom ramen för den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 föreslår regeringen att anslaget ökas med 64 000 000 kronor. I detta belopp ingår satsningar på 20 000 000 kronor för att möta samhällsutmaningen digitalisering, 60 000 000 kronor för samhällsutmaningen kompetensförsörjning och arbetsliv, 19 000 000 kronor för samhällsutmaningen demokratiskt och starkt samhälle och 30 000 000 kronor till fri forskning. Samtidigt minskas satsningen till forskningsinfrastruktur med 65 000 000 kronor. Vidare beräknar regeringen att anslaget ökas med 96 000 000 kronor 2023 och med 235 000 000 kronor 2024 med anledning av den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020.

Regeringen föreslår att 7 028 846 000 kronor anvisas under anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 7 024 846 000 kronor respektive 7 259 846 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 24 500 000 000 kronor 2023–2032.

Skälen för regeringens förslag: Den grundforskning som finansieras av Vetenskapsrådet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. De medel som Vetenskapsrådet fördelar för vetenskaplig utrustning är också långsiktiga, eftersom rådet åtar sig att under flera år betala amorteringar och räntor för den aktuella utrustningen. Vidare tillkommer de åtaganden som följer av inrättandet av ESS. Sveriges kostnad för konstruktionen har tidigare beräknats till 6,8 miljarder kronor i 2013 års priser och utifrån förutsättningen att arbetet med konstruktionen ska vara klart 2025. Under 2019 påbörjade ESS den s.k. initiala driften, vilket innebär att anläggningen kommer att testas för driftsättning. Kostnaden för den initiala driften beräknades tidigare till ca 1,9 miljarder kronor i 2013 års priser. Hittills har Sverige betalat sammanlagt 6,4 miljarder kronor för konstruktion och initial drift. Till följd av pandemin kommer dock färdigställandet av anläggningen att försenas och därmed ökar även kostnaderna. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 24 500 000 000 kronor 2023–2032.

Tabell 7.5 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:1 Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2032
Ingående åtaganden	18 174 693	16 216 930	25 199 991			
Nya åtaganden	3 786 653	14 644 971	6 200 009			
Infriade åtaganden	-5 744 416	-5 661 910	-6 900 000	-6 900 000	-5 000 000	-12 600 000
Utestående åtaganden	16 216 930	25 199 991	24 500 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	19 100 000	25 200 000	24 500 000			

Bemyndigande om bidrag till European Spallation Source ERIC (ESS)

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 900 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Skälen för regeringens förslag: Konstruktionen av ESS påbörjades under hösten 2014. Enligt vad som presenterades i tidigare forskningspropositioner (prop. 2008/09:50 och prop. 2012/13:30) anvisades Vetenskapsrådet 150 miljoner kronor per år fr.o.m. 2010 och ytterligare 200 miljoner kronor per år fr.o.m. 2015 för att finansiera ESS. Vidare överfördes 70 miljoner kronor fr.o.m. 2015 och ytterligare 60 miljoner kronor fr.o.m. 2017 till Vetenskapsrådets forskningsanslag för finansieringen av ESS. I enlighet med den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 anvisades tillfälliga medel 2021 om 340 miljoner kronor till ESS.

Hittills har Sverige betalat ca 6,4 miljarder kronor för konstruktion och initial drift, varav ca 5 miljarder kronor från Vetenskapsrådets forskningsanslag, ca 600 miljoner kronor från Lunds universitets forskningsanslag samt 800 miljoner kronor från Skåne läns landsting (Region Skåne). Regeringen bör mot denna bakgrund bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om bidrag på högst 900 000 000 kronor till European Spallation Source ERIC (ESS).

Bemyndigande om medlemsavgift i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemsavgift till det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (Euro-HPC) på högst 25 000 000 kronor.

Skälen för regeringens förslag: I budgetpropositionen för 2019 bemyndigades regeringen att under 2019 för anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* besluta om medlemskap i det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem, High Performance Computing (Euro-HPC) med en medlemsavgift på högst 25 000 000 kronor (prop. 2018/19:1 utg.omr. 16, bet. 2018/19:UbU1, rskr. 2018/19:104). Högpresterande datorer behövs för att klara stora vetenskapliga och samhällseliga utmaningar som kräver stor beräkningskapacitet, såsom tidig upptäckt och behandling av sjukdomar och prognoser om klimatutvecklingen. Dessutom behövs dessa datorer för viktiga tillämpningar inom artificiell intelligens samt för nationell säkerhet och försvar. Eftersom Sverige nu har blivit medlem i Euro-HPC behövs ett bemyndigande för att betala medlemsavgiften för 2022 på högst 25 000 000 kronor.

7.6.2 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tabell 7.6 Anslagsutveckling 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

2020	Utfall	388 584	Anslagssparande	-8 523
2021	Anslag	420 061 ¹	Utgiftsprognos	411 444
2022	Förslag	420 061		
2023	Beräknat	420 061		
2024	Beräknat	420 061		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för avgifter till internationella forskningsorganisationer.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.7 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	420 061	420 061	420 061

Beslutade, föreslagna och aviserade reformer

Överföring till/från andra anslag

Övrigt

Förslag/beräknat anslag	420 061	420 061	420 061
-------------------------	---------	---------	---------

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 420 061 000 kronor anvisas under anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 420 061 000 kronor för respektive år.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 150 000 000 kronor 2023–2032.

Skälen för regeringens förslag: Vetenskapsrådet svarar för långsiktiga internationella åtaganden gentemot forskningsorganisationer. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:2 *Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 2 150 000 000 kronor 2023–2032.

Tabell 7.8 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:2 Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer

Tusental kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2032
Ingående åtaganden	1 893 036	1 840 513	2 150 000			
Nya åtaganden	325 965	685 967	376 480			
Infriade åtaganden	-378 488	-376 480	-376 480	-376 480	-376 480	-1 397 040
Utestående åtaganden	1 840 513	2 150 000	2 150 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	2 150 000	2 150 000	2 150 000			

7.6.3 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tabell 7.9 Anslagsutveckling 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor

År	Utfall	Anslagssparande	Utgiftsprognos
2020	169 725		-12 724
2021	Anslag 184 119 ¹		Utgiftsprognos 175 372
2022	Förslag 197 453		
2023	Beräknat 199 628 ²		
2024	Beräknat 201 638³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 197 453 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 197 453 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Vetenskapsrådets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.10 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:3 Vetenskapsrådet: Förvaltning

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	183 119	183 119	183 119
Pris- och löneomräkning ²	7 334	9 432	11 371
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	7 000	7 077	7 148
<i>varav BP22³</i>	<i>7 000</i>	<i>7 000</i>	<i>7 000</i>
– Nationell samordning av ESS	5 000	5 000	5 000
– Genomförande av Sveriges återhämtningsplan	2 000	2 000	2 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	197 453	199 628	201 638

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 5 000 000 kronor för att finansiera samordning av ESS. Satsningen finansieras genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas med 6 000 000 kronor. Anledningen till att minskningen är större än motsvarande ökning beror på att detta anslag pris- och löneomräknas, vilket inte är fallet med anslag 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*. Regeringen avser att ge Vetenskapsrådet i uppdrag att vidta åtgärder för att kunna genomföra den del av Sveriges återhämtningsplan (Fi2020/03864) som avser forskning inom digitalisering. Anslaget bör därför ökas med 2 000 000 kronor t.o.m. 2024.

Regeringen föreslår att 197 453 000 kronor anvisas under anslaget 3:3 *Vetenskapsrådet: Förvaltning* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 199 628 000 kronor respektive 201 638 000 kronor.

7.6.4 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tabell 7.11 Anslagsutveckling 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor

2020	Utfall	1 094 403	Anslagssparande	-48 452
2021	Anslag	1 117 356 ¹	Utgiftsprognos	1 115 132
2022	Förslag	1 227 356		
2023	Beräknat	1 237 356		
2024	Beräknat	1 237 356		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stöd till forskning och utveckling inklusive industriutvecklingsprojekt och fjärranalys inom nationella och internationella samarbeten. Anslaget får även användas för utgifter för information om rymdforskning och rymdverksamhet samt utgifter för deltagande i internationella rymdsamarbeten. Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för verksamhet vid Esrange och till

utgifter för ersättning till vissa samebyar samt till Samefonden med anledning av verksamheten vid Esrange.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.12 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	1 117 356	1 117 356	1 117 356
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	110 000	120 000	120 000
<i>varav BP22</i>	<i>100 000</i>	<i>100 000</i>	<i>100 000</i>
– Rymdforskning	100 000	100 000	100 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	1 227 356	1 237 356	1 237 356

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 100 000 000 kronor för att finansiera en ökning till rymd- och klimatforskning samt för att kunna höja det svenska bidraget till den europeiska rymdorganisationen (ESA), som har minskat i relation till andra länder. Satsningen finansieras genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas med motsvarande belopp.

Tidigare beslutade och aviserade anslagsförändringar

Inom ramen för den forsknings- och innovationspolitiska propositionen 2020 föreslår regeringen att anslaget ökas med 10 000 000 kronor för forskning som bygger på data-exploatering för att möta klimatförändringarna. För 2023 beräknar regeringen att anslaget ökas med ytterligare 10 000 000 kronor för detta ändamål.

Regeringen föreslår att 1 227 356 000 kronor anvisas under anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 1 237 356 000 kronor respektive 1 237 356 000 kronor.

Bemyndigande om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 200 000 000 kronor 2023–2034.

Skälen för regeringens förslag: Den verksamhet som finansieras från anslaget för rymdforskning och rymdverksamhet bedrivs vanligen i form av fleråriga projekt. Regeringen bör därför bemyndigas att under 2022 för anslaget 3:4 *Rymdforskning och rymdverksamhet* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 4 200 000 000 kronor 2023–2034.

Tabell 7.13 Beställningsbemyndigande för anslaget 3:4 Rymdforskning och rymdverksamhet

Tusental kronor	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025–2034
Ingående åtaganden	3 926 291	3 217 195	2 462 445			
Nya åtaganden	452 054	340 000	2 762 555			

Infriade åtaganden	-1 161 150	-1 094 750	-1 025 000	-1 035 000	-1 035 000	-2 130 000
Utestående åtaganden	3 217 195	2 462 445	4 200 000			
Erhållet/föreslaget bemyndigande	3 500 000	2 600 000	4 200 000			

7.6.5 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tabell 7.14 Anslagsutveckling 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tusental kronor

2020	Utfall	39 817	Anslagssparande	1 150
2021	Anslag	40 796 ¹	Utgiftsprognos	40 898
2022	Förslag	46 152		
2023	Beräknat	46 673 ²		
2024	Beräknat	47 148³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 46 152 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 46 152 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Rymdstyrelsens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.15 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:5 Rymdstyrelsen: Förvaltning

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	40 796	40 796	40 796
Pris- och löneomräkning ²	356	821	1 244
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	5 000	5 056	5 108
varav BP22 ³	5 000	5 000	5 000
– Rymdforskning	5 000	5 000	5 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	46 152	46 673	47 148

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 5 000 000 kronor för att finansiera ökade kostnader till följd av utökade åtagande för myndigheten. Satsningen finansieras genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas med 6 000 000 kronor. Anledningen till att minskningen är större än motsvarande ökning beror på att detta anslag pris- och löneomräknas, vilket inte är fallet med anslag 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*.

Regeringen föreslår att 46 152 000 kronor anvisas under anslaget 3:5 *Rymdstyrelsen: Förvaltning* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 46 673 000 kronor respektive 47 148 000 kronor.

7.6.6 3:6 Institutet för rymdfysik

Tabell 7.16 Anslagsutveckling 3:6 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

2020	Utfall	56 929	Anslagssparande	-46
2021	Anslag	57 273 ¹	Utgiftsprognos	56 908
2022	Förslag	62 845		
2023	Beräknat	63 470 ²		
2024	Beräknat	64 090³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 62 845 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 62 844 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Institutet för rymdfysiks förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.17 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:6 Institutet för rymdfysik

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	57 273	57 273	57 273
Pris- och löneomräkning ²	572	1 147	1 718
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	5 000	5 050	5 099
varav BP22 ³	5 000	5 000	5 000
– Rymdforskning	5 000	5 000	5 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	62 845	63 470	64 090

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 5 000 000 kronor för att finansiera en satsning på rymdforskning. Satsningen finansieras genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas med 6 000 000 kronor. Anledningen till att minskningen är större än motsvarande ökning beror på att detta anslag pris- och löneomräknas, vilket inte är fallet med anslag 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*.

Regeringen föreslår att 62 845 000 kronor anvisas under anslaget 3:6 *Institutet för rymdfysik* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 63 470 000 kronor respektive 64 090 000 kronor.

7.6.7 3:7 Kungl. biblioteket

Tabell 7.18 Anslagsutveckling 3:7 Kungl. biblioteket

Tusental kronor

2020	Utfall	393 671	Anslagssparande	19 716
2021	Anslag	419 797 ¹	Utgiftsprognos	425 542

2022	Förslag	422 655
2023	Beräknat	427 714 ²
2024	Beräknat	432 149³

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 422 656 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 422 654 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Kungl. bibliotekets förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.19 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:7 Kungl. biblioteket

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	419 797	419 797	419 797
Pris- och löneomräkning ²	2 858	7 917	12 352
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	422 655	427 714	432 149

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

Regeringen föreslår att 422 655 000 kronor anvisas under anslaget 3:7 *Kungl. biblioteket* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 427 714 000 kronor respektive 432 149 000 kronor.

7.6.8 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tabell 7.20 Anslagsutveckling 3:8 Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

2020	Utfall	37 545	Anslagssparande	38 318
2021	Anslag	49 663 ¹	Utgiftsprognos	71 879
2022	Förslag	66 363		
2023	Beräknat	67 171 ²		
2024	Beräknat	67 873³		

¹ Inklusivt beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 66 363 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 66 364 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Polarforskningssekretariatets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för att organisera och genomföra forskningsexpeditioner.

Skälen för regeringens förslag

**Tabell 7.21 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:8
Polarforskningssekretariatet**

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	49 663	49 663	49 663
Pris- och löneomräkning ²	-300	301	823
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	17 000	17 207	17 387
<i>varav BP22³</i>	<i>17 000</i>	<i>17 000</i>	<i>17 000</i>
– <i>Polara forskningsexpeditioner</i>	<i>17 000</i>	<i>17 000</i>	<i>17 000</i>
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	66 363	67 171	67 873

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FIU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Polarforskningssekretariatets utgifter varierar mellan åren beroende på om större expeditioner genomförs eller inte. För att klara år med stora utgifter måste hela anslagssparandet tas i anspråk och anslaget är beräknat utifrån dessa förutsättningar.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 17 000 000 kronor t.o.m. 2024 för att finansiera användning av isbrytaren Oden för polarforskningsexpeditioner. Ökningen finansieras genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas med motsvarande belopp.

Regeringen föreslår att 66 363 000 kronor anvisas under anslaget 3:8 *Polarforskningssekretariatet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 67 171 000 kronor respektive 67 873 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 7.22 Uppdragsverksamhet Polarforskningssekretariatet

Tusental kronor

	Intäkter	Kostnader	Ack. resultat (intäkt-kostnad)
Tjänsteexport			
Utfall 2020	638	1 270	3 762
Prognos 2021	50 000	50 000	3 762
Budget 2022	155 000	156 000	2 762

Polarforskningssekretariatet får ta ut avgifter för tjänsteexport av polarforskningsexpeditioner.

7.6.9 3:9 Sunet

Tabell 7.23 Anslagsutveckling 3:9 Sunet

Tusental kronor

2020	Utfall	59 206	Anslagssparande	-186
2021	Anslag	49 183 ¹	Utgiftsprognos	48 577
2022	Förslag	49 183		
2023	Beräknat	49 183		

2024 **Beräknat** **49 183**

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Swedish University Computer Network (Sunet), ett datanätverk för överföring av digital information mellan universitet och högskolor samt vissa andra organisationer. Anslaget får även användas för utgifter för grundanslutning till Sunet för de konstnärliga högskolorna, statliga kulturarvsinstitutioner och Kungl. biblioteket samt för de specifika kostnader Sunet har för anslutning till internationella forskningsnät.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.24 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:9 Sunet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	49 183	49 183	49 183
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	49 183	49 183	49 183

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 49 183 000 kronor anvisas under anslaget 3:9 *Sunet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 49 183 000 kronor för respektive år.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 7.25 Uppdragsverksamhet Sunet

Tusental kronor

Tjänsteexport	Intäkter	Kostnader	Ack. resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2020	190 466	191 833	-1 367
Prognos 2021	224 600	222 500	733
(varav tjänsteexport)	0	0	0
Budget 2022	225 700	224 100	2 333
(varav tjänsteexport)	0	0	0

Avgifterna ska täcka de kostnader som inte täcks av anslaget.

7.6.10 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tabell 7.26 Anslagsutveckling 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tusental kronor

2020	Utfall	5 479	Anslagssparande	12
2021	Anslag	5 381 ¹	Utgiftsprognos	5 347
2022	Förslag	5 409		
2023	Beräknat	5 491 ²		
2024	Beräknat	5 553³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 5 409 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 5 409 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter för Överklagandenämnden för etikprövning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.27 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:10 Överklagandenämnden för etikprövning

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	5 381	5 381	5 381
Pris- och löneomräkning ²	28	110	172
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	5 409	5 491	5 553

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

Regeringen föreslår att 5 409 000 kronor anvisas under anslaget 3:10 *Överklagandenämnden för etikprövning* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 5 491 000 kronor respektive 5 553 000 kronor.

7.6.11 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tabell 7.28 Anslagsutveckling 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

2020	Utfall	38 977	Anslagssparande	5 033
2021	Anslag	43 788 ¹	Utgiftsprognos	44 481
2022	Förslag	51 207		
2023	Beräknat	51 734 ²		
2024	Beräknat	52 245³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 51 207 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 51 207 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Etikprövningsmyndighetens förvaltningsutgifter.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.29 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:11 Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	43 788	43 788	43 788
Pris- och löneomräkning ²	419	874	1 315

Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	7 000	7 072	7 142
varav BP22 ³	7 000	7 000	7 000
– Utveckling av antalet avdelningar vid EPM	7 000	7 000	7 000
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	51 207	51 734	52 245

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Regeringen föreslår att anslaget ökas med 7 000 000 kronor för att finansiera utveckling av antalet avdelningar vid myndigheten. Satsningen finansieras genom att anslaget 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation* minskas med 8 000 000 kronor. Anledningen till att minskningen är större än motsvarande ökning beror på att detta anslag pris- och löneomräknas, vilket inte är fallet med anslag 3:1 *Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation*.

Regeringen föreslår att 51 207 000 kronor anvisas under anslaget 3:11 *Etikprövningsmyndigheten* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 51 734 000 kronor respektive 52 245 000 kronor.

Budget för avgiftsbelagd verksamhet

Tabell 7.30 Avgiftsfinansierad verksamhet, Etikprövningsmyndigheten

Tusental kronor

Offentlig verksamhet	Intäkter till inkomsttitel	Intäkter som får disponeras	Kostnader	Ack. resultat (intäkt-kostnad)
Utfall 2020	30 987	0	-38 977	-7 990
Prognos 2021	31 000	0	-44 865	-21 855
Budget 2021	31 000	0	-51 822	-41 029

Avgifterna levereras in på inkomsttitel 2559 Avgifter för etikprövning.

7.6.12 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tabell 7.31 Anslagsutveckling 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tusental kronor

2020	Utfall	3 652	Anslagssparande	4 548
2021	Anslag	8 309 ¹	Utgiftsprognos	8 482
2022	Förslag	8 350		
2023	Beräknat	8 480 ²		
2024	Beräknat	8 576³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 8 350 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 8 350 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för förvaltningsutgifter för Nämnden för prövning av oredlighet i forskning.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.32 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:12 Nämnden för prövning av oredlighet i forskning

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	8 309	8 309	8 309
Pris- och löneomräkning ²	41	171	267
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	8 350	8 480	8 576

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

Regeringen föreslår att 8 350 000 kronor anvisas under anslaget 3:12 *Nämnden för prövning av oredlighet i forskning*. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 8 480 000 kronor respektive 8 576 000 kronor.

7.6.13 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tabell 7.33 Anslagsutveckling 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor

2020	Utfall	88 626	Anslagssparande	369
2021	Anslag	88 995 ¹	Utgiftsprognos	88 233
2022	Förslag	88 995		
2023	Beräknat	88 995		
2024	Beräknat	88 995		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för statsbidrag för tull och mervärdesskatt som har betalats av EISCAT Scientific Association. Anslaget får användas för utgifter för särskilda insatser inom forsknings- och utvecklingsområdet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.34 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:13 Särskilda utgifter för forskningsändamål

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	88 995	88 995	88 995
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	88 995	88 995	88 995

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 88 995 000 kronor anvisas under anslaget 3:13 *Särskilda utgifter för forskningsändamål* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 88 995 000 kronor för respektive år.

7.6.14 3:14 Gentekniknämnden

Tabell 7.35 Anslagsutveckling 3:14 Gentekniknämnden

Tusental kronor

2020	Utfall	4 706	Anslagssparande	1 059
2021	Anslag	4 771 ¹	Utgiftsprognos	4 660
2022	Förslag	4 810²		
2023	Beräknat	4 865 ³		
2024	Beräknat	4 914⁴		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Till och med budgetåret 2021 redovisades anslaget 1:9 *Gentekniknämnden* inom utg.omr. 4 Rättsväsendet.

³ Motsvarar 4 810 tkr i 2022 års prisnivå.

⁴ Motsvarar 4 810 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Gentekniknämndens verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 7.36 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 3:14 Gentekniknämnden

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	4 771	4 771	4 771
Pris- och löneomräkning ²	39	94	143
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	4 810	4 865	4 914

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

Regeringen föreslår att 4 810 000 kronor anvisas under anslaget 3:14 *Gentekniknämnden* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 4 865 000 kronor respektive 4 914 000 kronor.

8 Anslag för gemensamma ändamål

8.1 Anslag för gemensamma ändamål

8.1.1 4:1 Internationella program

Tabell 8.1 Anslagsutveckling 4:1 Internationella program

Tusental kronor

2020	Utfall	82 357	Anslagssparande	-768
2021	Anslag	81 589 ¹	Utgiftsprognos	80 821
2022	Förslag	81 589		
2023	Beräknat	81 589		
2024	Beräknat	81 589		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för stipendier till s.k. tredjelandsstudenter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag för att främja internationella kontakter inom EU-program och andra internationella program inom utbildningsområdet. Anslaget får även användas för att medfinansiera EU-medel inom Universitets- och högskolerådets ansvarsområde och genomföra stödåtgärder inom ramen för EU:s utbildningsprogram.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 8.2 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 4:1 Internationella program

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	81 589	81 589	81 589
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer			
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	81 589	81 589	81 589

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Regeringen föreslår att 81 589 000 kronor anvisas under anslaget 4:1 *Internationella program* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 81 589 000 kronor respektive 81 589 000 kronor.

Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Regeringens förslag: Regeringen bemyndigas att under 2022 för anslaget 4:1 *Internationella program* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 168 000 000 kronor 2023–2025.

Skälen för regeringens förslag: Universitets- och högskolerådet kommer under 2022 att bevilja stipendier för senare läsår. Regeringen bör därför bemyndigas att under

2022 för anslaget 4:1 *Internationella program* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag om högst 168 000 000 kronor 2023–2025.

Tabell 8.3 Beställningsbemyndigande för anslaget 4:1 Internationella program

Tusentals kronor

	Utfall 2020	Prognos 2021	Förslag 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Beräknat 2025
Ingående åtaganden	90 414	90 412	168 000			
Nya åtaganden	60 274	144 588	60 000			
Infriade åtaganden	-60 276	-67 000	-60 000	-60 000	-60 000	-48 000
Utestående åtaganden	90 412	168 000	168 000			
Erhållet/förslaget bemyndigande	168 000	168 000	168 000			

8.1.2 4:2 Avgifter till Unesco och ICCROM

Tabell 8.4 Anslagsutveckling 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM

Tusental kronor

2020	Utfall	30 868	Anslagssparande	18
2021	Anslag	30 886 ¹	Utgiftsprognos	30 886
2022	Förslag	32 186		
2023	Beräknat	32 186		
2024	Beräknat	32 186		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för Sveriges medlemsavgift till Unesco. Anslaget får även användas för utgifter för Internationella centret för bevarande och restaurering av kulturföremål i Rom (ICCROM) samt utgifter för de Unescokonventioner som Sverige har ratificerat.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 8.5 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 4:2 Avgift till Unesco och ICCROM

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	30 886	30 886	30 886
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	1 300	1 300	1 300
<i>varav BP22</i>	1 300	1 300	1 300
– <i>Höjd avgift Unesco</i>	1 300	1 300	1 300
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	32 186	32 186	32 186

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Till följd av ökade avgifter till Unesco beräknas anslaget ökas med 1 300 000 kronor fr.o.m. 2022.

Regeringen föreslår att 32 186 000 kronor anvisas under anslaget 4:2 *Avgift till Unesco och ICCROM* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 32 186 000 kronor respektive 32 186 000 kronor.

8.1.3 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tabell 8.6 Anslagsutveckling 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tusental kronor

2020	Utfall	9 855	Anslagssparande	1 015
2021	Anslag	10 787 ¹	Utgiftsprognos	11 106
2022	Förslag	10 980		
2023	Beräknat	11 103 ²		
2024	Beräknat	11 216 ³		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

² Motsvarar 10 979 tkr i 2022 års prisnivå.

³ Motsvarar 10 980 tkr i 2022 års prisnivå.

Ändamål

Anslaget får användas för Svenska Unescorådets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för bevakning och genomförande av Unescos verksamhet.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 8.7 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 4:3 Kostnader för Svenska Unescorådet

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	10 787	10 787	10 787
Pris- och löneomräkning ²	93	215	327
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	100	101	102
varav BP22 ³	100	100	100
– Ökade hyreskostnader för Unescorådet	100	100	100
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	10 980	11 103	11 216

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

² Pris- och löneomräkningen baseras på anvisade medel 2021. Övriga förändringskomponenter redovisas i löpande priser och inkluderar därmed en pris- och löneomräkning. Pris- och löneomräkningen för 2023–2024 är preliminär.

³ Exklusive pris- och löneomräkning.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Till följd av ökade hyreskostnader beräknas anslaget ökas med 100 000 kronor fr.o.m. 2022.

Regeringen föreslår att 10 980 000 kronor anvisas under anslaget 4:3 *Kostnader för Svenska Unescorådet* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 11 103 000 kronor respektive 11 216 000 kronor.

8.1.4 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tabell 8.8 Anslagsutveckling 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tusental kronor

2020	Utfall	34 526	Anslagssparande	617
2021	Anslag	52 143 ¹	Utgiftsprognos	51 697
2022	Förslag	58 043		
2023	Beräknat	30 743		
2024	Beräknat	16 173		

¹ Inklusive beslut om ändringar i statens budget 2021 och förslag till ändringar i samband med denna proposition.

Ändamål

Anslaget får användas för utgifter för utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning. Anslaget får även användas för utgifter för statistik, analyser och prognoser inom dessa områden.

Skälen för regeringens förslag

Tabell 8.9 Förändringar av anslagsnivån 2022–2024 för 4:4 Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning

Tusental kronor

	2022	2023	2024
Anvisat 2021¹	52 143	52 143	52 143
Beslutade, föreslagna och aviserade reformer	5 900	-21 400	-35 970
<i>varav BP22</i>	<i>18 100</i>	<i>14 400</i>	<i>1 830</i>
– PIAAC förskjutna och ändrade kostnader	8 100	12 800	1 830
– Genomförande av AES och CVTS	10 000	1 600	
Överföring till/från andra anslag			
Övrigt			
Förslag/beräknat anslag	58 043	30 743	16 173

¹ Statens budget enligt riksdagens beslut i december 2020 (bet. 2020/21:FiU10). Beloppet är således exklusive beslut om ändringar i statens budget.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar

Till följd av pandemin beräknas en ny kostnadsbild för genomförande av Programme for the International Assessment of Adult Competencies (PIAAC) fr.o.m. 2022. Till följd av genomförande av de internationella studierna Adult Education Survey (AES) och Continuing Vocational Training Survey (CVTS) beräknas anslaget ökas med 10 000 000 kronor för 2022 samt 1 600 000 kronor för 2023.

Regeringen föreslår att 58 043 000 kronor anvisas under anslaget 4:4 *Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning* för 2022. För 2023 och 2024 beräknas anslaget till 30 743 000 kronor respektive 16 173 000 kronor.